הארץ

1.10 ש"ח יום ה' י"ט בכסלו תשמ"ח, 10 בדצמבר 1987 VOL.68/20856 DECEMBER 10 1987

בעל עסק,
תן שיקים דחויים!
קח מיד כסף מזומן!!!
נכיונות שיקים מסחריים בתנאים מצויינים ובאופן מיידי
המרכז לפיננסים והשקעות
טל. 03-622435-6
03-622450
דרך יפו 45 ת"א
פתוח מ-9.00 עד 19.00 בערב

מיזכר רבין–קרלוצ'י יהיה דומה למיזכר ארה"ב–נאט"ו

– ברמת שיתוף הפעולה בכמה מסעיפיו ● המיזכר ייחתם ל־10 שנים ויקל על מפעלים בישראל להתמודד על עסקאות עם ארה"ב

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

מיזכר ההבנה החדש בין ישראל לארה"ב, שיחתום עליו שר הביטחון בביקורו בוואשינגטון, ימחיש את הידוק שיתוף הפעולה בין ארה"ב לישראל במחקר ופיתוח, רכש וסיוע לוגיסטי. באחדים מעקרונותיו יהיה המזכר דומה, מבחינת רמת שיתוף הפעולה, לזה שבין ארה"ב לנאט"ו.

המיזכר ייחתם ל־10 שנים, ויד גיש את עקרון ההדדיות שבשיתוף הפעולה בין שתי המדינות. המיזכר (סוף בעמוד 5)

צעיר מקלקיליה הודה: זרקתי בקבוק־התבערה אל משפחת מוזס

בקבוק התבערה קטל את עופרה מוזס, ופצע את בנה טל פצעי מוות ● החשוד, בן 25, גם הודה כי הוא שזרק את הבקבוק שפצע את הזוג רגב ● אלוף מצנע: הצעיר — צרכן סמים, שפעל על דעת עצמו להשיג "גרוניה" אשר תאפשר לקבלו לארגון המחבלים של חוואתמה ● אברהם מוזס: מגיע לו עונש מוות — מפני שרצח אשה בהריון מתקדם וילד בן חמש

האלוף מצנע בבית משפחת מוזס, אתמול, עם האב אברהם ובתו עדי. (צילום: אהרן מאירי, "חדשות")

מאת אורי ניר
ובחירת אמיתי

תושב קלקיליה, בן 25, שנלכד בידי כוחות הבטחון, הודה בזריקת בקבוק התבערה הקטלני על מכוניתה של משפחת מוזס, מאלפי מנשה שבשומרון.

בפיגוע זה, באפריל השנה, נהרגה אם המשפחה, עופרה, בנה טל, בן 5, מת מפצעיו כעבור 5 חודשים. האב, אברהם, ושני ילדים אחרים נפצעו.

אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, מסר אתמול לבני משפחת מוזס פרטים על לכידת החשוד.

הצעיר שיחזר את הפיגוע, ליד צומת האבלה, בכניסה לאלפי מנשה. הוא גם הודה כי זרק את בקבוק התבערה שפצע את בני הזוג, עדנה ומנשה רגב, מאלפי מנשה, באוגוסט השנה.

את הפיגועים המיוחסים לו עשה החשוד לבדו, בלא קשר לכל התארגנות חבלנית.

רק בשבועות שחלפו הצטרף לחולית מחבלים של "החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין", ארגונו של נאיף חוואתמה, ובמסגרתה לא הספיק לעסוק בפעילות חבלנית. האלוף מצנע מסר כי את בקבוק התבערה האחרון, בכניסה לאלפי מנשה, זרק החשוד ב־29 בנובמבר. לכידתו התאפשרה עקב לכידתה של חולית מחבלים מסביבת קלקיליה, החושדים שפגעו בכלי רכב באיזור.

"היום אנחנו פורעים חוב למשפחת מוזס, ולכל עם ישראל, (סוף בעמוד 5)

דיוני הפסגה אתמול: אפגניסטן, ניקרגואה, מלחמת איראן–עיראק

– אף לא מלה אחת על המזרח־התיכון ● גורבצ'וב נשאל על יציאת היהודים והשיב: "מדוע אתם (בארה"ב) מוכנים לקבל כל אזרח סובייטי שיוצא אך לא מכסיקאים הבאים אליכם?" ● התקדמות לקראת הסכם על קיצוץ הנשק האסראטגי ב־50% ● גראסימוב: יש סכויים לחתום על ההסכם בפסגה הבאה – שתהיה כנראה במוסקווה במאי 1988

חיוכים בבית הלבן: רייגן וגורבצ'וב באחת משיחותיהם. (תצלום אי־פי)

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). דיוני ועידת הפסגה הנערכת בוואשינגטון, התמקדו אתמול בסכסוכים האזוריים, ובאורח מפורש יותר בנסיגת כוחות ברית המועצות מאפגניסטאן ו"משיכת ידיה" מניקראגואה, מלחמת איראן — עיראק והצטרפות ברית המועצות לאמברגו הצבאי על איראן.

הפגישה אתמול הולה בארבע עיניים, ולאחר מכן התרחבה לפורום שבו השתתפו שרי החוץ והיועצים הראשיים בנושאים אלה. על פי רמזים ובטויי לשון, נראה כי בשיחות אתמול הביעה ברית המועצות נכונות לקבוע לוח זמנים מפורש לנסיגתה מאפגניסטאן שאליה פלשה ב־1979, תמורת התחייבות אמריקאית לחדול מסיוע צבאי למורדים.

בעניין הצטרפות ברית המועצות לאמברגו הצבאי על איראן כפי שדורשת ארה"ב, אמר אתמול דובר משרד החוץ הסובייטי, גנאדי גראסימוב: "איננו חושבים שהגיע הזמן לכך". (סוף בעמוד 5)

נער מג'בליה נהרג ו־17 נפצעו מירי צה"ל בהתפרעויות ברצועה

הנער נהרג [illegible] תושבים על סיור של צה"ל ● מאות תושבים השתלטו על בית החולים שיפא, חטפו את גופתו של הנער, ויצאו במסע הלוויה המוני למחנה ג'בליה ● הסגר על מחנה ג'בליה ● הרקע להתפרעויות: גירושו של מנהיג הג'יהאד האיסלאמי ברצועה, וחשדם של התושבים שתאונת דרכים בה נהרגו 4 תושבי ג'בליה נגרמה במזיד

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, הורה אתמול להטיל הסגר על מחנה הפליטים ג'בליה שברצועת עזה, עקב הפרות הסדר אתמול, שבהן נהרג צעיר בן 17, ונפצעו 17, ובהם 4 קשה.

מצבו של אחד הפצועים אנוש, והוא אושפז בבית החולים סורוקה בבאר שבע. מקורות ערביים טוענים כי נהרגו 2 תושבים, ונפצעו 27, אך דובר צה"ל מכחיש ידיעה זו.

האלוף מרדכי מסר כי הפרות הסדר נבעו מגירושו של מנהיג הג'יהאד האיסלאמי, השייח עבד עזיז עודה, וכן — מתאונת דרכים שאירעה שלשום ליד מחנה הפליטים, ובה היה מעורב נהג ישראלי. בתאונה זו נהרגו 4 מתושבי ג'בליה, ולדברי התושבים גרם הנהג במתכוון לתאונה.

עשרות צעירים ידו אתמול אבנים, הבעירו צמיגים ואף השתלטו על בית החולים שיפא, שאליו הובא חלק מהפצועים.

אלוף פיקוד הדרום אמר כי סיור של צה"ל עצר כמה צעירים שזרקו אליו אבנים. נוצרה התקהלות, ובה התנפלו עשרות ילדים ומבוגרים על רכב הסיור, וזרקו שני בקבוקי תבערה — האחד פגע במכסה המנוע והאחר בגג הרכב. מפקד הסיור פתח באש, וחתאם אל סיסי, תלמיד בן 17, מבית ספר אל פלוג'ה, נהרג.

מאות מתושבי עזה הגיעו לבית החולים שיפא, תוך קריאות לטבוח ביהודים השתלטו על בית החולים, חטפו את גופת הצעיר, ויצאו למסע הלוויה המוני אל ג'בליה.

בוסמו כבישים בבית החולים. חיילי צה"ל השתמשו בגז מדמיע, וירו מאות כדורים באוויר.

עדי ראיה ערביים טוענים כי נהרג עוד תושב מקומי, רעד שחרא בן 20, אך כאמור דובר צה"ל מכחיש ידיעה זו.

המתפרעים ניסו לפגוע בעיתונאים ישראליים, אך שניים מתושבי המקום הגנו עליהם וחילצו אותם. המכונית שהובילה את העיתונאים נרגמה באבנים, וניזוקה.

מתח בקונגרס הציוני; ערב נעילתו הוגשו הצעות המכעיסות את הליכוד

בין ההצעות: לסיים שליטת ישראל על 1.3 מיליון פלשתינאים; לכנס ועידה בינ"ל שתהיה פתיחה למו"מ ישיר בין הצדדים; לחוקק חוקים המעניקים שוויון זכויות מלא לכל זרמים היהדות; ולאפשר ליהודי הגולה להביע דעתם בנושאים פנים־ישראליים

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

מתח רב שורר בקרב צירי הקונגרס הציוני לקראת נעילתו הצפויה בשעות הקטנות של הלילה. ראשי הליכוד הודיעו לבכירי האומה, לאחר שוועדות רבות בקונגרס קיבלו, ברוב קולות "העבודה" והתנועות מחו"ל, הצעות החלטה המנוגדות לעמדת הליכוד.

למליאת הקונגרס תובא היום הצעת החלטה שאישרה הוועדה ליחסי מדינת ישראל והתנועה הציונית ברוב קולות. הצעת ההחלטה קוראת לסיים את השליטה הישראלית על 1.3 מיליון ערבים פלשתינאים, ולפתור את הבעיה הפלשתינאית במשא ומתן בין כל הצדדים. כמו כן קוראת ההחלטה לכנס ועידה בינלאומית שתהיה פתיחה למשא ומתן ישיר בין הצדדים. ראשי הליכוד בקונגרס אומרים כי להחלטה כזאת משמעות במישור הארצי, שכן "העבודה" יזמה החלטה הסותרת את קווי היסוד של ממשלה שבה היא שותפה.

החלטה נוספת שעליה אנשי הליכוד זועמים מכירה בזכותם של יהודי הגולה להביע את דעתם בנושאים פוליטיים פנים־ישראליים, אפילו הם שנויים במחלוקת בחברה הישראלית.

ועדה אחרת בקונגרס אישרה החלטה הקוראת להעניק שוויון זכויות מלא לכל הזרמים ביהדות, ולתת לרבנים של כל פלג דתי זכות חוקית לבצע את כל הטכסים הדתיים. גם הצעה זו קרובה היום לאישור הקונגרס.

אתמול בלילה, אחרי שעות רבות של דיון, פרצה סערת רוחות בוועדת ההתיישבות, בשל מחלוקת על תוצאות ההצבעה. לאחר האשמות הדדיות, החליט היו"ר להכריז תיקו ולהביא את שתי ההצעות להחלטת מליאת הקונגרס.

הצעת הליכוד דרשה כי "מדיניות ההתיישבות של התנועה הציונית צריכה לתת עדיפות לפיתוח התיישבותי נרחב באזורים דלי אוכלוסין והיותנים לבטחון המדינה ולמען הגברת היסוד היהודי באוכלוסיית האזור". הצעת תנועת העבודה הציונית גרסה כי פריסת ההתיישבות תתבסס על אי שליטה על עמי האזור, שלום עימם והבטחת בטחונה של ישראל בגבולות בני הגנה ועל יסוד פשרה.

בתוך כך "נתקע" המשא ומתן בין העבודה לליכוד על חלוקת התיקים בהנהלה הציונית החדשה. הליכוד לא נסוג מדרישתו כי יובטח לו תפקיד הגזבר כתנאי מוקדם לכל משא ומתן. העבודה אינה מוכנה לדון בתביעה זו בנפרד מאיוש כל התיקים האחרים. על רקע זה מאיימים גורמים בליכוד לשבש היום את דיוני מליאת הקונגרס.

על אף המחלוקת בין שני הגושים מעריכים גורמים פוליטיים, כי בסופו של דבר תושג הסכמה. וההערכה היא כי הרכב ההנהלה החדשה יהיה כזה: 5 חברים לליכוד, 5 לעבודה, 2 למזרחי, 1 לרפורמים, ו־1 לקונסרבטיביים.

חלוקת התיקים עדיין אינה ברורה, אך נראה כי תהיה כך: יו"ר — שמחה דיניץ, גזבר — ליכוד, עליה — עבודה, על ראשות מחלקה זו מתמודדים בעבודה אורי גורדון ועוזי נרקיס, אך הליכוד עדיין לא ויתר עליה. נוער וחלוץ — אברהם אביחי מהקונפדרציה. חינוך — חיים (סוף בעמוד 5)

המלצה במפד"ל: לא לערער על החלטת השופטת פרוקצ'יה; הזירה – הכנסת

חוות דעת של משפטני המפלגה: החלטת השופטת מבוססת היטב מבחינה משפטית, ובהגשת ערעור — הסיכון רב מהסיכוי ● "פסק־הדין מבטא גם את השקפת עולמה של השופטת"

מאת אילן שחורי

צוות משפטנים במפד"ל בראשותו של היועץ המשפטי של התנועה, עו"ד פנחס מצה, ממליץ לפני המזכ"ל המדיני של המפד"ל שאול יהלום, כי אין טעם לערער על פסק הדין של השופטת הירושלמית ד"ר איילה פרוקצ'יה בעניין השבת.

בחוות דעת, שהוגשה על פי בקשתו של מזכ"ל המפד"ל, נאמר כי החלטתה של השופטת מבוססת היטב מבחינה משפטית, ובהגשת ערעור קיים סיכון הרב על הסיכוי. צוות המשפטנים ממליץ לראשי המפד"ל לנטוש את מאבקם במישור המשפטי, ולפעול מעתה בתקופה לשינוי החוק.

משפטני המפד"ל קובעים עוד כי פסק דינה של השופטת פרוקצ'יה מבטא גם את השקפת עולמה, ואם מדובר בהשקפת עולם — הזירה המתאימה והנכונה להיאבק בכך היא הכנסת.

פגישה שנערכה לפני ימים, בהשתתפות כמה יועצים משפטיים מכל הסיעות הדתיות, כדי לנסות לגבש נוסחה אחידה לתיקון החוק בכנסת, הסתיימה בלא תוצאות.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, נפגש אתמול בלשכתו עם ראשי הסיעות הדתיות בכנסת, עקב הכרוזות על השתמטות בני ישיבות משירות צבאי. מאחר שסיעת ש"ס סירבה להופיע לפגישה עם נציגי אגודת ישראל, נערכו שתי פגישות נפרדות.

השר יצחק פרץ אמר כי מי שמנצל לרעה את הפטור משירות צבאי הוא עוכר ישראל. לדבריו, ידוע לו שהרב שך מוציא כל שנה זוגר מפורש לישיבות, ומבקש שיקפידו להעניק את הפטור רק למי שתורתו אומנותו.

בדברי הסיכום אמר שמיר: "יצאתי רק נגד מי שניצל את הפטור לרעה, ואהיה האחרון שידבר כיום על הפרת הסטטוס קוו. לא תיפול ארצה שום שערה מראשו של תלמיד ישיבה, שתורתו אומנותו" — אמר שמיר.

רק ב"לוח העיר" תקבל
מודעה באחריות
לא מכרת-לא שילמת
קבלת מודעות
מ-8:00-20:00
03-371261

התקפות דמה של מטוסי צה"ל בשמי צידון

אש"ף הכריז כוננות, חוסיין עורך התייעצויות על "אפשרות פעולה ישראלית"

מאת סופר "הארץ"
לענייניים ערביים

מטוסי חיל האוויר הישראלי ערכו אתמול התקפות מדומות על מרחב צידון ומחנות אש"ף. במקביל נסגרו כל המעברים מאיזור הביטחון צפונה, וכוחות ישראלים, לרבות כו־ (סוף בעמוד 5)

מחר — אישום נגד החשוד בהריגת בת ה־17 ברצועה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

פרקליטות מחוז הדרום תגיש מחר בבוקר לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, כתב אישום נגד שמעון יפרח מנווה דקלים, החשוד בהריגתה של הצעירה מדיר אל בלח לפני כחודש ימים. כך נודע לסופר "הארץ". להערכת משפטנים יפרח יואשם בהריגה.

בישובים היהודיים בגוש קטיף הוקמה קרן מיוחדת למימון הגנתו של שמעון יפרח. עד כה כבר נאספו אלפי שקלים. עורך דינו של יפרח משה ישראל ביקר אתמול את יפרח בבית המעצר באשקלון.

שוק ההון

הריבית ירדה הבורסה עלתה

מאת יהודה שרוני

המשך ירידת הריבית על פקדונות שקלים (במכרז המוניטרי) מטעם בנק ישראל אתמול, הביא לידי התאוששות נוספת בבורסה. למניות הוזרם ביקוש של 6.4 מיליון שקל, והוא סופק בעליות עד 5 אחוזים.

בנק ישראל נמנע אתמול מלהתערב בשוק המט"ח, לאחר ששלשום קלט היצעים ב־4.5 מיליון שקל. בנק ישראל מגייס היום 25 מיליון שקל באיגרות חוב, לפדיון בעוד 10 שנים.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: אנואר אל־חטיב, מושל מחוז ירושלים מטעם ממשלת ירדן
על: כוונתו של השר שרון לעבור לגור ברובע המוסלמי בירושלים
(עמ' 2)

★

פרוש: "אם יגרשו בני ישיבות נרד למחתרת ונלמד שם תורה"; הממשלה הבהירה: שיטת הפטור תימשך
(עמ' 3)

★

פעוטה נחנקה למוות בגד־ילדים
(עמ' 7)

★

ביצים הושלכו על ח"כ כהנא בגבעתיים
(עמ' 7)

★

בנק ישראל עדיין ממתין להפחתת הריבית בבנקים
(עמ' 8)

★

עליה במכירה דירות חדשות
(עמ' 8)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה
02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

● ירושלים: 18–12
● תל־אביב: 22–15
● חיפה: 22–14
● באר־שבע: 22–13
הגולן 17–11, צפת 15–11, טבריה 22–14, נתב"ג 22–13, ידיחו 25–14, אילת 27–13.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5638	0.0027*
נוסעים	1.8587	0.0032
שחור	1.7000	–

שער הסל

יציג	1.7070	0.0011*

בגליון זה 14 עמודים

פלא-פון רוצה לקלוט גם אותך
לרגל התרחבות המערכת
מבצע פלא-פון ב-12.5% הנחה

אם חיכית להזדמנות טובה כדי לרכוש פלא־פון – יש לך עכשיו הזדמנות זו: 12.5% הנחה בין התאריכים: 17.11.87 – 31.12.87.

התקנת המכשירים, תתבצע תוך שבועות אחדים.
ככל שתקדים להזמין, תהיה בראש רשימת ההתקנות.

כמות המכשירים במבצע – מוגבלת.

מוטורולה תדיראן
תקשורת סלולרית בע"מ
ת"א קרמיניצקי 16, טל. 03-388307
חיפה טל: 04-740302/3
ירושלים טל: 02-716346

פלא=פון
אין פלא שאתה מקדים את כולם.

صكنا من الاصل

صورة عن الاصل

ממראות הפיסגה: מכונית ה"זיל" של גורבצ'וב — "כמו קדילק 65"

רייגן, גורבצ'וב ורעיותיהם לפני סעודת הערב החגיגית בבית הלבן, שלשום. (תצלום איפי)

וואשינגטון (ע"ר, ע"צ). חובבי המכוניות בארה"ב נהנים מהפסגה. ביקורו של גורבצ'וב נתן להם הזדמנות נדירה לראות "זיל", המכונית של העילית הסובייטית, המקבילה לקאדילק משנת 65'.

גורבצ'וב דאג להטיס את מכונית ה"זיל" השחורה המשוריינת שלו, ממוסקווה לוואשינגטון, עם תריסר מכוניות דומות אחרות לעוזרים בכירים ומנהיגי מפלגה אחרים.

"אין זו מכונית שמייצאים. אין דרישה למכונית זו בעולם", אמר המנהל הטכני של כתב העת האמריקאי לענייני רכב, "קאר אנד דרייבר". הוא הוסיף: "אין אנו יודעים הרבה על מכונית זו, אך מה שידוע לנו — אינו טוב ביותר".

למכונית זו, שהועתקה מקאדילק 65', מנוע ענקי. משקלה — 3200 קילוגרם, ואין לה בולמי־זעזועים עצמאיים בחלק האחורי.

מכונית ה"זיל" מיוצרת בידיים, כמעט בלא אוטומציה, ויש כמותה רק כמה אלפים. משתמשים בה כמעט אך ורק מנהיגי מפלגה וממשלה בכירים.

חפתי זהב לאורח

רייגן העניק לאורחו זוג של חפתי־זהב, ועליהם תמונה של הנביא ישעיהו, על פי הפסוק: "וכיתתו חרבותם לאתים".

לרייגן זוג חפתים דומה, והוא היה סבור כי מתנה זו עשויה לסמל את מאמציהם בתחום פירוק הנשק.

הביוגרף של רייגן החמיץ שיחה

אדמונד מוריס — הידוע בזכות הביוגרפיה שכתב על הנשיא תיאודור רוזוולט — עסוק במלאכתו גם כשרייגן וגורבצ'וב התוכחו על החוזה לחיסול הטילים.

מוריס הוא הביוגרף הרשמי של רייגן, וזוכה לגישה כמעט חופשית לנשיא ולבית הלבן.

ואולם מוריס לא הורשה להיות נוכח בשיחה פרטית בין רייגן לגורבצ'וב.

העתק לחוזה

אחד ממתנגדי החוזה התהלך מחוץ למרכז העתונות במלון "מאריוט" בוואשינגטון, במסיכה בדמות רייגן. הוא פנה לעתונאים שעברו לידו, הציע להם גליל של נייר טואלט, ושאל כל אחד: "האם אתה מעוניין בהעתק של החוזה"

רון ומיכאיל

כעת רייגן וגורבצ'וב כבר פונים זה אל זה בשמותיהם הפרטיים, לפחות בפגישות פרטיות. המפנה אירע כשהתייצבו לצילומים בחדר האוכל של הבית הלבן, לאחר שהשמיעו את הצהרותיהם בטלוויזיה. פקיד בכיר של הבית הלבן סיפר: "הנשיא אמר 'שמי הפרטי הוא רון'. המזכיר הכללי השיב 'השם שלי — מיכאיל'. הנשיא המשיך: 'אולי נוכל לפנות זה אל זה בשמות הפרטיים בפגישות פרטיות'. גורבצ'וב השיב: 'הדבר בהחלט נראה לי'".

בשתי ועידות הפסגה הקודמות, בז'נבה ב־1985 ובאיסלנד אשתקד, פנו שני המנהיגים זה אל זה בסגנון רישמי: "אדוני הנשיא", ו"אדוני המזכיר הכללי".

עגל בפטריות יער

להלן תפריט הסעודה הממלכתית שערך רייגן שלשום בערב בבית הלבן לאורחו גורבצ'וב:

סלמון קנדי עם עיגולי סרטן ים במיקפא, רוטב קוויאר ומאפה גרגרי שומר.

עגל בפטריות יער, רוטב שמפניה, עגבניות מתובלות בלענת הדקון, צנוף תירס.

סלט מעורב, גבינת ברי עם אגוזים, אבוקדו במינגית.

גלידה מצופה דבש.

משקאות: שארדונה ג'ורדן 1984, קאברנה סוביניון סטאג'ס ליף 1978, "ברי איירון הוס" מבציר קיץ 1984.

שיחת היום / ירח טל

עם: אנואר אל־חטיב, מושל מחוז ירושלים מטעם ממשלת ירדן

על: כוונתו של השר שרון לעבור לגור ברובע המוסלמי

שרון מזמין צרות

דייר חדש בא לשכונה. תקדמו אותו בברכה, כמנהג המוסלמים?

שרון לא יהיה שכן רצוי ברובע המוסלמי. הוא מזמין צרות. למה לו להתיישב בלב־לבו של הרובע המוסלמי? הרי אין לו דעה טובה על הערבים. אני לא יכול לפרש זאת אלא כהתגרות. אני מאוד מקווה שהוא עוד ישנה את דעתו.

אולי עצם העובדה שהוא מוכן לגור במחיצת שכנים ערבים מוכיחה שיש לו דווקא דעה טובה עליכם?

אינני סבור כך. כל הצעד הזה הוא הצגה, ושרון הרי טוב בהצגות. כל כוונתו היא להראות לערבים מי כאן "בעל־הבית" כביכול, ולדחוק את רגליהם מהמקום. לדעתי, שרון לא רק שאינו מכבד את הערבים, הוא גם לא מכבד את התנ"ך, שכן אילו כיבד את התנ"ך היה צריך לנהוג ברוח הפסוק "כבד את שכניך כפי שאתה מכבד את עצמך". במעשהו אינו מכבד את רגשות שכניו הערביים, אלא להיפך: פוגע בהם. זה יגרום לבעיות מיותרות.

אבל שרון אינו הדייר היהודי הראשון ברובע המוסלמי. הרי ברובע פועלת, זה שנים, ישיבה, ונראה שהשלמתם עם קיומה?

זה לא נכון שהשלמנו עם קיומה. הישיבה היא מקור תמידי לבעיות ולתסיסה, ואפילו טדי קולק מתנגד לישיבתה במקום. אני מקווה שגם ייצא נגד ישיבתו של שרון ברובע. בעיה אחת מספיקה, לא צריך להוסיף בעיות.

כשמדברים על הצורך בחיים בדו־קיום בשלום, אולי הדרך ששרון נוקט היא הדרך הנכונה להשיג מטרה זו ולקיימה הלכה למעשה?

אנו מוכנים לחיות בשלום ובשכנות טובה עם היהודים, אבל רק לאחר שיימצא פתרון לבעייתנו. היום אין פתרון, ולכן גם אין שלום. מעשהו של שרון, המייצג את הגישה הרסנית של "ארץ ישראל הגדולה", מרחיקה כל פתרון של שלום, ומנציחה איבה.

על־פי הפרסומים, הבית ששרון מתכוון לגור בו הוא רכוש יהודי. למה אתם מתלוננים?

זה נכון שהבית רשום כרכוש יהודי, אבל שנים רבות התגוררו בו ערבים, והם אולצו בכוח לעזוב אותו. אבל אפילו יש כיסוי חוקי לצעדו של שרון, אין זה אומר שהוא צודק ומוסרי. אנו רואים במעשהו התגרות לשמה בציבור המוסלמי, התגרות שתוסיף שמן למדורת התסיסה, שבין כך ובין כך קיימת ברובע המוסלמי מאז כבשה אותו ישראל. אינני מבין. יש לכם רובע יהודי מפואר בעיר העתיקה. אנו לא מערערים על ישיבתכם שם. מדוע שרון לא בוחר לגור בו?

השר שרון לא ראוי להערכה על שהוא עוזב חווה נוחה, רחבת־ידיים עם ארבעה ביוזני אוויר, ועובר לשכונה ישנה, צפופה ואולי אפילו דלה?

מאחר שאני חושב שכל הנושא הוא הצגה, אני באמת לא חושב ששרון מתכוון בפועל לגור ברובע המוסלמי. הוא לא יסתדר עם הצפיפות, הלכלוך, הרעש והזוהמה שבמקום. הוא יותר מדי מפונק כדי שיוכל לחיות עם זה, אבל דווקא משום כך צעדו מעורר עוד יותר התמרמרות, ומוכיח שמדובר בהתגרות לשמה.

תושבי הרובע המוסלמי אולי כן צריכים להיות מעוניינים בדייר החדש. אולי ישיבתו במקום תביא לידי שיפור השירותים ברובע ותעלה את מחירי הדירות. אולי הרובע יהיה לשכונת־יוקרה?

הרובע ראוי לשירותים כרמה גם בלי נוכחותו של שרון. אבל אם זה המחיר, אנו מוכנים לשאת בו. תשאירו אותנו עם השירותים הגרועים, ותעזבו אותנו עם שרון.

בפועל אתם מתכוונים לעשות משהו כדי להביא להסתלקותו של שרון מהרובע?

אני לא יודע אם יש בכוחנו לעשות משהו. אני חושב שדעת הקהל, ומחנה השלום הישראלי, צריך להתערב בעניין. אולי גם דעת הקהל העולמית.

כמושל ירושלים מטעם ממשלת ירדן — שאלו לדעתך?

מה פתאום ישאלו אותי. הרי השלטון הישראלי לא מכיר בי, והשלטון הירדני לא מכיר בכיבוש הישראלי. מאז הכיבוש, אני מוסר עבודה בתפקידי. את רוב הזמן אני מקדיש לקריאה ולכתיבת זכרונות. העט שלי הוא כעת הנשק שלי.

ראיתי שמעתי

המים הכבדים לא הוזכרו

לקראת ביקורו של שר ההגנה הנורווגי יוהאן יורגן הולסט נערכו בירושלים לשיחות בנושא אספקת המים הכבדים מנורווגיה לישראל בשנות השישים. הנושא מעסיק באחרונה את העיתונות הנורווגית, ומשלחת מישראל תצא לשם בקרוב בביקור גומלין לביקורה של משלחת מנורווגיה בארץ לפני כחודשיים.

להפתעתו של ראש הממשלה יצחק שמיר, שהחזיק בידיו את ניירות העמדה הישראלית באותו נושא, הסתיימה השיחה עם האורח מבלי שהמים הכבדים הוזכרו בה ולוא ברמז.

שר הביטחון יצחק רבין אירח אמש את השר הנורווגי לארוחת ערב חגיגית במלון דן אכדיה, הרצליה. קצינים בכירים, שרים וחברי כנסת זכו לסעודה שתפריטה היה על טהרת דגי ישראל: פורלים, אלתית בעוטנת, דגי לוקוס ובעלי זימים אחרים.

א. לם

ישראל פלג יוצא מלווה בשבחים

איגוד כתבי החוץ בישראל נפרד אתמול ממנהל לשכת העיתונות הממשלתית ד"ר ישראל פלג, שסיים את תפקידו. יו"ר האיגוד וכתב ה"טיימס" בישראל רוברט סלייטר, שבירך את פלג בשם חבריו.

סלייטר אמר כי פלג ייכנס להיסטוריה של כתבי החוץ בארץ בזכות מלה אחת — המחשב. הוא ציין עד כמה מסייע המיחשוב של לשכת העיתונות, שאליו מחוברים רבים מכתבי החוץ, לעבודתם בארץ.

לאירוע בבית סוקולוב הגיע גם מחליפו הזמני של פלג, אבי פזנר, שהתמנה בחודש הקודם בדברי שבח והערכה למנהל היוצא.

א. לם

"תה מנחה" עם המלכה

נשיא המדינה חיים הרצוג יוצא היום לביקור של שישה ימים באנגליה וייפגש עם ראש ממשלת אנגליה מרגרט תאצ'ר, וכן יתארח בארמון באקינגהם ל"תה מנחה" עם מלכת בריטניה אליזבט השנייה. ביקורו של הרצוג באנגליה הוא לרגל פתיחת חגיגות ה־40 למדינת ישראל ו־70 שנה להצהרת בלפור.

בין שאר האירועים יתראיין הרצוג ברשת השידור הממלכתית הבריטית, וישתתף במסיבת עיתונאים של כתבים מקומיים וישראלים ויענה לשאלות של נוער יהודי, במפגש מיוחד שיקיים הנשיא עם נוער אנגלי יהודי.

שאול צדקא
לונדון

יחסים מיוחדים בין שמיר לאייבי מוזס

יחסים מיוחדים נרקמו בחודשים האחרונים בין ראש הממשלה יצחק שמיר לבין אברהם (אייבי) מוזס. שמיר היה אתמול בין הראשונים שהתקשרו למוזס לאחר שזה התבשר כי נתפס המחבל שהטיל בקבוק תבערה על מכונית המשפחה, שבה קיפחו את חייהם אשתו ובנו.

שמיר הביע בפני מוזס את שמחתו שהמרצחים נתפסו וביקש למסור דרישת שלום חמה למשפחה. מוזס אמר כי הוא מקווה שהצדק יצא עתה לאור וכי ייעשה מאמץ להביא לפתרון בעיית הסדר באזור. השניים סיכמו לשוחח בקרוב בארבע עיניים.

שמיר ביקר בחודשים האחרונים את מוזס בבית החולים ובביתו, שוחח אתו כמה פעמים בטלפון ואף כתב מכתב חם ואוהב לבתו הפצועה, עדי.

אילן שחורי

ההירוגליפים והבעיה הציונית

ההירוגליפים — כתב הציורים המצרי העתיק — סייעו אתמול למארגני הקונגרס הציוני לתעד את כל החלטותיו בזמן האמיתי של התקבלותן, בארבע שפות (עברית, אנגלית, צרפתית וספרדית) בעת ובעונה אחת, כשהן משולבות באיורים ובסמלים.

ערב הקונגרס הציוני הל"א ביקשו מארגניו בלשכה לעיבוד נתונים של הסוכנות לתעד את כל דיוני הקונגרס, החלטותיו ואירועיו, תוך שילוב חומר גראפי בחומר הכתוב. חברת המחשבים הישראלית "צ'ק בריית", שפיתחה לא מכבר תוכנה משוכללת ביותר הקרויה "גליף", על שם כתב הרטומים, מאפשרת להעביר אל הצייר מידית חומר מודפס בשילוב תרשימים גראפיים.

מת בימאי "פורגי ובס"

ראובן מאמוליאן, מי שביים בשנות ה־30 וה־40 את מחזות הזמר "פורגי ובס" ו"אוקלהומה" בברודוויי, מת בגיל 90 בלוס אנג'לס, בבית חולים מיוחד לאנשי קולנוע. בין הסרטים שביים: "אהבי אותי הלילה" עם מוריס שבלייה וג'נט מקדונלד ב־1932, ו"גרבי משי" עם פרד אסטייר וסיד צ'אריס ב־1957.

שירות הניו יורק טיימס

בימים אלה מופיע בבריטניה סרט טלוויזיה המתאר פרק בחייהם של הדוכס מווינדזור, שוויתר על המלוכה כדי לשאת את האמריקאית הגרושה ואלי סימפסון. השחקנית הבריטית ג'ין סימור, הנאה בדרך כלל, נראית כאן בדמותה המוסיפית־מעט של סימפסון. (תצלום איפי)

בעריכת עירית רוזנבלום

ח"כ אבן נעזר בעדותו במשפט ואנונו — בכרך אמנות בינ"ל

(ע). כשעה וחצי עמד ח"כ אבא אבן, יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, על דוכן העדים במשפטו של מרדכי ואנונו, בבית המשפט המחוזי בירושלים, ומסר את עדותו. תוכן העדות חסוי.

בית המשפט זימן את ח"כ אבא אבן להעיד, על פי בקשת הסניגוריה לזמן אותו, ואת שר החוץ, שמעון פרס.

ח"כ אבן נחקר כשעה ו־20 דקות בחקירה ראשית, וכ־10 דקות בחקירה נגדית. בעדותו נעזר אבן בספר אמנות בינלאומיות שהביא עימו, וציטט ממנו כמה פעמים. בעדותו גם התבקש להשיב על שאלות רבות שהפנו אליו השופטים.

עדותו של אבן עוררה מחדש את התעניינות כלי התקשורת הבינלאומיים במשפט. עתונאים וצוותי תחנות זרות, שנעדרו מבנין בית המשפט, שבו אליו אתמול.

ח"כ אבן אמר, בתום עדותו, לעתונאים, לאחר שנשאל על מראהו של הנאשם: "לא שמתי לב למראה פניו. לא לחצתי את ידו".

אבא אבן סרב בתוקף להשיב על שאלות בנוגע לתוכן עדותו, ואמר כי על הערות חלה סודיות מוחלטת.

גם התביעה וגם הסניגוריה במשפט היו מרוצות מעדותו של ח"כ אבן. התובע, עו"ד יהושע חסון, אמר: "אבן הבהיר מה שהיה חסר בעדות מטעם התביעה". הסניגור, אביגדור פלדמן, אמר: "העדות סללה לי לבנות את קו ההגנה שלנו. הוא אמר מה שציפינו שיאמר".

המשפט יחודש ב־23 בחודש, כשתישמע עדותו של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס. ביום ה' יתקיים בבג"ץ הדיון בעתירתו של ואנונו לפתוח את דלתות בית־המשפט.

וול סטריט ממשיכה להתאושש

אתמול: 34 נקודות

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק. (מיוחד ל"הארץ"). התאוששות הבורסה בניו־יורק נמשכה אתמול, זה היום השלישי, ומדד דאו ג'ונס עלה ב־34 נקודות ל־1902.52 נקודות.

הסחר היה ערני ביותר והתאפיין בגל ביקושים. במחירי רוב המניות חלה עלייה.

אל על

	מעלה מינימום	מעלה מכסימום		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	-4	-1	שלג	-7	00
אתונה	15	20	גשם	—	—
בוקרשט	-2	1	שלג	—	—
בריסל	-4	-1	נאה	-7	-2
וינה	-9	-4	נאה	-6	4
ז'נבה	-2	1	מ"ח	1	6
לונדון	-1	4	מ"ח	00	5
ליסבון	10	15	גשם	11	12
מדריד	6	12	גשם	6	12
ניו־יורק	5	9	מ"ח	2	6
פאריס	-4	-1	נאה	-4	2
פרנקפורט	-7	-2	נאה	09	17
ציריך	-2	2	מ"ח	-9	-1
קהיר	16	26	מ"ח	15	26
קופנהאגן	2	5	מעונן	-3	1
רומא	8	15	גשם	—	—
שטוקהולם	0	2	שלג	-1	2

ELAL אל על

בימ"ש בארה"ב הקפיא חוזה לרכישה ממפעל ישראלי שלא עמד בלוח הזמנים ובאיכות

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בית־משפט מחוזי בארה"ב הקפיא חוזה רכש של חברת "ס. חבני מפעלי מתכת" מישראל, שלא עמדה בלוח הזמנים לייצור ואספקת ספלים לצבא האמריקאי. החברה הישראלית זכתה בחוזה לשיווק 596,700 ספלי מתכת ב־787,644 דולר. המחיר שהציעה החברה היה הנמוך ביותר — 2.64 דולרים לכל ספל.

אולם חברה אמריקאית מתחרה "פאקיפאב", טענה שהחברה הישראלית לא תוכל לעמוד בתנאי המכרז מאחר שאין לה את הידע הדרוש ומערכת בקרת איכות, שתבטיח כי ספלים אלה יעמדו בקריטריון האמריקאי. חמש סוכנויות ממשל ערכו בדיקה אך לא מצאו דבר.

שנתיים לאחר חתימת החוזה, מגלה דו"ח מחלקת המבקר של הקונגרס, קיבל הצבא האמריקאי רק כ־5 אחוזים מההזמנה והוא נאלץ לרכוש רכישת חרום של כ־200 אלף ספלים מחברה אחרת. אולם מחלקת הרכש של הצבא האמריקאי לא דיווחה על הכשלון הישראלי ומחלקת הרכש הלוגיסטי, הוציאה עוד מכרז לחברה הישראלית על ספלים בסך 783,169 דולר. כאן התערב בית המשפט והקפיא את החוזה השני.

דו"ח המבקר מאשים את שלטונות הצבא האמריקאי משום שערכו ביקורת איכות רשלנית במפעל הישראלי, רק 13 חודשים לאחר חתימת החוזה. בנוסף על כך לא הועברה אזהרה למפעל הישראלי כי הוא מפר את סעיפי החוזה ועל כן אי אפשר היה מבחינה חוקית, למנוע את החוזה הראשון.

אברהם סופר — בקרוב לישראל

ינסה לשכנע שמיר לקבל הפשרה האמריקאית על טאבה

מאת עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ"

היועץ המשפטי של משרד החוץ האמריקאי אברהם סופר, יגיע בימים הקרובים לישראל וינסה ככל הנראה לשכנע את ראש הממשלה יצחק שמיר, לקבל את הצעת הפשרה האמריקאית בנושא טאבה.

העיתוי הרשמי לבואו של סופר הוא כינוס משפטנים שעורכת האוניברסיטה העברית, אבל סופר ינצל את הביקור לפגישות מדיניות, בעיקר למאמץ אחרון למנוע את הצורך בבוררות ממושכת ומייגעת בסיכסוך טאבה. סופר יבקר גם בקהיר ויקיים שם שיחות בעניין הצעות הפשרה בעניין טאבה.

יצחק שמיר מתנגד להצעה האמריקאית, לפיה ישראל תעביר את הריבונות בטאבה לידי המצרים ואלה יאפשרו מעבר חופשי לישראלים המבקשים לבקר בחוף, וכן בעלות משותפת על המתקנים. מצרים הסכימה לאמץ את הרעיון ואילו שר החוץ שמעון פרס ושר הביטחון יצחק רבין, הביעו את תמיכתם בהסכמה עקרונית של שמיר. השבוע בוטל ברגע האחרון דיון משולש בלישכת ראש הממשלה יחד עם הפקידים העוסקים בנושא.

מנהיגים של השיעים בדרום לבנון נגד שיתוף פעולה עם המחבלים

(ע). מנהיגים שיעים בדרום לבנון ביקשו מתושבי כפריהם שלא לשתף פעולה עם ארגוני המחבלים.

המנהיגים טענו, כי שיתוף פעולה עם ארגוני המחבלים יביא בהכרח לתגובות נזעמות מצד צה"ל, דבר שישבש את חיי התושבים ויחזיר אותם לתקופות הקשות שלפני מלחמת שלום הגליל.

אמש בטלוויזיה / הדה בושס

הרהורי כפירה על ראיון

אין ספק, שלאור הטראומה בעיקבות ליל הגלשנים היתה ציפיה דרוכה בציבור להופעתו של הרמטכ"ל, רב אלוף דן שומרון. והנה גם הוא בא ומודה, בגילוי לב, שהיתה זו מכה לא קלה לצה"ל, ואסון גדול. אבל ב"מוקד", הפעם, הוריד הצוות המראיין את הרמטכ"ל לרמתו, ואכן במהלך הראיון תקפו אותי הרהורי כפירה, אם שיטה זו של ריאיון, המתאימה לחבר כנסת — שמדרך הטבע, מעמיד את עצמו למבחן בפני הציבור, ומעוניין בחשיפה פרסומית מסוג זה — יאה ונכונה, כאשר הדברים נוגעים לרמטכ"ל של צה"ל.

ואמנם, שיטת ריאיון זו המתרכזת בזוטות פרטניים ובהצגת הרמטכ"ל כנאשם, שוחקת לא מעט את מעמד הרמטכ"לות. הרמטכ"ל מצידו, הפגין סבלנות וסבלנות רבה לגבי מראייניו — יורם רונן ומשה שלונסקי — ואולי משום שהוא נדחק למצב של התגוננות, נוצרה תחושה שהוא משרה נעימות, הרבה יותר, מאשר תוקף ועוצמה.

לתוכן הדברים עצמם: בפרשת ליל הגלשנים, נחשפו סתירות בדברי הרמטכ"ל. מצד אחד הוא קובע, שהש"ג הוא שולי, ואינו מייצג את צה"ל; בד בבד הוא מודה שקצינים רבים במחנה גבור לא נהגו כיאות, ורק האפסנאי נהג כפי שצה"ל מצפה מחייליו. בעצם, בעניין זה הקביעה החשובה ביותר שלו, אומרת שלכל דרג יש את האחריות שלו, וזו אינה פוחתת, אם דרג אחר נכשל, ואינו ממלא את תפקידו. כתוצאה הוא גם מגנה את התופעה שהש"ג מקבל לגיטימציה באמצעות ראיונות עם אביו. הרמטכ"ל גם אינו מקבל את התזה של קצין חינוך ראשי, שהצבא הוא בבואה של החברה הישראלית, וקובע במפורש, שקיימת בצה"ל מערכת אכיפה שונה של נורמות שונות מאלה הנהוגות בחברה.

חשובה היתה תשובתו של הרמטכ"ל על המחיר, בו הוא רואה קרב שאין בו מנצחים, ויש בו הצלחות רק בנקודות. בעצם הוא קובע שיכולת עמידה מציינת את ההצלחה במלחמה בטרור. זו תשובה לביקורת ההיסטרית מחוגי הימין — לאחר כל פיגוע חבלני — שביסודה גם כוונות פוליטיות זדוניות. משום מה, דווקא אצל רב אלוף דן שומרון שהוסיף במינוי לשלשלה גדולה בצה"ל, אפשר היה להבחין — ואני מקווה שאני טועה — נסיון להצדיק ביקורת ורצון להגן על הקיים. כך הוא טוען שאין הוא מקבל את ההאשמות על שאננות ועל רמת משמעת ירודה בצה"ל; זאת על רקע ליל הגלשנים; על רקע מה שנאמר בדו"ח מבקר המדינה האחרון, על המשמעת בצה"ל, ועל רקע דברים שאמר הוא עצמו. קשה גם להשתכנע שתופעת הראש הקטן אכן הולכת ומתחסלת בתקופה קצרה של מספר חודשים.

הערה בשולי הראיון: האם אפשר לבקש מן הרמטכ"ל ומקציני צה"ל אחרים, שאם הם מסכימים להתראיין — לפחות יפסיקו להשתמש בראשי תיבות הלקוחים ממילון צבאי, כמו זחל"ד ואיר"ש — מפני שאנחנו בבית קצת קשה לנו להבין ולפענח.

מחר ב"על המשמר" ובמוספו השבועי חותם

★ פיסגת וושינגטון, סיכומים ראשונים, מאת דליה רבאל
★ מה קורה לריבית, מאת אורי נחשון

"תיק אלבניך" — ושאלת ההתנגשות בין האתיקה העיתונאית וטובות ההנאה, תחקיר מאת חנה אייש־הורוביץ

★ מאריק גמן, לאן אותה רצו?
★ דיוקן, ראש העם היהודי, דיוקן מאת דורית גמן

רטיסי קונצרט, שיחות עם צירים, נעורים, מאת ישראל זמיר

★ אלישבע אילון על סוף החינוך המתוקן
★ גבי בשן עם יעקב חלפון, קבלן קולות
★ ורד לוי על ההולנדי המעופף, דיוקן

ספרות

יעקב סימן־טוב על ספרו של מנשה לוין

★ א.ב. יפה על אדמונד ז'אבס עם ביקורו בארץ
★ יעל לוטן "בלאדים", על "צעקה שקטה" לרוביק רוזנטל
★ עוד על פאטמה כאסדה: חנה עמית־כוכבי ואסתר ויטגרד־בלגרד
★ יגאל הנמרקין: על הנינים ובני־אדם

טורים ומדורים מאת: דינה גורן, עודד ליפשיץ, מיכאל הרסגור, זאב צחור, יעקב רבי, שמואל בונים, יהודה להב, רפי ברקן, יוסף טוכני ועוד.

קבוצת מחקר בשירות המטאורולוגי: דצמבר־ינואר־פברואר יהיו גשומים

מאת מיכאל גרטי, סופר "הארץ"

תחזית שהכינה קבוצת מחקר בשירות המטאורולוגי קובעת כי החודשים דצמבר, ינואר ופברואר של החורף הנוכחי יהיו גשומים. האפשר לצפות בהם לכמויות גשם שיהיו גבוהות מ־110 אחוזים מן הממוצע. תחזית זו הוצגה אתמול ביום עיון בנושאי אקלים ומשק המים שהיה בשירות המטאורולוגי בבית דגן.

התחזית העונתית מתבססת על מאפיינים של המצב הסינופטי הממוצע בגובה של כ־5 ק"מ במהלך חודש אוקטובר, והוכנה על פי מודל זיהוי לטווח ארוך הנמצא בשלבי פיתוח בשירות המטאורולוגי. רמת הסבירות של התחזית, שהוצגה על ידי דייויד דקר מקבוצת המחקר, היא 62 אחוז, שהיא רמה גבוהה בהשוואה לתחזיות לטווח קצר של השירות המטאורולוגי — בעיקר כיוון שהתחזית מבוססת על ניתוח סטטיסטי של נתונים, המדגם ששימש לבניית המודל קטן יחסית, כיוון שבמדי החוקרים אין נתונים מלפני 1950.

לצד התחזית של קבוצת המחקר, בראשותו של אלכסנדר מנס, הוצגה ביום העיון גם תחזית נוספת — אותה הכין החזאי נתן שושן, על סמך מאפיינים המתייחסים למפות של המצב הסינופטי על פני השטח ולא ברום. התחזית שהציג שושן מתייחסת לכל תקופת החורף, מאוקטובר ועד סוף מאי, ולדבריו תהיה כמות הגשם השנתית בחורף תשמ"ח קרובה מאוד לממוצע ואולי קטנה ממנו בכ־5 אחוז. לדברי שושן, שיטת התחזית שלו מדייקת ב־8 מתוך עשר תחזיות עונתיות.

בניגוד לשנה שעברה החליטה הנהלת השירות המטאורולוגי שלא לפרסם את התחזית העונתית מטעמו בכלי התקשורת ולכן מלבד הצגתה ביום העיון אתמול היא תופץ לגורמים העוסקים במשק המים ולגורמים מקצועיים. ראש קבוצת המחקר, אלכסנדר מנס הבהיר, כי התחזית מועברת עם כל ההסתייגויות וההסברים הסטטיסטיים בדבר סבירותה לאלו שיכולים לעשות בה שימוש תוך הבנת מגבלותיה.

מנהל השירות המטאורולוגי, שמואל יפה, אמר בתשובה לשאלה, כי השירות אינו מפרסם את התחזיות מטעמו בכלי התקשורת כיוון שהמודל לפיו הוכנה הוא מודל חדש, המצוי עדיין בשלבי פיתוח ורק עם השלמת המחקר יוכל השירות המטאורולוגי להציג את התחזיות העונתיות. דייויד דקר אמר בהרצאתו, כי תפיסת הציבור כאילו התחזית העונתית של השנה שעברה היתה מוטעית נובעת מכך שמיד לאחר שהוצגה באו שבועיים גשומים במיוחד בחודש נובמבר — בעוד התחזית התייחסה רק לדצמבר ינואר ופברואר — חודשים בהם הגשמים בשנה שעברה אכן היו מתחת לממוצע כפי שנמסר בתחזית.

ד"ר מובארק עוואד הופיע לפני סטודנטים בתל אביב:

עוואד: במרכז לאי־אלימות מלמדים את הפלשתינאים לא לצרוך את תוצרת ישראל

(ע). ראש המרכז לאי־אלימות במזרח ירושלים, ד"ר מובארק עוואד, הופיע אתמול בפני סטודנטים מאוניברסיטת תל אביב במסגרת דו שיח בנושא הגירוש מהארץ שאורגן על ידי קבוצת "קמפוס" ו"פורום המרצים" באוניברסיטה.

בתארו את דרכי הפעולה אותה נוקטת הקבוצה שבראשה הוא עומד סיפר עוואד כי מסבירים לפלשתינאים לא לאכול ולצרוך מוצרים ישראליים, כדי שיוכלו להגיע לעצמאות כלכלית המבוססת על מוצרים פלשתינאיים בלבד. "אנחנו מסבירים לכל ילד בן 5 שירשום על כל שטר כסף ישראלי המגיע לידיו את שם אירגונו פי.אל.או. אנחנו גם אומרים להם לא לקרוא ולכתוב בעברית ולא לחתום על שום מסמך הכתוב בעברית", סיפר עוואד.

את הסיבות לרצון לגרשו מהארץ הסביר בדברים הגלויים שאמר וציין שהמאבקים בעד ונגד גירושו סייעו לפרסם את האגודה הפלשתינאית לאי אלימות שהוא עומד בראשה. "הם החליטו לגרש אותי כאשר התנגדתי לאלימות ואז התחילו להגיע מברקים מכל העולם. ממשלת ישראל נמצאת עכשיו במצב קשה מאוד בסוגייה הזו" אמר.

קבלת מודעות משפחתיות
03-738707
03-735588 — 9

חדשות של שבת

■ מהומות בעזה. חגי סגל: מה בין הגנה עצמית לרצח בכוונה בתחילה ■ דורון רוזנבלום: הפוליטיקאים שלנו, יותר זיקית מאשר חמור ■ עזרא סדן: כשהריבית עולה ■ שלמה בר־עמי בביקור מולדת. מאת יעל גבירץ ■ צבי גילת צמוד לסוכנות היהודית ■ נפילת יהודית מילר. שרית ישי־לוי ■ האם היה ניסיון לפוטש במפלגת העבודה, מאת חנן קריסטל ויוסי ורטר ■ רותי רובין עם פרופ' מוטי עומר, ראיון ראשון ■ סוריה מאחורי, מי מפחד להגיב, מאת אלכס פישמן ■ נפילת האחים גולדשטיין, אלעזר לוין ■ רם לנדס בתערוכת האופנועים במילנו ■ דן בן אמוץ נגד חדשות ■ האוניברסיטה המורמונית עובדת. מאת מנחם הדר ■ "הסכם היסטורי" בוושינגטון, סיקור נרחב ■ שבת השלום של אבי רצון

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

דינה רוז

ההלויה תתקיים היום יום חמישי, י"ט כסלו תשמ"ח, 10.12.87 בשעה 14.00 בבית העלמין בחולון

נפגשים בשער החדש

צבי, עדי ודודו
ומשפחות שטרול ולשם

אנו מודיעים, שבגלל תקלה טכנית הלוויתו של

יעקב ליאור

נדחתה

בקשר לפרטים נא להתקשר מהערב לטלפון 03-411805

המשפחה

באולם המליאה / עמוס בדרוד

פרוש: "אם יגוייסו בני ישיבות — נרד למחתרת ונלמד שם תורה"; אך הממשלה הבהירה: שיטת הפטור תימשך

השר קורפו, שדיבר בשם הממשלה, אמר: מי שמקדיש כל זמנו ללימוד תורה ישוחרר גם להבא

מנחם פרוש (אגו"י) הגיע אתמול כאב על דברי ראש הממשלה, יצחק שמיר, באשר לאי־הצדק שבשחרור תלמידי הישיבות מהשירות בצה"ל. "הדברים מעוררים שנאה וסערה, שהוא יצטרך לעמול הרבה כדי להשיג תיקון. המספר של 17 אלף אינו של כאלה שלא ישרתו, אלא כולל גם מי ששירותו נדחה לזמן קצר", אמר.

"אני רוצה להגיד את מה שעם לבי", אמר. "אני דור שביעי בירושלים ויש לי נינים שהם דור עשירי בירושלים. אנחנו לא נרד מהארץ — לכל היותר נרד למחתרת; אבל גם שם נמשיך ללמוד תורה". פרוש דיבר בהתרגשות רבה, ומיד אחרי נאומו קיבל טיפול רפואי על מועקה בחזה (ראה תיבה).

שר התחבורה, חיים קורפו, השר המקשר בין הממשלה לכנסת, הגיב אתמול על דברי ראש הממשלה כי אי־שירות בני ישיבה בצה"ל הוא גורם המפלג את העם, באומרו כי אין לדבריו קשר להמשך קיומו של הסדר, שלפיו משוחררים משירות צבאי "מי שמקדישים את כל זמנם ללימוד תורה". קורפו השיב על שמונה הצעות לסדר היום בנושא זה, כולן הועברו לוועדת החוץ והביטחון, שכבר דנה בנושא.

"ניתן לצפות שרבנים ומנהיגי היהדות החרדית בימינו יפנו לציבור שלם, ויקראו לו להתגייס לצה"ל", הוסיף קורפו. "אנשים אלה, בהצטרפותם לצה"ל, לא רק ישרתו את ביטחון המדינה, אלא גם ירימו את קרנה של התורה, ויתרמו לאווירה חיובית יותר ביחסים בין דתיים ללא־דתיים", אמר.

קורפו ציין כי בפגישה שנערכה אתמול בבוקר בין יצחק שמיר לבין ראשי ש"ס, אגודת־ישראל ופועלי אגודת־ישראל, קרא רוה"מ שלא לנצל לרעה את הזית לצורכי השתמטות. אולם ראש הממשלה ימשיך ויפעל נגד הפרת הסטטוס־קוו בשאלה זו, הוסיף. יצוין כי גם בפגישה עם צמרת "העבודה" ניתנה לחרדים הבטחה דומה.

"יש להקפיד ולהעניק פטורים רק למי שתורתו היא אומנותו. אך אלה המשתמטים מהצבא במסווה של דתיות, הם היוצרים שנאה לדת", ציטט קורפו מדברי שמיר באותה פגישה.

שיעור המשוחררים, ולמשעה שילוש, מפני שהשתנינים גדולים יותר. הדבר מונע מצה"ל לקצר את משך השירות לבנים משלוש שנים לשנתיים ומחצה. אם תמשך המגמה, בעוד 10 שנים יהיו 10% פטורים, וזה יחייב את היתר לשרת זמן ממושך יותר. תלמידי הישיבה גם מקבלים קיצבת יוצאי צבא (קי"ץ) בניגוד לחוק, הפטור משירות — מטעמי דת או מצפון — רק בנות. "זה מצב בלתי־מוסרי, אנטי־ציוני, ואנטי־ישראלי", אמר רובינשטיין.

מנחם הכהן (מערך) בירך את ראש הממשלה "על דבריו האמיצים". שחרור בני הישיבות יוצר גם קרע בין דתיים לבין דתיים, אמר. מספר המשוחררים הוא עתה 17 אלף בשנה, ועוד 2,000 שאינם מתייצבים כלל, מפני שאינם מכירים במדינה ובמסורתיה. כן משתחררים עוד כמה מאות בגלל היותם מורים בחינוך העצמאי של אגו"י. "שרי הביטחון וראשי הממשלה, המסכימים לשחרורים אלה, אינם יודעים להבחין בין דעת תורה לבין דעתם של אלה העושים את התורה קרדום לחפור בה", אמר.

גאולה כהן (תחיה) אמרה שהמשתמטים מן השירות משתמטים מהמדינה. היא העלתה את הנושא כבר לפני שנה וחצי, אך מאז לא דנה בו הוועדה שאליה הועבר. לדעתה, אסור שאפילו תלמיד ישיבה אחד יהיה פטור לגמרי מכל שירות, ואפשר לעשות סידורים עם כל ישיבה וישיבה כדי שלא ייפגע אורח החיים הדתי, ולא ייפגעו לימודי התורה בשל כך. "ראש הממשלה חייב לסיים את מה שהחל בו", אמרה. "ההי־מצאות בישיבות הלא־ציוניות מכה גלים".

שמעון בן־שלמה (ש"ס) אמר שההישג החשוב ביותר של ישראל ב־40 שנות קיומה הוא הקמתם מחדש של מרכזי התורה, אחרי שאיבדו יהודי אירופה. גם חילוניים משוחררים מצה"ל, למשל שחקני כדורגל, אמר, ואילו אחרים משרתים בלהקות בידור צבאיות.

אברהם ורדיגר (פועלי אגו"י) יצא נגד "ההתקפה שלוחת הרסן נגד יהדות התורה", הודה לשמיר, לפרס ולרבין על הבטחתם כי לא יהיה שינוי במדיניות.

פרוש התרגש בנאומו ונלקח לבית החולים

מאת סופרי הפרלמנטרי של "הארץ"

לאחר שסיים אתמול את נאומו הנרגש על שירות בני הישיבות בצה"ל, חש ח"כ מנחם פרוש (אגודת־ישראל) ברע, ונלקח על־ידי אמבולנס של מד"א לבית החולים "ביקור חולים". פרוש חש מועקה בחזה, כבר בעת הנאום ניכרה ההתרגשות על פניו, הוא התחיל והזיע.

גם יו"ר הישיבה, מאיר כהן־אבידוב הרגיש בכך, והוא הציע לפרוש לסיים את דבריו ולהודות מדוכן הנואמים. הנואם התעקש להמשיך. כשח"כ יוסי שריד, שנדרש לפני שנה לקה בהתקף לב, קרא לעברו קריאת־ביניים קנטרנית, השיב היו"ר ואמר לו: "זה לא בדיוק הזמן לשאול אותו דברים כאלה".

פרוש ירד מדוכן הנואמים. השר הרב יצחק פרץ ניגש ולחץ את ידו, ואז פרץ פרוש בבכי שנמשך כמה דקות. הדיעה על פניו גברה, והוא ביקש לשבת.

מיד הובל הוזמה, לספסל ליד אולם המליאה, ולשם הגיע רופא הכנסת. הוא בדק אותו, הזריק לו זריקה, וכן נתן לו טיפות הזמן שמסנה נשם פרוש כל העת. כעבור זמן קצר הוזעק אמבולנס.

נוסף לעוזריו ולח"כים דתיים נמצא, ליד כל אותה עת יוסי שריד, שהרגיע אותו כי בוודאי אין זה התקף נוסף. לפרוש כבר היה לפני מספר שנים התקף.

מנחם פרוש

"דחיה" לבאורה

המצביעים במליאה נחלקו לקבוצה חרדית וקבוצה לאיחרדית. יוסי שריד (רצ) פתח בפירוט ההסכמים בנושא זה שנערכו בין שרי הביטחון בממשלות הליכוד (עזר וייצמן ואריאל שרון) לבין אגו"י בשנים 1977 ו־1981.

באחד מהם שלא תהיה עוד הגבלה על מספר תלמידי הישיבה שיקבלו פטור, ולא על מספר הישיבות שרשאיות לתבוע פטור לתלמידיהן. בעל־תשובה ישוחרר בכל גיל, וחיילת תשוחרר מצה"ל אם תחזור בתשובה. בעת שירותו, ההסדר נקרא "דחיית שירות", אולם למעשה זה ביטול שירות, כי כמעט איש מבין המשוחררים אינו משרת אחר־כך.

חייקה גרוסמן (מפ"ם) אמרה כי ב־1948 הסכים בן־גוריון לשחרר מספר קטן של בני ישיבות, כדי לחדש את מרכזי התורה בארץ, אחרי חורבן מרכזי התורה בשואת יהודי אירופה. עם זאת נקבע כי תלמידי הישיבות יקבלו אימון בסיסי, כדי שיוכלו להגן על עצמם. מתכונת צנוע זה, שהקיף אז 400 תלמידי ישיבה, הפכו בני הישיבות "לחיל מילואים גדול, הערוך לקרבות־דוקטרינה. 360 ישיבות קיבלו היתרים לפטור תלמידים, ומספרם מגיע לכדי 5% מכלל המגויסים לצה"ל.

אמנון רובינשטיין (שינוי) אמר כי ב־1976 עדיין עמד מספר המשוחררים על 2.45% מהמתגייסים, אך אשתקד הגיע ל־4.6%. הסי־מנים מצביעים על כך שהשנה יהיו 5% משוחררים — הכפלה של

נדחה חוק שוויון זרמים ביהדות

הצעה לחוק יסוד, שילכה שוויון זכויות לאורתודוקסים, קונסרבטיבים ורפורמים, נדחתה אתמול על־ידי הכנסת ברוב גדול, נגד שלושת הקולות של המציע מרדכי וירשובסקי (רצ), וכן שלומית אלוני (רצ) ואמנון רובינשטיין (שינוי). נעדרה כל סיעת מפ"ם, וכן כל שאר סיעות השמאל.

בעת הדיון נכחו כאולם כל אנשי ש"ס, וכן נציגים מהמפד"ל ומאגו"י. יו"ר הישיבה, אהרן נחמיאס (מערך), לא הניח לווירשובסקי לדחות את הגשת ההצעה, וכן לפי התקנות, היא תוכל לשוב ולעלות רק כעבור 60 יום.

מינוי אשה לקונסול

"עובדי משרד החוץ מתמנים למשרות על־פי כשרון ולא על־פי מינם, — השיב מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, על שאילתה בעל־פה של אורה נמיר (מערך) בעניין ידיעות על מינויה של קולט אביטל לקונסולית כללית בניו־יורק.

פרס אמר עוד כי לא ידוע לו על כל פנייה נגד המינוי — חוץ ממה שקרא בעיתונים — מטעם "חוגים אורתודוקסים בניו־יורק. גם לו היתה פניה כזו, לא היה מתחשב בה.

בפגישות עם שר ההגנה הנורווגי:

שמיר: אינני מצטער שהמזה"ת לא עלה בפסגה; פרס: אני מצטער

מאת עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ"

"אינני מצטער על כך שהמזרח התיכון לא עלה בפיסגה בוואשינג־טון, ונראה שגם לא יעלה" — אמר אתמול ראש הממשלה, יצחק שמיר, לשר ההגנה הנורווגי יורגן הולסט, בשיחה בלשכתו. רוה"מ הסביר שסיכסוך צריך להיפתר במו"מ ישיר בין הצדדים.

שעה קלה לפני כן אמר ממלא מקומו, שמעון פרס, לאותו אורח: "אני מצטער שנושא המזה"ת לא עלה לדיון בפיסגה הנוכחית, ומקווה שהוא יעלה בפיסגה הבאה". פרס הו־סיף כי בין שתי הפסגות "נבדוק רעיונות חדשים".

שמיר אמר לאורח הנורווגי כי גם בנושאים אזוריים כמו אפגניסטן והמפרץ הפרסי, שנדונו בין שני מנ־היגי המעצמות, אין סימנים לתזוזה. לדבריו, בריה"מ אינה רוצה לסגת מאפגניסטן, ואילו איראן דוחה את החלטות האו"ם בעניין הפסקת הקרבות. "אני בעד מו"מ, והייתי שמח אם במקום פיסגה בעמאן היתה פיסגה ביני לבין חוסיין בירושלים", אמר רוה"מ. שמיר פירש כי הפיסגה היא הישג אישי של רייגן, שצדק בגישתו שצריך לנהל מו"מ מעמדת כוח.

איומים כלכליים של גורבצ'וב

בשיחה שקיים אתמול עם תת־שר החוץ האמריקאי, אד דרווינסקי, אמר שמיר כי המטרה העיקרית של גורבצ'וב אינה כל־כך צימצום המירוץ הגרעיני בעולם, כמו השגת יתרונות כלכליים לבריה"מ. רוה"מ הביע התנגדות לאספקת טילי סטינגר לבחריין, מחשש שימצאו דרכם לדרום־לבנון.

לדבריו, ישראל מתעניינת במיוחד בסיכומי הפיסגה בעניין זכויות אדם וחירות האדם שכן, לדעתו, הדיון בנושא זה יהיה העי־תוי הנוח ביותר לארה"ב ללחוץ בעניין יהודי בריה"מ. לדבריו, בר־יה"מ זקוקה לשיתוף־פעולה אמריקאי בתחום הכלכלי והטכנו־לוגי, והיא תהיה מוכנה לשלם את המחיר הנדרש ממנה בתחום זכויות האדם.

שר ההגנה הנורווגי, יורגן הולסט, בפגישתו אתמול עם שר הביט־חון, יצחק רבין. (תצלום: עודי קרן)

דו"ח מבקרת הפנים בטלוויזיה

מחסור בהפקות יוקרתיות עבור בכירים בטלוויזיה

אין תכנון מראש ● את מצעד הפזמונים ברדיו עורכת מזכירה

מאת לילי גלילי, סופרת "הארץ"

חלק מ־75 המפיקים המועסקים בטלוויזיה אינו מועסק באופן מלא, בשל הקושי למצוא עבורם הפקה מתאימה, כלומר הפקה יוקרתית — כך עולה ממצאי דו"ח מבקרת הפנים של רשות השידור, רחמה אבישי.

מבין מפיקים אלה, רובם מילאו בעבר תפקידי מנהלים, עמדו בראש מחלקות, ואף ניהלו את הטלוויזיה. בעיית אי־העסקתם היא תוצאה של שיטת הרוטאציה של בעלי תפקידים בכירים ברשות, קובע הדו"ח.

עוד עולה מן הדו"ח לשנת '86–'87, כי בחלק מן ההפקות בט־לוויזיה, בבג"צ... בתכניות "הספיישל", מתמשך זמן ההפקה מעבר לזמן המוכיח. הדו"ח המבקרת מתריע כי להפקות המיוחדות לא נקבע בדרך־כלל לוח זמנים לביצוע. המצב גורם לחוסר וודאות ולביטבוז זמן וכוחות של המפיק והצוות, ולה־היסשכות מיוחדת של זמן ההפקה. לדעת המבקרת צריך להיות תיכנון לכל הפקה, לפחות שנה מראש.

בתגובה על הביקורת הודיע מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, כי נושא אי־העסקת המפיקים יטופל במסגרת ועדת הייעול של הטלוויזיה.

בפרק הדו"ח המתייחס לרדיו קובעת המבקרת כי "עובדות בדירוג מינהלי מועסקות, בנוסף לעבודתן... בתפקידי עריכה ש..." סיקאלית, ללא הכשרה מקצועית. מזכירה בדירוג זה עורכת באופן קבוע את מצעד הפיזמונים הישראלי, ושתי עובדות מינהליות עורכות מדי פעם תוכניות של שירים עבריים.

דו"ח הביקורת ממליץ להעביר לעובדות אלה, וכן לעובדי התקלי־טיה העורכים תוכניות, הכשרה מקצועית מתאימה, "בתוך פרק־זמן קצר".

עוד עולה מהדו"ח, כי בשידורי הלילה של "קול ישראל" לחו"ל מועסקים שני טכנאים, שמתום השידורים ועד לחידושם בשעה 5 בבוקר אין להם תעסוקה. הם ישנים במקום, בתשלום של 100% לשעה...

יומן הקונגרס הציוני / נדב שרגאי

שלושה מהפכים בתנועה הציונית

יום לפני הנעילה, ניתן כבר להצביע על שלושה מהפכים שחלו במעמד כוחות התנועה הציונית. מעבר לרמת הדיונים, תוכנם, או תוצאות הקונגרס — שעדיין אינן ני־תנות להערכה — עבר "המוסדות הלאומיים" (הסתדרות הציונית והסו־כנות היהודית) שינויים בשלושה מישורים:

● מהפך פוליטי — עשר שנים לאחר המהפך הפוליטי של 1977, הורידה לעצמה תנועת העבודה את השלטון במוסדות התנועה הציונית. בבחירות לקונגרס לא הגבירה אמנם תנועת העבודה את כוחה הפוליטי, אולם הליכוד איבד כחמישית מכוחו, ובעזרת קואליציה המתבססת על תנועות מהו"ל, נשען עתה שמחה דיניץ על רוב יציב. מי שאחראי יותר מכל על המהפך הזה, הוא יו"ר תנועת העבודה הציונית, יחיאל לקס, שספג תחילה ביקורת על ההסכם, ועתה קוצר את הפירות.

● מהפך אידאי — הקונסרבטיבים והרפורמים הפכו לשותפים בכירים בקואליציה של העבודה. "המזרחי" והאורתודוקסים נדחקו מאחור. שיתוף הפעולה שבין תנועת העבודה לרפורמים והקונסרבטיביים אינו רק פוליטי אלא גם אידאי. בפגישה שקיימו אתמול עם שמחה דיניץ אנשי העבודה, ההזהיר אנשי המזרחי מפני קרע עם הציונות הדתית בארץ. עדיין מוקדם להעריך את השפעת ההסכם על המפה הפו־ליטית בישראל.

● מהפך פנים־סוכנותי — ראשי המגביות והגבירו ויגבירו במידה ניכרת את מעורבותם בניהול הדו־מיומי של המוסדות והסתדרות הציונית. הם שידפו את מועמדותו של עקיבא לווינסקי תכים וחייל, ועתידים לעשות כנ"ל למתנגדיהם דרובלס מהליכוד, הרוצה להיות גזבר. מגדל קפלן, היו"ר החדש של חבר הנאמנים, לא ידמה לקודמו בתפקיד, ומתכוון להיות בעל־בית של ממש ולא רק תורם.

מנדל קפלן

עם הולך ונעלם

לפני חודשיים נבעל בירושלים הכנס לדמוגרפיה יהודית. הדיונים בוועדה לדמוגרפיה של הקונגרס הציוני הם למעשה שידור חוזר של הדברים.

למרות זאת הצליחה אחת הציירות, מסיעת המזרחי דווקא, ד"ר דיאנה קליצקי מאורוגואי, לשבור וגם לרגש, את שיגרת הדיונים בוועדה זו, בשהטיחה בפני הנוכחים: "עשו את חשבון הנפש שלכם — האם אין בכל אחת ואחת ממשפחותיכם, ולו מתבולל אחד, ומה אתם עושים, כדי למנוע זאת. בחדר השתררה דממה. סיכום הדיונים הצפוי היה כי "העם היהודי הולך ונעלם".

בוועדה אורח הצליחה תנועת תלים להעביר ברוב של 23 מול 4 הצעת החלטה מהפכנית שתובא היום למליאה, עליפי ההצעה יק־קיימו לראשונה בעוד חמש שנים, גם בישראל, בחירות לקונגרס הציוני. בקונגרס הנוכחי היתה ישראל המדינה היחידה, שבה לא התקיימו בחירות לקונגרס, והצירים חולקו בין המפלגות על־פי כוחם היחסי בכנסת. אנשי העבודה תמכו בהצעת תל"ם, והליכוד התנגד לה. בקונגרס הקודם נפלה הצעה כזו בהצבעה שהתקיימה במליאה.

לעומת זאת נכשל רב שילנסקי בוועדת העליה של הקונגרס, בני־סיונו להעביר החלטה האומרת כי אדם הדר בגולה, שהיה ציר בשני קונגרסים ולא עלה לישראל, לא יוכל עוד להיות ציר בקונגרס. ההצעה נפלה בקולותיהם של 18 נציגים מחו"ל מול קולותיהם של 14 הנציגים מהארץ.

דולצין עוד מתעקש

אריה דולצין נחוש ברעתו להתמודד על כהונת הנשיא. לשווא ניסו אתמול חבריו בליכוד, אנשי חרות והליברלים, אנשי תנועת העבודה, ואנשי התנועות מחו"ל, לשכנע את היו"ר היוצא שלא לגרור את הקונגרס להצבעה. כי אין לו סי־כוי, והוא עלול לבזות עצמו. משה ארנס ישב עם דולצין במשך שעה, אך האחרון חתם את השיחה במילים "יש לי רוב".

קלמן סולטניק, מראשי הקונפדר־ציה, ניסה אף הוא, בלא הצלחה, לדבר על ליבו של דולצין.

אנשי הליכוד מודעים להסתייגות הגדולה בקונגרס ממועמדות דולצין. מה עוד שעל־פי החוקה מוחזק הנשיא בסמכויות בלתי־מבוטלות, כולל זכות וטו, ואין זה משנה כלל אם דולצין מתחייב שלא להשתמש בהם. אנשי הליכוד גם יודעים כי אם, במקרה, יצליח דולצין להשיג רוב למועמדותו — ייפגעו קשות סי־כויי הליכוד לקבל את תפקיד הגזבר.

ומה אומר חתן השמחה? דולצין: "זה לא נכון שחברים ביקשו ממני להסיר את מועמדותי. יש לי תמיכה מלאה של הליכוד, והתנגדות המערך לא תעזור. אני מבקש להיות נשיא כבוד ולא שום דבר אחר. עבדתי קשה, ועכשיו אני רוצה לנוח... יש חברים שחושבים שצריך לתת לי את תפקיד נשיא הכבוד, ואני אענה להם".

השמטה בראיון עם האלוף אהוד ברק

דובר צה"ל מוסר: סגן הרמטכ"ל, האלוף אהוד ברק, התראיין לשבועון "במחנה" ולגלי צה"ל ואמר: "אני לא מודאג מהשאלה האם תהיה נכונות להילחם, להסתכן תוך לחימה ולהסתכן כדי להציל אחרים. בכל מלחמה שתיפתח ע"י בני הנוער כב־כונה ומוצדקת ושנשלח אליה ע"י ממשלת ישראל". בחלק מן הפירסו־מים בעיתוני אתמול נשמטו המילים האחרונות, ולמותר לציין כי סגן הרמטכ"ל לא התכוון לאף פירוש אחר זולת המשפט הנ"ל.

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

דיון מרתוני בחוק זכויות האדם

ועדת החוקה דנה בהצעה במשך 48 שעות ● שריד מעריך: בראשית 1988 תהיה לישראל חוקה ● אלוני ורובינשטיין: סעיף על האופי היהודי של ישראל יאפשר לתת לחוק פירוש גזעני ● שאקי: להבטיח אי־ביטול החקיקה הדתית

ועדת החוקה מקיימת דיון מרתוני של 48 שעות רצופות, בהפסקות קלות, כדי לקיים את הבנת חוק יסוד זכויות האדם. מעריכים כי הדיון יסתיים היום. אם תושלם חקיקתו תיגש הכנסת לחוקק את חוק יסוד החוקה.

בכך תושלם מסכת חוקי היסוד המהווה חוקה למדינת ישראל, זאת לאחר שייכתב להם מבוא כולל, שיהיה בבחינת מבוא לחוקה.

על יסוד התפתחויות אלו העריך אתמול שר המשפטים, אברהם שריר, כי בתחילת 1988 תהיה למדינת ישראל חוקה. יו"ר ועדת חוקה אלי קולס אמר אתמול כי הוא רואה בדיונים התפתחות דרמטית: "זה סיכום תפקידיה של האסיפה המכוננת שנבחרה עם הקמת המדינה, במגמה להעניק לה חוקה".

אולם, חקיקת חוק זכויות האדם נתקלה בוויכוחים ממושכים בין חברי הוועדה, כאשר על הפרק עומדת שאלת הסתירה בין החוקים המבטיחים את אופיה היהודי של מדינת ישראל לבין החוקים המבטי־חים את זכויות האדם בכלל.

כמה מיזומי פעולת החקיקה כשלומית אלוני (רצ) ואמנון רובינשטיין (שינוי־מרכז) מתנגדים להדגיש את עובדת היות ישראל מדינה יהודית. באחד משלבי הדיון אף איים ח"כ אמנון רובינשטיין (שינוי־מרכז), שה־חוק הנדון הוא הצעת חוק פרטית שהוגשה על ידיו, למשוך בחזרה את הצעת החוק, אם יוכנסו בו שינויים שמקורם במשרד המשפטים, ומטרתם לצמצם את הדגש על זכויות האדם.

אלוני ואמנון רובינשטיין חוששים מהכנסת תיקון כזה, שיהפוך אותו על־פיו ויאפשר לתת לו פירוש גזעני. ההתנגדות העיקרית של השניים היא למשפט האומר כי "הוראת דין, הנובעת מהיות מדינת ישראל מדינה יהודית, אינה משום אפליה".

חוגים אחרים בוועדה, ביניהם דן מרידור (ליכוד) היו מוכנים לוותר על פיסקה זו לטובת קביעה שישראל היא מדינת העם היהודי, כפי שנכתב כבר בחוק יסוד־הכנסת. חוגים אלה גם מדגישים את הצורך לקבוע בחוק היסוד את מעמדו המוצק של חוק השבות, המתיר אוטומטית זכות עליה לכל יהודי למדינת ישראל, בהגבלות פליליות מסויימות.

אבנר שאקי (מפד"ל) ביקש להבטיח שאי־אפשר יהיה לבטל את החקיקה הדתית על יסוד חוק יסוד זכויות האדם, בטענה כי זו חקיקה מפלה.

הפקעות

קבוצה של משפטנים ברשות הפרופסור אוריאל רייכמן השתתפה אתמול בדיון, שבמהלכו התעורר שאלות שונות, כגון האם ישראל כמדינת העם היהודי תוכל למשל להפקיע קרקע בגליל למען יהוד הגליל, או שבהיותה שוללת הפליה מטעמי מוצא, גזע ומין יאסר הדבר על־פי חוקי היסוד.

הח"כים מיכאל איתן, אבנר שאקי ואחרים עמדו על הצורך להדגיש את אופיה היהודי של המדינה ואת זכותה החוקית לקיים את שלטונה. בין השאר הם הצביעו על כך, שאם לא יודגש אופיה היהודי של ישראל, עלול הדבר לסכן כמה חוקים המדגישים את מעמדה של התרבות היהודית במדינת ישראל, כמו בחוקי החינוך הממלכתי, רשות השידור וחוק השבות.

עמדת הח"כים הליברלים יותר היתה שחוק היסוד לזכויות האדם אינו שולל ערכים אלה, אלא בא להבטיח כי המיעוט יוכל לקיים את תרבותו ושאר זכויותיו. בקשר לחוק השבות אמרה ח"כ שלומית אלוני, כי לא מדובר בהעדפה של יהודים, משום שמדובר בחוק של רפטריאציה.

ח"כ רובינשטיין, שהגיש את הצעת החוק במקורה לקריאה טרומית, שקל למשוך אותה בחזרה באם יוכנסו בה דגשים המחלישים את זכויות האדם באורח ישראלי. אומנם משרד המשפטים ויתר על הגשת הצעת חוק מטעמו, אבל כמה מהיסודות שבכללו בהצעתו מוצעים עכשיו על־ידי ח"כי הליכוד, המפד"ל והתחיה.

שלומית אלוני מחזיקה בדעה כי אם יגרמו הדיונים בוועדת החוקה לסטייה ניכרת מן הכוונה המקורית של החוק, מוטב להקפיאו בוועדה ולא להביאו לידי גמר.

הדיונים יימשכו היום.

מכירת פינוי

אנחנו עוברים דירה, אתם נהנים מהנחות ענק.

לרגל העברת אולמות התצוגה של רהיטי היוקרה של **ורדה** לכתובת חדשה — הנחות ענק על כל המלאי.

המבצע לזמן ולמלאי מוגבל. כל הקודם זוכה!

פינות ישיבה • סלונים • ארונות • פינות אוכל • שולחנות • חדרי שינה • כורסאות טלויזיה ועוד

רמת גן, רחוב ז'בוטינסקי 22. שעות הפתיחה: רצוף 9.00–20.00.

ורדה יוקרתי ולא יקר.

טוסו לניו יורק

בג'מבו 747 של טאואר אייר
תל אביב—ניו יורק*
ניו יורק—תל אביב
ישיר NON STOP

$719

לצעירים ולסטודנטים: —.611 $
ל"גיל הזהב", בני 60 פלוס: —.637 $
מחלקת עסקים בסיפון העליון, תוספת: —.150 $ בלבד! בכוון אחד
מחלקת תיירים מועדפת, תוספת: —.75 $ בלבד! בכוון אחד

כפוף לתנאים. *עם חנית תדלוק.
מחירים מסובסדים לטיסות המשך בארה"ב
המחירים בתוקף עד 31.3.88
פנו אל סוכן הנסיעות או לטל. 03-659421

TowerAir

תע"א: ההזמנות המגיעות — לא קשורות לחלופות הלביא

טענות על קצב וכמות ההזמנות שמעביר משרד הביטחון למפעל

מאת ראובן פדהצור, סופרו הצבאי של "הארץ"

צפי ההזמנות שהועברו על־ידי משרד הביטחון לתעשיה האווירית, מאז בוטל פרוייקט הלביא, מגיע ל־151 מיליון שקלים. אולם גורמים בתעשיה האווירית מתרעמים על קצב וכמות ההזמנות המועברות למפעל, וטוענים כי קיים מסמך של מינהל הרכש במשרד הביטחון, המורה להגדיר כל הזמנה המועברת לתעשיה האווירית כשייכת "לחלו־פות צה"ל, כולל עבודות הקשורות במטוסים.

לדברי מקורות בתעשיה האווירית, עבודות אלו לא נכללו ברשימת החלופות המקורית, והן היו נמסרות לתעשיה האווירית בלא כל קשר לביטול פרוייקט הלביא.

מתקציב פרוייקט הלביא בתעשיה האווירית, שעמד השנה על 425 מיליון דולר, נותרו לאחר ביטולו 116 מיליון דולר. לאלה יש להוסיף 100 מיליון דולר המוקצים, על־פי החלטת הממשלה, ל"שימור טכנולוגיות", ואת החלק היחסי בשנה זו, מתוך 151 מיליון השקלים שיוקצו לתעשיה האווירית על־ידי משרד הביטחון, כחלק מחלופות צה"ל.

עם סיום הכנת תוכנית העבודה לשנת... צה"ל... עבודות... נוספות לתעשיה האווירית במסגרת החלופות.

פרופ' בן־פורת נבחר לרקטור האוניברסיטה העברית בי־ם

מאת סופרת "הארץ" בירושלים

פרופ' יורם בן־פורת, מרצה לכלכלה באוניברסיטה העברית בירושלים, נבחר אתמול על־ידי סנאט האוניברסיטה לתפקיד הרקטור.

בן־פורת כיהן בשנה האחרונה כסגן רקטור, ועתה יחליף בתפקיד את הרקטור היוצא, פרופ' אמנון פזי, שימשיך לכהן כנשיא האוניברסיטה.

בן־פורת (50) נמנה עם סגל המחלקה לכלכלה מ־1967. ב־1973 התמנה לפרופסור. בשנים '79–'84 כיהן כמנהל המכון למחקר כלכלי בישראל על שם מוריס פאלק.

ערך את העמוד: דוני ענבר

פקסימיליה MURATA
מורטה
חסכונית ביותר!
נציגים מקבוצת כלל
רח' ירמיהו 4 ת"א טל. 03-5463714.
יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ
"חיפה יד־אור"
רח' יפו 46 טל' 04-524680

רפי. אומץ
הרשימה הממלכתית

ישיבת מרכז מיוחדת

תתקיים ביום שני כ"ג כסלו תשמ"ח 14.12.87 בשעה 5.45 אחה"צ בדיוק, בבית סוקולוב, רח' קפלן 4 תל־אביב

סדר היום:
הרצאת אורח של ראש הממשלה
מר יצחק שמיר

הכניסה לפי הזמנות בלבד
פרטים טל' 03-250071
03-261896

מכרזים

רשות הדואר
מוזמנים בזה הצעות לאספקת:

מכרז 78/87 — משחת בד קוד

רשות הדואר מבקשת לבחון אפשרויות הפעלת מערכת בר קוד למעקב הקריה של הדואר מהיר במהלך העברתו.
לצורך כך מתבקשות הצעות לאספקה ו/או השכרה.
טפסי הצעה ופרטים נוספים אפשר לקבל במחלקת אפסנאות ומחסנים, רח' לינקולן 18 ת"א, טל' 623193, בימים א'–ה' בשעות 8.00–13.00 חדר מס' 318.
ההצעות יש להכניס בדואר לא יאוחר מיום 17.12.87 שעה 12.00 במכרזים.
רשות הדואר אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.
הצעות במכרזים לא יתקבלו.
מוזמנים בזה הצעות לאספקת:

מכרז מס' 75/87 — שלטים לרשות הדואר והמשל
מכרז מס' 76/87 — תיבות אחסון מכתבים לדוורים
מכרז מס' 77/87 — תוחת שק להדל

טפסי הצעה ופרטים נוספים אפשר לקבל במחלקת אפסנאות ומחסנים, רח' לינקולן 18 ת"א, טל' 623193, בימים א'–ה' בשעות 8.00–13.00 חדר מס' 316.
הצעות יש להכניס בדואר לא יאוחר מיום 31.12.87 שעה 12.00 במכרזים.
רשות הדואר אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.
הצעות במכרזים לא יתקבלו.

תחום רכש ואפסנאות

صورة عن الأصل

תוך עימות בין איראן ומדינות המפרץ החלה ועידת שרי הנפט של אופ"ק בווינה

איראן מתעקשת להעלות מחיר החבית ב־2 דולר, כפיצוי על ירידת ערך הדולר ● סעודיה חוששת שייקור הנפט יניע לקוחות לחפש מקורות אחרים ויחליש את אופ"ק ● עיראק מפיקה כמות כמעט כפולה של נפט משנקבעה לה

וינה (איי־פי, ע"ר וע"צ). ועידת שרי הנפט של 13 מדינות אופ"ק נפתחה אתמול בוינה באווירה של עימות בין איראן לבין מדינות המפרץ הערביות.

איראן איימה כי לא תחתום על הסכם שיקבע את תפוקת הנפט ומחירי אופ"ק ב־1988, כשם שרוב מדינות הארגון, בהנהגת סעודיה, מתנגד לדרישתה להעלות את מחיר הנפט מ־18 דולר לחבית כיום ל־20 דולר.

שר הנפט האיראני גולאמרזה אקאזאדה, אמר: "אם לא יתחשבו בעמדתנו, לא נחתום". לדבריו, מבודדים את איראן באופ"ק, משום שהמדינות הערביות במפרץ תומכות בעיראק במלחמת המפרץ הפרסי. הוא הוסיף כי איראן עומדת בדיוק במיכסה שקבע לה אופ"ק, ומפיקה 2.3 חביות ביום.

נשיא אופ"ק, שר הנפט של ניגריה רילוואני לוקמאן, ציין כי בתנאים של עודף היצע, יציבות מחירי הנפט רופפת מאד. לדבריו, כל חולשה בתחום המחירים ורמת התפוקה תנוצל מיד על־ידי הקונים.

איראן דורשת להעלות מחיר הנפט כפיצוי על הירידה שחלה השנה בערך הדולר. אולם סעודיה ובעלות־בריתה במפרץ חוששות שייקור הנפט יניע את הלקוחות לחפש מקורות אחרים, ושליטת אופ"ק בשוק הנפט העולמי— תחלש.

עיראק נחשבת לעודפי נפט. מקורות בתעשיית הנפט אומרים כי אופ"ק מפיק כיום שני מיליוני חביות ביום מעל למיכסה שקבע לעצמו — 16.6 מיליון — וכי אחדות מבין 13 המדינות החברות, כולל איראן, מוכרות נפט מתחת למחיר של 18 דולר לחבית.

חלק גדול מעודפי הנפט מקורו בעיראק, שדוחה את מיכסת ה־1.5 מיליון חביות ביום, שקבע לה אופ"ק, ומפיקה כמות כפולה כמעט, כדי לממן את המאמץ המלחמתי שלה. בגדד דורשת כי יתירו לה מיכסה זהה לזו שנקבעה לאיראן — 2.3 מיליון חביות ביום — אולם טהראן דוחה תביעה זו. עיראק מרבה לשמור על מחיר הנפט ברמתו הנוכחית.

בשנים '85 ו־'86 גרמה תפוקת־יתר של אופ"ק להורדת המחירים מ־30 ל־9 דולר לחבית.

רופא סובייטי בודק תושב מקומי בכפר סמוך לבירת אפגניסטן, קאבול. הכוחות הסובייטיים באפגניסטן הוא אחד הנושאים הנדונים עתה בוואשינגטון, בפגישת הפיסגה בין נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, ומנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב. (תצלום: איי־פי)

מטוסי קרב יפניים ירו אל מפציץ סובייטי

חדר אל התחום האווירי של יפן

טוקיו (ע"ר). מטוסי יירוט יפניים ירו כדורים נותבים כדי להניס מפציץ סובייטי שחדר אתמול בבוקר לתחום האווירי של יפן, מעל לאי הדרומי אוקינאווה. על כך מסר דובר של סוכנות ההגנה היפנית.

היתה זו הפעם הראשונה מאז תום מלחמת העולם השניה, שמטוס יפני ירה יריות אזהרה לעבר מטוס החודר לתחום האווירי של יפן, ציין הדובר.

שני מטוסי פאנטום יפניים, מהבסיס האווירי נאהא באוקינאווה, הוזנקו כדי ליירט את המטוס הסובייטי מדגם "טו־16", שטס מעל לטריטוריה יפאנית פעמיים במשך 10 דקות, הוסיף ואמר הדובר.

הם ירו כדורים נותבים, שעברו ליד תא הטייס של המפציץ "כמה פעמים" לפני שהמטוס נטש את התחום האווירי של יפאן, מסר הדובר. הוא הוסיף כי סוכנות ההגנה היפאנית תגיש תלונה רשמית לשלטונות בריה"מ.

זו הפעם השניה השנה שנמסר על חדירת מטוס סובייטי לתחום האווירי של יפן. באוגוסט התנצלה ממשלת בריה"מ על חדירה דומה.

הצבא הפיליפיני לכד את מנהיג המרד הצבאי הונסן

על ראשו של הקולונל, שקשר נגד אקינו באוגוסט, הוכרז פרס בסך 12,000 ד' ● הוא נלכד ערב ועידת־פסגה אזורית

מנילה (איי־פי וע"ר). כוחות צבא הפיליפינים לכדו אתמול את מנהיגו של המרד הצבאי שכמעט הפיל לפני ארבעה חודשים את ממשלתה של נשיאת הפיליפינים, קוראסון אקינו, מסרו מקורות צבאיים.

הרדיו מסר כי הקולונל גרגוריו (גרינגו) הונסן, האיש המבוקש ביותר במדינה, שהממשלה הכריזה על פרס בסך 12 אלף דולר על ראשו, נעצר יחד עם שמונה קצינים אחרים.

מקור צבאי בכיר מסר כי הוא נתפס בפרוור יוקרתי של מנילה אחרי פשיטה של 30–50 חיילים. הוא לא גילה התנגדות, ולא נורו יריות.

מאז נכשל נסיון ההפיכה, ב־28 באוגוסט, הסתתר הונסן בפיליפינים. נסיון־ההפיכה הפך למרחץ דמים — 53 בני אדם נהרגו ומאות נפצעו. זה היה החמור במעשי ההתנגדות לשלטונה של נשיאת הפיליפינים קוראסון אקינו, מאז נטלה את השלטון בפברואר 1986.

אקינו הגיבה על תפיסת המורד באומרה כי היא "שמחה ביותר". היא ציינה כי הוא נתפס סמוך לפתיחתה של ועידת פיסגה אזורית, העומדת להתכנס במנילה בשבוע הבא. בשבוע האחרון נשמעו בבירה הפיליפינית מספר פיצוצים, ופקידים במנילה חששו כי הועידה לא תיפתח. בתגובה לידיעות אלו תיגברה הממשלה את כוחותיה בבירה באלפי חיילים.

לכידתו של הקולונל שמה קץ ליותר משלושה חודשים שבהם התגרה הונסן באקינו על־ידי שורת ראיונות מחתרתיים בטלוויזיה ובעיתונות.

בראשית השבוע כתב הונסן לאקינו כי אין בכוונתו לשבש את ועידת הפיסגה של מדינות דרום־מזרח אסיה, ורמז כי יהיה מוכן להסגיר עצמו, אם אקינו תנהג כלפיו בסלחנות.

עצרת האו"ם אישרה סדרת החלטות אנטי־ישראליות

ברוב גדול חזרו על החלטות בדבר הכללת השטחים וירושלים באמנת ז'נווה, הפרת זכויות האדם וגינוי של ההתנחלויות

ניו־יורק (ע"צ). העצרת הכללית אישרה שלשום שבע החלטות המגנות את הנהלים הישראלים בשטחים הערבים הכבושים.

החלטות אלה, הדומות להחלטות שאושרו על־ידי העצרת הכללית בשנים הקודמות, קובעות בין השאר כי השטחים הכבושים, כולל ירושלים, כפופים לאמנת ז'נווה בעניין הגנת אזרחים. ההחלטה הקובעת שאמנת ז'נווה חלה על השטחים אושרה ברוב של 147 קולות כשרק ישראל מתנגדת, ושתי מדינות — קוסטה־ריקה ואל־סלוודור — נמנעות.

החלטה אחרת, שבה נאמר כי כיבוש השטחים מהווה הפרה גסה של זכויות האדם, אושרה ברוב של 112 קולות, כששלוש מדינות — ישראל, ארה"ב וקוסטה־ריקה — מתנגדות, ו־38 נמנעות.

החלטה שלישית, המגנה הקמת התנחלויות בשטחים הכבושים והדורשת ביטול כל הצעדים שנועדו לשנות את אופי השטחים, אושרה ב־143 קולות נגד קולה של ישראל, כשנציגי שמונה מדינות נמנעים.

ההחלטות האחרות, שאף הן אושרו ברוב מכריע, תובעות ביטול של גירוש אישים פלשתינים, ביטול החוקים המשנים את מעמד רמת הגולן וכן ביטול הצעדים שננקטו נגד סטודנטים ומוסדות הוראה בשטחים.

ביקורת של מנהיג ערבי ראשון על ליל הגלשנים

נשיא איחוד הנסיכויות: "ההתקפה הזיקה לערבים; סוריה תסבול מעימות עם ישראל"

אבו־דאבי (ע"ר). נשיא איחוד הנסיכויות הערביות הביע ביקורת ערבית ראשונה על התקפת הגלשנים בישראל, ואמר כי היא הזיקה לערבים.

שייח זאיד בין סולטן אל־נהיאן אמר בראיון שפורסם אתמול בכתב העת הלבנוני "אל חוואדת", כי "עבור הפלשתינים ההתקפה היא חלק מחובתם, משום שאדמתם כבושה. אולם לערבים היא גרמה יותר נזק מאשר תועלת".

סוכנות הידיעות הרשמית של איחוד הנסיכויות הערביות פירסמה את נוסח הראיון מתוך גליון השבוע של כתב העת, הרואה אור בלונדון.

שייח זאיד הוסיף, כי הגברת האיומים הישראליים נגד סוריה מראה שהנזק של ההתקפה עולה על תועלתה. "חושבני רק על האבידות שסוריה עשויה לסבול בעימות עם ישראל", אמר.

משקיפים פוליטיים ציינו כי ביקורת ראשונה זו של מנהיג ערבי על ההתקפה מצביעה על אכזבה ערבית גוברת והולכת נוכח המשך הסכסוך עם ישראל.

השייח זאיד מכהן כיום גם כנשיא תורן של מועצת שיתוף הפעולה של המפרץ, שבה מאוגדות בחריין, כווית, עומאן, קאטאר, סעודיה ואיחוד הנסיכויות הערביות.

גולן וגלובוס: קנון התאוששה

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מנחם גולן ויורם גלובוס מבקשים להזים את השמועות על נפילתה הקרובה של חברת "קנון", והודיעו כי בבריטניה לבדה הם יפיקו ב־1988 יותר מ־20 סרטים, וכי ישלחו ידם אף בעסקים אחרים.

במסיבת עיתונאים שנערכה בלונדון הודיע גולן כי חברתו תפנה גם לעיסקי מלונאות, תיירות ובנקאות, וכי לא תהסס להשקיע.

הדברים נאמרו בנוכחותו של איש העסקים האיטלקי ג'יאנקארלו פארטי, שהזרים כבר כספים רבים כדי להציל את קנון מפשיטת רגל. חברתו, "רתאסה", רכשה חלק ניכר מנכסי גולן בבריטניה ובארה"ב תמורת 338 מיליון דולר.

למרות ש"קאנון" ספגה הפסדים בשעור 41 מיליון דולר בשנה החולפת, הבטיח פארטי, מחזיק המניות הגדול ביותר בחברה, כי אין בדעתו "לסגור את בתי הקולנוע, ולבנות סופרמרקטים תחתם".

ערך את העמוד: דני ענבר

יזמון ממשלת סוריה "תשרין":

ארה"ב עוקפת הסכם הטילים ע"י אי־פיקוח על ישראל

דמשק (ע"צ). היומון הממשלתי הסורי "תשרין" הביע אתמול דיעה כי ארה"ב מבקשת לנצל את הברית שלה עם ישראל כדי לעקוף את ההסכמים שנחתמו אתמול בוואשינגטון, ואת הפיקוח הבין־לאומי על הנשק הגרעיני.

"תשרין" מציין כי בעקבות ועידת הפיסגה שנערכה בוואשינגטון לא תיערך בדיקה של פרשת הטילים הגרעיניים הישראליים, וכי ישראל לא תסכים לדיון על היכולת הגרעינית שלה, כדי למנוע פיקוח בין־לאומי על מאגריה בנושא זה. לפיכך, טוען העיתון, "ארה"ב דואגת לכך שישראל תהיה מחוץ למסגרת ההסכמים הבין־לאומיים".

היומון מתייחס גם לעריכת הקונגרס הציוני בירושלים, וכותב כי ההפגנות שנערכו לרגל קונגרס זה בתל־אביב, למען יהודי ברית־המועצות, "מהוות סוסנות שמטרתן לא תיקבע להן".

מטוס גרמני שידר בטעות כי נחטף בדרכו מטורקיה

הידיעה עוררה אתמול בהלה בעולם ורק במטוס לא ידעו על "החטיפה"

פרנקפורט (איי־פי). מטוס לופטהנזה מדגם בואינג 727, שהיה בטיסה מטורקיה לפרנקפורט, נחשב אתמול בטעות לחטוף במשך מספר שעות.

המטוס, על 53 נוסעיו, היה בטיסה שגרתית, ומיד לאחר שהמריא מאיזמיר שלח למגדל הפיקוח שדר כי נחטף.

דובר של חברת התעופה הלאומית הגרמנית בפרנקפורט הודיע לאחר כי המטוס נחטף בתוך תחום האוויר של טורקיה. הדובר, הנס אולריך אול, מסר לעיתונאים כי המטוס החטוף עושה דרכו לפרנקפורט. גם סוכנות הידיעות הטורקית אישרה את דבר החטיפה.

בעקבות הידיעה כונסה פגישת־חירום של פקידים בכירים במשטרה הגרמנית. כעבור 30 דקות התברר כי הידיעות על חטיפת המטוס היו שגויים, והמטוס נחת בשלום בפרנקפורט בשעה היעודה, 16:11.

התקלה אירעה כאשר אחד מאנשי צוות המטוס הפעיל בטעות את הקוד האלחוטי, המציין כי המטוס נחטף, ובעקבות זאת פעלה מערכת הבקרה כאילו היה המטוס חטוף.

דובר "לופטהנזה", סטפן היישר, אמר כי לא ברור עדיין מי אחראי להפעלת קוד החטיפה.

הנוסעים סיפרו כי לא ידעו דבר על ה"חטיפה" של מטוסם. לדבריהם, 20 דקות לפני נחיתת המטוס הסביר להם הטייס ברמקול כי עליהם לצפות שאנשים ישאלו אותם אם ידוע להם כי ניסו לחטוף את המטוס שבו טסו.

מטוס צבאי עם קבוצת כדורגל התרסק בפרו

לימה (ע"ר וע"צ). מטוס צבאי חכור ובו 50 אנשים, כולל שחקנים של קבוצת הכדורגל המובילה בפרו, "אליאנצה לימה", התרסק אתמול על החוף בקרבת עיר הבירה לימה, מסרה המשטרה.

המטוס הדו־מנועי מדגם "פוקר־אף־27" נמצא על החוף בקרבת עיירת הנופש ונטאנילה, 28 ק"מ מצפון־מזרח ללימה.

צרפת מוכרת לעיראק עוד 12 מטוסי מיראז' אף־1

למרות הידוק קשריה עם איראן ● רווחי "דאסו" ירדו השנה ב־90%

פאריס (ע"ר וע"צ). צרפת, המבקשת באחרונה לשפר את קשריה עם איראן, הסכימה למכור לעיראק, יריבתה, 12 מטוסי מיראז' אף־1 נוספים — מסר אתמול העיתון הכלכלי הצרפתי "לדאקו". עיראק מעוניינת להזמין 20 מטוסים נוספים.

דובר של ממשלת צרפת סירב להגיב על הידיעה, ודוברת מפעל המטוסים "דאסו־ברגה", הנתון בקשיים כלכליים, אישרה כי החברה ניהלה שיחות עם עיראק, אולם היא סירבה לאשר כי כבר נחתם חוזה או שהוא עומד להיחתם בקרוב.

הידיעה פורסמה בעקבות הצהרות שנתנו בשבוע שעבר שלטונות צרפת לעיראק, כי היחסים בין שתי המדינות לא ייפגעו על־ידי המאמצים לשיפור היחסים עם איראן.

צרפת היא אחד ממקורות הנשק העיקריים של עיראק, שכבר הזמינה ממנה יותר מ־100 מטוסי מיראז'. מטוסי קרב אלה מילאו תפקיד ראשון במעלה במלחמה נגד איראן.

חברת "דאסו" מסרה בספטמבר כי קיומה של החברה נתון בסכנה אם לא יתקבלו הזמנות חדשות. הרווחים כרוטו של "דאסו", ירדו במחצית הראשונה של השנה ב־90%, לכדי 7.6 מיליון דולר, לעומת 78.2 מיליון דולר במחצית הראשונה של '86.

החלטתה של צרפת מלפני עשרה ימים, לאפשר לאיראני החשוד בפעולות טרור לעזוב את המדינה, ובכך לשים קץ למשבר דיפלומאטי עם איראן, עוררה חששות בעיראק, שמא תפסיק פאריס את תמיכתה בבגדד במלחמת המפרץ.

8 מיליון פקידים יפוטרו עקב הרפורמות בבריה"מ

ואשינגטון (ע"צ). קרוב לשמונה מיליון פקידים יאבדו את מישרותיהם בבריה"מ בעקבות השינויים במערכת הכלכלה שמבקש מיכאיל גורבצ'וב להנהיג, אמר שלשום האקדמאי הסובייטי אבל אגנבגיאן.

אגנבגיאן, יועצו הכלכלי של גורבצ'וב, אמר בפגישה בין מדענים אמריקאיים וסובייטיים בבירים כי ה"פרסטרויקה" (בניה מחדש) שבה פתח גורבצ'וב לפני שנתיים, תשפיע על גורלם של 18 מיליון ביורוקרטים.

שמונה מיליון הפקידים שיפלטו מהעבודה יקבלו פנסיה, אמר אגנבגיאן, אולם הוא לא גילה מתי ובאיזה קצב הם יפוטרו.

יועצו של גורבצ'וב הבהיר כי בעקבות פיזור הסמכויות למפעלים הכלכליים בבריה"מ יתבטלו המשרות של אלה שהועסקו במוסדות המרכזיים, שכיוונו את כלכלת המדינה כולה.

עוד אמר שהרפורמות יביאו "תהליך של דמוקרטיזציה", שבמסגרתו יאבדו רבים את הסמכויות שניתנו להם בעבר. "אין אפשרות לחולל שינויים, מבלי שזה יפגע באנשים", הוסיף.

התפטר ג'ושוע חסן, השר הראשי של גיברלטר

חסן — יהודי — היה "ראש ממשלת" הסלע במשך 20 השנים האחרונות

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ג'ושוע חסן, השר הראשי של גיברלטר, אישר אתמול את השמועות כי החליט להתפטר מתפקידו ולפנות את כסאו לטובת סגנו. התפטרותו היא על רקע החלטה בריטית, המעניקה למטוסי ספרד אפשרויות נחיתה בשדה־התעופה של המושבה הבריטית.

החלטה זו, שהתקבלה לאחר שיחות ממושכות בין שרי החוץ של בריטניה וספרד, תאפשר להוריד את מחירי הטיסה באירופה, ובכך תוכל גם גיברלטר ליהנות ממחירי טיסה נמוכים — יוזמה שהנהיגו מדינות השוק המשותף.

חסן, יהודי, היה "ראש־ממשלת" הסלע ב־20 השנה האחרונות, והיה אחד מאדריכלי ביסוס הנוכחות הבריטית במקום. אמש הוא אמר כי הוא מותיר אחריו "שולחן נקי" לסגנו, אדולפו קאנפה, שיציג את מועמדותו בבחירות הקרובות בפברואר.

קספארוב ביקש פסק־זמן אחרון באליפות השחמט

סוויליה (ע"ר וע"צ). אלוף העולם בשחמט, גארי קספארוב, ניצל את פסק הזמן השלישי והאחרון שניתן לו כדי לדחות את המשחק ה־22 של אליפות העולם נגד הטוען לכתר, אנטולי קארפוב, שאמור היה להתנהל אתמול. לפיכך יתנהל המשחק הבא מחר.

שני היריבים צברו עד כה 10.5 נקודות כל אחד, לאחר שזכו בשלושה נצחונות כל אחד, ו־15 משחקים הסתיימו בתיקו.

לקספארוב יתרון קריטי בשלב מאוחר זה של ההתמודדות, שכן במקרה של תיקו 12:12 בתום 24 המשחקים, הוא ימשיך להחזיק בכתר העולמי.

בהתמודדות שהתנהלה אשתקד בלנינגראד, הפסיד קארפוב קספארוב הוכה, הודות לנצחון במשחק ה־22, והמשיך להחזיק בכתר הודות לתוצאה סופית של 11.5:12.5 לטובתו. לקארפוב עדיין נותר פסק־זמן שלישי ואחרון.

על מות
אליעזר שושני ז"ל
מאבות הפלמ"ח, ההגנה וההתיישבות העובדת
אבל
יצחק רבין
שר הבטחון

ללָני, אדי והילדים
כאבכם הוא כאבנו מתאבלים מרה על מותו של הנאצל באדם
דודו בלזר ז"ל
איבון, שרה, הילה ודני בן־צור
מיכל, דלית, רון ואפריים כהן
מורדנמו

לידידנו **יעקב פרסובסקי** ומשפחתו
משתתפים בצערך במות
אביך היקר
מינה ויוסף זילברמינץ
דבורה ויעקב ברוש

לאריה צ'רטוק
משתתפים בצערך במות
אמך ז"ל
מידידך
באיסכור — שירותי פלדות בע"מ

תודתנו נתונה לכל אלה
שבאו לנחם אותנו
בעקבות פטירתו של יקירנו
שמואל גם ז"ל
אשתו: רות
אחותו: ז'ניה
אחיו: יוסף

האגודה הגאוגרפית הישראלית
אבלה על מותו של
אליעזר ברוצקוס ז"ל
מהוגי ומתכנני מפת ההתיישבות בישראל

לנילי ודודו לויתן
לירדנה ולכל בני המשפחה
אתכם באבלכם הכבד על מותו של
שמוליק ז"ל
חנה ודני רומן

ליעקב פרסובסקי
משתתפים בצערך הכבד במות אביך
שמואל ז"ל
ת"א קאונטרי קלוב — ההנהלה והעובדים
מלון קאונטרי קלוב — ההנהלה והעובדים

על אובדן חבר יקר
אליעזר פטקין ז"ל
אנו אבלים
ומביעים תנחומינו לציפורה והילדים —
נחמה, נילי, יהושע ומשפחותיהם
חנה ומשה בשקין, בוקה וצבי מרון
פנינה וזלמן רוזנבלום, נחמה ונחום שמיר

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודעון
03־38 38 38

לשופט יצחק בנאי
אתך באבלך הכבד במות אחיך
אברהם
שופטי בית המשפט המחוזי בבאר־שבע

מכון ויצמן למדע
במלאת עשר שנים לפטירתו של
מאיר ו. וייסגל ז"ל
נעלה את זכרו
ביום חמישי, כ"ז בכסלו תשמ"ח (17.12.87),
בשעה 5.00 אחה"צ, באולם ויקס בקרית המכון
בהשתתפות שחקני התיאטרון הקאמרי
יושב־ראש: פרופ' דוד סמואל
דברים: השר עזר ויצמן
עליה לקברו, בקרית המכון,
תתקיים בשעה 4.00 אחה"צ.

למשפחת יום־טוב
הומים וכואבים על פטירתה ללא עת של
רותי ז"ל
עשירה ומיכאל — נחמה
מייק־בית — מכונות לביטוח

במלאת שנתיים למות אהובנו
אברהם קליר ז"ל
תערך אזכרה ביום ששי כ' כסלו תשמ"ח,
(11.12.87), בשעה 12.00, בבית העלמין
בנחלת יצחק.
המשפחה

לטובה, דליה, חיים, מוקה והנכדות היקרים
כואבים את כאבכם ומשתתפים בצערכם הגדול
בהלקח מכם אבי המשפחה האיש הגדול השופט
מרדכי (מקס) קנת ז"ל
ידידכם: אביבי יהודית וברוך, ארזי נלי ואריה, בנטל בת־שבע וחיים, גביזון מריה ויעקב, גילוץ תהילה, גוטפרוינד מירה ושכנה, פרסקי סוניה, קפלן חנה וישעיהו

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

שיעור פרטי של מרסר

קלע 30 נקודות, קטף 15 ריבאונדים, ביצע 3 חסימות, והיה המצטיין בניצחון הפועל תל אביב על סאראגוסה 102–96

גביע קוראץ'

מאת מיכאל קרנון

הנסיון מלמד שבגביעי אירופה המטרה הראשונה היא לנצח. הפרש הנקודות הוא פחות משמעותי. אי לכך יכול הפועל תל-אביב להיות שבע רצון מניצחונו אמש על קאי סאראגוסה 102–96 (51–52).

אבל במחשבה שניה נותר למאמן משה ויינקרנץ ולשחקניו חומר למחשבה. הקבוצה, שבתחילת העונה הציגה הגנה מצויינת, סופגת באחרונה יותר מדי נקודות, דבר העלול להיות בעוכריה בהמשך. מול קבוצה ספרדית בינונית, היה הפועל חייב לעשות לעצמו חיים קלים ולא לסמוך בשלבי הסיום על שלושה סלי שלוש נקודות של פרישמן, זלוטיקמן וטאונס.

באירוך היה מישחק ההתקפה של הפועל טוב למדי. ההפתעה בשטח זה – לאון מרסר. שלימד את הגבר הים של סארגוסה פרק מאלף במישחק של שחקן ציר. לא רק שהיה הקלע מספר אחד במגרש, עם 30 נקודות, אלא שקטף 15 כדורים חוזרים, 9 מהם בהתקפה, ביצע 3 חסימות ובמידה רבה גרם להוצאתם של שני שחקני החיזוק של סארגוסה.

במצב של 84–87 להפועל, כחמש דקות לסיום, יצא חוסה ארטיס (2.07) ובעבור פחות מדקה הלך בעקבותיו זגיל לאמפלי (2.06). סארגוסה נותרה ללא שחקני פנים, אבל הפועל לא ניצל זאת כדי להשיג ניצחון בפער גבוה יותר.

עוד שני שחקנים בלטו אמש בקבוצה התל-אביבית: ליגטון טאונס שהתעורר מקפאון הדרכי והזכיר את מישחקיו הטובים (23 נקודות, 6 ריבאונדים) וחיים זלוטיקמן, שנכנס בדקה ה-11 כאשר הספרדים הובילו 25–26 במקומו של דלול קחיזה. הנוסף לשעבר הבנים תנופה למישחק הסטאטי של הפועל. הולפתו של ארטיס שבער שלוש עבירות, איפשרה להפועל לעלות מ-40–41 ל-47–40. תוך ניצול שלוש החטאות של הספרדים מתחת לסל התל-אביבי. הפועל הוביל 44–52 אבל שחקני סארגוסה קלעו 7 נקודות ללא מענה עד להפסקה.

פתיחת המחצית השניה היתה שקולה עד למצב של 62–62, כאן נכנס רותם אריך הצעיר במקום עמוס פרישמן. הוא הכתיב קצב מהיר והפועל עלה ל-70–62, 82–70. עתה נראה היה שהפועל בדרך לניצחון מוחץ. אבל הספרדים התעשתו וסגרו את הפער ל-82–85. פרישמן ואיימוס חזרו במקום אריך ולאסוף, ארטיס שבמחצית השניה הסביר למה דיברו עליו הרבה ולאמפלי, שלא קלע נקודה אחרי ההפסקה, יצאו וניצחון הפועל הובטח.

את השופטים ג'ראוד ופירנר ראיתי אמש בפעם השניה תוך 24 שעות. הם פשוט מצויינים. השבוע הושב שהם ישפטו גם הערב בהיכל הספורט, נותר רק להודיד.

חיים זלוטיקמן, אחד ממבקיעי הפועל תל אביב אמש, במריצה לסל סאראגוסה, בין דיאס (משמאל) וזאמאטה. הפועל תל אביב ניצח 102–96. (צילום: עודי קרן)

הפועל תל-אביב – סאראגוסה 102–96 (51–52)

● המצטיין: לאון מרסר

● להפועל קלעו: מרסר 30, זלוטיקמן 23, טאונס 23, פרישמן 12, לאסוף 8, אריך 2, דלול 2, איימוס 2.

● לסאראגוסה קלעו: דיאס 24, ת. ארסגה 20, ארטיס 16, לאמפלי 14, פ. ארסגה 14, זאמאטה 8.

● כדורים חוזרים: הפועל 29 (16 בהגנה), סאראגוסה 27 (12 בהגנה). הריבאונדר המצטיין: לאון מרסר 15 (6 בהגנה, 9 בהתקפה).

● שופטים: ג'ראוד (צרפת), פירנר (אוסטריה).

לינדזי ויתר על מרוקו כדי לנצח במרתון טבריה

שם-טוב סבג שהיה ראשון בין הישראלים, עם מקום שביעי בדירוג הכללי, לא הצליח להשיג את המינימום האולימפי לסיאול

מרתון

מאת משה הר-נגש
סופר "ספורט הארץ"

המינימום במרתון של רוברטסון בעד כמה הרשים". אריה גמליאל, שיאן ישראל בריצת 10,000 מ' סיים את המירוץ לאחר כ-30 קמ', במרתון הראשון בקריירה שלו. "לא ויתרתי על המינימום", אמר גמליאל.

אחד המשתתפים הסתייע במכונית, כדי לסיים את המירוץ קרוב לעשירייה הראשונה, אחרי שקיבל תעודה התגלתה תרמיתו והוא יועמד כנראה לדין משמעתי.

לפחות מסיבה אחת היה ראוי לינדזי רוברטסון, יותר מכל רץ אורח אחר, לקבל את הפרס הכספי הראשון בתולדות מרתון טבריה. הסקוטי הוביל, ויתר על מרתון מאראקש במרוקו והעדיף להשתתף במרתון ה-11 של טבריה. לינדזי בן ה-29 ניצח ללא קושי, כזמן 2:16.06 שעות, והשלים זכיה שלישית רצופה במרתון זה. בו ניצח גם לפני שנתיים ולפני שלוש שנים. לינדזי קיבל פרס כספי 2,000 דולרים בנוסף לשבעה ימי אירוח במלון פלזה בטבריה, אחד מנותני החסות העיקריים למפעל שאירח את המשתתפים והמארגנים.

"זה לא היה קל, כי היה חם", אמר לינדזי. "אני מאושר לבוא לכאן, ויתרתי על סכום כסף גדול יותר שהוצע לי במרוקו. כל פעם זה נהיה קשה יותר. איני יודע עדיין איך אחגוג את הניצחון; מטרתי העיקרית להגיע לסגל הבריטי לסיאול. כנראה שאבוא להתאמן עד החורף בישראל". לינדזי לפחות עבר את המינימום הישראלי.

סיפורו האישי של רוברטסון אינו מהווה מודד למירוץ אתמול שאיכזב מאוד. הן מבחינת התוצאות ובעיקר מפני העובדה ששום ישראלי לא הצליח להשיג את המינימום לסיאול.

השיאנית הישראלית זהבה שמואלי התקרבה עד פחות מארבע דקות למינימום 2:40.30 שעות. היא סיימה שניה בדירוג הכללי – 2:43.54 שע', אחרי המנצחת מאיה וורינן מפינלנד – (2:42.15 שע') בת ה-35 בהופעת בכורה במרתון הכבוד שזכתה ב-750 דולרים. "מזג האויר היה קשה" אמרה זהבה. "אני מבקשת ממוסדות הספורט שלא ילחצו אותנו עם המינימום, בתנאים של הארץ קשה להשיגו. להערכתי אוכל להשיגו, אם לא יהיו לחצים, במרתון הבא שיהיה באירופה באפריל או במאי".

שלישית סיימה ג'ודי נאג' מהונגריה 2:48.51 שע' שהקדימה את מול שלום, אחותה של זהבה שמואלי, וסיימה רביעית – 2:50.32 שע'. "גם אני חושבת על המינימום האולימפי", גילתה מול.

רוברטסון הוא היחיד שירד מתחום ה-2:20 שע' – עובדה שאינה מחמיאה לרצים האחרים. בים רדיטש, גם הוא מסקוטלנד, הגיע שני 2:21.07 שע' בהקדימו את האיטלקי סטפנו דיימרטינו 2:22.36 שע'. הישראלי הראשון שם-טוב סבג סיים שביעי בדירוג הכללי עם 2:27.57 שע', תוצאה רחוקה מהמינימום האולימפי (2:17.00 שע'). "פתחתי אמנם בקצב סביר, אך העובדה שהתחלתי להתאמן רק לפני כשלושה חודשים, בנוסף ל-30 שעות טיסה מארה"ב, נתנו את אותותיהם", הסביר סבג. "מעשר השאיפות שהיו לי, השגתי אחת, אליפות ישראל. אצטרך לעשות ניתוח מקצועי ואנסה להשיג את

הולנד הנבחרת השמינית בגמר

אמסטרדם (ע"ה). הולנד היתה לנבחרת השביעית והאחרונה שעלתה לגמר אליפות אירופה שתתקיים בשנה הבאה במערב גרמניה. זאת לאחר שניצחה כאן 0–4 את קפריסין בבית 5.

דיווח עדכני על הנעשה ב-14 הקבוצות:

סיכוי ששלום תקווה יחזור בשבת להרכב

ליגה לאומית

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

● מכבי נתניה. הכלם חיים בר שחרים. ואימונים הופיע אתמול לאימון, התנצל בפני המאמן האב ולצר, כי דבריו נאמרו ברגע של ריתחה. שיפור כמצבו של שלום תקווה וקיים סיכוי שישחק בחלקו של מישחק החוץ עם בני-יהודה.

● הפועל לוד. הקבוצה תגיש היום לבית-המשפט בקשה לביטול העברתו של ישראל מאיה לבית"ר תל-אביב, בטענה שהמסירה חתימה ולכן טופס העברה אינו חוקי. לוד טוענת, כי מאיה לקח בעצמו את הטופס בהתאחדות, דבר הנוגד לחוקי ההתאחדות. אם יזוכה הדיון בבית-המשפט, תוגש בקשה לצו מניעה לקיום מישחקי הפועל לוד ובית"ר תל-אביב בסוף השבוע. יאיר סגדרי שהושאל לקבוצה ממכבי ת"א ישחק השבת.

● בני-יהודה. רוני מאיר ונתן זקס פצועים ולא ישחקו בשבת. במישחק אימון אתמול ניצחה הקבוצה 1–6 את בית"ר לוד. השערים: דוד גורדנה 2, משה אייזנברג, דוד סלמן, חזי שירזי ועוזר המאמן אהוד ברסטבים.

● מכבי תל-אביב. אלי דריקס הפגוע בצלעות ואלון נתן הסובל מכתף וקרע בשתי רגליו לא ישחקו בשבת. ג'קי צרפתי מועמד להחליף את נתן.

● הפועל תל-אביב. גיל לנדאו, שאינו נימנה עוד על סגל הקבוצה, לא הופיע לאימון. בהתאם לדרישת המאמן יצחק שניאור, מהרכב הקבוצה יוחזרו בשבת שח-

קני הנבחרת אלי כהן ויהודה עמר. רפי שמואל הולים וישחק.

● צפרירים חולון. בקבוצה מעודדים מהבחזון על גבורת הנוער 0–5. לסגל צורף חן גולדברג, בן 19, בנו של שחקן מכבי יפו בעבר בלפור גולדברג. חן ששהה 4 שנים בארה"ב חזר באחרונה לארץ, הרשים באימונים ועשוי לשחק בשבת.

מנחם כהן

● שמשון תל-אביב. אפרים שמעטוב ואורי כהן נוספו לאפרים אריביב וצהל אורמוני שלא ישחקו בשבת בגלל פציעה.

● מכבי חיפה. אישפוזו של המגן ציון מרילי בבית-החולים בגלל דלקת בכבד, מוסיפה למשאל הנמוך.

● הפועל באר-שבע. אלי ויצמן ישחק בשבת, לאחר בדיקת כשירות שנעשתה אתמול לשחקן.

● בית"ר תל-אביב. במישחק אימון אתמול הושג ניצחון 3–2 על מכבי ראשל"צ. אלי תגר המורחק ישלים השבת את עונשו.

● הפועל כפר-סבא. בתום חגיגות כפר-סבא לאחר הנצחון על מכבי נתניה 1–5 באה התכסה 0–3 לבני-יהודה והודיה השחקנים לפרופורציות הנכונות ולשקט המאפיין בדרך-כלל את הקבוצה.

● מכבי פתח-תקוה. החלוץ האוסטרלי ג'ון פוקסמן, שהורחק במישחק הבכורה שלו, סיים את עונשו, והחזקה. טכנייר. לשחק בשבת ודומים לאלה של סל בניה.

● הפועל פתח-תקוה. גיל סאבר לא ישחק בגלל פציעה. גורל רומה צפוי לאלון חון.

● בית"ר ירושלים. החלוץ רונן הקקו נראה מפציעה וישחק בשבת, כנראה במקום נארי ואורטולן.

המטרה של מכבי תל אביב הערב ביד אליהו (20.30):

איך לנצח את אריס בלי להתעסק עם גאליס

למכבי (בארלו, מגי) יתרון מתחת לסלים ועל הספסל ★ עם הקהל הביתי וההתלהבות צריך להשיג ניצחון שני על הבלתי מנוצחים של בית הגמר

מכבי תל-אביב

מס.	שם	גיל	גובה
4	הילי סימס	29	1.93
5	מוטי דניאל	24	1.96
7	מוטי ארואסטי	33	1.88
8	גרג קורנליוס	30	2.03
9	מיקי ברקוביץ'	33	1.91
10	חן ליפין	22	1.84
12	דורון ג'מצ'י	26	1.97
13	קווין מגי	28	2.03
14	יצחק כהן	19	2.04
15	קן בארלו	25	2.06

● מאמן: רלף קליין
● עוזר מאמן: ברוס ויקטור

אריס סלוניקי

מס.	שם	גיל	גובה
4	ו. ליפרידיס	20	2.00
5	פ. יאנאקיס	28	1.93
6	נ. גאליס	30	1.85
7	ס. סובוטיץ'	31	2.01
9	מ. רומנידיס	22	2.00
10	פ. סטאמאטיס	23	1.96
11	נ. פיליפו	24	2.02
12	ד. בוסאוחדוס	19	1.85
13	ג'. דוקסאקיס	25	1.83
14	ג. ויליסוד	26	2.13

● מאמן: יאניס יואנידיס

● שופטים: ג'ראוד (אנגליה), פוירר (אוסטריה).

מאמן מכבי: חשש מהלחות הגבוהה

מאמן אריס: ראיתי את מכבי בוידאו

גביע האלופות

מאת מיכאל קרנון

כל מי שהיה ביוני האחרון בהיכל השלום והאחווה בפיראוס, לא יכול שלא להצדיע לכדורסל היווני. הזכיה של יוון באליפות אירופה, שחלק חשוב בה היה אמנם לאוהדים המקומיים, היא הישג נפלא למדינה שמעולם לא נימנתה על העילית של אירופה.

הערב (20.30 בהיכל הספורט), לא יהנו אמנם ניקי גאליס ופאנאיוטיס יאנאקיס מהעידוד ההיסטרי לו זכו בפיראוס. אבל גם כך יהנו הם וחבריהם ירים עיקש למכבי תל-אביב במישחק השלישי בבית הגמר בגביע אירופה לאלופות. רק לפני שבוע הוכיחו שחקני אריס, כי הם מסוגלים להתעלות גם הרחק מפיראוס או סלוניקי. הניצחון 89–88 בברצלונה מציב אותם בראש הטבלה, הקבוצה היחידה בשלב זה ללא הפסד. ואין ספק שהצלחה באליפות אירופה נטעה בהם בטחון ואמונה בכוחם.

בביקורה האחרון ביד-אליהו לפני ארבע שנים, ניצחה אריס 76–75 עם 31 נקודות של גאליס, הניצחון היחיד של אלופה יוונית על מכבי בתל-אביב. שתי הקבוצות עברו מאז שינויים רבים ושתיהן חזקות הרבה יותר. למכבי לא היו אז שחקנים כמו מגי, בארלו וג'מצ'י. לאריס לא היו יאנאקיס, סובוטיץ' ווילסוד.

כוחה של אריס הוא בשחקני החוץ עם המבקיע הזה גאליס בראש. אף מאמן אירופי לא מצא עדיין את הפתרון, כיצד לעצור את האיש הקטן הזה, עם הניתור והעיתוי הנפלא, מכונת קליעה אמיתית. המטרה של מכבי צריכה איפוא להיות לנסות ולהחדיר את מכונת הקליעה שלו משום שהוא קולע חמישים אחוזים מנקודות של הקבוצה. סביר להניח שקליין יגמה מערך של אחד אישית (על גאליס) וארבעה אזורית. במקרה כזה יהיה צורך להחזיר מיאנאקיס והיוגוסלבי סלובודאן סובוטיץ', קלעים טובים מאוד מהחוץ.

במישחק זה לא תהיה למכבי נחיתות מתחת לסלים. הקשר גרג וילסוד (2.13 מ') הוא אמנם ריבאונדר מעולה (זוכה ראשון במונדובאסקט 1986) אבל הגבוהים האחרים של אריס, פיליפו ורומנידיס, לא יותר משחקים בינוניים. אם יוחזר בארלו על יכולתו מהמישחק נגד ברצלונה ואם ישחק מגי כפי ששיחק בדרבי האחרון, הם יגרמו הרבה כאבי ראש ליוונים.

אריס תנסה בודאי להאט את הקצב ולחפש את גאליס כל הזמן. מכבי צריכה להכתיב קצב מהיר ולמנוע ככל האפשר מהכוכב היווני להחזיק בכדור. ועם מיגוון השחקנים שלרשותו, האוהדים וההתלהבות, מכבי צריך להשיג הערב את ניצחונו השני.

מה הם אומרים

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

איך עוצרים את ניקי גאליס? זאת היתה השאלה ששמענו פעמים רבות במהלך האימון האחרון של מכבי תל-אביב לפני המישחק הערב מול אריס סאלוניקי. רלף קליין יודע שכדי לנצח את היוונים יש לעצור שחקנים נוספים בסאלוניקי כמו יאנאקיס וסובוטיץ'.

עוזר המאמן ברוס ויקטור טוען, ובצדק, שזהו למעשה העניין העיקרי: על מכבי לשחק מול אריס כפי ששיחק בריג'ה ביום ראשון. "אם נשחק כך אני מאמין שננצח", אמר. "עלינו לדאוג לעצמנו וזו הבעיה העיקרית של הקבוצה", הוסיף. במהלך האימון אמש היה רגע של חרדה כאשר מיקי ברקוביץ' החליק על הריצפה. אחרי כמה דקות התאושש וחזר להתאמן, אבל לא עם הקבוצה, אלא בצד.

למאמן רלף קליין היו טענות על כך שבהיכל הלחות גבוהה והפארקט חלק. הוא ביקש מהנהלת הקבוצה לטפל בזה הבוקר. במהלך האימון תורגלה הגנת הקבוצה, וגם עבודה רבה על ההתקפה.

קן בארלו ששיחק בעונה שעברה בטרייסר מילאנו כבר הרגיש על בשרו את החוויה לשחק מול אריס סאלוניקי. לפני שנה כמעט הצליחה אריס להדיח את טרייסר בשלב השני של גביע אירופה. בארלו: "היוונים קבוצה מצויינת. יהיה קשה לנצח אותם. עובדה שהצליחו לנצח את ברצלונה בביתה. מה עושים כדי לעצור את גאליס? חייב להיות בעניין מאמץ קבוצתי".

מכבי תל-אביב ימכור הערב בהיכל הספורט תמונה ממוסגרת עם פוסטר של הקבוצה במחיר של 50 ש"ח.

לא רק גאליס

אריס סלוניקי הגיעה אתמול בצהריים וערכה אמש אימון ביד אליהו. המאמן, שחקן נבחרת יוון בעבר יאניס יואנידיס, מכיר את מכבי היטב. לדבריו ראה קלטת וידיאו של המישחק בין מכבי לברצלונה, אבל הוא מסרב לדבר על שחקני מכבי: "איני רוצה לחשוף את מה שאני יודע". על אופיו של המאבק הסכים יואנידיס לדבר: "יהיה מישחק מהיר מאוד. לשופטים ולצורת השיפוט תהיה השפעה על התוצאה".

אחרי הניצחון על ברצלונה מדבר יואנידיס על העובדה שקבוצתו יכולה לנצח גם מחוץ לביתה: "אריס אינה קבוצה-בית בלבד. יש לנו בעיה של ניסיון, מה שיכול להשפיע על התוצאות. עכשיו, במהלך המישחקים בבית הגמר, אנחנו מתחילים לקבל את הניסיון הדרוש לנו במישחקים אלה".

לצידו של יואנידיס ישב בפגישה עם העיתונאים הכוכב ניקי גאליס. שאלות רבות לא היה צריך לשאול אותו. בתקופה האחרונה ביקר בארץ כמה פעמים. את הניצחון בברצלונה הסביר גאליס: "אין עלינו לחץ במישחקי חוץ בגביע אירופה. אף אחד לא מצפה מאיתנו שננצח בחוץ, כך שאנחנו יכולים לשחק משוחרר יותר". על אופי הקבוצה אמר: "אנחנו קבוצה מהירה מאוד. למרות זאת יש לנו בעיה עם הגבוהים. אין לנו יותר מדי שחקנים גבוהים. אנו דומים מאוד בסיגנון לזה של נבחרת יוון, כיוון שהנבחרת מבוססת למעשה על השלד של אריס".

למרות גדולתו של גאליס אין המאמן יואנידיס מוכן לקבל את הקביעה שאריס סאלוניקי היא קבוצה של אדם אחד: "אין קבוצת כדורסל בעולם שמנצחת עם שחקן אחד, וכך גם אריס". לדברי יואנידיס המועמדות שלו להגיע לחצי גמר בגביע אירופה הן: מכבי, טרייסר מילאנו, ברצלונה ואריס. אבל הוא צופה בעיות לטרייסר: "בינתיים הם לא משחקים טוב. המגרה הקרובה יכולה להועיל להם. אם לא ישתפרו לא יעלו. במקרה כזה צריך לשים לב לאורתז, קבוצה חזקה".

טבלת בית הגמר
(אחרי 2 מחזורים)

1.	סלוניקי	4	174–181
2.	קלן	3	183–197
3.	אורתז	3	187–191
4.	מכבי ת"א	3	210–210
5.	בלגראד	3	187–184
6.	רדיבוס	3	203–197
7.	מילאנו	3	185–171
8.	ברצלונה	2	197–195

יכולה לנצח גם מחוץ לביתה: "אריס

אמש בליגה לכדורסל

המישחק המרכזי במחזור ה-9 בליגה לכדורסל, הדרבי בין האלוף מכבי ראשון-לציון להפועל גבעתיים למת"ש, מישחק אחר הפועל רמת-גן – הפועל נוקדים יהיה ביום א'.

★ ארבעה מישחקים היו אמש: מכבי רחובות – הפועל פתח-תקוה 18–19 (8–6), מכבי נתניה – מכבי אריות רעננה 18–22 (11–12), הפועל רחובות – מכבי פתח-תקוה 14–18 (8–10), מכבי קרית-שרת/חולון – אליצור הרצליה 16–21 (7–8).

ניצחונות למנצ'סטר וקינגסטון בגביעי אירופה

לונדון (ע"ד). שתי הנציגות האנגליות בגביעי אירופה בכדורסל, זכו בניצחונות. מנצ'סטר יונייטד הפתיעה של סליידה קאורסה 101–106 בגביע קוראץ' וקינגסטון ניצחה את אי.ב.ג. בלגראד 94–92 בגביע למחזיקות גביע. באותו בית גברה לימוז' על לוורקוזן 93–86.

החלו תחרויות המאסטרס לזוגות בלונדון

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). טורניר המאסטרס לזוגות נפתח אמש באלברט הול במישחק שנמשך ארבע שעות ושמונה דקות. פול אנאקון מארה"ב וכריסטו הנדרסבורג מדרום-אפריקה הצילו שתי נקודות מישחק לפני שניצחו את פיטר דוהאן ולורי וורנר מאוסטרליה 6–7, 6–7, 6–2, 6–4, 6–7.

במישחק כל-אמריקאי ניצחו גארי דונלי ופיטר פלמינג את סקוט דייוויס ודיויד פייט 6–3, 3–6, 6–3, 6–3, 4–6.

הלילה הבלתי-נשכח של רוני רוזנטל

בריז' מחקה פיגור של 3–0 בניצחון 5–0 על דורטמונד

גביע אופ"א

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). רוני רוזנטל הישראלי היה אתמול גיבור ניצחונה הסנסציוני המדהים של קבוצתו פ.ק. בריז' – 0–5 אחרי הארכה – על הקבוצה הגרמנית בורוסיה דורטמונד שניצחה 0–3 במישחק הראשון. רוני הבקיע שער שנפסל על ידי השופט, מסר כדור מצויין שנוצל להבקעה והוכשל פעמיים בתוך הרחבה הגרמנית ואיפשר לקבוצתו לנצל את כדורי ה-11 להבקעה ובסופו של דבר לעליה לרבע גמר גביע אופ"א.

רוזנטל זכה אמש לשבחים נלהבים מפי פרשני הטלוויזיה והעיתונאים הגרמניים שהעבירו את מישחקה של דורטמונד בשידור ישיר. בטלוויזיה נאמר כי רוזנטל שחקן סכני מצויין והדריו הגדיר כשחקן מסוכן באופן מיוחד.

בריז' עלתה ליתרון 0–1 משער נגיחה של קלמאנס שניצל הרמה מדוייקת של רוזנטל. בדקה ה-48 קבע ליאו ודידר אלסט 0–2. בדקה ה-82 הוכשל רוני ברחבה הגרמנית וודידר אלסט קבע 0–3. שתי דקות לסיום הבקיע רוני שער, אך השופט הוולשי בידדלס פסל אותו והניף כרטיס צהוב לרוזנטל שמחה על פסילת השער.

בדקה ה-98 עלתה בריז' ל-4–0 משער של פרנקי ורדר-אלסט ובדקה ה-108 הכשיל השוער הגרמני את רוזנטל בתוך הרחבה וליאו ודידר אלסט השלים שלושער בבעיטת 11 מ' וקבע 0–5. שש דקות לסיום ההארכה הוחלף רוזנטל העייף. היתה זו הפעם השלישית העונה שבריז' מוחקת פיגור גדול ועלתה לשלב הבא.

(שרות "ספורט הארץ"). מהפכים חוללה גם פאנאתינאיקוס אתונה שמחקה לעיני 70 אלף צופים פיגור 5–2 נגד הונבד בודאפשט בניצחון 5–1. ולאוחוס (22 ו-37), אנטוניו (55), מאבודיס (65) וסיגלאס (82) הבקיעו את השערים. פיטוס (59) הבקיע להונבד.

לגרמנית, יהיו שתי נציגות ברבע הגמר. לוורקוזן ניצחה במיגרשה את פיינורד 1–0 (בראשון 1–1) משער של גאץ. ורדר ברמן, שניצחה לפני שבועיים 2–1, סיימה בברית המועצות בתיקו 1–1 עם דינאמו טביליסי. לעיני 80 אלף צופים הבקיעה סולקוליידזה שער יתרון לטבליסי בדקה ה-31 אבל שאף השווה בדקה ה-60.

באלבניה ניצחה ברצלונה 1–0 ע"י פלאמוסארי והלוחה (קשטה הבקיע בדקה ה-15) אבל עלתה בזכות הניצחון 1–4 לפני שבועיים. בצ'כוסלובקיה עלתה ויטקוביצה לרבע הגמר כשגברה 5–4 בבעיטות 11 מ' על גימריינש מפורטוגל. ויטקוביצה ניצחה 2–0 משערים של קובאציק (33) וגרוסמן (88). מאחר וגימריינש ניצחה באותה תוצאה במישחק הראשון הוארך המישחק ב-30 דקות ולאחר מכן נפסק בבעיטות 11 מ'.

וורונה האיטלקית ניצחה בבוקארשט את ספורטול 1–0 משערו של הדני פרבן אלקיאר בדקה ה-67. במישחק הראשון ניצחו האיטלקים 3–1.

הניחוש שלי

רק תיקו לנתניה

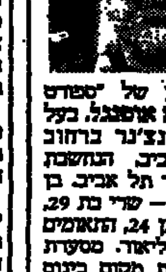

מנחש השבוע של "ספורט הארץ" הוא משה אופנגל, בעל קפה-מסעדה לנצ'נר ברחוב שיינקין בתל-אביב, הנחשבת למטה של בית"ר תל אביב. בן 53, אב לחמישה – שרי בת 29, אורית 28, יוסי בן 24, התאומים בני ה-19 צחי וליאור. מסעדת לנצ'נר, המשמשת מקום כינוס לשחקני, עסקני ואוהדי בית"ר תל-אביב, שמשה לפני קום המדינה מקום-מיפגש לאנשי המחתרות, בהם מנחם בגין ראש הממשלה לשעבר. משה אופנגל אוהד קנאי של בית"ר תל-אביב. בניו התאומים, המשרתים בצה"ל, שיחקו בקבוצת הנוער של המועדון.

1.	מכ. חיפה – צפ. חולון	1
2.	הפו. לוד – מכבי פ"ת	2
3.	בית"ר י-ם – ב"י, ת"א	x
4.	שמשון ת"א – מכ. ת"א	2
5.	באר-שבע – הפ. ת"א	2
6.	הפועל פ"ת – כפר-סבא	2
7.	בני-יהודה – מ. נתניה	x
8.	בי. נתניה – ה. חדרה	1
9.	הפועל עפו – ה. טבריה	1
10.	מכבי יפו – הפה ר"צ	1
11.	מ. שעריים – מ. יבנה	2
12.	הפו. ר"ג – הפו. י-ם	2
13.	הפ. יהוד – רמת-עמידר	2
14.	הפ. בת-ים – הפ. חיפה	2

אורח השבוע שעבר, משה רון בעל מסעדת הדגים "הצדפה" בחיפה, אביו של אבי רון ז"ל שוער נבחרת ישראל ומכבי חיפה, שניספה בקיץ בתאונה ימית בכנרת. ניחש שישה מישחקים, מהם שניים בלאומית.

המשכים מעמוד 1

תושב קלקיליה הודה

(סוף מעמוד 1)

בכך שאיתרנו את מי שעשה את המעשים הנפשעים האלה", אמר אתמול האלוף מצנע, בעת ביקורו באלפי מנשה. הוא חגג את האירוע במחיצתם של בני משפחת מוזס, התחלק עימם בעוגה שמסר להם שר הביטחון בעת שביקר בביתם ביום שני השבוע.

אברהם מוזס שיבח את מערכת הביטחון על המאמצים הרבים שהושקעו בלכידת המחבל. "אני מקווה מאוד שהוא יקבל עונש מרתיע, עונש מוות. מכיוון שלדעתי רוצח אשה בהריון מתקדם וילד בן חמש – זה מה שמגיע לו", אמר מוזס.

האלוף מצנע סיפר לאברהם מוזס ולעדנה רגב כי החשוד שנתפס הוא צרכן סמים, וכי את מעשיו "הביא כנרותיו, במטרה להתקבל לארגון החבלה".

ראש עיריית קלקיליה, עבד אר רחמאן אבו-סנינה, אמר אתמול כי הוא מקווה שעתה ייפתח דף חדש בין תושבי קלקיליה לישובים היהודיים שבסביבתה. אבו-סנינה אמר כי הוא מקווה שתושבי אלפי מנשה לא ייחסו את הפיגועים לכלל התושבים בעיר. "כל תושבי קלקיליה, ואני בראשם, מתנגדים למעשים כאלה", אמר.

גם ראש הממשלה, יצחק שמיר, התקשר אתמול לביתו של אברהם מוזס, ובירך אותו על לכידת החשוד.

אמש נזרק בקבוק תבערה אל מכונית פרטית ישראלית ליד העיירה אל-בירה, על כביש ירושלים – שכם. איש לא נפגע, ולא נגרם כל נזק. כוחות הביטחון פתחו בסריקות.

רקע / אורי ניר

הפיגוע באלפי מנשה

שמונה חודשים ניהלו אנשי כוחות הביטחון בשומרון חקירה קדחתנית כדי לאתר את זורקי בקבוק התבערה, שהביא לידי מותם של עופרה מוזס ובנה טל.

התקרית אירעה ב-11 באפריל השנה. בני המשפחה יצאו במכוניתם, מביתם באלפי מנשה, לפתח תקוה. כמה מאות מטרים משער היציאה מהישוב, ליד צומת האבלה, נזרק בקבוק משולי הכביש. המכונית בערה מייד. האב אברהם נכווה קשה. אך הצליח לחלץ את בנו הפעוט, טל, שנכווה קשה בכל חלקי גופו, ואת הבת עדי שנכוותה באורח בינוני. הבן ניר, וחברו יוסף הללי, נחלצו בכוחות עצמם במצב קל. האם עופרה, שהיתה בחודש החמישי להריונה, נותרה לכודה במכונית, כנראה משום שלא הצליחה להתיר את חגורת הבטיחות, ונכוותה למוות. שלושה חודשים לאחר מכן, מת הבן טל (5), לאחר שגופו לא הצליח לגבור על הכוויות העמוקות.

הפיגוע באלפי מנשה הסעיר את הרוחות בשומרון. התושבים יצאו בהאשמות חריפות נגד מערכת הביטחון כי לא עושים די לשמור על בטחון התנועה באיזור.

כעבור יומיים נעצרו כמאה חשודים בפעילות עויינת בגדה המערבית.

בין היתר, הוצאו צווי מעצר מנהליים נגד כמה אישי ציבור בולטים במזרח-ירושלים, ובראשם ראש המרכז ללימודים ערביים, פייצל חוסייני.

בפרדס שבצומת האבלה נעקרו שלוש שורות של עצים, משני צידי הכביש, והוצבו כמה שיפורים לאורך הכביש. בסוף השבוע ביקר שר הביטחון באלפי מנשה, ואמר לתושבים: "מי שיושב פה צריך לדעת שהוא בא לאיזור שיכולים להתרחש בו מעשי טרור". התבטאות זו רק הוסיפה על זעם התושבים.

כעבור ארבעה חודשים, באוגוסט השנה, חזר התסריט. סמוך לכניסה לאלפי מנשה, כמה מאות מטרים מהמקום שבו נפגעה מכוניתה של משפחת מוזס, נזרק בקבוק תבערה אל מכוניתם של עדנה ומנשה רגב. הם יצאו מן הישוב בשעת בוקר מוקדמת לשדה התעופה, לטיול בחו"ל. עדנה נכוותה קשה בפלג גופה העליון, ובעלה מנשה נחבל בגבו. אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, הביע אז הערכה כי משליך הבקבוק שפגע בזוג רגב הוא שהשליך את בקבוק התבערה הקטלני על מכוניתה של משפחת מוזס.

עקב הפיגוע הקים צה"ל נקודות פיקוח ותצפית לאורך קטע הכביש המוביל לאלפי מנשה, ושוב הביעו התושבים ביישוב מחאה על התבטאויות של שר הביטחון ושל שר החוץ על אפשרות של פשרה טריטוריאלית.

גורמי ביטחון התבטאו בעבר כי זרועות הביטחון השקיעו מאמץ כביר בחשיפת מבצעי הפיגועים ליד אלפי מנשה, וראו במשימה זו מבחן ליוקרתם.

תלמידים ממעטים לפנות לפסיכולוג ביה"ס; מעדיפים את ההורים והמחנך

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

רק 3% אחוזים מהתלמידים, בגילים 12–18, פונים בבקשת עזרה בבעיות אישיות, ליועץ או לפסיכולוג החינוכי בבית הספר. שער הפונים למורים הוא 8% ולמחנכים 31%. אלה חלק ממימצאי מחקר שנערך בקרב 446 תלמידים מבית ספר מקיף בירושלים בכיתות ז'–י"ב.

ביום עיון שנערך אתמול בתל אביב על עבודת הפסיכולוג החינוכי נאמר כי הכתובת הראשית לפניית בני נוער במצוקה היא האם (64%) ואילו האב משמש כתובת שניה ואחר כך החברים. המחקר נערך על ידי פרופסור קלמן בנימיני וגילה רדיגר, מהחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטה העברית.

ההורים בכינוס ציינו, כי שיתוף פעולה בין הצוות הטיפולי המורים וההורים, עשוי להציל ילדים מאישפוז או מהידרדרות בבית הספר. אולם, לעתים קרובות, אין בבית הספר תקן לפסיכולוג או ליועץ, או שאין תיקשורת בין כל הגורמים הנוגעים בדבר.

ד"ר עמידם רביב אמר כי התלמידים אמנם פונים להוריהם בעת מצוקה, אולם ההורים חוששים לפנות לבית הספר. ד"ר מיכל רוזמן, מהשירות הפסיכולוגי בתל אביב, טענה כי הפסיכולוגים החינוכיים, אינם עושים די להכשיר את המורים להתמודד עם מצבי לחץ בכיתה ולהיות פתוחים לאיתותי מצוקה של ילדים.

פיסגת רייגן גורבצ'וב

(סוף מעמוד 1)

הוא הוסיף כי ברית המועצות עדיין ממתינה לראות, כיצד יגיבו שתי המדינות על התהליך הקודם של הארים להפסיק את ההתמה ביניהן ולבטל לשחזור היחסים. הסכסוך הישראלי ערבי לא עלה בדיונים, ולא היה לו כל איזכור בתדריכים השונים שניתנו במהלך היום.

סנטורים וחברי קונגרס אמרו אתמול בבואם מהפגישה עם גורבצ'וב כי מצאו מנהיג דינמי המפגין אוירה חיובית. אפילו הסנטור רוברט דול, ממתנגדיו הראשיים של ההסכם לחיסול הטילים לטווח בינוני, אמר אתמול כי הוא יצביע בעד אישור ההסכם בסנאט.

דול והסנטור הדמוקרטי אלן קרנסטון מסרו כי לגורבצ'וב יש הגדרה שונה של זכויות אדם וכי לדעתו יש לאזרחי ברית המועצות זכויות רבות יותר מאשר לאזרחי ארה"ב. כאשר דובר עימו על יציאת יהודים, הוא הפנה אליהם שאלה: "מדוע אתם מוכנים לקבל כל אורח סובייטי שיוצא אך לא אורחים מכסיקנים הבאים אליכם?". למרות הוויכוח הנוקב בשאלה זו הציע גורבצ'וב להקים ועדה משותפת לסובייט העליון ולקונגרס האמריקאי אשר תבחן סוגיות בנושא זכויות האדם ותבחן כל מקרה לגופו. חלק מן הסנטורים הגדיר את הערה כ"סמינר" ולא גוף בעל סמכויות לטיפול בזכויות האדם. משתתפים אחרים הוסיפו כי גורבצ'וב הדגיש שברית המועצות עורכת עתה רוויזיה של החוק הפלילי ושל כל נושא זכויות האדם.

הגברת רוזאן ריידג'וזי, תת שר החוץ האמריקאי לענייני אירופה, המכהנת בפסגה זו כראש צוות הנו"ם לענייני זכויות אדם ונושאים בילטראליים, מסרה כי איננה רואה שינוי במדיניות ברית המועצות ואין היא מצפה לכל התפתחות דרמטית בתחום זכויות האדם עם תום הפסגה. דובר משרד החוץ הסובייטי גנאדי גראסימוב אמר בתשובה לשאלה כי הקביעה כאילו 400 אלף יהודים רוצים לצאת את ברית המועצות איננה נכונה וכי רוב אלה שרצו לצאת כבר עזבו בשנות השבעים.

לעומת זאת חלה אתמול התקדמות משמעותית לקראת הסכם על קיצוץ הנשק האסטראטגי בחמישים אחוזים. הדוברים הרשמיים ובמיוחד הדובר הסובייטי גראסימוב מסרו כי יש סיכויים טובים להתגם על הסכם בנושא זה בוועידת הפסגה הבאה המתוכננת להתקיים במוסקווה בחודש מאי 1988.

קבוצות העבודה בנושא הגיעו לשורה של המלצות אותם הגישו אתמול לרייגן ולגורבצ'וב להחלטה. המדובר באורח עקרוני על חיסול עד כדי חמישים אחוזים במערך הטילים הבין-יבשתיים המותקנים על הקרקע, על צוללות ועל מטוסים. סכום עקרוני על כך הושג בוועידת הפסגה הקודמת בריקיאוויק, אולם אז הכשילה את ההסכם דרישת הסובייטים לחסל מפיתוח מערכת ההגנה החללית.

בוועידה זו מוכנים הסובייטים על דבקות בהסכם למניעת בניית נשק נגד טילים, שנחתם בשנת 1972. נוסח זה הוא לשון נקיה להתנגדות הסובייטית למערכת ההגנה החללית, אך באמצעות טקטיקה זו הם מעבירים את הכדור אל המימשל ואל הקונגרס האמריקאי, במקום להתמקח על כך בינם לבין האמריקאים.

האמריקאים הציעו במסגרת לקבוע בהסכם זה לתקופה של שבע שנים מיום חתימת ההסכם והסובייטים דרשו היאצרות ל-10 שנים. נראה כי בשאלה זו ניתן יהיה להגיע להסכמה, שכן גם הקונגרס מונע מן המימשל לפתח נשק נגד טילים.

הבנות לפסגת ברית וארשה

דניאל דגן סופר "הארץ" באירופה מוסר: דיפלומטים במזרח ברלין הפיצו אמש ידיעות נוספות על הכנות לוועידת פיסגה של מדינות ברית וארשה, כדי "להמשיך את התנופה" של המאמץ לפירוק הנימוש. הדיפלומטים אמרו, כי אחת ההצעות של ברית וארשה תהיה לחסל ללא דיחוי את כל הנשק הגרעיני הטקטי באירופה.

עם זאת הוסיפו הדיפלומטים, כי ההצעות שיעלו בפסגת ברית וארשה תלויות בהתקדמות המשא ומתן שמנהלים בוואשינגטון מנהיגי ארצות הברית וברית המועצות. קודם לכן נמסר, שברית וארשה מתכוונת לצאת ב"מחווה" חד צדדית של פינוי חלק מן הכוחות הרוסיים במזרח גרמניה.

פסגת מדינות ברית וארשה צפויה, על פי המקורות הדיפלומטיים במזרח ברלין, להתקיים כבר בסוף השבוע. אם היא אכן תתקיים, ידווח גורבאצ'וב על שיחותיו בוואשינגטון, ויעלה הצעות מרחיקות לכת להמשך תהליך פירוק הנימוש באירופה.

פגישה עם אנשי רוח

שלשום בלילה נפגש גורבצ'וב גם עם קבוצה של אינטלקטואלים, סוחרים ומדענים אמריקאים ושוחח עימם במשך כשעה על אחריותם של מנהיגים ואנשי רוח כלפי אזרחי המדינות בהם הם חיים ופועלים.

ועידת הפסגה תסתיים הערב בשעה 7 לפי שעון ישראל, בהצהרה סובייטית-אמריקאית משותפת ובמסיבת עיתונאים משותפת, בה ימסרו לציבור סיכומי הדברים.

קונגרס

(סוף מעמוד 1)

מקרבל מהתנועה הרפורמית, חינוך תורני – יצחק מאיר מהמזרחי, עלית הנוער – שלמה גרביץ מהליכוד, התישבות – ניסים זוילי מהעבודה ומתי דרובלס מהליכוד, קרן היסוד וההסברה – בנפרד לליכוד ולעבודה, אך עדיין לא ברור איזה תיק לאיזו מפלגה, תיק פיתוח ושירותים קהילתיים בתוספת של הגשמה או סטודנטים – דב פורר ממפ"ם, בריניס טננבאום מהקונפדרציה – יו"ר הסקציה האמריקאית בארה"ב, ואליעזר שפר מהמזרחי – ראש המחלקה לדור המשך.

על פי התכנון תצומצם ההנהלה מ-35 חברים ל-17 בלבד, ובמקביל תוקם הנהלה מורחבת של 51 חברים.

אמש החליטה נשיאות הקונגרס להביא היום למליאה הצעת החלטה, ולפיה יוסיע עניין כהונת נשיא התנועה הציונית, שבה אריה דולצ'ין חפץ, רק בכינוס הבא של הוועד הפועל הציוני, בעוד כחצי שנה. אם תתקבל הצעה זו לא תתקיים הצבעה בקונגרס על מועמדות דולצ'ין לתפקיד הנשיא.

אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות מוסר: הליכוד לא יוותר על תפקיד הגזבר בהנהלת הסוכנות, ושיתוף פעולה עם מפלגת העבודה מותנה בכך שתיק העלייה והקליטה, ומחלקת ההתיישבות ישארו בידי הליכוד. כך סוכם אתמול בפגישת שרי הליכוד שהתקיימה אצל ראש הממשלה יצחק שמיר, בלשכתו בירושלים.

בפגישה דווח על המגעים שהיו בימים האחרונים עם ראשי המערך על חלוקת התפקידים בסוכנות. לאחר דבריו של שמיר, טענו אחדים משרי הליכוד כי מפלגת העבודה, מנסה עתה, לאחר בחירתו של דיניץ, להשתלט על הקונגרס הציוני ועל הסוכנות, דבר שיביא לחיסולו של המיפעל.

סופר "הארץ" מציין כי במהלך הפגישה עם ראש הממשלה לא דובר על האפשרות כי הליכוד יפרוש מההסתדרות הציונית. אולם הנושא עלה אתמול במספר התייעצויות בליכוד בהם היו שותפים שרים בכירים מתנועת החרות והמפלגה הליבראלית.

צידון

(סוף מעמוד 1)

חות-טבעקים, הורו לתושבים להימנע מלהסתובב מחוץ לבתים.

תחנות השידור בבירות וסוכנויות הידיעות הערביות שמסרו על כך, ציינו כי אש"ף הגביר כוננות בדרום לבנון מחשש לפעולה צבאית ישראלית רחבה. סוריה הזהירה את ישראל, בכלי התקשורת הרשמיים שלה כי איננה פוחדת מאיומים ותמשיך להנהיג את המאבק הערבי המזויין ולשמש חוד החנית של ההתנגדות הערבית.

"אליקבס" הכוויתי מסר כי ישראל גייסה חלק מכוחות המילואים שלה, ושיגרה תגבורות אל הגבול הלבנוני-הסורי, ובכלל זה טנקים חדישים.

עוד מסר כי המלך חוסיין, כיו"ר הפיסגה הערבית, ערך התייעצויות בעניין זה עם הנשיאים אסאד ומובארק. לדברי העתון פנה חוסיין למעצמות הגדולות ותבע מהן להניא את ישראל מביצוע פעולה צבאית נגד לבנון או סוריה.

רבין

(סוף מעמוד 1)

החדש יפתח אפשרויות לפני התעשיות הישראליות להתמודד על פרוייקטים ועסקאות בדרך נאה מבעבר. המיזכר, שיחתם עליו גם שר ההגנה, פרנק קארלוצ'י, יחליף את המיזכר הקודם שנחתם עוד בימי ממשלת הליכוד.

בביקורו בארה"ב ייפגש רבין, בנוסף על קארלוצ'י, גם עם היועץ החדש לביטחון לאומי, הגנרל קולין פאוול, עם מזכיר הצי, הצבא היבשה ועם סגן מזכיר המדינה. שר הביטחון ייפרד, בפגישה אישית, משר ההגנה לשעבר, קאספאר ויינברגר.

השר רבין ייפגש גם עם חברי קונגרס, וישהה יומיים בצבא האמריקאי. הוא ירצה במכון ברוקינגס, ולפני סגל המכללה הצבאית ווסט פוינט. בבית הקברות של ווסט פוינט יניח השר זר על קברו של האלוף דוד מרכוס.

אתמול יצא לארה"ב מנכ"ל רפא"ל, משה פלד. בין השאר, יעסוק פלד בקידום מכירת הטיל "פופאי", מתוצרת רפא"ל, לחיל האוויר האמריקאי.

صكنا من الاصل

هكذا عن الأصل

חגיגות ה־20 ל"אנגלו־סכסון"

מחזור של 150 מיליון דולר בשנה

דוד בלומברג – מייסד רשת התיווך הגדולה בארץ – החל דרכו בניקוי שטיחים במקביל לעיסקת התיווך הראשונה • הרשת מונה כיום 27 משרדים בכל הארץ • איך הופכים את ענף הבניה למודרני

מאת א. בן משה

כשדוד (דייב) בלומברג הגיע לארץ כמתנדב, כדי להשתתף במיבצע קדש, הוא לא חשב על קשירת גורלו עם ישראל. עם גמר שרותו הצבאי חזר לדרום אפריקה, לעיירה קטנה בשם ויטבנק, המרוחקת כ־90 ק"מ מיוהנסבורג, וסבר כי הביקור הממושך בארץ והשרות בצה"ל יהיו רק אפיזודה בחייו.

רק שנה מאוחר יותר, ב־1982 חזר לישראל והחליט לעסוק במיקצוע היחיד שידע: ניקוי שטיחים. השיטה שהביא לארץ מדרום אפריקה לניקוי שטיחים מצאה חן בקרב מלונאים ובעלי דירות. ידיו היו מלאות עבודה. בהיותו טיפוס חברתי, התחבר לא פעם עם המבקרים בבתי המלון, שם ניקה שטיחים, וכך פגש רבים שביקשו את עצתו לגבי נכסים שהיה להם בישראל.

מספר בלומברג: אחד שאל אותי על מיגרש שאביו השאיר לו, אחר סיפר לי על דירות שיש לו כאן ואינו יודע כיצד למכרן. לאחר שדמי היעוץ הראשון הזה הגיעו לכיסו, הגיע למסקנה כי בעצם הוא עוסק בתיווך דירות – וכי עתידו מצוי בכיוון הזה.

משרד על הגג

עולמם של המתווכים התרכז באותה עת בשני בתי קפה: שדרות תפארת, בקרן הרחובות אלנבי ושדרות רוטשילד, בתל אביב. בלומברג הגיע למסקנה, כי הוא רוצה להיות שונה. הוא שכר חדר על גג בניין בשדרות רוטשילד, שם פעל עד היום משרדו של המנוח, עו"ד שמואל תמיר, עימו התידד. עם לא מעט חוצפה, תלה שלט גדול "אנגלו סכסון ישראל לנכסים" וכדי שהמשמעות תהיה ברורה היה גם ציור גדול של לחיצת ידיים, ציור שברבות הימים נעלם.

בלומברג זוכר היטב את העסקה הראשונה שעשה: הוא תיווך במכירת מגרש קטן בבת ים, תמורת 50 אלף דולר. מאוחר יותר, ביצע עבור המשקיע עסקה נוספת בגוש הגדול – אך לא היה בכך כדי לכסות את ההוצאות הכבדות שהיו לו, ולא פעם חשב כי אולי מוטב לוותר על המישרד ולהתמסר לניקוי שטיחים.

העיסקות שהציבו על המפה

מלחמת ששת הימים הטיבה איתו כלכלית. הוא ביצע מיספר עסקות "ששמו אותי על המפה", כהגדרתו. העסקה המשמעותית הראשונה היתה עם תיאטרון בת דור, ברחוב אבן גבירול בתל אביב. פרקליטו באותה עת היה בר סבירסקי, עו"ד דרום אפריקאי שיצג את הגברת בת שבע דה רוטשילד, שמימנה את הקמתו של התיאטרון — וכך הגיעה העסקה לידיו. עסקה אחרת בזמן סמוך היתה קלנוע דרייב; אך מאוחר יותר, קיבל זיכיון למכור את הדירות בפרוייקט הרצליה הייטס, שהיה באותה עת מהיוקרתיים בארץ.

לצד המשרד בתל אביב, פתח בלומברג משרדים ברמת השרון, ומאוחר יותר בשיתוף אחרים את סניף אנגלו סכסון בירושלים. כיום, מגיע מיספרם של סניפי אנגלו סכסון ל־27, והם ממוקמים בכל הארץ. הסניפים נמסרים בשיטת הזיכיון, כאשר בלומברג, בעל השם, נהנה מאחוז מסויים ממחזור העסקות, אותו השנה מסניף לסניף וקשור לא מעט בהיקף הפעילות של הסניף.

את חלקו במחזור אין בלומברג מוכן כמובן לגלות. נתון שהוא מוכן לחשוף הוא המחזור הכללי של הרשת, המגיע ל־150 מיליון דולר.

אחד הדברים המפתיעים הוא שבלומברג (51), שהיה קשור ותיווך במכירת אלפי דירות, הפך בעצמו לבעל דירה רק לפני כחמש שנים כאשר רכש בהרצליה דירת גג בהרצליה הייטס. לפני מלחמת יום הכיפורים עסק בבניית בית פרטי ברעננה. אך הקשה זו של שפל כלכלי אילצה אותו למכור את הבית, שהיה בשלבי בניה, כדי לממן את פעילותו העסקית הענפה.

פעילות בין־לאומית

בשנים האחרונות, התנתק בלומברג מהפעילות השוטפת. הוא עוסק בעיקר בניסיון להביא משקיעים מדרום אפריקה להשקעות בארץ, ביחד עם סטנלי פינקלשטיין, השותף במשרד התל אביבי של אנגלו סכסון. בבעלות השניים חברה נפרדת, לניהול נכסים, המנסה לנגוס חלק גדול בסך העסקות המאפשרות לדרום אפריקאים בישראל, העומד כיום על 20 מיליון דולר בשנה. במקביל, הוא מנהל מגעים על הקמת מרכזות תיווך משותפת עם השוויץ היהודי מארק ספיץ, אך בעיות מיסי שטרם נפתרו מעכבות בשלב זה את הקמת החברה.

בנוסף לכך, הוא פעיל ב־"פיאבצ"י", הפדרציה הבינלאומית לנכסי דלא ניידי, ומכהן כחבר הנהלה הבינלאומית של הארגון. לצד אלה, הוא פעיל ב"הביטט", שהוא ארגון המסונף לאו"ם, העוסק במציאת פתרונות לקורת גג לנזקקים.

סימפוזיון במקום חגיגות יובל

בימים אלה, כאשר הרשת שהקים מציינת 20 שנה להיווסדה, הוא מבקש לארגן סימפוזיון מומחים בענף הבניה. זאת, "במקום חגיגה ובמקום הוצאות מיותרות", אומר בלומברג. "שאנשים יתישבו יחד וינסו להבין מדוע אין אפשרות לפתור את בעיית הבניה של ישראל. הרי לא יתכן שמחיר בניה של מ"ר יגיע ל־500–600 דולר. אנו מסוגלים לפתח את הלביא ומכשור אלקטרוני מפותח אך לא מסוגלים לפתור את בעיית ענף הבניה. ענף בו פועלים כפי שפעלו בתקופה של העליה השניה".

הבעיה, אומר בלומברג, מורכבת מכפי שחושבים. צעירים לא יכולים להגיע לדירה. הם צריכים ליטול על עצמם משכנתאות שהורסות להם את החיים כאשר הם צעירים והם רוצים לחיות ולהנות מהחיים. זו הסיבה שכל כך רבים יורדים ומעדיפים להתגורר במקומות אחרים.

בימים האחרונים, כאשר קרא ששמעון פרס שוקל להחזיר את עזה והיא היה מודאג. הסיבה לכך: "לא יהיה מי שיבנה כאן", אומר בלומברג, חצי בצחוק וחצי ברצינות.

דוד בלומברג
מנכ"ל רשת אנגלו־סכסון

לחברת אנגלו־סכסון
ברכות לחג ה־20
המשך שיתוף פעולה פורה
ב. ע. בלושטיין קבלני בנין בע"מ
בוני פרוייקט
לב♥אילת
משרד ראשי: רחוב קוסובסקי 8 תל־אביב 62917
טלפונים: 454897, 5461799
פקסימיליה: 5461814

לאנגלו־סכסון
צרור ברכות להמשך הצלחה
ושיתוף פעולה
אחים קחטן
דיור ופיתוח — חברה לבנין בע"מ
רחוב אסתר המלכה 5 תל־אביב
טלפון: 4־222112.

לאנגלו־סכסון
קבלו את ברכותינו במלאת לכם 20 שנה
סהר שלטים בע"מ
שלטים מוארים ★ עיבוד פרספקס
רחוב המלך 5 (צומת עין היאור) קרית אריה פתח־תקוה 49517
טלפונים: 9225503, 9223224

לאנגלו־סכסון
קבלו איחולינו להמשך
הצלחה ושגשוג
במלאת לכם 20 שנה
קבוצת חברות הבניה
א.צ. ברנוביץ

לחברת אנגלו־סכסון
ולמנהליה דייב בלומברג, עמוס גלזר,
סטנלי פינקלשטיין
איחולי הצלחה,
שגשוג והמשך שיתוף פעולה
משולם לוינשטין
הנדסה וקבלנות בע"מ
MESHULAM LEVINSTEIN
CONTRACTING & ENGINEERING LTD
מקימי גני בורוכוב
בניני הדר דפנה שד' שאול המלך 39 תל־אביב טל. 7־03־252166

לחברת אנגלו־סכסון
לרגל מלאת 20 שנה
קבלו את איחולינו להמשך
והצלחה ושיתוף פעולה
חברת: י. פריום להשקעות ובנין בע"מ
אחרי חסון חברה לבניה בע"מ
בניית דירות פאר באזורי יוקרה בעיצוב מיוחד ובסגנון חדשני
●
דרך השרון 43 הוד השרון 45324 טלפון: 2־052־34111

לרחל טולדנו מנהלת סניף באר שבע
ולחברת אנגלו סכסון
קבלו את איחולינו
להמשך הצלחה ושגשוג
ישראל דיבק מנהל בבאר שבע
רחוב יאיר 26 באר שבע ● טלפון: 057־39362

עירית הרצליה
לרשת אנגלו־סכסון
ברכות להמשך הדרך
אלי לנדאו – ראש העיר

לאנגלו־סכסון
קבלו את ברכותיי להמשך הצלחה ושגשוג
שמואל ידיד לוי – קבלן בנין בירושלים
רחוב טשרניחובסקי 28 ירושלים 92581
טלפון 02–222752

להה"ה דייב בלומברג, עמוס גלזר
וסטנלי פינקלשטיין
ולמשפחת אנגלו־סכסון
מיטב הברכות ביום חגכם
איחולי שגשוג והצלחה
והמשך שיתוף פעולה פורה בעתיד
בידידות ובהערכה
מבני חן, בניה ופיתוח
חברת נ. מנחמי ובניו בע"מ
משפחת מנחמי וברכה
רחוב הפרדס 14 תל אביב 64245
טלפונים: 245385, 247730

לאלי בלום מנהל סניף הרצליה
ולחברת אנגלו סכסון
איחולינו להמשך הצלחה,
שגשוג ושיתוף פעולה
נשיונל נכסים בע"מ
משרד למכירת וילות מגרשים ודירות פאר
רחוב סוקולוב 56 רמת השרון 47235
טלפונים: 481255, 472430

לרחל טולדנו מנהלת סניף באר שבע
ולחברת אנגלו־סכסון
איחולינו להמשך הצלחה ושיתוף פעולה
המהדס — עקיבא גולדמן
נגריה לרהיטים באיכות מעולה
רחוב הנגרים 4 ת"ד 742
אזור התעשיה באר שבע 84106

לאנגלו־סכסון
קבלו את איחולינו להצלחה ושגשוג
לוזן חברה להנדסה בע"מ
תיכנון והקמה של מפעלים תעשייתיים
רחוב עשר טחנות 14 תל־אביב 69719
טלפונים: 491074, 494478;
פקסימיליה: 497403

לחברת אנגלו־סכסון
ולמתווכת המעולה **פרל שקולניק**
המשיכו בתנופת
השגשוג וההצלחה
בברכה
ש.ר.ב. השקעות בע"מ ● בתי פינה בע"מ
בוני המרכז המסחרי הר־נוף בירושלים
ובתי מגורים בכל חלקי העיר
רחוב אברבנאל 31 ירושלים 92477
טלפונים: 410825, 02־412142

לידידי דייב בלומברג
מנכ"ל רשת אנגלו־סכסון
במלאת 20 שנה לפעלך
קבל את איחולי להמשך הצלחה ושגשוג
פיליפ רוזין
—סוכנות לביטוח
הסנה
שדרות רוטשילד 20 תל אביב. 66881
טלפון: 5101301

לפרדי אברהם — מנהל סניף בת־ים
ולחברת אנגלו־סכסון
מיטב הברכות להמשך הצלחה ושגשוג
במלאת 20 שנה לחברה
אמנון בנימיני וצוות משרדו

לאנגלו־סכסון
במלאת לכם 20 שנה
קבלו את איחולינו להמשך הצלחה
ושיתוף פעולה
האחים ישראל בע"מ
קבלני בנין בירושלים
רחוב שלומציון המלכה 18 ירושלים 94146
טלפון: 02־245552

להה"ה אהרון דיקשטיין מנהל סניף קרית־אונו
ושלמה בר־בלט מנהל סניף קרית־ביאליק
ולחברת אנגלו־סכסון
המשך הצלחה שגשוג, ושיתוף פעולה
י.א נלבוע — קבלני בנין
בניית דירות באיכות מעולה למכירה באזור הקריות
רחוב רג"ש 17 קרית מוצקין. 26317
טלפונים: 712822, 04־713026

לאנגלו סכסון
מיטב הברכות והאיחולים
במלאת לכם 20 שנה
א.א. רובין — רוזנברג
קבלני בנין בע"מ
רחוב בר אילן 12 הרצליה 46495
טלפון: 052–546242

לאלי בלום - מנהל סניף הרצליה
ולחברת אנגלו־סכסון
צרור ברכות לרגל חגכם ה־20
דפי רפיד
מדריכי טלפון מסחריים
טלפון – 052־573011

לרחל טולדנו מנהלת סניף באר שבע
ולחברת אנגלו־סכסון
ברכות לבביות והמשך הצלחה בעתיד
ר.ד מחשבים ותקשורת בע"מ
יבוא ושיווק מוצרי אלקטרוניקה
רחוב העצמאות 49 באר שבע 84200
טלפונים: 71427, 057־77012

לאנגלו־סכסון
ולהה"ה אלי בלום ויוסף צרפתי
מיטב הברכות והאיחולים לשנת ה־20
חברת ערגן בע"מ
ביצוע עבודות: בניה
רחוב סוקולוב 69 רמת השרון 47236
טלפון: 475136

לאנגלו־סכסון
המשך הצלחה שגשוג
ושיתוף פעולה פורה
אקרשטיין צבי בע"מ

לאנגלו־סכסון
זר ברכות ליום חגכם ה־20
המשך שיתוף פעולה פורה
רמות־גן
שמרום — אלקאר ושות'
חברה לבנין
רחוב ארלוזורוב 12 רמת־גן 52481 ● טלפון: 724515

לאנגלו־סכסון
במלאת לכם 20 שנה
המשיכו להצליח ולשגשג
בברכה
נחמיה קפלן
קבן חברה לבנין בע"מ
זריחות בע"מ

פעוטה נחנקה למוות בגן ילדים בר"ג

נראה שהחליקה על סולם, איבדה הכרתה ונשארה תלויה בין שלביו תוך חסימת דרכי נשימתה

(ע.) רותם פרי בת 4 וחצי נמצאה אתמול בצהריים ללא רוח חיים בגן ילדים שברחוב מודיה 26 ברמת גן. משטרת מרחב דן פתחה בחקירה לבירור נסיבות מותה. סבורים, כי נחנקה בין שלבי סולם שעליו שיחקה.

לפי הנתונים הראשוניים, המצויים בידי המשטרה, נגרם המוות כתוצאה מחנק שאירע תוך כדי משחק בחצר הגן.

סמוך לשעה 12 בצהריים התקבלה קריאה במד"א על ילדה שהתעלפה בגן הילדים. תוך דקות ספורות הגיעו למקום אמבולנס וניידת טיפול נמרץ ומצאו את הילדה ללא רוח חיים. אישוניה היו מורחבים והיה סימן של פגיעה בסנטר התחתון. מאמצי החובשים להחיותה עלו בתוהו והיא הועברה לביה"ח "שיבא".

על גופתה לא נמצאו סימני אלימות. לדעת החוקרים, נגרם מותה שעה שהחליקה על סולם עליו טיפסה בחצר הגן. לפי הממצאים הראשונים היא איבדה את הכרתה ונשארה תלויה על אחד משלבי הסולם, שחסם את דרכי נשימתה.

ההודעה הראשונה על המקרה התקבלה בתחנת מכבי האש ברמת גן באמצעות עמדות המצוקה, שהופעלו כבאים בגני הילדים. בעמדות אלה נמצא טלפון המאפשר קריאה מהירה למכבי אש, משטרה ומד"א.

ביצים הושלכו על ח"כ כהנא בגבעתיים — והוא קרא לאנשיו: "תרביצו מכות רצח על כל ביצה"

תיגרות בין אנשי "כך" ומפגינים נגדם ● המשטרה תחקור אם יש מקום לנקוט בצעדים נגד כהנא על התבטאויותיו אמש ("מטורפים, מטומטמים, הזבל של המדינה")

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

משטרת מחוז תל אביב ומרחב דן יפתחו בחקירה כדי לקבוע אם יש מקום לנקוט בצעדים משפטיים נגד ח"כ מאיר כהנא ופעיל מרכזי נוסף בתנועת "כך", בעקבות התרחשויות והתבטאויות שלהם בעצרת "כך", אמש בגבעתיים.

בעצרת בכיכר יהודה והלל, הסית כהנא המשולהב ברמקול רב עוצמה מעל הבימה, את עשרות אוהדיו שהיו במקום להכות "מכות רצח" חברי תנועת נוער שהפגינו נגדו. זאת, לאחר שלעבר כהנא הושלכו — כנראה מבניין סמוך — שלוש ביצים, שלא פגעו בו. בתגובה זעק כהנא לעבר אוהדיו שהיו בין המפגינים נגדו: "תרביצו להם מכות רצח על כל ביצה. תנו להם, תרביצו להם!".

כאשר נשמעו האוהדים לקריאות הנקם של מנהיגם, שנשמע כמי שאיבד את עשתונותיו, והחלו להכות הוא המשיך לעודד ולדרבן אותם במשך כמה דקות להמשיך ולהכות ללא הבחנה. המשטרה שהיתה במקום עם כוחות גדולים התערבה במהירות והפסיקה את ההתכתשויות. המשטרה עצרה ששה אנשים, אנשי "כך" ומפגינים נגד כהנא, שברשות אחדים מהם נתפסו ביצים, שכנראה התכוונו להשליך לעבר כהנא. העצורים היו אמורים להשתחרר במשך הלילה, לאחר סיום חקירה.

כהנא קיים את העצרת אמש, שבה נכחו מעט אוהדיו וכמאה מפגינים נגדם, שנתיים לאחר העצרת הסוערת באותו מקום בדיוק שבה הפגינו נגדו בשעתו מאות אנשים בראשות ראש עיריית גבעתיים. כהנא השמיע אמש דברי הסתה ונאצה פרועים נגד "הערבים, השמאלנים ואנשי תנועות הנוער ומפ"ם שהם הזבל של המדינה". הוא קילל את המפגינים נגדו שנשאו כרזות בגנותו במילים: "מטורפים ומטומטמים". פעיל מרכזי בתנועת "כך", ד"ר דוד בן דוד, שדיבר לפני כהנא, הכריז כי שר הביטחון, יצחק רבין, "רצח בשנת 1948 שמונה עשר אנשים מאנשי אצ"ל ולח"י, ביניהם עשרה חברים אישיים שלי, שבאו להגן על המדינה". המשטרה תבדוק אם יש מקום לפעול גם בעניין ההתבטאות הזאת.

הרמטכ"ל ושר הביטחון ביקרו אתמול בפיקוד הצפון, וסיירו במוצבים של הנח"ל. החיילים השמיעו בפני השר והרמטכ"ל את טענותיהם כלפי המסע הציבורי המתנהל נגדם. שר הביטחון והרמטכ"ל הדגישו את הגיבוי המלא שהם נותנים לחיילים ואת מקומה החשוב של חטיבת הנח"ל במערך הביטחון. בתמונה: הרמטכ"ל בחברת [illegible] (צלום: דובר צה"ל)

סבתא, אב ונכדה בת שלוש נהרגו בתאונה ליד דימונה

איש צבא קבע נהרג בהתנגשות ליד תל נוף

מאת סופרי "הארץ"

ארבעה בני אדם, בתוכם פעוטה בת שלוש, נהרגו בשתי תאונות דרכים שאירעו באזור דימונה ובאזור רחובות.

בתאונה בק"מ ה־116 בכביש דימונה באר שבע נהרגו שלושה בני משפחת רביבו מדימונה: הנהג, אלי רביבו, בן 34, אימו של הנהג, זוהרה רביבו, בת 71 ובתו של הנהג, מעיין בת 3. אחותו של הנהג דניאלה רביבו, בת 28 נפצעה באורח בינוני.

רכב מסוג פיאט 127 שעשה דרכו מדימונה לבאר שבע, התנגש חזיתית, מסיבות בלתי ברורות, בדופן השמאלית של אוטובוס נוסעים שהסיע תלמידים מהמועצה האיזורית ערבה. כתוצאה מההתנגשות הועפה מכונית הפיאט למרחק וכל נוסעיה נלכדו ברכב.

למקום התאונה הגיעו ניידות נט"ן וצוותי הצלה של מכבי אש שעמלו קשות לנסר את גג הרכב אך לא נותר להם אלא לחלץ מתוכו שלוש גופות ביניהם תינוקת. מאות מתושבי דימונה נהרו למקום התאונה וניסו לעזור בחילוץ הנפגעים.

הרוג בשפלה

איש צבא קבע, שמואל מזרחי אב לשלושה מרחובות, נהרג אתמול בבוקר בהתנגשות שני כלי רכב פרטיים בכביש המוביל מצומת הכרתנה למזכרת בתיה. שני חיילים נוספים שהיו איתו במכונית מסוג "דנר" נפצעו באורח בינוני. שלושה מנוסעי הרכב הפרטי מסוג טנדר "פיג'ו" שהתנגש איתם חזיתית תושבי אבן־יהודה, נפצעו באורח קל.

סמוך לשעה 7.15 בבוקר נסעה מכוניתו של המנוח לכיוון תל־נוף, ממערב למזרח. לקראתם נסע הטנדר שסטה לפתע שמאלה והתנגש חזיתית במכונית הפרטית. ממשטרת מרחב השפלה נמסר כי הגורם לתאונה היה "אי שמירה על הימין מצד נהג הטנדר". מעוצמת ההתנגשות התהפכה מכונית הדנר ועלתה באש. ההרוג והפצועים פונו כולם על ידי ניידת לטיפול נמרץ והאמבולנס של תחנת מד"א רחובות לביה"ח "קפלן".

אנג'ל: הוא ניסה לרצוח אותי ואני קפצתי ודקרתי מכל הצדדים

(ע.) "לא רצחתי את חיים שושן, אפילו לא הייתי קורא לזה הריגה. הוא ניסה לרצוח אותי ואני השבתי", חזר וטען אתמול שמעיה אנג'ל, המואשם ביחד עם הרצל אביטן ברציחתו של האסיר חיים שושן באגף "דקפת", בכלא איילון ב־1983.

אתמול נחקר אנג'ל חקירה חוזרת על ידי התובעת עו"ד יהודית אמסטרדם מפרקליטות מחוז המרכז. בראשית הישיבה, הודיע כי הוא חש ברע ואינו מסוגל לעמוד לחקירה. אולם כעבור שעה קלה, לאחר שבלע 2 כדורים, התאושש והשיב על שאלות התובעת, כשכולו שופע אימרות שפר והידוד.

שמעיה אנג'ל השיב בביטחון רב ולעתים אף בהתלהבות על שאלות התובעת, כשהוא נכנס לפרטי־פרטים, כאשר השופטים מנסים מדי־פעם לבלום את שטף תיאוריו והסבריו ולחייבו להתמקד בשאלות שנשאל.

אנג'ל סיפר, כי כאשר פרץ הסכסוך בינו לבין חיים שושן ישב שושן על מיטתו ואילו הוא עמד מולו. "כאשר שושן העליב אותי ואמר שאשתי התעסקה עם אחר, הכנסתי לו אגרוף בלסת" אמר אנג'ל והוסיף: "אבל גם הלסת שלו חזקה. אז הוא הרים מייד את המזרן והוציא משם דוקרן. שושן היה אדם חזק מאד, אבל אני זריז מאד".

התובעת: כשראית אותו מוציא את הדוקרן, למה לא ברחת?

אנג'ל: שאני אברח? בחיי לא ברחתי. הדוקרנים היו גלויים מתחת למזרן, כי רק פעם בחודשיים או יותר נהגו לעשות חיפוש אצלנו וגם זה היה חפוף.

בהמשך סיפר אנג'ל, כי מיד לאחר ששושן ניסה לנעוץ בו את הדוקרן תפס מיד את הדוקרן השני שהיה מתחת למיטה הוריד את ידו של שושן בכח והיכה בו בדוקרן שבידיו. כאשר הרגיש אנג'ל את אופן פעולתו, התערבה התובעת וטענה, כי דבריו אינם תואמים את המציאות — אבל אנג'ל דבק בגירסתו. "שושן היה הגוס, אני תקפתי אותו מלמעלה, הסכין שלו נפלה לרצפה ואז תפסתי גם את הסכין וכששוב ניסה לברוח, קפצתי עליו עם שני הסכינים" המשיך את תיאורו. לאחר שאביו של שושן עזב את אולם המשפט, השלים הנאשם את עדותו: דקרתי את אנג'ל בכל הגוף, איפה שרק יכולתי, מכל הכיוונים, למטה ולמעלה, כל הזמן.

התובעת: כששושן נשכב על הריצפה, דקרת וגלגלת אותו מצד לצד?

אנג'ל: לא, זה אני לא עושה כששוכב אדם. באותו רגע לא ידעתי מה אני עושה, ישבתי על הגופה ודקרתי, וכשהתעוררתי — ראיתי את עצמי עליו, לבד בחדר.

בהמשך הכחיש אנג'ל בתשובה לשאלות, כי הרצל אביטן היה בחדר בעת הקטטה עם חיים שושן. וכאשר נשאל מדוע הוליך את הבגדים לאחר המעשה, הסביר, כי רצה לטשטש את העקבות שיובילו אליו כבעל במות חברו.

התובעת: מדוע לא סיפרת את הגירסה שאתה משמיע [illegible] כאשר נחקרת לאחר המעשה?

אנג'ל: שמעת פעם שמישהו מספר את כל גירסתו בעת דיון במעצר עד תום ההליכים? סיפרתי את האמת רק כשידעתי שאשפט בפרשה.

בתגובה לשאלה אחרת של התובעת ענה אנג'ל לשופטים: אני יודע יפה שאני טומן פה מים, כיון שהריגה — כיותר משתי דקירות נחשבת רצח. למרות שבמקרה שלי זה קרה בגלל קינטור ותקיפה. אני ניצלתי ממוות, אבל אני יודע שאקבל מאסר עולם. למרות שלא רצחתי, שושן ניסה לרצוח אותי.

דיונו של אביטן

סניגורו של אנג'ל, עו"ד יפתח, דרש ממרשו להשיב לטענת התביעה כי הוא מחפה כביכול על הרצל אביטן. אנג'ל בתשובה נרגשת: הרי יש לי הרבה מה להפסיד אם תרשיעו אותי במשפט הזה. אני שפוט למאסר עולם בתיק הקודם, ואנחנו הלא יודעים שאפשר בעוד שנתיים־שלוש לקבל חנינות.

התובעת: הרצל אביטן חבר שלך?

שמעיה: כן, חבר מילדות, הוא ומשפחתו. לא פעם התגוררתי בדירת אחיו אהרון אביטן, כשהיה בבית סוהר וכשנסעתי לחו"ל גם גרתי שם עם הרצל הבילינו יחד. כשאביטן נעלם מהארץ, דאגתי למשפחתו.

כאשר נחקר העד לגבי מעורבותו של האסיר רוני זכאי בטשטוש ראיות ברצח חיים שושן, סירב אנג'ל בתוקף להשיב על שאלות. "אני מאד רוצה לספר פה את האמת כולה, אבל מבחינה עקרונית ומצפונית, לא אדבר פה על מי שאינו מואשם או מעורב בתיק זה" אמר. בתשובה לשאלת התובעת האם הורה לרוני זכאי לנקות את המסדרון של "דקפת" לאחר מותו של שושן השיב אנג'ל ב"אין תשובה".

בתחילת הישיבה אתמול הופיע עד תביעה נוסף, סגן מנהל כלא רמלה בשעתו זאב וגר. הוא העיד על התנהגות האסירים באגף "דקפת", האגף שבו אירע הרצח, בשלב מסוים. בהשיבו לשאלת הסניגורים עורכי הדין משה מרון ודוד יפתח, התפרץ לעברו הרצל אביטן והנשיאה אבנור הורתה להוציאו מן האולם. הוא הוחזר רק בעבור לאחר הפסקה.

המשפט ימשך ב־20.12.87. ואז יעלה אל דוכן העדים הנאשם הרצל אביטן.

נער מקיבוץ גבעת השלושה נדקר בתגרה בפרדס כץ

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

נער בן 14.5 מקיבוץ גבעת השלושה נפצע אתמול בדקירה בגבו בתקרית שהיתה בפרדס כץ בין נערים מקומיים לבין נערים מקיבוץ גבעת השלושה. הנער נפצע באורח בינוני, הועבר לטיפול בבית החולים בלינסון ואחר כך שוחרר לביתו. המשטרה חוקרת בפרשה אך עד לשעת מסירת הידיעה לא נעצרו חשודים.

קבוצת נערים כבני 14 מקיבוץ גבעת השלושה הגיעו אמש בסביבות השעה 8 לפרדס כץ כשחיפשו אחרי מגרש שבו היו אמורים לקיים משחק כדורסל נגד קבוצת אליצור. הם טעו בכתובת והגיעו למתנ"ס ברחוב אברבנאל 60 בפרדס־כץ. במקום הם ניסו לברר עם הנערים המקומיים שהיו שם אם הם משתייכים לקבוצת הכדורסל שנגדה הם צריכים לשחק. על־פי העדויות שנמסרו למשטרה החלו הנערים המקומיים להתנכל לנערים מהקיבוץ ובמהלך תקרית שפרצה ביניהם נדקר אחד מבני הקיבוץ בגבו.

נהגי מונית מישראל הבאים לעזה מתקינים לוחיות רישוי של השטחים

מאת איתן רבין

נהגים ישראלים הפוקדים את רצועת עזה ובמיוחד נהגי מוניות החלו להחליף את לוחיות הזיהוי הישראליות של רכבם בלוחיות נושאות מספר של השטחים. את לוחיות הזיהוי השיגו ממקורות בלתי ידועים.

מספר נהגי מוניות שפקדו בימים האחרונים את הרצועה הבטיחו מבעוד מועד בלוחיות זיהוי של השטחים, וכשהגיעו למחסום בכניסה לעזה החליפו את הלוחיות הישראליות בערביות. לאחר מכן, נסעו למוסכים לתקן את הרכב.

על מנת שלא יזוהו כיהודים, מדברים הנהגים ביניהם בערבית.

קלין תפסיק זמנית יצור אקונומיקה

תחדש היצור ללא החומר שהוחשד במסרטן

מאת סופרת "הארץ"

חברת "וישקי" המרכזת חלק גדול משיווק האקונומיקה בארץ, הודיעה על הפסקה זמנית של ייצור האקונומיקה, כדי להוציא מן השימוש את חומר הצבע הצהוב סודיום ביכרומאט, שהוחשד כגורם סרטן. הייצור והשיווק יחודשו בשבוע הבא ללא החומר החשוד.

על בקבוקי האקונומיקה (לובן קלין) תודבק תווית חדשה בה יצוין כי המוצר אינו מכיל סודיום ביכרומאט. חנה רווה, מנהלת השיווק של וישקי מסרה, כי ההחלטה על צעד זה באה בעקבות ראיון ששודר ברדיו עם הד"ר עלמה אבני, ראש שירותי הבריאות במשרד הבריאות.

אילחוש בהיפנוזה לטיפול בשן

מאת ערנה אריחור

במחלקה לאבחון רפואת הפה והרדיולוגיה ב"הדסה" עין כרם, הצליחו ליצור באמצעות היפנוזה מצב של חוסר תחושה בשיניים, בדומה לאפקט המושג על ידי זריקות להרדמה מקומית.

במחקר שערכו מנהל המחלקה, פרופ' יאיר שרב, וד"ר מיכאל טל, מן המרכז לאנטומיה בבית ספר לרפואת שיניים, קיבלו הנבדקים גירויים חשמליים ברמות מכאיבות בשן שאולחשה קודם לכן על ידי היפנוזה. אצל שני שלישים מהנבדקים הושג מצב של חוסר תחושה ובאחרים התחושה היתה בלתי מכאיבה.

אוהל־מסגד ללא רישיון נהרס ברהט

מאת איתן רבין

כ־200 אנשי משטרה, אבטחו אתמול את אנשי הסיירת הירוקה בעת שהגיעו לעיירה הבדווית רהט על מנת להרוס אוהל ששימש כמסגד ופעל ללא רישיון.

בשעות הבוקר המוקדמות יצאו 200 השוטרים לעיירה ובפיקוחם נהרס המסגד המאולתר.

לפני ארבעה חודשים הורה בית משפט השלום בבאר שבע להרוס מסגד שהוקם ללא רשיון בעיירה. המסגד נהרס וכאמור עתה הקימו בעיירה אוהל ששימש כמסגד, ואף הוא נהרס אתמול.

עורך את העמוד: אהד גונדר

לכל רשת אנגלו־סכסון
ברכות ואיחולים לרגל חגיגות ה־20
וברכה מיוחדת לך – רחל טולדנו, מנהלת סניף באר שבע.
גאים בך ואוהבים אותך
הבעל – יעקב טולדנו והבת – אוסנת

לאנגלו־סכסון
זר ברכות במלאת לכם 20 שנה
יוסף רפופורט ובנו
השקעות ובנין (1985) בע"מ
רחוב פיכמן 23 רמת אביב 69027
טלפון: 03-413695

לאנגלו־סכסון
המשך הצלחה שגשוג ושיתוף פעולה פורה
באן גולן בע"מ
חברה לבנין
ביצוע עבודות בניה באזור הקריות, בכרמל ובנצרת עילית
ת"ד 229 קרית ביאליק 27101 טלפון: 04-706378

לאלי בלום מנהל סניף הרצליה
ולחברת אנגלו־סכסון
מיטב ברכותינו במלאת 20 שנה לחברתכם
קאונטרי הום
בהנהלת יוסי כץ
נכסים והשקעות בבניה
רחוב אחוזה 130 רעננה 43300, טלפונים: 35015, 052-33841

לאנגלו־סכסון ולאיתן הראל מסניף נהריה
מיטב הברכות והאיחולים
במלאת 20 שנה לחברה
יתד חברה ליזום פרויקטים לבניה בע"מ
ב. דני הנדסה בע"מ
יד חברה להנדסה, השקעות ובנין בע"מ
רחוב הגפן 13 קרית ביאליק
טלפונים: 706875, 04-720701

לאנגלו־סכסון
המשך הצלחה ושגשוג
גנסי קסם, א' בע"מ – נ.א. קבלני בנין בע"מ
בוני פרויקט הוקרה מגדלי קסם רמת־גן
רחוב אריה בן אליעזר 46 רמת־גן 52290
טלפונים: 769961, 761779

לאיתן הראל מנהל סניף נהריה
ולחברת אנגלו־סכסון
קבלו את איחולינו להמשך הצלחה, שגשוג ושיתוף פעולה פורה
זאב ודוד בר־חורין
קבלני בנין בע"מ
רחוב ויצמן 46 נהריה 22380
טלפון: 04-922661

לחברת אנגלו־סכסון
קבלו את מיטב איחולינו
במלאת לכם 20 שנה
ביאב בע"מ
חברה לעבודות בניה
משה לאובמילד — מנהל
רחוב מקור חיים 4 ירושלים 93465
טלפון: 02–712367

לחברת אנגלו־סכסון
ברכת יישר כח בתקווה
להמשך שיתוף פעולה פורה
חברת מתתיהו ליפשיץ בע"מ
ירושלים

לחברת אנגלו־סכסון
מיטב הברכות והאיחולים
לרגל מלאת 20 שנה לחברה.
אורי חן — אילן שלגי
וצוות המשרד

לרחל טולדנו מנהלת סניף באר שבע
ולחברת אנגלו־סכסון
מיטב הברכות
במלאת 20 שנה לחברה
גדי זוהרוב
סוכן ביטוח – חברת שחפים
רחוב שרה 2 באר־שבע 84223
טלפון 057–34333

לחברת אנגלו־סכסון
ולמנהלת סניף באר שבע – **רחל טולדנו**
שפע ברכות ואיחולים במלאת 20 שנה
שביט גדליה
שביט את גדליה — קבלני בניה ופיתוח בע"מ
רחוב רמב"ם 33/12 באר שבע 84220 ● טלפון: 057-34045

לאנגלו־סכסון
מיטב הברכות במלאת 20 שנה לחברה
אלקלעי מהנדסים בע"מ
רחוב מאנה 6 תל אביב 64168
טלפונים: 223910, 220081

לה"ה **דייב בלומברג** – מנכ"ל רשת אנגלו־סכסון
סטנלי פינקלשטיין ועמוס גלזר – תל אביב
אייבור וולף ורוני יודס – רעננה
ולחברת אנגלו־סכסון
ברכות להמשך הדרך המוצלחת
ש. סמרוד ושות'
חברה לבנין בע"מ
רחוב אחוזה 70 רעננה 43209
טלפון: 052-53090

לאנגלו סכסון
ולמנהליה: **דייב בלומברג,**
עמוס גלזר וסטנלי פינקלשטיין
וכן לה"ה: **אוברי קפלן וצבי ליפשיץ**
מהרצליה
זר ברכות לרגל שנתכם ה־20
אפריים פליינר
חברה לבנין והשקעות בע"מ
רחוב עזרא איכילוב 18 פתח תקוה 49293
טלפון: 919308

לאנגלו־סכסון
מיטב הברכות והאיחולים
ליום ההולדת ה־20
כפיר סוכנות לביטוח בע"מ
ציפי ומוטי ברוך
רחוב אבן גבירול 6 תל־אביב 64077
טלפונים: 252673, 258162, 253759

לחברת אנגלו־סכסון
קבלו את איחולינו
להמשך הצלחה ושיתוף פעולה
קים לוסטיגמן בע"מ
ביצוע עבודות בניה ברחבי ירושלים
רחוב אביזהר 1 ירושלים 96267
טלפון: 02-524976

לאנגלו־סכסון
מיטב הברכות והאיחולים
לרגל חגכם ה־20
יצחק ועמוס בוקרה קבלנים בע"מ
רחוב רוטשילד 48 כפר סבא 44449
טלפונים: 457931, 052-457219

מצטרף לברכות
משה מעין
"הארץ"
טלפון: 03-5121116-9

صكنا من الاجل

חדשות כלכלה

בנק ישראל עדיין ממתין להפחתת הרבית בבנקים

הרבית על פקדונות ג'אמבו ירדה ל־19—22 אחוז ★ במכרז בנק ישראל שילמו הבנקים רבית של עד 21 אחוז

מאת אריה לביא

בנק ישראל עדיין ממתין שהבנקים יחליטו על הפחתת הרבית. זאת, לאחר שהבנק המרכזי נקט בצעד שהוזיל את גרעונות הנזילות של מערכת הבנקאות והביא להפחתה בשיעורי הרבית על פקדונות, המשולמים על ידי הבנקים למפקידים.

הרבית על פקדונות ג'אמבו ירדה אתמול ל־19%־22%. בבנקים טענו, כי הניסיון להפחית את שיעור הרבית ירדה אל מתחת לרמה של 19% נכשל בשלב זה. לטענת הבנקאים, רבית הג'אמבו צריכה לרדת לרמה של כ־17 אחוז, שהיא קצת יותר מהאינפלציה השנתית, על מנת לחזור לתנאים נורמליים ולהפחית את הרבית.

אתמול, נערך המכרז של בנק ישראל בין הבנקים המסחריים על הלוואות מוניטאריות בסכום של 300 מיליון שקל. מרבית הבנקים התחרו במכרז. הרבית שהציעו הבנקים ירדה לעומת המכרזים הקודמים, ונעה בין 19 ל־21 אחוז. על סכום זה אין חובת נזילות, ולכן הרבית הזו שמשלמים הבנקים שקולה לרבית של 16–18 אחוז שהבנקים משלמים למפקידים.

מנכ"ל משרד התקשורת: חוק הערוץ השני יאושר בכנסת עד סוף דצמבר

משרד התקשורת יוציא מכרז להקמת חמש תחנות רדיו אף־אם אזוריות

מומחה טלוויזיה בריטי: שטותי ויקר לפתח כיום תשתית בכבלים בישראל

מאת אבי גנאור, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

אישור החקיקה בכנסת להפעלתו של הערוץ השני צפוי להתקבל עד סוף דצמבר ומייד לאחריו יוציא משרד התקשורת מכרז להקמתם של חמש תחנות רדיו אף־אם פרטיות אזוריות, שתוכלנה לשדר תכניות בעלות אופי מקומי וגם שידורי פרסומת. כך הבטיח אתמול מנכ"ל משרד התקשורת, בן עמי גוב, שהופיע בכנס "מדיה 88" של איגוד הפרסומים, במלון הילטון בתל אביב. בסה"כ מתכנן משרד התקשורת הקמת 10 תחנות רדיו פרטיות.

בן עמי גוב

בן עמי גוב מסר, כי נראה הפעלת הטלוויזיה בכבלים נכנס להילוך גבוה ומשרד התקשורת נמצא בשלב הסופי לפני הוצאת המכרזים. מדינת ישראל חולקה ל־31 איזורים, שבהם תתאפשר הקמת תחנות טלוויזיה בכבלים. בשלב בראשון יוצאו למכרז שישה איזורים בלבד: באר שבע־דימונה, אשדוד, אשקלון־קריית מלאכי, ת"א, פתח־תקווה, בת ים וקריית שמונה במשולב. תחנות אלה תוכלנה להפעיל בין 8 ל־24 ערוצים שיכללו 8 ערוצים של השידורים הקיימים כיום "באוויר", כולל אלה של מדינות ערב, וערוצי אזורים שיימסרו על ידי בעל הזיכיון ליזמים. שידורי הפרסומת תוכלנה תחנות אלה לשדר רק בעוד כחמש שנים.

במקביל עומד משרד התקשורת לצאת בינואר 88 במכרז להפעלת שידורי טלוויזיה באמצעות לוויין. הזוכה יקבל זיכיון של 7 שנים להפעלת שידורי טלוויזיה מהלוויין לכל תחומי המדינה. שידורים אלה ייקלטו באמצעות אנטנות מיוחדות ומפענחים אלקטרוניים שיסופקו ללקוחות על ידי בעל הזיכיון.

לדברי גוב, ניתן יהיה להפעיל שידורי אלה בתוך זמן שנה מאישור החוק בכנסת ובכוונת משרד התקשורת לזרז ולעודד שידורים אלה כחלק מהמאבק בתחנות השידור הפיראטיות בכבלים.

ג'והן קלמנס, מומחה בינלאומי בנושא התקשורת בטלוויזיה ומנהל שיווק הצפייה אמר בכנס כי לדעתו במדינה שעדיין טרם פיתחה מערכת טלוויזיה בכבלים יהיה זה שטותי ויקר עד להתריד להשקיע בפיתוח תשתית לכבלים. זאת בשניתן... לרכוש ... לפתח ערוצי שידור ... טלוויזיה.

טאואר אייר תנסה לחדור למגזר העסקי

מאת זהר בלומנקרנץ

750 אלף דולר תשקיע "טאואר אייר" בהתקנת מושבי־נוסעים קלים יותר בכל אחד משני מטוסיה מסוג "בואינג" 747 הפועלים בקו ניו יורק — תל אביב.

החברה מתכוונת להרחיב את פעולות השיווק שלה לסוגי אוכלוסיות נוספות, בעיקר לכאלה שאינן דתיות. הדגש יהיה על מגזר אנשי העסקים. "טאואר אייר" ממתינה לאישור מחירי כרטיסי הטיסה החדשים שימשיכו להיות, כך הוא מקווה, זולים ב־50 דולר ממחירי שאר כרטיסי הטיסה הרגילים בחברות תעופה אחרות.

"אלו ואלו דברי אלוהים חיים"

פרס הפלורליזם

התנועה ליהדות מתקדמת מעניקה פרס לאישיות שעשתה למען קידום הפלורליזם בישראל

תרומה להבנה בין דתיים לבין חילוניים
עשייה לקירוב בין הזרמים ביהדות
פעלה להכרה בשוויון ערך האדם
קידמה סובלנות

אנו קוראים לציבור להביע דעה ולהשתתף בבחירה. כיתבו אלינו מי לדעתכם ראוי/ה השנה לפרס על עבודתו/ה למען חברה פתוחה, שוויונית וסובלנית בישראל.

את ההצעות יש לשלוח באמצעות התלוש המצורף עד ליום 20.12.87. מתוך רשימת המועמדים הסופיים שתורכב ע"פ הצעותיכם, יבחר הציבור, באמצעות סקר דעת קהל את הזוכה בפרס הפלורליזם.

הפרס יוענק בעידית האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת במעמד אלפי צירים מהארץ ומחו"ל.

גזור ושלח........
לכבוד: התנועה ליהדות מתקדמת בישראל, המלך דוד 13, ירושלים 94101
מועמדי לקבלת פרס הפלורליזם לשנת תשמ"ח הוא/ה:
שמי.......
כתובתי.......
טלפון.......

70% מהתוצר המקומי הגולמי — לצריכה פרטית

היבוא יגיע לשיא: 76% מהתוצר ★ הרשות לתכנון כלכלי תגבש תוכנית חומש לשנים 92־88'

מאת צבי זרחיה

משקל הצריכה הפרטית בתוצר המקומי הגולמי יגיע השנה לשיא של 70%, עקב עליה ברמת החיים בשנתיים האחרונות. היבוא יגיע השנה לשיא של 76% מהתוצר המקומי הגולמי, והיצוא לשיא של 54%.

נתונים אלה הציג פרופ' שלמה מייטל מנהל הרשות לתכנון כלכלי במשרד הכלכלה והתכנון. הוא עמד על השינויים המבניים הבלתי רצויים שחלו במשק בשנים האחרונות ועל הצורך במדיניות תקיפה לשנות מגמות אלה.

עוד אמר כי המשק נמצא היום על פרשת דרכים ובפעם הראשונה זה שנים, היציבות הכלכלית יצרה תנאים נוחים לקיום דיון מעמיק על יעדי המשק לטווח ארוך וקווי המדיניות הדרושים למימושם.

הרשות לתכנון כלכלי תגיש בעוד כחצי שנה לממשלה "תוכנית חומש" לשנים 1988־1992. עיקרי התוכנית הוצגו השבוע לפני "פורום המתכננים" הכולל כלכלנים ממשרדי הממשלה והחברות הציבוריות והממשלתיות, העוסקים במלאכת התכנון.

ועדת ששינסקי שוקלת המשך מיסוי קצבות ילדים — האוצר מתנגד לשיפור הקצבות

תיתכן החזרת קצבת ילד ראשון תוך מיסויה או ביטול הקצבות ומתן זיכוי מס

מאת צבי זרחיה

ועדת ששינסקי מתלבטת לגבי המשך מיסוי קצבות הילדים. מרכז הוועדה, יורם גבאי, אמר אתמול לחברי ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, כי ועדתו נוטה לשפר את המצב הקיים של קצבות הילדים, שבו ביטול קצבת ילד ראשון ומיסוי קצבות הילד השני והשלישי, גורמים מצב לא רצוי מבחינת מיסוי.

הוועדה שואפת להגדיל את התמורה הניתנת עבור ילדים, באמצעות החזרת קצבת ילד ראשון ומיסוי הקצבה הזו או באמצעות ביטול הקצבות ומתן זיכוי מס, ואולם העניין טרם סוכם. בוועדה גם קיימת נטייה להרחיב את הפיצוי גם לגבי ילד שני ושלישי ואולם, העניין טרם הוכרע. שלב קבלת ההחלטות בוועדת ששינסקי יתחיל בעוד כשבוע.

באוצר אמרו אתמול כי ביטול קצבת ילד ראשון והמשך המיסוי של קצבות הילד השני והשלישי חוסכים לאוצר 205 מיליון ש"ח והאוצר אינו יכול לוותר על מקור הכנסה. עוד אומרים, כי אם תרצה הוועדה לשפר את מצב הקצבות יהיה עליה להציג מקור חילופי למימון ההצעה.

בתשובה לשאלת ח"כ רן כהן אמר גבאי, כי יש נטייה בוועדה לבטל ההצעה למיסוי קצבת נכות מעבודה.

יו"ר הוועדה ח"כ אורה נמיר (מערך) תבעה להחזיר לקדמותו את המצב בביטוח הלאומי, להחזיר קצבת ילד ראשון, לבטל את המס על קצבת ילד שני ושלישי ואת הפטורים לעצמאים, ולהימנע מהטלת מס על קצבת זקנה וקצבת נכות מעבודה.

יתרון לעשירון העליון

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) קבלה כי מדי יום מודלפות מוועדת ששינסקי הצעות לנסיון, כדי לראות כיצד יתקבלו בציבור. לאור זה חייבת לדבריה ועדת העבודה והרווחה להביע עמדה בנושא הקצבאות עוד לפני קבלת החלטות בוועדת ששינסקי. מהמחקרים שביטוסה עולה שהעשירון העליון נהנה ב־37% מההפחתות האחרונות במס־הכנסה, בעוד שהעשירונים התחתונים לא נהנו מהן כלל. ההפחתות במס על העצמאים מסתכמות ב־1.2 מיליארד ש"ח, ומכלל זה נהנה הסקטור הציבורי ב־300 מיליון ש"ח בלבד.

סמנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, יוסי תמיר, אמר כי ביטול הקצבות והפעלת מערכת זיכויי מס תביא להתחשבנות על הקצבאות בין המעסיקים, מס־הכנסה וביטוח לאומי. ההתחשבנות החדשה תיצור אדמיניסטרציה גמורה בכל נושא הקצבאות. 64% מכל מקורות המימון של הביטוח לאומי ממומנים מכספי האוצר.

תמיר הוסיף כי המס שמשלמים היום 230 אלף שכירים במשק נמוך מהקצבאות שהם מקבלים. 80% מהם משפחות מרובות ילדים. קריסה בשיטה של זיכוי ממס - חלק גדול מהאוכלוסיה מעוטת ההכנסה לא תיהנה מהקצבה.

ח"כ רן כהן (רצ) הציע שהדיונים על המלצות ועדת ששינסקי ייערכו בוועדת העבודה והרווחה במקביל לוועדת הכספים, משום שההשלכות החברתיות של ההמלצות חשובות וקובעות לא פחות מן ההשלכות הכלכליות.

הוועדה קיבלה את הצעת ח"כ אליעזר שוסטק (ליכוד) להגיש הצעת חוק בשם הוועדה בדבר החזרת המצב בביטוח לאומי לקדמותו וביטול הפטורים לעצמאים בגין עלות העבודה — לפחות לתקופה מוגבלת. שוסטק סבור, כי שיטה של שיפוי העצמאים על ידי האוצר באמצעות הפחתת עלות העבודה, פירושה המעשי הרס הביטוח הלאומי. מסקנות הוועדה יונחו על שולחן הכנסת בשבוע הבא.

12% עליה במכירות דירות חדשות ביולי־ספטמבר

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עליה של 12% במכירות של דירות חדשות בסקטור הפרטי בערים הגדולות, נרשמה בחודשים יולי־ספטמבר 87'. העלייה במכירות לוותה בעלייה דומה במספר הדירות שהוצעו למכירה, כך שמלאי הדירות הלא מכורות בסוף ספטמבר 87', נשאר כמעט ללא שינוי לעומת סוף יוני 87'.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה, כי מספר הדירות שנמכרו ברבע השלישי של 87', הגיע ל־2,190 והיה גדול ב־230 דירות ממספר הדירות שנמכרו ברבע השני של השנה. מספר הדירות שנמכרו ביולי־ספטמבר 87', היה גדול ממספר הדירות שנמכרו בכל אחד מרבעי השנה בשלוש השנים האחרונות.

העלייה במכירות ביולי־ספטמבר 87', חלה במכירות של דירות בשלבי בנייה התחלתיים והמתקדמים בעוד שבדירות גמורות חלה ירידה במכירות.

עלייה במכירות נרשמה בעיקר בדירות בנות 3 חדרים ויותר, בעוד שלגבי דירות קטנות בנות 1־2 חדרים חלה ירידה במכירות.

חשש במשרד הבריאות: הממשלה תצביע על תקציב הבריאות בהעדרם מהארץ של פרס רבין ויעקבי

מאת עדנה ארידור

שרת הבריאות תנסה היום להגיע להבנה עם נציגי אגף התקציבים באוצר על הצעת תקציב משרד הבריאות לשנת 1988. במקביל פנתה למ"מ ראש הממשלה וביקשה ממנו להודיע לראש הממשלה שאם לא תושג הבנה בין משרדה לבין האוצר תידחה ההצבעה בממשלה לעוד שבועיים. במשרד הבריאות קיים חשש, כי שר האוצר ילחץ לסיים את הדיון בתקציב בישיבת הממשלה ביום א' בהעדרם מהארץ של מ"מ ראש הממשלה, שר הביטחון ושר הכלכלה.

סיעת המערך בכנסת תקיים בשבוע הבא דיון על כוונת האוצר לקצץ בתקציבי המשרד הבריאות. יו"ר הסיעה, ח"כ רפי אדרי, הודיע לשושנה ארבלי אלמוזלינו כי אם הממשלה תצביע על התקציב לפני הדיון בסיעת המערך יראו בכך חברי הסיעה החלטה לא מחייבת.

מבט "הפוך"

שרת הבריאות שהרצתה לפני מסיימי מחזור כ' בלימודי מינהל שרותי בריאות באוניברסיטת תל־אביב, תקפה את שר האוצר על הבריה, כי בבתי החולים אין ניצול של הציוד המערכות. אשר לדרישת שר האוצר להפעיל משמרת שניה בבתי החולים, אמרה "משמרת שניה עולה כסף. לאוצר הועברה תוכנית לקיצור תורים לניתוחים. 37 אלף איש ממתינים לניתוחים אלקטיביים במערכת. אי אפשר להסתכל 'הפוך' על המערכת מלמעלה. אם שר האוצר חושב בצורה זו לפתור את בעיות מערכת הבריאות טעות בידו. זו מערכת שהצליחה להתייעל ולהוריד את משך האשפוז הממוצע, ולצמצם כח אדם ב־1.6%. נסגרו בתי חולים, ומי שבא ואומר שהמערכת לא יעילה לא דובר אמת. שר האוצר רוצה להכניס את הרפואה הפרטית לבתי החולים. זו בעיה שהוא צריך לדון עליה עם מזכיר ההסתדרות ולא באמצעות תקציב משרד הבריאות," אמרה.

השרה אמרה עוד שהממשלה מצמצמת משנה לשנה את השתתפותה בתקציבה במערכת הבריאות. האוצר רוצה להטיל אגרות בקור אצל הרופא במרפאה, אך לצורך זה יידרש מנגנון גביה שיעלה יותר מהמסים שייגבו מהחולים.

משרד העבודה: לא נכפה על מפעלים הצטרפות לקרן הפנסיה "מבטחים" באמצעות צו הרחבה

מועצת המנהלים של "נתיב" אישרה הצעת ההסתדרות לאיחוד קרנות הפנסיה

מאת יהודה שרוני

משרד העבודה והרווחה אינו מתכוון לאכוף את צירופם של מפעלי תעשיה, שבהם אין הסדרי ביטוח ופנסיה, לקרן הפנסיה "מבטחים". דובר המשרד שמסר על כך התייחס לחששות שהביעו גורמים בענף הביטוח כי הוצאת צו הרחבה על ידי שר העבודה, עלולה לגרום להוצאתם של מפעלי תעשיה מהסדרי ביטוח קיימים, והעברתם לקרן הפנסיה "מבטחים".

דובר המשרד אמר כי הוצאת צו ההרחבה על ידי שר העבודה, נועדה לאפשר הסדרי ביטוח למפעלי תעשיה, שבהם לא קיימים כיום שום הסדרים. לדבריו, הטיפול בצו זה יארך לפחות עד אפריל 1988.

"נתיב" אישרה את האיחוד

מועצת קרן הפנסיה "נתיב", שבה מבוטחים עובדי כור, סולל בונה והגמלים, אישרה אתמול את הצעת ההסתדרות לאיחוד קרנות הפנסיה. המועצה התנתה את האיחוד בכך שבמסגרת הקרן המאוחדת יהיו שלוש הסיבות, ושהאיחוד לא יפגע במבוטחי "נתיב".

הפגנת הרזרבות האקטואריים

בפגישה שנערכה אתמול, בין דב פלג, ראש האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות, לבין מנהלי קרנות הפנסיה, נמסר דיווח על התקדמות הטיפול באיחוד הקרנות. פלג הודיע, חרף מחאתם של אחדים ממנהלי קרנות הפנסיה, כי הרזרבות האקטואריים של הקרנות, יוצגו בין הקרנות האחרות, ומפעלים גדולים יוכלו לקבל לעיונם את הרזרבות של כל אחת מקרנות הפנסיה. פלג הסביר כי רזרבות אלה ממילא מודלפים על ידי גורמים לא מוסמכים.

אושרה הקטנה 5% במקדמות חברות תעשייתיות ו־10% לחברות אחרות

מקדמות היחידים לא ישתנו

מאת צבי זרחיה

ועדת הכספים אישרה אתמול תקנות מס הכנסה שלפיהן, יוקטנו ב־5% מקדמות המס לחברות תעשייתיות, שהבסיס לקביעתן היא שנת המס 85', וב־10% מקדמות של חברות אחרות שהבסיס לקביעתן היא שנת 86' או 85'. מקדמות המס על יחידים לא יוקטנו.

על פי דרישת ח"כ רן תיכון (ליכוד), הודיעה אתמול הוועדה לנציב מס ההכנסה כי התקנות הללו יאושרו, אם ישיג את הסכמתם של אלוף בקשטן נשיא ארגוני העצמאים ושל רו"ח ישראל שטראוס ורו"ח יחזקאל פלומין. ח"כ תיכון אמר כי הוועדה צריכה לדון בהקטנת המקדמות רק לאחר שהארגונים הכלכליים יחוו את דעתם. הוא אמר כי אם הצעתו לא תתקבל יבקש התייעצות סיעתית. הנציב, איר רבינוביץ שוחח עם השלושה בטלפון והשיג את הסכמתם להקטנת המקדמות.

דנו על הרכב מועצת הבורסה

לפני חודשים אחדים תבעו חברי הכנסת אפרים שלום (מערך) ואריאל וינשטיין (ליכוד) להקטין את המקדמות. ח"כ שלום התאונן אתמול כי אף על פי שהוקטן המס על יחידים והחברות, לא הוקטנו מקדמות המס של החברות ויש לעשות כן.

הוועדה המשיכה בדיון על הרכב מועצת המנהלים של הבורסה וקבעה כי היועץ המשפטי של הוועדה אליעזר דמביץ, וכן נציגי האוצר ורשות לניירות ערך יגישו לה הצעה להרכב חדש של דירקטוריון הבורסה. חברי הכנסת רן תיכון ויורם ארידור מתחו ביקורת על הרכבו הנוכחי של הדירקטוריון.

ח"כ תיכון אמר כי הבנקים עושים בבורסה כבתוך שלהם, כאילו לא קרה דבר מאז משבר המניות הבנקאיות באוקטובר 83'. המגמה המסתמנת בקרב מרבית חברי הוועדה היא לשאוף למצב שוועדה ציבורית מיוחדת תמנה 75% מחברי מועצת המנהלים של הבורסה.

נסים: ימשך מו"מ בנק החקלאות

מאת אבי גנאור

שר האוצר, משה נסים, אמר אתמול לראשי הבנק לחקלאות שניסו לשכנעו לבטל את ההחלטה למזג את הבנק עם הבנק לפיתוח התעשיה, כי המו"מ בנושא יימשך.

אמש דנו שר האוצר ועוזריו עד לשעה מאוחרת עם חברי דירקטוריון הבנק לחקלאות.

ערך את העמוד: אהד גרנדר

יועץ השרות לאיכות הסביבה: מפעל כימיקלים מחזיק חומרים כימיים בכמויות מסוכנות ביותר

תגובת המפעל: יש אישורים כתובים להחזקת החומרים

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ"

חוות דעת שהעביר הפרופ' איתמר וילנר מהאוניברסיטה העברית, בתוקף תפקידו כיועץ השרות לשמירת איכות הסביבה לנושאי פסולת רעילה, אל איגוד ערים אזורי לאיכות הסביבה, קובעת, כי הכמות המאוחסנת במפעל כימיקלים של אחדים מהחומרים הכימיים מסוכנת, ואינה עומדת בקריטריון בטיחות לפגיעה קטלנית.

בחוות הדעת מוטעם, כי "איחסון 10 טון כלור מהווים ללא ספק סיכון בטיחותי. יש לצמצם את הכמות ולחדש את המלאי באופן תקופתי. איחסון כמות זו של כלור במפעל לא עומדת, לדעתי, בקריטריון בטיחות של טווח פגיעה קטלני במקרה תקלה. דהיינו אוכלוסיית ישובים נמצאת בטווח קטלני במקרה של פריצה של החומר, או אפילו חלק ממנו. בכל מקרה, הכמות המאוחסנת חורגת באופן ניכר מצרכי הביטחון".

בקשר לחומר פוספן דימולפיד מציין, כי "החומר דליק, רעיל ובעל ריח נלווה גרוע. הכמות המאוחסנת גבוהה ויש לצמצמה". הפרופ' וילנר מציין עוד כי החומר מתיל מרקפטן רעיל, במיוחד בכמות המאוחסנת במפעל. יש חריגה משמעותית מטווח בטחון לפגיעה קטלנית במקרה תקלה.

בהמשך חוות הדעת מצויין כי די־מתיל סולפט הוא חומר רעיל ביותר. האיחסון נעשה בכמות החורגת באופן ניכר מקריטריון בטיחות לפגיעה קטלנית. "אני ממליץ למנוע לחלוטין את האיחסון של חומר זה במפעל או להחליפו לצמצם את הכמות המאוחסנת ל־2 טון. אחסון כמויות של כלורו־אצטיל־כלוריד בשטח המפעל מסוכנת ולא עומדת בקריטריוני הבטיחות. יש לצמצם את הכמות המאוחסנת בצורה ניכרת מאוד".

תגובת מפעל הכימיקלים

בתשובה לשאלות הגיב הממונה על איכות הסביבה במפעל לכימיקלים הד"ר צבי לשם: "יש לנו אישורים כתובים ממשרד הבריאות והג"א להחזיק את הכמויות הללו במפעל. המלאי שלנו מדווח לרשויות אחת לשנה. אלה הכמויות המירביות ולמעשה חלק מהחומרים נמצא במפעל בחלק מהזמן בכמות קטנה יותר. המפעל מצויד בכל האמצעים המקובלים בתעשייה הכימית כדי להתמודד עם תקלות. 10 טון כלור בתעשייה כימית לא נחשבת לכמות גדולה בתעשיה מסוג זה. באחרונה הגבילו אותנו ב־6 טון ואנו פועלים בהתאם לכך. אנו מתפלאים על חוות הדעת של פרופ' וילנר. בצד הכמויות יש להתייחס גם לצורת האיחסון והטיפול בחומרים".

מחירי האשראי בבנק לאומי

ליום 10/12/87

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית — לקוחות מסחריים	ריבית חודשית — פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.9%	0.95%
"הלוואת עוגן" — הלוואה צמודה למדד עד 60,000 ש"ח כנגד שעבוד דירה	עד 12 שנים	0.95%	0.95%
הלוואה דולרית*	1–12 חודשים	1.5%	1.6%
הלוואה דולרית לטווח ארוך פטורה מהיטל"ס	39 חודשים בממוצע	1.15%**	
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים 6 חודשים 9 חודשים 12 חודשים	2.6% 2.7% 2.9% 3%	2.8% 2.9% 3.1% 3.2%

* הריבית קבועה ואינה כוללת היטל"ס קיימים או עתידיים בעתיד.
** ריבית משתנה ליבור + 5.5% לשנה.

פרטים ותנאים נוספים אשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

סגן יו"ר איגוד חברות הביטוח:

16,000 מכוניות נגנבות בשנה — שליש לא נמצאות

מאת אריה לביא

בשליש מ־16 אלף כלי רכב הנגנבים מדי שנה אינם נמצאים. כך אמר שבתאי אנגל, סגן יו"ר איגוד חברות הביטוח במסיבת עתונאים בתל אביב.

רוב כלי הרכב הגנובים מגיעים לעזה. תוך 20 דקות מהגעת הרכב מפרקים אותו. נשאר הגוף ואז קונים חלקי חילוף ומתקינים רכב חדש. אלה העושים כך, פועלים לכאורה באופן חוקי, תוך שימוש בחשבוניות מס.

באחרונה, מגיעות מכוניות ישראליות עם נהג ישראלי לעזה. הנהג מוכר את המכונית, מקבל סכום כסף ליד, ומוזמן לחזור כעבור שעה. בשובו, הרכב איננו. הוא פונה למשטרת עזה ומתלונן. רווחיו כפולים: הוא קיבל סכום כסף במזומן ומחברת הביטוח יקבל את שווי הרכב.

מספר הגנבות מסוג זה כעשר ביום. המכוניות הנגנבות ביותר הן פיז'ו, מרצדס וב.מ.וו. בחודשים האחרונים נגנבות משאיות בשווי של 100 אלף עד 150 אלף דולר. תוך שעה ו־20 דקות מפרקים את המשאית מכל חלקיה.

בימים האחרונים מתנהלים מגעים לפתרון הבעיה. המשטרה טוענת לקשיי תקציב. האיגוד הציע לממן את הפעילות או לבצעה באמצעות אנשי ביטחון פרטיים. משטרת ישראל מתנגדת למשטרות פרטיות.

הרעה בעסקי הענף

מנתונים שנמסרו לקראת אספת איגוד חברות הביטוח מתברר שיעור ההעלאה בתעריפי ביטוח הרכב השנה אינו עונה על הצרכים ויש לאפשר לחברות לייקר את תעריפי ביטוח הרכב. גם גובה התשלום על חשבון ההפסדים של אבנר בעבר אינו מספיק. התשלומים הללו נפרסו לתקופה של 6–7 שנים והיה צריך לפרוס אותם לכל היותר לשלוש שנים.

מנתונים לגבי 18 חברות ביטוח המהוות כ־85 אחוז מענף הביטוח עולה, כי במחצית הראשונה של 1987 חלה הרעה ניכרת בעיסקי הביטוח האלמנטרי. 18 החברות הללו הפסידו כ־6 מיליון שקל לעומת רווח של 14 מיליון שקל בתקופה המקבילה בשנה הקודמת.

מרכז [illegible] בישראל בע"מ
(מיסודו של "ידיד המוח")

ניתנת בזה הודעה כי

האסיפה הכללית של החברה

תתקיים ביום חמישי 24.12.87, בשעה 16:00 במרכז הקונגרסים, בגני התערוכה

על סדר היום:

1. דו"ח דירקטורים;
2. אישור דוחו"ת כספיים לשנה המסתיימת ב־31.12.86;
3. מינוי רו"ח לחברה;
4. שונות;

בפקודת ההנהלה

טבע

תעשיות פרמצבטיות בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי

האסיפה הכללית השנתית של החברה

תתקיים במשרדי מפעל החברה ברחוב השיקמה, אזור התעשיה כפר־סבא, ביום 28 בדצמבר 1987, בשעה 15.30

על סדר היום:

1. דו"ח הדירקטוריון;
2. אישור חשבון רווח והפסד ומאזן החברה ליום 31 במרץ 1987;
3. א) אישור הצעת הדירקטוריון להכריז על הדיבידנד במזומן שחולק בגין שנת 1986/7 בחמישה תשלומים, בשיעור כולל של 190% למניה — כסופי.
   ב) אישור הצעת הדירקטוריון להכריז על מניות ההטבה בשיעור של 900% שחולקו בשנת 86/7 — כסופיים.
4. מינוי דירקטוריון וקביעת שכרם.
5. מינוי רואה חשבון וקביעת שכרו.
6. כל ענין אחר שניתן לדון בו באסיפה הכללית הרגילה של החברה.

בעל/ת מניות המעונין להצביע גם בגין מניות שאינן רשומות על שמו, מתבקש/ת להעביר למזכירות החברה, לכל המאוחר עד ליום 27 בדצמבר 1987, אישורים מתאימים על אחזקה במניות החברה שאינן רשומות על שמו וכל ייפוי כח על ייצוג בעל מניות כלשהו.

בפקודת הדירקטוריון
ע. קרניאל, עו"ד
מזכיר החברה

10.12.1987

הודעה

באסיפה כללית יוצאת מן הכלל שהתקיימה ביום 8.12.87 הוחלט לשנות את שם החברה

מ־"ישרס" —
ישראל רסקו חברה להשקעות בע"מ
ל־"ישרס" —
חברה להשקעות בע"מ

מזכיר החברה

שרות חקירות כללי ש.ח.כ.

מקבוצת "השמירה"

30 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך!

מידע כלכלי ומסחרי
חקירת הונאות
חקירת מעילות
שרות פוליגרף

תל־אביב, רח' אנגל 8
טל. 623084, 621975 (03)

הארץ

יום ה' י"ט בכסלו תשמ"ח
10 בדצמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, ת"ד 233 מיקוד 61001, 5121212, מברק — טלקס 33748 — 810012
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת כתוכן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

חריש ומוטבי אלבין

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לא הצליח להפתיע: הוחלטתו לסגור את תיקי החקירה של שני חברי הכנסת ושני עיתונאי רשות השידור, שקיבלו עשרות אלפי דולרים מידי מיכאל אלבין בנסיבות לא ברורות, היא בדיוק ההחלטה שלה אפשר היה לצפות מצד אישיות שהתאמתה למשרה שנויה במחלוקת. מר חריש לא יוכל לבוא בטענות אלא אל עצמו, אם התקבל הרושם שיראתו מגורמי עוצמה המקומקים היטב במערכות הנכונות היתה הגורם המכריע בהחלטתו.

אין אנו נכנסים לפרטי השיקולים המשפטיים שראוי להביאם בחשבון בהחלטה מעין זו, אף כי בעיון ראשון מתעוררות תמיהות גם בלב הדיוט. עם זאת, אי־אפשר להתעלם מן העובדה שפיקל־טים חשובים בשירות המדינה, בין כאלה שטיפלו בתיקים ובין כאלה שלא טיפלו בהם במישרין, חולקים בחריפות על החלטתו של חריש לגבי שלושה מארבעת החשודים. ההחלטה הסופית, על־פי החוק, היא בידי היועץ המשפטי, אך כאשר גורמים מקצועיים בעלי משקל וחסרי פניות חולקים כמעט בגלוי על בעל הסמכות, חייבים המסתכלים מהצד לשאול עצמם איך ועל סמך מה מקבל הלה את החלטות.

הנזק הציבורי בהחלטתו של היועץ המשפטי הוא גדול. כל עוד לא יוכח — קשה לראות איך יוכל דבר זה להיעשות מחוץ לכותלי בית המשפט — שעשרות אלפי הדולרים שקיבלו מוטבי אלבין הגיעו אליהם אך ורק מתוקף ידידות אישית להוצאת שרוש להם בעל הממון, יסיק כל ברדיעת כי אורחים המגוקמים היטב במער־כות הנכונות מסוגלים בקלות לתרגם את מעמדם למזומנים. לאחר שהדבר נחשף ברבים, יש בכוחם גם לסכל את ההליכים המשפטיים המתבקשים: כולם שווים בפני החוק, אבל יש ששווים יותר.

החלטת היועץ המשפטי מפסיקה את הטיפול המשפטי בנושא (למעט ההליך המשמעתי שייתכן שיינקט נגד שני עיתונאי רשות השידור), אבל מוטבי אלבין טועים אם הם סבורים שההחלטה כשלעצמה מסירה מהם את הצל. נוכח העובדות הידועות, הביקורת המקצועית שנמתחה על הוחלטת היועץ המשפטי, יוסיפו לרחף בחלל כל השאלות: מדוע היטיב אלבין עם חברי כנסת ועי־תונאים מסויימים? האם ציפה לקבל תמורה כלשהי? האם היה יסוד לציפיותיו אלה? הדרך היחידה לסלק את הצל עוברת בבית המשפט, אך היועץ המשפטי חסם אותה. מבחינה זו הוא עשה לחשודים עוול, או שמא הציל אותם מדבר גרוע עוד יותר?

מר גדעון גדות לא היה חבר כנסת בעת שזכה בהטבות אלבין, ולפי הידיעות המתפרסמות לא מצאו לגביו הפרקליטים ראיות המספיקות להעמידו לדין. מצבו שונה מבחינה זו ממצב יתר החשו־דים. עם כל ההבנה לתקופה הקשה שעברה עליו, אין הצדקה לביקורת הגסה שהטיח במשטרה. גם אם לא היה באותו הזמן חבר כנסת, מוסיפה להטריד השאלה, משום מה העניק אלבין המנוח לראש מפעל הפיס הטבות המצטרפות לעשרות אלפי דולרים? חוקרי המשטרה, כמו גם הפרקליטים, ראויים להערכה על עבודתם, ועוד יותר על שאין עליהם מורא השררה.

ארה"ב עשויה לשלול אזרחות של חשוד בפשעים נאציים

ניו־יורק (עי"ט רויטר־סוכנויות) — ... המשפטים ... משרד המשפטים האמריקאי.

ניל שר, מנהל המשרד לחקירות מיוחדות במשרד המשפטים, מסר כי ביום שני הוגשה תלונה לבית משפט פדראלי בניו־יורק, ניו ג'רזי, שבה מואשם סטפן רגר (62), אמריקאי ממוצא יוגוסלאבי, כי בימי מלחמת העולם השנייה פעל כשוטר במחנה הריכוז ביוקובו, בקרבת אושוויץ, בפולין.

רגר הגיע ב־1952 לארה"ב וקיבל את אזרחות ארה"ב ב־1957. הוא הסתיר אז את פעילותו בימי המלחמה.

שר אמר עוד כי יתכן שיוגוסלאוויה תדרוש את הסגרתו.

במקביל נמסר מאוטאווה כי קנדה וצ'כוסלובקיה התמו על הסכם עקרוני כדי להקל על איסוף ראיות נגד פושעי מלחמה נאצים. כאשר ייחתם, יאפשר הסכם זה לחוקרים קנדיים לחפש ראיות ולשמוע עדים בצ'כוסלובקיה, על־פי הנהלים המקובלים בקנדה.

בטווח האש

האירופים אינם שותפים להתלהבות מהחתימה על ההסכם הרוסי־אמריקאי. זירת הקרב העתידית הצטמצמה עתה לטווחים של פחות מחמש מאות קילומטרים, ולאזור מוגדר במרכז אירופה

מאת דניאל דגן

בריסל

יומיים בלבד לפני שנפתחה פגישת הפיסגה של רונאלד רייגן ומיכאיל גורבאצ'וב בוואשינגטון, נכ־ שלה בקופנהאגן שבדנמרק ועידת פיסגה של ראשי המדינות והממש־לות של 12 מדינות השוק המשותף. היה זה אזכור עצוב לכך, שהאירו־פים עדיין רחוקים מאוד מלהתגבר על הניגודים הפנימיים ביניהם, ול־ הוות גורם בעל משקל מכריע ביחו־סים הבינלאומיים.

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, שלה ייזקף במידה רבה את פיצוץ ועידת קופנהאגן, הופיעה בכוח של מנצחת כאשר קיבלה את פני גורבאצ'וב לשיחה קצרה בלונדון. האפיזודה הזאת, ככל שהיתה מש־נית, מיצתה בצורה מוצלחת תסכו־לים אירופים אופייניים. בפאריס ובבון בוודאי לא שמחו שגורבאצ'וב העניק דווקא לאנגלים את זכות הבכורה.

החשש בבירות מערב־אירופה היה ברור: בעוד שראשי שתי מעצמות־העל תגגו את ההסכם הראשון על קיצוץ (ולא הגבלה בלבד) בכמות חימוש הגרעיניים, היתה היבשת הישנה בנדר צופה בלבד במחזה עולמי אדיר. ואם לא די בכך, אחד משני העסקים שנפגשו בוואשינגטון הצליח לתקוע טריז בין האירופים לבין עצמם, עלידי בחירה מחושבת באנגליה (ולא בצרפת או במערב־גרמניה) כיעד ל"חניית התדלוק" בדרך הארוכה לארה"ב.

אבל מעבר לכל אלה חשובה העובדה, שהאירופים כלל לא היו שותפים רציניים במשא ומתן על הסכם הקובע את גורלם. חיסול הטילים הגרעיניים לטווחים בינו־ניים וקצרים (מחמש מאות עד חמשת אלפים קילומטרים) נוגע קודם כל ליבשת הישנה. לא במקרה זכו הטילים האלה (אס־אס 20 בצד הסובייטי ו"פרשינג 2" וטילי שיוט בצד האמריקאי) לכינוי "אירופיים אסטרטגיים".

דאגה עמוקה

הטילים האלה היו מוצבים באירו־פה, ומטרתם הם יכולים. אבל בני־ה"מ וארה"ב, הן בלבד, ניהלו את המשא ומתן על הטילים האירופיים־אסטרטגיים, והן גם שחתמו על ההסכם המבטיח את חיסולם. בהד־גשה מסוימת אפשר לומר, כי מערב־אירופה היתה נתונה פעמים ללחוצים אדירים מצד בעלת־בריתה מעבר לאוקיאנוס: פעם אחת כדי להציב את הטילים — למרות התנג־דות עזה — ופעם שנייה כדי להסכים לסילוקם, למרות הסתייגויות רציניות ביותר. המוסיפים לכרסם גם עתה.

כלפי חוץ משתתפים האירופים בחגיגה העולמית, ומברכים כמובן על "סילוק הצפוי" של הטילים "שלהם". אבל המזן של ההצהרות־הר דאגה עמוקה, והמזן הוא העושה את המנגינה. כשיסולקו ה"פרשינג 2" וטילי השיוט מאדמת מערב־אירופה, לא תהיה כאן עוד מערכת נשק יבשתית אמריקאית שתוכל לפגוע בצורה יעילה בבר־יה"מ. מה פירוש הדבר לגבי המשך המעורבות של ארה"ב בהגנת היב־שת הישנה? ולגבי הרתעה אמינה כלפי מוסקווה?

התשובה היסודית היא, כי לאמ־ריקה לא תהיה סיבה להפקיר את שותפותיה האירופיות, ולא רק מסיבות אידיאולוגיות והסטוריות. כבר מערב־אירופה יישארו גם אחרי ביצוע ההסכם אלפי מערכות נשק גרעי־ניות לטווחים "קצרצרים" (פחות מחמש מאות קילומטרים), שבעזרתן אפשר יהיה להדוף מתקפה סובייטית אפשרית. המחויבות האמריקאית נשענת איפוא גם הלאה, לפחות לכאורה, על בסיס מוצק של עוצמה צבאית בשטח.

להבטיח רמת ביטחון שווה

התשובה הזאת, ככל שהיא נכונה, מעוררת כאן חלחלה. זירת הקרב העתידית הצטמצמה לטווחים של "פחות מחמש מאות קילומטרים" — ולאזור מוגדר ביותר של הזירות במרכז אירופה. הפולנים והבלגים, הנמצאים "בשולי" הזירות, בוודאי אינם נשארים שלווים לנוכח ה־התפתחות החדשה. אבל יותר מכל מוטרדים הספקות המרכזיים אצל הגרמנים, שכלל ארצם המחולקת עובר "התפר" בין שני הגושים העולמיים היריבים.

על הכוונות לסלק מאירופה את הטילים לטווחים בינוניים, ולהשאיר ביבשת רק ארטילריה גרעינית, או טילים לטווחים "קצרצרים" בלבד, אמר לפני חודשים פולקר רוהא, המומחה של מפלגת השלטון ה־נוצרית־דמוקרטית בבון לענייני ביטחון: "ככל שיתקצרו טווחי מערכות הנשק הגרעיניות, יהיו הגרמנים מתים יותר". המשפט הזה, בטווחים שונים, היה לחלק בלתי נפרד מכילוון המתמיד של הוויכוח האסטרטגי הגדול על פירוק הנשק באירופה.

רוהא, כמו כל פוליטיקאי טוב, מברך כיום על ההסכם שנחתם בוואשינגטון. האם פירוש הדבר שהוא בולע את מלותיו על "הגרמנים המתים יותר"? "לאו דווקא", אמר השבוע רוהא בשיחת טלפון, "תיארתי בצורה קיצונית מצב שיש לתת עליו את הדעת. אני מאמין שהמסר חדר, וכל שותפיה של גרמניה, לרבות האמריקאים, מבינים את החששות המוצדקים. לא ייתכן שיהיה בתוך הברית הצפון־אטלנטית אזור של רמת ביטחון נמוכה. מעצם הגדרתה מוטל על הברית לדאוג לכך, שכל תושבי המדינות החברות ייהנו מרמת ביטחון שווה".

איומים ופיתויים

במטה נאט"ו מסכימים הכל על הפירוש שיש לתת לחששות ה־גרמניים כפי שבוטאו על־ידי רוהא. לאחר סילוק הטילים לטווחים בינוניים, המשימה הראשונה היא להבטיח שלא ייווצר במרכז אירופה אזור של רמת ביטחון מופחתת. אחר כך, אם יהיה, יחשוף את גרמניה לאיומים ופיתויים מצד מוסקווה, ויאיים להסל את הברית הצפון־אטלנטית. מה יקרה, שואלים כאן, אם יציעו מחר הרוסים ניטרליזציה של שני חלקי גרמניה בין נפוצות, שאינה זוכה עד להגנה יעילה של המערב, עלולה להתפתות להצעה, שתכלול בוודאי גם את הריסת חומת ברלין.

מזכיר נאט"ו הלורד קארינגטון אינגו חול להוסיף להסכם ב־יד מעצמתי שיצמצם את הנשק ה־קונבנציונלי מצד אחד, וישמור על הרתעה גרעינית יעילה מצד שני. אחר מעוזריו מסביר: "ההיסטוריה האירופית לימדה אותנו שנשק קונבנציונלי, גם בתנאים של איזון, לא מנע מלחמה. כשמציגים את הנשק הגרעיני כגורם מפלצתי, פונים עורף למעשה לגורם שהעניק לאירופה יותר מ־40 שנות שקט ויציבות".

למרות ההילולה בוואשינגטון, האירופים אינם מפגינים התלהבות מיוחדת. צרפת ובריטניה, שתי המעצמות הגרעיניות היחידות במ־ערב־אירופה, נחושות בדעתן ל־החזיק גם בעתיד את כוחות־המחץ האטומיים העצמאיים שלהן. וכל העוסקים כאן חוזרים ומדגישים: בשנות השבעים נחתמו שני הסכמים על הגבלת הנשק הגרעיני. השבוע הושגה פריצת הדרך בהפחתת מאגר הנשק הזה (אם כי בשיעור מבוטל). הגיע הזמן לשנות את סדר העדי־פויות, ולטפל בעליונות הרוסית הקונבנציונלית בזוית האירופית. הנושא הזה מצריך עתה טיפול דחוף במיוחד.

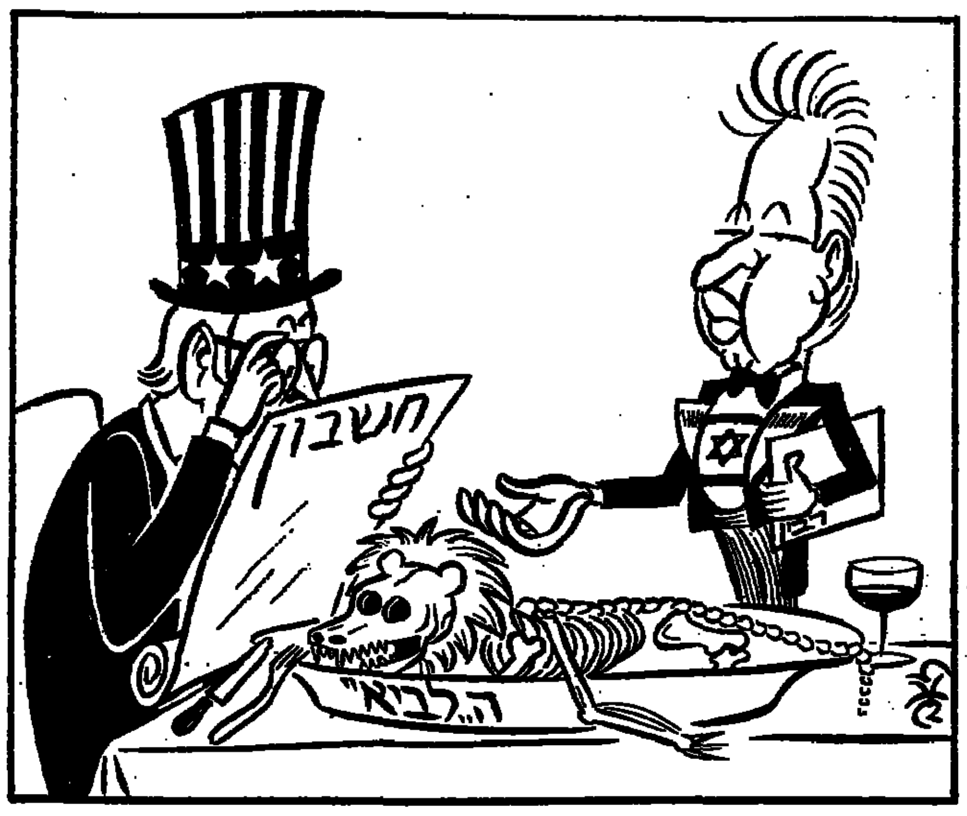

הדוד טוב ומיטיב מדי

מצע עבור אלה הסבורים כי ישראל היא מדינה יותר מדי עצמאית

מאת אברהם טל

לשכת ראש הממשלה אמנם הכחישה, אבל בסופו של דבר התברר שיש בזה יותר מגרעין של אמת: עיתון כוויתי מסר בידיעה מוואשינגטון, כי הממ־של האמריקאי דחה שלוש פעמים בתקיפות בקשות של ישראל (מפי ראש הממשלה ושר הביטחון) לבצע פעולות־תגמול נגד מטרות סוריות ופלש־תינאיות בתוך שטח סוריה. אם יש בידיעה זו ממש — לא רק מב־חינת התוכן הכללי אלא גם מב־חינת הנוהל והסגנון — אפשר להסיק ממנה שהלומם של ישר־אלים מפוכחים בארץ הזאת הולך ומתגשם: אנחנו לומדים לשאול את השאלות הנכונות, וארה"ב לומדת להשיב עליהן תשובות ברורות, ובעיקר — החלטיות.

עד כה, הנסיון בתחום זה לא היה חיובי במיוחד. השאילתות שלנו היו על־פי רוב מעורפלות ומגומגמות. לעיתים לא יכולנו אפילו להגיע בקרבנו לדעה אחידה — מה בדיוק אנו רוצים שהאמריקאים יגידו לנו לעשות. ידידנו האמריקאים, מצידם, לא תמיד הבינו שאנחנו מצפים מהם להדרכה ברורה, תקיפה וה־חיבת.

הסקירה המדאיג ביותר הוא תהליך השלום. אנחנו לא הצל־חנו להגיע להסכמה לאומית בעניין ראשון במעלת החשיבות וה, כי פרס וחצי מדינה עמו סבור בידוע שהמשך מחייב ועידה בינלאומית, ואילו שמיר ועמו מתנגד. המדינה השנייה סבר שהועידה היא אסון. נכון שגלמגמנו, אבל ידידינו האמ־ריקאים — לא יפה — גימגמו עוד יותר. הם לא הבינו (א) שהאינטרס שלהם מחייב ועידה בינלאומית (במקום זה נכנעו לתיאוריות מיושנות האפייניות למדינאים אמריקאים קצת אר שונים, שלפיהן ארה"ב אינה צר־יכה לסייע לבריות המועצות להם תבסס באזור); (ב) שבלי הנחיה מפורשת 'ותקיפה' מצידם, יד המחנה הצודק בישראל לא תהיה על העליונה. המחנה הצודק הוא כמובן מחנה התומ־כים בועידה בינלאומית.

תקווה שלא התממשה

במקום לתמוך באופן פעיל במחנה הצודק, הסתתרו ה־אמריקאים מאחורי נוסחאות מטושטשות, שלפיהן "אין ס־מים שבריה"מ רוצה לפעול בצורה שתקדם את השלום". האם אלה דיבורים המתאימים למעצמה שממנה אנו מצפים להדרכה ברורה ופעולה תקיפה?

ההסתנות והיעוד המגהיגות מצד ידידינו האמריקאים הוד־גשו בשנים האחרונות גם בתחום הכלכלי. דבים מאיתנו יזכרו, מאז 1980, שארה"ב תגיד לנו במלים ברורות שעלינו להכניס סדר במשק, ואיך; ושאם נכסה להשתמט ממעשית הדרוש — יכפה עלינו הדוד סם תבנית הבראה "ראויה לשמה". שנים חלפו, ותקווה זו לא התממשה. ב־1985 שלחו לנו שני מומחים לייעוץ, והבטיחו 1.5 מיליארד דולר כסיוע, אם נבצע תוכנית ראויה לשמה. עצות, פיתויים — אבל זה הכל: מעולם לא ניסו להפעיל עלינו לחץ של ממש לקום ולעשות להבראת המשק. הזאת התנהגות המגיעה לנו מצד בת־ברית וידידה נאמנה?

הבעיה אינה נעוצה בחוסר יכולת. אדרבה, כשהצלחנו לש־כנע אותם לכופף לנו את היד — כמו בפרשת הלביא — הם דווקא הוכיחו יכולת מרשימה לעשות זאת. טוב, זה מקרה מיוחד, כי הרי לא נשיא חייכני השר חוץ בעין־הליכות עמוד מאחורי ה־עניין, אלא שר הגנה תקיף תמורץ שלצערנו הרב פרש לא מכבר, ולצידו תעשיית המטוסים האמריקאית.

כל זה מצער מאד, כי יש כל־כך הרבה עניינים שבהם אנו זקוקים להדרכה, סיוע וכיפוף יד קטן למשל את קיצוץ התקציב: מדוע שארה"ב תחשוב שמה שטוב בשבילה — חוק גראמדרמן — אינו טוב בשבי־לנו שיעזרו לנו לטפל בארגלי־אלמוליכים, נכון וקצב — אבל במלים ברורות, ואם המלים לא יעזרו — במעשים, בבקשה.

או עניין הכפיה הדתית: לפחות מתוקף המדינה מתנגדת לכפיה דתית והעניין ממש בר פשט. מדוע ארה"ב, כמדינה שהפרידה את אדת מהמדינה, לא תסייע לנו להדיר מגבנו את פרץ, שפירא והרב שך?

אין די במיליארדים

אם תטענו שאלו זוטות, שב־גינן ארה"ב אינה צריכה להפעיל את כובד משקלה עלינו, הרי לכם עניין ראוי לשמה: פצצה גרעינית. אם נכון מה שמתפרסם בחו"ל בעניין היכולת הגרעינית של ישראל — האין זה מחובתה של ארה"ב לעזור לנו להיפטר מהיכולת הזאת, ומהר, בטרם יקרה אסון? אחרי הכל, הפצת החימוש הגרעיני מנוגדת כתב־לית לעקרונות מדיניותה של ארה"ב, מהווה לפי גירסתה סכנה לשלום העולם, וממילא גם לשלומנו.

ארה"ב עדיין לא תפשה מה שמבין כל פרשן מצוי בישראל — שאין זה די לשלוח לנו מדי שנה שלושה מיליארד דולר ופה ושם איזו עצה ידידותית. בכך היא אינה יוצאת ידי חובתה. אנו מצפים לא רק לכסף ועצות — אלא גם להנחיות ברורות והד־ראות, ואם זה לא עוזר — למעשים. דברים אלה מחייבים תמורה ממשית בגישתה של ארה"ב.

אבל נראה שהסיכויים כי תמורה כזאת תתחולל עוד־במי־משל הנוכחי, היא קלושה ב־יותר. מה אפשר כבר לצפות מנשיא שלא מבין בעניינים (כפי שהוכיח לנו מישהו לא מכבר), מנהל שיחות מדיניות לפי כרטיסיות שהכינו לו עוזריו — תאוד לעצמכם) או משר חוץ החושש להפעיל קצת "כוח שי־כנוע" על ראש ממשלה ב־ישראל?

לא נותר אלא להמתין לבואו של מימשל אחר, ועמו גם רוח אחרת.

כל יהודי אמריקה היו שם

אפילו פוליטיקאים בינוניים, שלא לדבר על עיתונאים, לא יכלו לגזול מיהודי ארה"ב את הניצחון. 200 אלף מהם באו לוואשינגטון, קצת לפני גורבאצ'וב, להפגין למען יהודי בריה"מ, מבלי להפגין נגד שלום. זה היה ניצחונה של דת־אזרחית חדשה, שבמקום בתי כנסת יש בה בימות נואמים

מאת יואב קרני

וואשינגטון

מנהיגה יהודייה בפרוזור של וואשינ־גטון אמרה ביום א' בבוקר: "אני במירוץ מטורף נגד השעה, מוכרחה לגמור עד מחר בבוקר פרויקט של תכנון תחבורה עירונית למאה ה־21. אבל אני מפסיקה עכשיו, עולה על הרכבת התחתית ונוסעת העירה, להשתתף במצעד. זה היום החשוב ביותר של יהודי אמריקה. אי אפשר שלא להיות שם". היא דיברה על המצעד למען יהודי בריה"מ, יממה אחת לפני פסגת רייגן־גורבאצ'וב.

השלט באחת הכניסות לתחנת הרכבת של פאראגוט נורת', בשדרת קונטיקט בוואשינגטון, מודיע שב־סופי שבוע תהיה הכניסה הזו סגורה. אבל בסוף השבוע הזה אין לתחנת הרכבת די כניסות ודי יציאות להכיל את ההמון. שוטרים מכוונים טורים ארוכים של בני אדם אל המדרגות הנעות. הטורים האלה יד־סיעו להיפלט מבהילות ותחתנה לפחות שעתיים נוספות.

בתחנת הרכבת המרכזית של וואשינגטון, לא הרחק מגבעת הקאפ־יטול, מחלק מישהו פעם הכרוז הראשון לנוסעי "הרכבת המיוחדת של הפדרציה היהודית בניו־יורק". אל שני גמלי התעופה של וואשינג־טון מגיעים אלפים מכל חלקי ארה"ב. בקרן הרחובות "אייך" ו"איי" אתה מותר על התחנה־יהמא של צ־ביות, ומרכין ראש לפני סוליאר־יות יהודית, במידה הראויה של ענווה. השמים אמנם בהירים מאוד, אבל הטמפרטורה אינה גבוהה הרבה מאפס, ולפי התחזית האחרונה היא עשויה לצנוח עד חמש מעלות מתחת לאפס. אבל הטמפרטורה אינה מעניינת איש.

מגיעות רשתות הטלוויזיה באותו הלילה את מראה הפארק מסופו המסוק, אתה מוכרח להודות שגם וואשינגטון אינה רואה מראות כאלה לעתים מזומנות.

שבועות אחדים קודם שמעתי את נתן שצ'רנסקי בועידה יהודית בשיקאגו. הוא הקניט את מנהיגי הקהילה היהודית באמריקה על כך שאין הם מוכנים לקרוא ל־400 אלף יהודים לבוא לוואשינגטון. למרות שאין הוא מחמיץ אף הזדמנות אחת של הקנטה, מוסיף המקניט להיות נסיך היהודים. הוא מקפיד להזדמן לכל אירוע פומבי ברישול של חלוצי העלייה השנ־לישית. שצ'רנסקי לא יעבור עבירה, גם אם העולם כולו יעבור אותה. אבל אי אפשר כלל להכחיש שבאיש הקטנטן והמלומד היסודים הזה מתגלמת בשעה הזו, בימים האלה, תחושה של שותפות גורל. לעומתה, רשימות עיתונאיות או נאומים פוליטיים אינם אלא קריאות ביניים קלושות.

★ ★ ★

כל יהודי אמריקה היו ביום א' בוואשינגטון. לא היה שם ארגון ושום גורם פוליטי, שהשבט את המצעד למען יהודי בריה"מ לטעות, או לעניין בלתי ראוי. היו שם "השמ־ליים השמאליים" ו"השוליים הימניים".

הניצחון הגדול של יום א' קשור גם בזה, שההפגנה נמנעה מלהצות את הגבול הדק בין מחאה על דיכוי יהודי בריה"מ ובין התנגדות להפש־רה ביחסים הבינלאומיים.

את הניצחון הזה אפשר לזקוף לזכות תבונתם של מנהיגים יהו־דיים. הם יכלו ליפול בקלות יתרה אל המלכודת, שניסו לטמון להם כמה "סירובניקים" לשעבר. הם יכלו לאמץ את הסיסמה, שההמונים היו מקבלים בשמחה, "גלאסנוסט־שמ־אסנוסט; פיטנה־שמיטנה" (המלים האלה הופיעו על הולצתה של אחת המפגינות, כפי שהנציח צלם של "וואשינגטון פוסט"). הם יכלו לכונן קואליציה עם היסודות השמרניים ביותר בפוליטיקה האמריקאית, שע־רב בואו של גורבאצ'וב כינו את רייגן בפומבי "אידיוט שימושי", בגלל נכונותו לשקול דריקים בשלום עם בריה"מ. תחת זאת הם העניקו נופך אנטי־רסאלי למעמד בוואשינגטון. גם אלה הסבורים ששלום בינלאומי ישרת את ענייהם של יהודי בריה"מ, לא יכלו אלא לצעוד עם הצועדים ולקרוא עם הקוראים.

תופעה הצריכה תשומת לב אצל יהודי ארה"ב היא התפתחותה של דת אזרחית, שאין בה בתי כנסת ואין בה תפילות. הדת הזו מוסבת על סמלים חילוניים וארציים. שני סמליה הבולטים ביותר הם ישראל ויהודי בריה"מ. במובן הזה, וואשינ־טון ראתה ביום א' השבוע משהו שאינו פחות־ערך מהעלייה לבית המקדש בשלושת הרגלים. אפשר לטעון, ללא שום סנטימנטליות, שזה היה יום של הגדרה עצמית בשביל יהודי ארה"ב.

דגש חזק / ישראל אלדד

השג הוא נציג החברה

אותו ש"ג (ללא כל כך מסכן", אמר עליו קצין חינוך ראשי, בת־גובה לדברי רם עברון בתוכנית "זה הזמן") שנטש את השער והפקיד למחבל ערבי כבר "זכה" לכל ההערכות הראויות הבוודאי גם יזכה למשפט צבאי כראוי. לא בו הדיון רשימה זו. מה גם שקצין מוסמך לב־טיחות כאילו גבע כבר הוין דינו באומרו שזו "התנהגות בלתי־נסבלת" ("ידיעות אחרונות", 7.12.87).

טרם תם הוויכוח על דירוג העבירות והמסקנות כלפי הפיקוד: האם נעשה עוול למי שנענש או שמא להיפך, נעשה יותר־חסד עם מי שלא נענש. גם בכך לא ידובר כאן. בינתיים הודיע שר הביטחון בתר־בית טלוויזיונית שאין כאן השל־כות לביטחון המדינה ועל כן אין מקום לאחריות מיניסטריאלית. ל־עומת זאת, הודיע השר שהלקחים בשטח כבר מוצו, וזה בוודאי נכון, ושאותו שער באותו מחנה מוגבה מכאן ואילך.

גם לא ארחן באותו ראיון גורא עם אביו של הש"ג. מלכתחילה אסור — איסור מוסרי, חברתי, פסיכולוגי. מסוג אלה שמוזמן נעשו אצלנו הפקר — אסור היה לגשת אליו ול־איינו. גם זה סימפטום, התקשורת שלנו אוהבת ממש להתבוסס ב־אסונות. וכשם שאין חברתנו יודעת להתנהג בבית־קברות, שם הורכים על קברים וגדופים כמו לדוכן מטעמים, כך אין מדעים לעוט על מוכי גורל וללוש בבשר ובנפש שותתי דם הלומים. וכי אי־אפשר היה להוכות לפחות עד לאחר המשפט לראיון עם האבא הנ"ל אין לתבוע מבנו הוותיקות "אבוי־קסיות" גם לאחר זמן, ועוד בימים ראשונים לאחר המעשה המביש. מה גם שהוא עצמו מורה לאורחות בתי־כו. הוא היה מוכים, לאחר שהעי־תונאי הספיק, אילו סירב להתראיין, ולוא למען אבותיהם של ששת הנופלים.

לעומת זאת, כיהוד לאחר שנת־אלוף דגן, קצין חינוך ראשי, אמר ב"זה הזמן", שהתפוררות המשמעת בצה"ל היא חלק מהתפוררות מש־מעתית בעם כולו, ובצבא כבעם, רואה אני חובה לעצמי להגיב על תגובה לכאורה בשוליים, אלא שאלה שוליים סימפטומטיים מאוד.

כוונתי לדבריה של משוררת בישראל, גם עטורת פרסים, גם בעלת טורים ביקורתיים — דליה רביקוביץ. ואלה הדברים שכתבה המשוררת בטור ביקורת הטלוויזיה ("מעריב", 4.12.87): "לא מעט קצי־נים על השין גימל האלמוני שהעז לא להתאבד בפתח המחנה ובחוז מעמדת המשמר שלו. ומכיוון שה־דבר לא בכתב עיתונאי כי אם במשוררת, היודעת, או חייבת לדעת, משקלן של מלים, איני יכול שלא להדרין דינה מיד ככתיבה נפשעת, חסרת אחריות ואנטי־מוסרית תהו־מית. מכאן השער פתוח להגיע "למעוד" ההוא את העז, המושג "העז לא להתאבד..." ודק הענ להציוח למחבל להרוג ולהרוג. העזה שכזו.

איש לביטחונו ולחייו

זוה מעבר להילוקיידיעית פול־טיית. רשאי אתה להיות בעד נסיגה מיו"ש ובעד מתספר פלישים עריבים. רשאי אתה להיות בעד גמד הציונות — אינך... רשאי להוסיף להפקרת עמדת שמירה, כשברור שפירושה של הפקרה זו הוא הפקרת חייהם של חיילים במחנה ואנת המשמה על השער ועל החיים האלה.

לאן הגענו בתהליך הפירוד, דליה רביקוביץ? כבר אין זו נסיגה מהציונות, נסיגה מארץ־ישראל, נסי־גה מההיסטוריה — זו נסיגה מאלף־בית של מוסר, ולא מוסר חברתי "בלבד", אלא לאומי וממלכתי, וכבר קבעו מוסכמים יותר מבחינה צבאית ראשונית מה חובתו של ש"ג במצב שכזה. גם מה יכול היה לעשות לאחר המדיגה: לירות במחבל בגבה. שלא לדבר על דוגמת האמשכאי שבוודאי העז למלא את חובתו ול־הציל חיי חיילים כמוהו — קצת שונה מהחטעה שאת, משוררת בישר־ראל, מייחסת לש"ג ההוא שהעז "לא להתאבד". האם יקר דמו בעיניך יו־לבך, שאת מתירה לך לברוח, מה אבלך צבע דמיהם של ששת החיי־לים שנפלו, חלקית לפחות בעטיו של אותו ש"ג "נועז" כלשונך? ומה דעת האמהות והאבות של ששת החיילים שנפלו, על מפקרים הנועזת

אילו לפחות כתבת שורות מבעי־תות ומבכירות אלו בשורות קצרות. אראו היינו אומרים: שירה שירה מדברית בלשון פרוזה פרוזה, ויש גם "ליצנציה פואטיקה" (היתר הניתן למשוררים להרוג מכללי לשון ודימוי, ר"ל) אבל ליצנציה עי־תונאית שכזאת? לומר לחיילים ולכל אזרח בעם: אל תהיה שוטה.

כל השערים פרוצים

יתכן שאבסורד שכזה גם לא היה ראוי לתגובה זו, אלמלא היה בכך סימפטום ואות נוסף למה שנעשה במערכות הספרות, האמנות והחינוך. כן, גם החינוך. כבוד השר יצחק נבון, בשם חופש היצירה והכתיבה, חופש ההפקר, כולל קריאה לעריקה ולבגידה בשם... חייך קודמים לכל מטלה, שהעם, שהחברה, מטילים עליך, אף במסגרת אולטרה־דמוקרטית.

יש בזה המשך ל"ראש קטן", כאמור באותו ראיון ב"זה הזמן" עם קצין חינוך ראשי. ויש בזה גם המשך לכל ההרהוראוניזציה, הדה־ציוניזציה המתחללים מעל כל בימה פוסט־אמנותית, לסוגיה. לדה גנה, גם לספרי לימוד. ויש מי שמ־תיר עריקה "דוקי מיו"ש, ויש מעלים "יורדים" אמנותיים לראש מרקעינו. כל השערים פרוצים.

בש"ג מרובה נראה: והרי כל צבא ישראל הוא ש"ג שלנו, וכולם בני־אדם שחייהם יקרים להם, אך לא יקרים מכל, גם מדם חבריהם ועמם.

אילו היה הקונגרס הציוני ציוני באמת, היינו שומעים שם שמדינת ישראל היא הש"ג של העם היהודי. המכונים "אנשי רוח" חייבים בוודאי לחוש ולדעת שהם ש"ג לרוח ולמוסר בעם ובחברה. ומי שמצדיק בריחתו של ש"ג משער המחנה — הוא משורר, הוא עצמו נושם, חייל, עריק, ובוגד שכזה בשער הרוח, סופר או מורה שכזה פותח את כל שעריו ל"מלאכי חבלה" כולם. ואם רוח זו לא תלך לכל הרוחות, אנחנו כולנו נלך לשם.

הנער הוה זורם עד פארק לאפאייט, במרכז עיר הבירה, ושם מתוחים אירוסוף פוליטיקאים, יהו־דיים ולא־יהודיים, על תשומת־לבו של ההמון. אחדים מעוררים אי־נוחות.

מועמדים רפובליקאים לנשיאות מצטופפים על הבימה, ולפרקים נדמה לך שההפגנה הזו מתקיימת רק בשבילם. עסקן יהודי בכיר, המתמחה באיסוף כספים בשביל ישראל, ממטיר דברי תגובה על סגן הנשיא ג'ורג' בוש, ומראה לך כיצד עסקנים פעוטים יכולים בהחלט להוריד אל דרגתם גם מעמדים כאלה. בוש עצמו מבריז פעמיים "אני הייתי באושוויץ". הוא מתכוון להגיד, שכלל את אחר מחנה ההשמדה באחד הטיולים המטולט־ים שלו. מעניין מה חושב אלי ויזל, היושב על הבימה סוף סוף גם ויזל יכול להגיד, בצורה מסוימת, "אני הייתי באושוויץ".

אבל את הניצחון אין איש יכול לגזול מיהודי אמריקה. שעה ורבע אחרי התהלוכה הפורמאלית של העצרת מעריכה משטרת וואשינגטון, כי נוכחים שם מאתיים אלף בני אדם. הצעיל הזהב אינו נפסק, אתה מוכרח להציוח שהמספר גדל והולך.

ותיקי הפגנות של כיכר מלכי ישראל מתייחסים בספקנות מלומ־דת אל המספרים — אבל כאשר

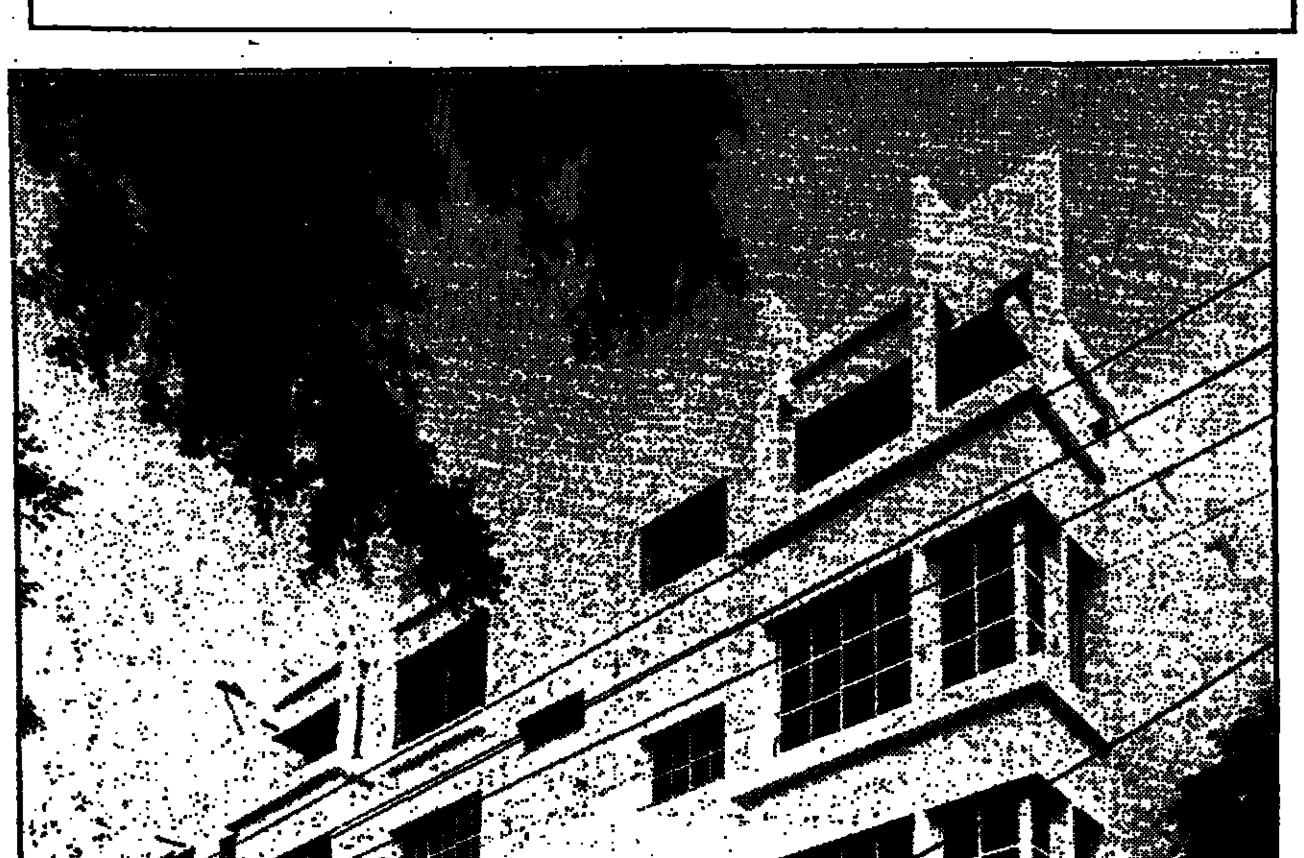

יהודה קידשנר ושמואל גילמן אדריכלים ומהנדסים בע"מ באים להציג את פרוייקט

לב רוטשילד

בית דירות יוקרתי השוכן בשד' רוטשילד 114-116 ת"א, במהלך הליכה מהמוסדות התרבותיים, מרכזי הבילוי ומרכזי הקניות המודרניים של ת"א.
הבנין בעל איכות בנייה גבוהה במיוחד גמר־חוץ שיש, 2 מעליות, טלוויזיה במעגל סגור וגמר־פנים ברמה הגבוהה ביותר.
עכשיו אתה יכול להגשים את חלומך!!!
נותרו למכירה 2 דירות גג יחודיות בעלות עיצוב ותיכנון מיוחד עם נוף לסיטי של ת"א ולים + חניה צמודה.

משרד ראשי: רח' ברנבוים 10 ת"א 5465923/4–03 משרד המכירות: רח' אבן־גבירול 169 ת"א 03-449614

מסביב לתרנגול

התיאטרון לילדים ולנוער מציג את "תרנגול כפרות" מאת אלי עמיר, על-פי ספרו. בימוי: רוני אמיתי. מוסיקה: אבי אמזלג. תפאורה: משה שטרנפלד. תאורה: נוקה שוהלנר. תלבושות: ענת מסנר. משתתפים: רפי ברביבאי, מרדכי מלכה, משה מלכא, יעקב כהן, רחל ימיני, אהובה קרן, רוזה דובמן, עומר גולן, ליאור מרגה'ה, הגר אלון.

ספרו של אלי עמיר "תרנגול כפרות" ("עם עובד-ספריית אופקים", ויצא באחרונה גם בתרגום אנגלי של דליה בילו, בהוצאת "ויידנפלד-ניקולסון") הוא יצירת אמנות מעולה ובד בבד בעלת חשיבות חברתית. ברוחו של הספר במורכבותה של המציאות המתוארת בו. זה אינו סיפורם של עולי עיראק המתריסים נגד העוול שנעשה להם בידי קולטיהם. גיבורו של עמיר, הנער נורי, ער למורכבות ולכאב שבסיטואציה, והוא חווה את שתי פניה: את הכורח של הנער העולה להתנתק מן המציאות הקודמת, שממנה בא, אם רצונו באמת לבנות חיים במקום החדש, ואת אי יכולתו לנתק את כל שורשיו. זה אינו ספר פוליטי-חברתי, אלא ספר המעביר חוויה אנושית, שהיא גם ראי למציאות חברתית. מעטים הצליחו — כמו הגיבור הסופר — למסור חוויה כל-כך מורכבת "מבפנים", מבלי לגרוע מהעוצמה הרגשית.

לכן יש לברך על נכונותו של התיאטרון לילדים ולנוער להעביר את הספר לבימה. אך באותה מידה יש להצטער על כך שלהחלטה ברוכה זו לא הצטרפה המיומנות הנדרשת כדי שהניסיון יעלה יפה.

ספרו של עמיר מטעה בהקשר זה. הדיאלוג השוטף, כמו גם העוצמה הרגשית בעימותים בין בני הקיבוץ הקולטים לבני המעברות הנקלטים ובין ה"מעברניקים" לבין עצמם, יוצרים רושם שצריך רק להעמיד את הדברים על הבימה כדי שיקבלו כוח משל עצמם.

אבל עמיר, מספר בחסד, אינו חייב להיות גם מחזאי, וחבל שלא סייעו בידו אנשי תיאטרון מנוסים בגיבוש החומר בעת העיבוד למחזה ולהצגה. הבימה מעמידה דרישות משלה. עוצמתו של הספר נובעת מדמותו של המספר והגיבור, נורי. לכן, אם אין הוא הדמות הבולטת במחזה, אולי כמין מספר המעניק לעלילה מסגרת ופרשנות, ניטלת ממנו נקודת התצפית והעוצמה.

בהצגה בתיאטרון לילדים ולנוער לא בא דבר במקום העוצמה הזאת. כך מתפורר "תרנגול כפרות" לשורה של מעמדי-הווי מסביב לנושא המרכזי, שבמקרה הטוב הם בעלי אמינות מקומית ובמקרה הרע מביכים בפטטנותם ובמלאכותיותם.

הרצון לגלגל את הסיפור אינו מאפשר להעמיד דמויות של ממש. הנושאים וקרעי עלילה חשובים נזרקים כסיסמאות טלגרפיות כלבה. אולי זה סימפטומטי שעל בימת אודיטוריום רוהל, באולם קטן יחסית, נזקקו השחקנים הצעירים להגברה מאסיבית, ורוב הזמן היו צמודים למיקרופונים וגם כך לא הצליחו להקרין את דמויותיהם.

במקום שהשחקנים היו מסוגלים להוסיף מאיכויותם לשרטוטי הדמויות, מתקבלים "טיפוסים" שאפילו אפשר להבחין ביעקב כהן בתפקיד בוגלו הפרוקאי, או אהובה קרן בתפקיד אילנה, ובמידה מסוימת רחל ימיני בתפקיד גילי. אבל החולשה העיקרית היא בתפקיד הראשי. מכיוון שרפי ברביבאי נעדר כל נוכחות בימתית ואינו יכול לעמוד במרכז המחזה וההצגה.

הבימוי שמתרכז בהכנסתם של השחקנים לבימה ובהוצאתם מבלי שיתגבשו זה בזה, על רקע תפאורה מינימלית ומסובכת של ארגזים, מסות ומוזרות על בימה ריקה, אינו מפיק מן המחזה דבר מעבר למעטפת, אשר בטקסט מבלים מידע על קונפליקטים שהם תמצית הזהות שלנו. התוצאה הדרבנת לעשות הצגה מעולה, לטובת משהו חינוכי, שאפשר לומר עליו שהוא "חשוב" ולנהל בצמוד לו דיונים. אבל דיונים אלה יישארו במסגרת אינטלקטואלית ולפעמים פשטנית, כי אין בהצגה כל מורכבות רגשית, שהיא מסגולותיו החשובות של הספר.

הרהורים אופראיים

הפאר ומחיר הכרטיס של ה"קובנט גארדן" בלונדון אינם מבטיחים איכות. בזכות הצניעות של "האופרה הישראלית החדשה"

מאת הרי גולומב

"קובנט גארדן", בית האופרה המפורסם של לונדון. מסורת רבת שנים. פאר והדר. חלוקת מעמדות ברורה מכתיבה את מבנה האולם, המונע פיסית כל קשר בין קוני הכרטיסים ה"זולים" והיקרים: יוקרה ויוקר: הזול שבכרטיסים — במקומות שאפשר לראות מהם בקושי את מחצית הבימה, וממרחק רב — מחירו מתקרב ל-30 ש"ח; היקרים, בערך פי 8-9 מזה, ורוב הכרטיסים באולם וביציעים קרובים יותר לקוטב היקר.

על הבימה הצגה חגיגית של "נישואי פיגארו" של מוצארט. האיכות "לא כל כך איי-איי-איי". בימוי שגרתי. שחקנים-זמרים שרבים מהם אינם מבריקים בזמרתם ומגושמים במשחקם. צליל התזמורת, בניצוחו של ברנרד הייטינק הידוע, יגע ומגושם. אפילו התפאורה אינה מעידה על דמיון שעבד שעות נוספות. בסדר, אך לא למעלה מבינוני.

כאן אפשר להתגעגע לא רק ל"נישואי פיגארו" שעשה אצלנו ברנבוים עם הפילהרמונית, עם צוות בין-לאומי חד-פעמי, "זה לא קנץ". בפירוש אפשר להתגעגע גם להפקה של אותה יצירה במסגרת "האופרה הישראלית החדשה", בשני המחזורים הראשונים. על המשחק והזמרה החינניים והשובבים, ועם זאת המדויקים (בעיקר של הישראלים שבמבוזה), על הבימוי רב התושייה והמצאות המקוריות של צ'ארלס המילטון. בשום מקום אחר לא ראיתי, למשל, את סוזאנה רודפת אחרי מרצ'לינה ותוקפת מול עיניה ראי במערכה הראשונה.

בעצם, גם בתקציב קטן בהרבה מצליחה האופרה שלנו לעשות לנו "טוב על הלב" בהצגה הניסיונית של "שיקוי אהבה" של דוניצטי, אף זאת בבימויו של המילטון. אף כי בערב שבו נכחתי אני — בהצגה האחרונה — היו שני הסולנים העיקריים חולים וצרודים, הרי ניתן היה לעמוד על יכולת קולית ומוסיקליות משביעת רצון של כל הצוות, לרבות זמרי המקהלה ותפקידי המשנה.

ברור שתקציב מצומצם אינו ערובה להצלחה, אבל גם ההיפך אינו נכון באופן אוטומטי. יש לעודד את האופרה להרבות בהפקות קטנות מעין זה, "הפקות פסנתר" דלות תפאורה, ניידות, אולי אף מדי פעם מושרות בעברית (כמו למשל "זה רוקח" של היידן בתרגומו המבריק של אברהם יבין, אופרות קצרות של מנוטי או רוזל, "האימפרסריו" או "באסטיין ובאסטיינה" של מוצארט, וכמובן הזמנת אופרות קאמריות משלנו) ולהריץ אותן בפריפריה הרחבה של קהל צעיר. אין ספק שהצלחה אם תבוא, תמלא אולמות גם בתל אביב.

ושוב ללונדון: "לה בוהם", בביצוע שאינו עולה על זה של "פיגארו". ושוב מחירים אסטרונומים, האולמות מלאים, והתורים משתרכים בציפייה נואשת לשלם את המחירים האלה כבד הביצועים האלה. מי מדבר על "מות האופרה" בפרט או אמנויות הביצוע בכלל? לא נותר לנו אלא לקוות ש"לה בוהם" "שלנו" תעלה על "שלהם" לפחות כמו במקרה "פיגארו".

שלושה קלידנים

מאת אודי אפשטיין

רסיטאל לפסנתר של נתן ברנר, ביצירות מאת סקרלאטי, יוכבסברג, שומאן, שופן ומוסורגסקי, בתיאטרון ירושלים.

בנגינתו של נתן ברנר, יליד ירושלים ותושב ניו-יורק, היתה מורגשת כבר ביצירה הפותחת — "תחושות" של ציפורה יוכבסברג — מודעות רבה להבדלי עוצמה, לגוני-צליל ולהבלטת ניגודים. אלה העניקו ממדים מרשימים ליצירה, הצנועה יחסית מבחינת מטענה ורעיונותיה המוסיקליים.

התרשמות זאת גברה עוד בנגינת "קרייזלריאנה" של שומאן — מרכז הכובד המוסיקלי של התוכנית. קלילות-מגע אוורירית, שהתחלפה תדיר בהתפרצויות של מטעני אנרגיה רבי-עוצמה בלי לגלוש להבעה תוקפנית או למגע נוקשה, יחד עם רעננות טמפרמנטלית ורגישות עילאית, יצרו תחושת הזדהות עם רוחו הסבוכה של שומאן וכן נימה אישית מאד של פסנתרן בעל השראה. החיוניות של הנגינה זכתה לממד משמעותי נוסף על-ידי מתן מלוא הערך לצלילים ארוכים, שנמשכו ללא קטיעה עד לדעיכתם הטבעית, ומלוא המשקל להפסקות, שנמשכו ללא קוצר נשימה, באופן שיצר נקודות רגיעה וגם סייע בהבנת המבנה. מיזוג נדיר של תכנון מחושב בתבונה מוסיקלית דקה, ולעיתים בבטחה יתרה לפרשנות ברוח אישית מסתברא, עם אימפולסיביות רבת תנופה, הפכה את האזנה לביצוע היצירה על-ידי אישיות מוסיקלית, בעלת שיעור קומה, לחוויה מרתקת.

את הנוקטורן אופ' 24 של שופן ניגן ברנר באווירה של חלומיות פיוטית, כמעט בלי לעבור את גבול הסנטימנטליות המופרזת. רק בסקרצו בסי מינור, שהאריך יתר על המידה את זמן, ניכרו אותות חיפזון משפר הסתערות בלתי מרוסנת.

מגמה לעשיית הבלתי צפוי שלטה בעצם בזירתה הביצועית הרגוע והמוחהר דווקא, של אחת הבלתי-ידועות מבין היצירות הבידושות הרבות של סקארלטי וב"תמונות בתערוכה" של מוסורגסקי. לאלה הביא ברנר הרבה דרמטיות, אינטרפרטציה מקורית מובהקת, אך ללא חריגה מגבולותיה הרחבים של הסגנון. התשוהמור שבנו ובתמן מוסכמות במידה משמחת, הבדרך המנבורלת את התיאטרליות הרוסית המנופחת מן היצירה ומשיכה לה את ססגוניותה.

*

יצירות לפסנתר מאת ליסט, סקריאבין, מוסורגסקי, רחמנינוף, פרוקופייב, בנגינת לידיה אוריאס, בבית הקונסרבטוריון הצירונית.

חלקה הגדול של התוכנית — מלבד ליסט — היתה מוסיקה רוסית, וכל התוכנית — לרבות ליסט — היתה מורכבת מיצירות, שהווירטואוזיות היא סגולתן העיקרית. לידיה אוריאס, פסנתרנית צעירה ילידת ארה"ב, מסתערת על הפסנתר בשצף-קצף טמפרמנטלי ובהתמסרות נלהבת ולכן לעיתים גם מלהיבה. נגינתה רוויה מן הזרם המסורתי, רחוק מפאתוס הצהרתי, ומתובלת בדרמטיות המפסטת משיא אל שיא המוחש בעוצמתם הצלילית יותר מאשר במתח, שאינו מסוגל להתפתח באופן הדרגתי מפני שנקודת המוצא הן לרוב חזקות כל כך עד כי אינן מותירות מקום להתעצמות נוספת.

אפיזודות חולפות של פיוטיות חרישית במנגנות "דאנטה" של ליסט וב"תמונות בתערוכה" של מוסורגסקי העניקו רגעי רגיעה, שהצורך בהם היה מורגש עד מאד. מלבדן התנהלה הנגינה בכל הפמפוזיות המסובסטית, שהמוסכמות מייחסות ליצירות אלה.

בראוורה טכנית של זיקוקין די נור נוצצים היתה בבחינת הישג וירטואוזי מרשים. דקויות וגווני-צליל מעודנים כלשו מהיעדרם. היתה כאן הג'סטה של הפסנתרנות הגדולה, אך ללא ליטושה.

*

יצירות לצ'מבאלו מאת ברד, פארנאבי, פרסקובלדי, פרובברגר, באך ובאלבאסטר בנגינת קארול צ'ראסי, בבית הקונסרבטוריה הצירונית.

באולמו של שכיות-חמדה עתיקות מן השכוחה — קטעי צ'מבאלו מן הרנסאנס והבארוק — היתה עיקר הקסם ברסיטל של קארול צ'ראסי, נגנית אורחת ילידת שווייץ. היא ניגנה אותם בטכניקה מקצועית ובהבנה אמנותית של סגנונם ועל עירוב הכבלואתי האופייניים להם. המוזאות, והרוח אמנות חיננית, באו לביטוי במיוחד ביצירות האנגליות והצרפתיות, שנשמעו כקרובות ללבה של הנגנית. בנגינת יצירותיו של באך, ולעומתן — קונצ'רטו לפי ויוואלדי — כדו מולר הפרליודים והפוגות במי במול מז'ור ובדו דיאז מינור מתוך "הפסנתר המושווה" ספר ב' — היתה מיבאבית, כאילו נעשתה מתוך ארישות.

דומה היה שמבחר גדול יותר מן הרפרטואר העשיר של הוירג'ינאליסטים האנגלים ושל אומני הצ'מבאלו הצרפתיים, כגון ראמו, קופרן וראקן, היה עשוי להרבות יותר את שמחתם של המאזינים ושל האומנית הצעירה. במקום זאת ראתה חובה לעצמה להתמודד עם אתגר ההולם פחות את אופייה.

פורמאליזם בכל פינה

הרעננות, ההתלהבות והחדשנות שאיפיינו את ימי טרום המדינה נעדרים מחלק מן המוצגים בתערוכה שאמורה לתעד את תולדות הבנייה הישראלית

מאת זיוה שטרנהל

ניתן בקלות למתוח ביקורת על תערוכת "בנו לכם עריס" שנפתחה בתיאטרון ירושלים. פיזורה באולם הכניסה הגדול והחוצי מגביר את הרושם המבוכבכי. עם זאת, למרות כל הליקויים הנובעים מבחירה מתפזרת של בניינים וצילומים והיעדר מסר ברור, ראויה יוזמה זו לעידוד. המאמצים שמשקיעה הנהלת התיאטרון כדי להפוך את המוסד למרכז תרבותי השתלבו כאן יפה עם האינטרסים של אגודת האדריכלים המבקשת לפרוץ סוף סוף אל תודעת הציבור.

התערוכה האמורה לתעד את תולדות הבנייה הישראלית, נועדה במקורה ליצוא. היא אורגנה לפני כארבע שנים בעקבות יוזמה של קבוצת אדריכלים יהודיים מאנגליה אשר ביקשו לאמן את הרושם שיצרה בלונדון תערוכת אדריכלות סעודית. המטרה היתה להצביע על הישגי הבנייה של מדינה המתמודדת עם הצורך לספק בזמן קצר פתרונות דיור ובינוי ציבור להמוני בני אדם. הרצון להציג חתך-רטרוספקטיבי של האדריכלות הישראלית, הטיל על כתפי הוועדה המארגנת משימה לא פשוטה. החלק הקל יותר היה הצגת התקופה מאז המאה ה-19 ועד הקמת המדינה המשמשת כרקע היסטורי. אך באשר לארבעים השנים האחרונות, גיששו המארגנים באפלה. נושא זה לא טופל עד כה בצורה רצינית, הוא לא הוגדר מבחינה מושגית, וגם הנתונים הפיזיים שלו נותרו עדיין כחומר גלם בלתי מעובד (המחקרים הבודדים שנערכו בעשור האחרון מתייחסים ברובם לשנים של טרום המדינה). בהיעדר תשתית תיאורטית נפלה הבחירה בצורה מקרית כשהיא מלווה בדברי הסבר באנגלית. אין פלא שהתערוכה שהוצגה באנגליה ובסקנדינוויה, עוררה אמנם הדים חיוביים, אך לא יצרה גירוי אינטלקטואלי מספיק שיעורר תגובות אצל אותה שכבה דקה אך קובעת של אנשי מקצוע מתחכמים באירופה.

בנקודה זאת קשה שלא להצטער על ההזדמנות שהוחמצה לפתח ולהחדיר את התופעה המרתקת על כל הסתירות שבה, של יישום עקרונות האדריכלות המודרנית, בתנאי מעברה כמעט, בארץ חדשה-עתיקה הנתונה בתהליך של גיבוש לאומי. בהיעדר מכלול משקפת התערוכה את גישתם המטריאליסטית והפרגמטיסטית של האדריכלים הישראלים. גם השאיפה להגיע, ברוח הימים האלה, אל הבנייה הקונטקסטואלית, התמקדה בעיקר בנושאים של התאמה לתנאי האקלים והשטח או לכל היותר לסגנון הבנייה הכפרי הערבי.

ירושלים תופסת כצפוי מקום הן בגלל כמות הבנייה שהתווספה לעיר מאז שנות השישים והן בשל המאמץ ותשומת הלב שהושקעו בהיבטים העיצוביים. השילוב הפופולרי של מזרח ומערב ושיקום ושחזור השכונות הישנות זוכה כאן לתיעוד פוטוגני מרשים למדי.

התערוכה כולה מתרכזת בבנייה הציבורית. בכך היא מחמיצה כמה ציוני דרך מעניינים, כמו למשל בית רובינר ברמת-גן או בתים פרטיים אחרים שיכלו להוסיף גיוון ועניין. הסיור בין המוצגים ועיון בקטלוג מבהירים היטב את מה שמחבר הקטלוג, גלעד דובשני, מגדיר כהשפעת הביורוקרטיה הריכוזית שהקימה מדינת הרווחה הישראלית. הפורמליזם מבצבץ מכל פינה, והדרמטיות של הסגנון הברוטליסטי מאחדת את רוב הפרויקטים. כמה מהם מייצגים אותנו בכבוד, אך הרעננות, ההתלהבות והחדשנות שאיפיינו את ימי טרום המדינה נעלמו כנראה אי שם במגירותיהם של הפקידים. מתברר כי האדריכלים הישראלים היו כל כך ברורים בבחירת מקורות ההשראה והחיקוי עד שהחמיצו אפילו את התפנית שהתרחשה אצל נביאם הגדול, לה קורבוזייה, שפנה באחרית ימיו אל הגישה הרגשית.

בנושא האדריכלות העולה מן הצילומים היא בחזקת היסכון כשמדובר בתערוכה שנועדה כדי להציג את רמתו לקהל הרחב. אך אם בציון מן החולון נוכחנו שכבעור ראשון, בעיקר בתיעוד שנות הששים והשבעים, הצליחו האוצרים לשקף נוף המוכר לכולנו.

בזכות כחול-לבן

"היפהפייה הנמה" הישראלית עלתה על "רומיאו ויוליה" הגרמנית בכל הקשור לאיכות ההפקה

באחרונה ניתנה לקהל המחול הישראלי הזדמנות לראות את "היפהפייה הנמה" של הבאלט הישראלי (כוריאוגרפיה של ברטה ימפולסקי, עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית) ואת "רומיאו ויוליה" בכוריאוגרפיה הנודעת של ג'והן קראנקו, בביצוע באלט האופרה של מינכן. הקהל התל-אביבי ראה את שתי ההפקות בהיכל התרבות. אינני מתכוון להידרש כאן לאיכותן של הכוריאוגרפיות או למיומנותם של הרקדנים, אלא לאיכות ההפקות, מבחינת התפאורה והשימוש בבימת היכל התרבות, הבעייתית לכל מה שאינו מוסיקה.

ההפקה של הבאלט הישראלי, בעיצובה של לידיה פינקוסינוי (תפאורה ותלבושות), היתה הצלחה גדולה בשני מובנים. האחד: היא גרמה לבימה בעייתית זו להיראות כמו בימת תיאטרון לכל דבר, והוכיחה שזה אפשרי.

ההצלחה השנייה היא יופיין של הבימה והתלבושות כשלעצמן. מבחינה חזותית זו היתה הצגה המכבדת את עצמה ואת קהלה.

הבימה בהופעת הבאלט של מינכן (התפאורות הובאו משם) נראתה מהוהה ובלויה. גם התלבושות היו מרהיבות באריגן ובצבעיהן, אבל כל מה שסביבן היה מעליב במראה ובאריכות הביצוע. בלי כל כוונת אפקטים פירוטכניים, החל אחד המסכים לעלות באש במהלך ההופעה, כנראה בגלל קירבתו לזרקור; וגם אם זו תאונה מצערת, אסור שיקרה כדבר הזה בהצגה איכותית — לא מבחינה אסתטית, אלא ביטחונית.

אחת המסקנות היא, שאותם סטנדרדים מפרסמים שאמורה היתה לקבוע כאן הפקת "עלובי החיים" בקאמרי, משפיעים בעיקר על האמנים וההפקות המקומיים. היבואנים, השמחים שהם יכולים להביא שם מפורסם תוצרת חו"ל, מסתפקים במינימום ההכרחי, בהנחה שהקהל שכבר קנה את הכרטיסים לא ימכור אותם בגלל תפאורה ואיכות הפקה עלובים. התשובה לטענות תהיה, מן הסתם, שאלה הם התפאורות ששלחו הגרמנים, ואם הם מרוצים, מה לנו כי נלין.

בתוכנייה שהודפסה על-ידי "שלית הפקות", שבאים להציג את "רומיאו ויוליה", נכתב לבן על גבי שחור שהכוריאוגרפיה היא של "ג'והן קרטנקו". לא היה מזיק להם גם להגיה את התוכנייה.

מוסיקה בחיפה

מאת יצחק ברום

קונצרט למנויים מס' 5 של החוג למוסיקה קאמרית חיפה. הרביעייה הישראלית: יגאל טונה, רפאל מרקוס (כינורות), זאב שטיינברג (ויולה), אלכסנדר בנובסקי (צ'לו). בתכנית: מיצירות פרטוש, מוצרט וראוול.

הרביעייה הראשונה של פרטוש ידועה יותר בכינויה "קונצ'רטינו לכלי קשת" בשל העיבוד לתזמורת שנעשה על-פי הזמנת המנצח פרנץ פריצ'אי. היא חוברה בשנת 1932 בהיות הקומפוזיטור בן 25. פרטוש לא מיספר את יצירותיו ולא רשם עליהן מספר אופוס. הוא התחיל לחבר מוסיקה כבר בגיל 9, אך הרביעייה הזאת היא הראשונה בין יצירותיו אליה התייחס כאל יצירת אמנות הראויה לביצוע. היא קצרה יחסית וכתובה בפרק אחד, ומורגש בה כי מחברה היה נגן ויולה היודע לנצל את כל האפשרויות הטכניות של כלי הקשת. מבחינה מוסיקלית יונקת היצירה את השראתה מן המורשת המפוארת של בארטוק, אך יש בה כבר סממנים אינדיווידואליים של פרטוש הבוגר יותר.

הנגינה היתה ערה ומדויקת וניכר כי חברי הרביעייה הישראלית למדו את היצירה ולא הלכו בדרך השגרתית של גופים מבצעים מטימים ה"נאלצים" לכלול יצירה ישראלית כלשהי בתכניתם. לכן הורגשה גם תחושת אותנטיות בביצוע, והקהל שאינו חשוד באהדה יתר ליצירות "מודרניות" חש בכך היטב והגיב בחום על הביצוע היפה.

הרביעייה במי במול מאז'ור (ק. 428) מאת מוצרט משתייכת לסידרה של שש רביעיות שחוברו בין השנים 1782-1785 אשר הוקדשו להיידן, ובהן מפגין מוצרט צבעוניות הרמונית מיוחדת במינה, עד כדי כך שבספרים רבים משווים את תחילתה של הרביעייה ק. 428 למוטיב המפורסם של טריסטן מאת וגנר. שמעתי בעבר ביצועים של הרביעייה הזאת, בהם שמו את האקסטוזה הפותחת את הפרק הראשון לעומת הפיכתה בפרק ג' או הפיגורה הקטנה של הכינור השני בתיבה 5 של הפרק הראשון המנוגנת כעבור 3 טקטים במהופך וכו' וכו'. אך חברי הרביעייה הישראלית העדיפו ביצוע "כלשונו", ללא פרשנות וללא "קוקעות עמוקות". היה זה מוצרט נאה, נקי, אמין, אם כי קריר במקצת.

הקונצרט הסתיים בביצוע מהודר של הרביעייה מאת ראוול. זו אחת היצירות הבודדות של הקומפוזיטור הזה, בהן ניכרת השפעתו של דביסי. דבר זה בולט במיוחד בפרק השני, בו מורגשת אותה רוח של יאווה עם מוסיקת הגאמלאן שלה, כמו ברביעייה של דביסי. על אף חולשתו המבנית של הפרק המסיים (חולשה שראוול עצמו היה מודע לה), זוהי יצירה מרגשת ורעננה שביצועה המרשים הוא תעודת כבוד לרביעייה הישראלית.

קונצרט למנויים מס' 3 של התזמורת הסימפונית חיפה. מנצח: סטנלי ספרבר. סולן: גארי קאר (קונטרבס). בתכנית: מיצירות אבני, בריג והיידן.

יצירתו של צבי אבני "תפילה", כתובה להרכב של כלי קשת בלבד והיא חוברה כבר לפני יותר מ-25 שנה. הסגנון השולט בה הוא אותו סגנון ים תיכוני מפורסם, האופייני לימים ההם. זו יצירה עשויה היטב, נעימה לאוזן ומרשימה בכנות הרגשות המובעים בה. הביצוע היה ללא דופי, וסטנלי ספרבר הגיש לקהל את "התפילה" בצורה נקיה ורגישה, שהתקבלה באהדה.

בנן הקונצרט, גארי קאר הוא וירטואוז להפליא הזרוע אפקט מה, ואינו בוחל בשום אמצעי כדי לקנות את אהדת הקהל. את קטעי ההדרן השמיע לרוב בעזרת תוספת פנטומימה קומית, שהכניסה אלמנט של בידור לאולם הקונצרטים. אין ספק שהקהל אהב אותו, ואין גם ספק שאחד מקטעי ההדרן — "הברבור" מתוך קרנבל החיות של סן סנס — נוגן בטעם מוסיקלי עילאי וברגישות. אולם היצירה ה"רשמית" אותה בחר להשמיע (הקונצ'רטו לקונטרבס של בריג) היא עיבוד תפל של יצירה בינונית, אם לא למטה מזה. וזמן רב לא נשמעה באולמי הקונצרטים שלנו מוסיקה כה חסרת ערך. על כן קשה להתייחס לביצוע, כי לא יתכן ביצוע טוב של יצירה גרועה.

הקונצרט הסתיים בביצוע יוצא מן הכלל של סימפוניית "ההפתעה" של היידן. היה זה אחד הביצועים הטובים ביותר ששמעתי מעולם.

ב.ל.ת. מימון והנפקות (1981) בע"מ

הודעה על תוצאות הנפקה

על פי תשקיף מיום 1.12.87 הוצעה לציבור סדרה של אגרות חוב רשומות על שם 1993-2000 (סדרה 8), נושאות רבית בשעור של 7% לשנה, צמודות קרן ורבית למדד המחירים לצרכן בערך נקוב כולל של 30 מליון ש"ח. מתוכן אגרות חוב בערך נקוב כולל של 29,550,000 ש"ח, הוצעו לציבור בשלב ראשון במכרז, במחיר מינימלי השווה ל-96% מערכן הנקוב.

על פי ההסדר להבטחת מסחר סדיר באגרות החוב כאמור בעמוד א'3 וא'6 בתשקיף, התחייבה חברה כללית לניירות ערך בע"מ, בהתקשרות מוקדמת, לרכוש למחרת סגירת רשימת החתימות במכרז, את אגרות החוב הנותרות בערך נקוב כולל של 450,000 ש"ח באותם התנאים לפיהם תונפקנה יתר אגרות החוב ולהעמידן לרשות בנק לאומי לישראל בע"מ כמלאי לשם בצוע עסקות באגרות החוב על פי כללי הוויסות שקבעה הבורסה.

רשימת החתימות נפתחה ביום 8.12.87 ונסגרה בו ביום, עקב חתימת יתר. עד לסגירת החתימות, נתקבלו מהציבור 221 הזמנות בערך נקוב כולל של כ-64.23 מליון ש"ח, דהיינו, חתימת יתר של כפי 2.17. לפיכך, דחתה החברה הזמנות לאגרות החוב בערך נקוב כולל של כ-34.68 מליון ש"ח.

מחיר ההנפקה נקבע ל-105% מערכן הנקוב. במחיר זה ומעלה נתקבלו בקשות לאגרות חוב בערך נקוב כולל של כ-31.46 מליון ש"ח.

לפיכך, הקצתה החברה לכל מבקש במחיר העולה על 105% את מלוא הזמנתו ואילו למבקש במחיר ההנפקה הוקצו 26.6962% מהזמנתו.

למבקשים במחיר הנמוך מהמחיר שנקבע במכרז, לא הוקצתה כל כמות.

החברה מודה לציבור על האמון בה ועל ההיענות להצעת ההנפקה.

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

בנ/87/715

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר לוי יוסף הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 91 חלקה 124 ברחוב זקס בירושלים והיינה: צדדי צפוני 1.00 מ' ללא פתחים 3 מ' במקום 4 מ', צדדי מערבי 0.40 מ', 5.60 מ' במקום 4.00 מ', רוחני אחורי 503 מ' כבר קום 5.00 מ' המותרים הגיעה של 1.50 מ' בקיר אטום, 4 קומות במקום 3 קומות המותרים, הקלה באחוזי הבניה בשיעור של 5.05% מעל 87% המותרים.

את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרדי זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00-14.00.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" בנצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 45/84 מוגש ע"י מוחמד מחמוד חביבאללה מישוב עין מאהל גוש 16937 חלקה 11. מהות ההקלה: אי שמירת מרווח מינימאלי מהדרך. את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 בנצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג
יו"ר הועדה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי מבוא העמקים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקראת: תכנית מס' 5977 שינוי לתכנית מתאר מס' 1255 — שינוי יעוד למלאכה ותעשיה זעירה בכפר ריינה שהודעה על הפקדתה ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3111 מיום 23.10.84 עמוד 112. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 17510 חלקה 4. עיקרי מטרת שינוי התכנית: שנוי יעוד השטח למלאכה ותעשיה זעירה. השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם תשריט המצורף אליו הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מבוא העמקים שברח' כרמל 20/5 נצרת עילית.

וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך 25.11.87

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — צפון

מרחב תכנון מקומי
מעלה הגליל
הודעה על הכנת
תכנית מפורטת

בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מעלה הגליל, בישיבתה מס' 5/87 מיום 24.11.87 החליטה להכין תוכנית מפורטת עבור מבנה הועדה המקומית "לפי תוכנית מתאר: מועצה אזורית מעלה יוסף" מס' ג'/4908.

ואלה הם השטחים הנכללים בתחום התוכנית המוצעת: חלקה 5 בגוש 18375.

יעקב יעקב
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ובניה, קרית טבעון
הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית טבעון בקשה להקלה בתיק מס' 1220 גוש 10591 חלקה 36 ב' רחוב ברוכוב 8 משפחת ציבולסקי אורה ויהודה בקשה להקלה באחוזי בניה 2.9% מהמותר על פי התקנון.

התנגדויות יש להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. בן-דרור
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה

מעריב-עכשיו

קרא מחר במעריב יום ו':

שמחה דיניץ

אריה דולצ'ין

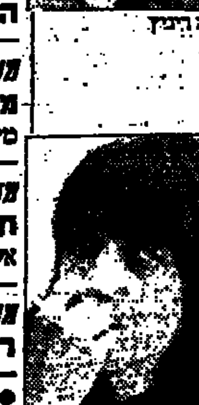
מאיר בנאי

מעריב שבת: פיסגת העולים — ספורה ישועה-לוית (ושינגטון) ● שמחה דיניץ, דיוקן — דב גולדשטיין ● חופש הביטוי: בריטניה זה לא אמריקה — אמנון אברמוביץ (לונדון).

מעריב סופשבוע: ש"ס. כיבוש החיל במסכה — עמוס לבב ● פנויים-פנויות, הדבש והעוקץ — סימה קדמון ● דולצ'ין. אריה בחורף — מיכל קפרא.

מעריב כלכלה: המאבק על הריבית — רזי ליפקין.

מעריב קריה: מתווכים: שוק נכסי דלא ניידי, פרוץ — אביבה מין.

מעריב בנאי: תקופת הרוק המקומי — הגשם של מאיר בנאי, אלבום ומופע חדשים — אבי מרגנשטרן.

מעריב ספרות: ראיון עם רות אלמוג — ענת לוים.

● אמרים סידון — דעות ● דליה רביקוביץ — רדיו וטלוויזיה ● יהונתן גפן — אף אחד לא עומד בשער ● מאיר עוזיאל — שיפודים ● שרית פוקס — עליסה בארץ נווה שלום ● יאיר לפיד — וידיאו קליפ ● אהרון דולב — ארוכה הדרך לחוטל הפקקים בחורי הניתוח ● וושינגטון פוסט — הכומר רצתה תינוק כמו נשים אחרות ● נילי פרידלנדר — טיול, בין אילת השחר לדלתון ● עמוס לבב — לשון הרע.

מעריב מעניק לך הדושים העונים לדרישות שלך

קבלת מודעות
ללוח העיר
03 - 735588 - 9

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 307/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. חיפה	60/87	182	הצעות מקבלנים לביצוע תוספת אגף לבית הספר "הבונים" ברמת רמז (הארכה)	15.12.87	מח' בניה רח' ביאליק 3, חיפה	א. גוריאל
ע. חיפה	64/87	182	הצעות מקבלנים לביצוע אספקת מוצרי בטון לציפוי מדרכות גודראו שלב ב'	22.12.87	מח' בניה רח' ביאליק 3, חיפה	א. גוריאל
ע. אשדוד	10/87	150	סאונה רחוצות בעיר אשדוד	29.12.87	מח' תברואה טל' 08—520135	א. אזולאי
ע. בת ים	46/87	100	אספקת 90 מכולות פתוחות וסגורות בנפח 10 מ"ק	28.12.87	א. מסס — מנהל המשק, עבודה 47 בת-ים טל' 03—5515511	א. קינמון
ע. בת ים	47/87	100	אספקת 150 מכליות לאשפה בקיבולת 1100 עשויות מתכת ומכולות בצבע חום	28.12.87	א. מסס — מנהל המשק, עבודה 47 בת-ים טל' 03—5515511	א. קינמון
ע. בת ים	48/87	50	אספקת ריהוט מעבדה בי"ס תיכון טכנולוגי	28.12.87	א. מסס — מנהל המשק, עבודה 47 בת-ים טל' 03—5515511	א. קינמון
ע. בת ים	49/87	50	אספקת ציוד לכיבוי אש	28.12.87	א. מסס — מנהל המשק, עבודה 47 בת-ים טל' 03—5515511	א. קינמון
ע. בת ים	50/87	100	אספקת גופי תאורה	28.12.87	א. מסס — מנהל המשק, עבודה 47 בת-ים טל' 03—5515511	א. קינמון
ע. בת ים	51/87	100	אספקת נורות חשמל	28.12.87	א. מסס — מנהל המשק, עבודה 47 בת-ים טל' 03—5515511	א. קינמון
ע. בת ים	52/87	100	אספקת חומרים ואביזרי חשמל	28.12.87	א. מסס — מנהל המשק, עבודה 47 בת-ים טל' 03—5515511	א. קינמון
ע. בת ים	53/87		מכירת רכב: א. משאית וולו דגם 465 ש.י. 62 עם ארגז פתוח. ב. משאית וולו דגם 465 ש.י. 1961 עם ארגז פתוח + הייבר. ג. משאית וולו דגם 86 ש.י. 1970 עם מתקן דחס לאשפה מדגם הלר וייסמן. ד. טרקטור קטרפילר דגם 933 עם כף מעמיסה ש.י. 1964. ה. טרקטור פורד דגם 4000 עם כף מעמיסה, תיבת הילוכים אוטומטית ש.י. 1969. ו. מכונית פרטית דגם פג'ו 504 ש.י. 1979 + מזגן חדיר	28.12.87	א. מסס — מנהל המשק, עבודה 47 בת-ים טל' 03—5515511	א. קינמון
ע. גבעתיים	16/87	550	יד לבנים, הרחבה, שינויים ועבודות פיתוח	27.12.87	מח' הנדסה טל' 03—5725258	י. ירון
ע. דימונה	15/87	200	מכירת כלי רכב מסוג טנדר (עד 4 טנדרים)	31.12.87	אגף שיפור פני העיר טל' 057—54519	א. חלילי
ע. דימונה	16/87	200	העסקת 3 טרקטורים לפינוי פסולת	31.12.87	אגף שיפור פני העיר טל' 057—54519	א. חלילי
ע. רמת גן	50/87	100	סלילת מפרצי חניה והחלפת המדרכות בדרך ז'בוטינסקי בקטע ביאליק—בן-גוריון צד דרומי	18.12.87	אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת גן	א. עמית
ע. רמת גן	51/87	200	הרחבת הכביש והחלפת המדרכות ברח' בן גוריון בקטע הרצל-הרואה	25.12.87	אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת גן	א. עמית
ע. רעננה	58/87	200	אספקה והתקנת לוחות חשמל בבארות 24, 23, 22	8.1.88	מח' המים טל' 052—22363	ב. חולמרביץ
ע. רעננה	59/87	200	אספקה והתקנת חשמל בבארות 15, 10, 5, 3	8.1.88	מח' המים טל' 052—22363	ב. חולמרביץ
מ.מ. באר יעקב	13/87	150	עבודות גינון ופיתוח ברח' קרן היסוד	24.12.87	מזכיר המועצה טל' 08—245015	ב. איצקוביץ
מ.מ. באר יעקב	14/87	100	הנחת קו ביוב ברח' קרן היסוד	24.12.87	מזכיר המועצה טל' 08—245015	ב. איצקוביץ
מ.מ. הוד השרון	19/87	150	מגרש ספורט רב-תכליתי וחטיבת ביניים הראשונים ברח' פרדים בהוד השרון	22.12.87	מהנדס המועצה טל' 052—24121	א. שמעוני
מ.מ. חורפיש	8/87	400	מרכז פיס קהילתי	24.12.87	מזכירות המועצה טל' 04—979103	ג.א. טנוס
מ.מ. מבשרת ציון	4/87	75	שיפוץ מקוה טהרה במעוז ציון ב' (מכרז חוזר)	13.12.87	מח' טכנית טל' 02—342991	יו"ר י. דוד
מ.מ. מגדל העמק	15/87	200	שיפוץ כבישים ומדרכות במקומות שונים בישוב	4.1.88	מהנדס המועצה טל' 06—540730	ש. עמור
מ.מ. מגדל העמק	16/87	100	אחזקת מערכת הביוב, ותיקון העירונית	28.12.87	מהנדס המועצה טל' 06—540730	ש. עמור
מ.מ. מזכרת בתיה	13/87	500	שיקום ושיחזור בית כנסת	23.12.87	מזכירות המועצה טל' 08—411001	ר. אלול
מ.מ. עומר	2/87		מכירת רכב: משאית לפינוי אשפה ריול תוצרת דיימלר בנץ דגם 416 ש.י. 1983	25.12.87	מזכירות המועצה טל' 057—957911	א. שרוש
מ.מ. מסעדה	8/87	400	בניית בריכת מים 500 מטר קוב	28.12.87	מזכירות המועצה טל' 04—979204	ו. עאבד
מ.א. אלונה	3/87		ביטוח המועצה	20.12.87	מזכירות המועצה טל' 06—388165	א. אזולאי
מ.א. אשכול	12/87	100	בניית מעבדה ומקלט	30.12.87	מהנדס המועצה טל' 057—82711	א. צימבליסטה
מ.א. גזר	10/87	50	שיפוץ בית העם בכפר שמואל	25.12.87	מזכירות המועצה טל' 08—410185	ע. שושן
מ.א. גזר	11/87	50	הקמת מקלט 20 מ"ר ע"י בבית חשמונאי	25.12.87	מזכירות המועצה טל' 08—410187	ע. שושן
מ.א. שומרון	12/87	350	גן ילדים שערי תקוה ואורנית	30.12.87	מזכירות המועצה טל' 02—249131 ש"5	ב. קצובר
מ.א. שומרון	13/87	250	גן ילדים אלון מורה	30.12.87	מזכירות המועצה טל' 02—249131 ש"5	ב. קצובר
מ.א. חוף השרון	9/87	200	הקמת מגרש טניס בקיבוץ אייל	4.1.88	מזכירות המועצה טל' 052—448123	א. לזר
מ.מ. אופקים	3/87		דרוש גזבר המועצה	18.12.87	מזכירות המועצה טל' 057—923911 ש"4	י. בנמוב

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז		שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
מ.מ. מבשרת ציון	1/87		דרושים: מנהל/ת מרכז קהילתי, סגן מנהל/ת מרכז קהילתי, רכז ספורט, רכז חברתי, מדריך קידום נוער, רכז תרבות, מרכז מצפה מנוחה מר"שית, רכז נוער לנוער, ספרן	18.12.87	מח' חינוך טל' 02—312991 ש"3	יו"ר י. דוד

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

מבקרים פנימיים חשופים

מבקר הפנים באגד שהתעקש כי ממצאיו יטופלו, סולק מתפקידו. זה גורלם של מבקרים לא מעטים שדו"חותיהם אינם נושאים חן או שחרגו כביכול מסמכותם • ועדת הכנסת לביקורת המדינה האמורה להקים ועדה שתעסוק במעמד המבקר, טרם עשתה כן

מאת זאב יפת

פרשת סילוקו של עמיהוד אלהאי, מבקר פנים באגד, מתפקידו, שבה והזכירה עד כמה מעמדם של מבקרים פנימיים בכל מגזרי המשק – הממשלתי, הציבורי והפרטי – עדיין חשוף. מבקר פנים שהוא בבחינת כלב השמירה של הגוף המבוקר, ניצב לא פעם חשוף בחזית. כשהוא מגלה ליקויי תפקוד או מעשי שחיתות, הוא מסתכן בכך שזעם ראשיו של הגוף המבוקר יופנה לא כלפי המתפקדים שלא כשורה – ואלה הם לעתים ראשי הגוף המבוקר – אלא כלפי מגלה הליקויים.

במשך שבע שנים גילה מבקר אגד שורה ארוכה של מעשים מכוערים, אם לנקוט לשון הנקיה. הוא הכין דו"חות על גזבות, הלוואות שגויות וזנפות, נזקים במיליונים, לרבות בפרשת בנק הספנות שראשי אגד מעורבים בה. אך לא היתה כל התייחסות לדו"חותיו. כשגילה הו־באה כספית בסך 70,000 דולר שמקורה לא הוכחר, פנה ליו"ר המזכירות שלמה לוין כדי לקבל הבהרות, אך לא נענה. כשפנה לדווח לחברי ההנהלה על ממצאיו, לא נענה. כשהתעקש, סולק מתפקידו. במקומו נתמנה מי ששימש מנהל המסעדה בבנין אגד בתל אביב.

עד היום, ככל שזה מוזר, אין כל חוק או תקנה הקובעים את כישוריו ודרך עבודתו של מבקר פנים. ממילא תיתכן אפשרות שלתפקיד זה יתמנה אדם חסר כישורים מקצועיים, שיהיה תלוי באלה שמינוהו ויעצום עין ממחדליהם. יתר־על־כן, אין כל תקנה הקובעת מה חייבים להיות כישוריהם המקצועיים של אנשי צוותו של מבקר הפנים. כך אפשר שמבקר פנים, אפילו הוא חרוץ ומוכשר, לא יוכל למלא כראוי את תפקידו משום שלרשותו יועמד צוות מקצץ בעל כישורים בלתי הולמים.

לשכת המבקרים הפנימיים בישראל, המאגדת 700 חברים, דנה בעניינו של מבקר אגד המודח. בהודעה שפירסמה, ציינה הלשכה כי מבקר ההסתדרות פירסם בדצמבר 1986 נוהל אחיד לעבודת מבקרים פנימיים במוסדות ההסתדרות ובמשק העובדים. בנוהל זה, החל גם על אגד, נקבע כי בתוך פרק זמן סביר חייבים הגופים שדו"חות הביקורת מתייחסים אליהם, לדון בממצאי המבקר; כי ועדת הביקורת תדון בדו"חות המבקר, בהשתתפותו, וכי עליה להביא את מסקנותיה והמלצותיה בפני מליאת הגוף המוסמך.

יישום נהלים אלה באגד הולכה לכעסה, ציינה לשכת המבקרים הפנימיים, היה מונע היווצרות הנסיבות הקשות שם.

לאשר את התקנון

רואה החשבון יוסף פריכטמנגר, נשיא לשכת המבקרים הפנימיים, אומר שאיש לא האשים את מבקר אגד כי דו"חותיו אינם מקצועיים, אינם נכונים או אינם מדויקים. פשוט, לא היתה כל התייחסות אליהם.

דובר אגד אומר כי יו"ר המזכירות הוא המוסמך למנות מבקר פנימי והוא גם המוסמך לשחררו מתפקידו, "מכל מיני סיבות". הדובר לא רצה להרחיב את הדיבור בעניין זה, אם כי במשך השיחה ציין שהמבקר "טיפל בדברים שאינם בסמכותו".

מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל אומר כי עוד בחודש מאי השנה נפגש עם ראשי אגד ודרש מהם לאשר את התקנון לגבי נוהל עבודת מבקרים פנימיים. כן דרש להפעיל את ועדת הביקורת. "הקפדה תאפשר למבקר הפנים מסלול עבודה תקין", אמר לראשי החברה. בתחילת חודש ספטמבר נשלח להנהלת אגד מכתב ובו חזרה הדרישה לאישור התקנון. ראשי החברה גם נדרשו לנהוג בהתאם לנוהל. מבקר ההסתדרות אומר כי ימשיך לעקוב אחר המתרחש באגד ולא ירפה. עם זאת, הביקורת תפקידה לבקר, להתריע, ואילו תפקיד ההנהלה לנהל. הנהלה שמחליטה להתעלם ממבקר הפנים שלה, או אף מבקשות והמלצות של מבקר ההסתדרות, יכולה לעשות ככל העולה על רוחה מבלי שגופי הביקורת יוכלו למנוע זאת ממנה.

משאירים את התפקיד פנוי

המשטרה היתה יכולה להיות לעזר רב למבקרי פנים. כאשר מבקר פנים מגלה במהלך עבודתו חשד למעשים פליליים, המשטרה אמורה לפתוח בחקירה נמרצת. בפועל, אם בשל מחסור בכוח אדם ובתקציב, או בגלל מיגוון סיבות אחרות, אין המשטרה מספקת את יחידות חקירות המרמה שלה. גם המחלקה לחקירות הונאה, שידעה פריחה בתקופת בנימין זיגל, ירדה מגדולתה. מספר אנשיה צומצם. מרבית החוקרים המקצועיים ביחידה פרשו לשוק הפרטי, ופעולותיה חסרות כל תהודה ציבורית. כך קורה לא פעם שממצאי המבקר אינם זוכים להתייחסות ההנהלה או המשטרה.

תיתכן דרך נוספת לנטרל את פעולות המבקר – פשוט לא למנותו לתפקיד. כך, מאז חודש מאי בשנה שעברה, מיום שפרש מתפקידו מבקר הפנים של עיריית חיפה, אין לעירייה מבקר. דובר העירייה אישר לי שעדיין מחפשים מועמד מתאים. לשכת המבקרים הפנימיים, שמצב זה הגיע לידיעתה, הפיצה תזכיר פנימי בין חבריה ושיגרה לעיריית חיפה שמות מועמדים מתאימים.

בנוסף, פוליטיקאים רבים אינם מאושרים מיתר־פעלתנות של מבקרים פנימיים. לא פעם הם רודפים אותם במקום לסייע בידם. הדוגמה הבולטת בעניין זה היא פרשת מבקר המשטרה אברהם (בוז) ארן. ארן, אלוף במילואים, הכין דו"ח ביקורת חריף בפרשת רפי סויסה, מי שהיה נציב שירות בתי הסוהר. שר המשטרה חיים בר־לב ניסה להתעלם מהדו"ח והמלצותיו. הוא קם על המבקר. במקום שיקדמו. שלושת הקצינים חושפי הפרשה שהתגלו כדוברי אמת, ושהמבקר סכך ידו עליהם, נרדפו על־ידי השר והורחקו מתפקידיהם. מי שהציל את כבודם האבוד של השלושה היה הבג"צ, שהורה להחזירם לתפקידם.

המבקר צדק בפרשה זו לכל אורך הדרך ואילו שר המשטרה פעל בצורה שגויה. למרות זאת, יצא קצפו של השר על מבקר הפנים שלו. כך נתקבלה החלטה, שלמבקר המשרד אסור לחקור נושאים שמחוץ לתוכנית העבודה השנתית שלו, אלא באישור השר. כלומר, אם יגיע אל המבקר אדם שיודע על מחדל "טרי", אין כל ביטחון שהעניין יטופל. ואכן פרשה הנוגעת לסוכן משטרתי ברצועת עזה שבדה ראיות וגרם נזק למערכת לא נחקרה, זאת חרף בקשתו של ארן לחקור בה. הבקשה נדחתה בנימוק שארן היה מיודד, לפני עשרות שנים, עם אביו של המתלונן.

זיקה למבקר המדינה

לרגע היה דומה שפרסום דו"ח ועדת בייסקי, שבו נתגלו מחדלים חמורים בעניין שיטות עבודה פסולות, שהוכתבו למבקרים פנימיים, כמו גם לחברי מועצות המנהלים של הבנקים שנהפכו לכלי משחק בידי המנהלים, יזעזע את המערכת ויגרום לחקיקה מתאימה. בפועל דבר לא אירע. אמנם הוועדה לביקורת המדינה בראשות פרופ' דוד ליבאי מתעניינת בנושא, וכך גם משרד הכלכלה, אגף הפיקוח. הועלו מספר הצעות ייעול, אך הכל מתנהל בעצלתיים.

לשכת המבקרים הפנימיים הגישה לוועדה לביקורת המדינה, עוד בחודש מרס השנה, תזכיר שנוגע במעמד המנכ"לים של משרדי הממשלה. ובו הוצע להעניק למבקר פנים מעמד הולם – בהכפפתו לשר – ולשריין לו תקציב־פעולה, מינימליים וכוח־אדם מיומן. כדי שהממונה על המבקר לא יוכל להתנכל לו כאשר פעולתו אינה מוצאת חן בעיניו, הוצע לקבוע למבקר הפנים זיקה למבקר המדינה, בדומה לזיקה של עובד ציבור המתריע על מעשי שחיתות. כיום אין למבקרי הפנים כל זיקה למבקר המדינה, ואילו מבקר המדינה יכול להגן על עובד ציבור חושף־שחיתות, כפי שאכן נהג לא מכבר כאשר ביטל את פיטוריו של עובד מינהל מקרקעי ישראל שפוטר מעבודתו במינהל רק משום שחשף שורת מעשי שוחד ושחיתות. ועדת הכנסת לביקורת המדינה אמורה להקים ועדה שתטפל בעניין זה. הוועדה טרם הוקמה.

גם משרד הכלכלה, מתוך רצון לחזק את הביקורת הפנימית במשק הממשלתי, הכין הצעת חוק מבקרים פנימיים 1987, שהופצה בחודש מאי השנה בין כל משרדי הממשלה. כרגע היא מצויה בשלב של קבלת תגובות, ובכל מקרה, גם אם תאושר, הרי זה עניין לעוד מספר לא מבוטל של שנים. כמה מבקרי פנים אומרים, שהצעת חוק זו לא תוכל לחזק את מעמד המבקרים ורק תסבך ותסרבל את המצב הקיים, משום שהיא מעניקה סמכות רחבה ומדפת למשרד, לרבות דיווחים קבועים אליה.

מבקרי הפנים יודעים היטב שהסיכויים שהמצב ישתפר, קלושים.

דין פרוטה / לאה פורת

יציבות מחירים בצל עליות מחירים

יציבות המחירים נשמרת רק לכאורה • הסרת הפיקוח ההדרגתית גורמת שיותר ויותר ענפים מעלים מחירים בשיעורים חריגים, תוך הסכמה בשתיקה של משרד התעשייה והמסחר

בניגוד לדיעה המקובלת על חלק ניכר מהציבור וגם על כמה מעמיתי בעיתונות, אני סבורה שמדד המחירים לצרכן משקף נאמנה את שינויי המחירים אצלנו מדי חודש בחודשו. (כתבה מפורטת בעניין פורסמה במדור זה לפני חודשים אחדים). אני מוצאת לנכון להקדים דברים אלה, כדי להדגיש שעליית מדד של אחוז וחצי "בלבד" בחודש, אינה סותרת את העובדה שעליות המחירים נמשכות. כשהמדד עולה באחוז וחצי בחודש, מן הראוי לכתוב את המלה "בלבד" במרכאות: שכן שיעור כזה גבוה לפי כל קנה־מידה, במיוחד כאשר אנו מתיימרים להימצא בתקופה של יציבות מחירים. ההתייקרויות שגרמו לעליית המדד רובן תוצאה של הסרת הפיקוח ההדרגתית, והן רק מבשרות מה צפוי לנו כאשר הפיקוח יוסר לחלוטין. כדי להמחיש את היקף הבעיה, מובאות כאן כמה הדוגמאות לענפים שהיו בהם באחרונה עליות מחירים חריגות (של עשרות אחוזים) בלי שמשרד האוצר או משרד התעשייה והמסחר יעשו משהו לקרוא את היקרנים לסדר.

שכר דירה בדירות לאיכסון. מאז הוסר הפיקוח משכר דירה ב־15 במאי השנה, עלה שכר הדירה עד כדי 100 אחוז. עד לפני חצי שנה שכר הדירה לחדר בתל־אביב נע סביב 80 עד 100 דולר, וכיום שכר הדירה כבר מגיע ל־150 עד 200 דולר לחדר ואף יותר. זו פגיעה דווקא בשכבות לא־מבוססות, כמו סטודנטים, זוגות צעירים או פנסיונרים. מדוע לא להחזיר את שכר הדירה לפיקוח?

ספרים. הפיקוח על מחירי ספרים הוסר בחודש אוגוסט השנה. מאז, על־פי עדותו של בעל חנות ספרים בירושלים, העלו כמה מבעלי הוצאות הספרים, כמו מורן ותמורה־ביתן, את המחירים בעשרות אחוזים. אולם, כותב בעל חנות הספרים, הגדילה לעשות מכולם ההוצאה לאור של משרד הביטחון. העברתי את תלונת בעל החנות לממונה על המחירים במשרד התעשייה והמסחר, זאב גלמור.

הממונה על המחירים בדק את התלונה. הוא שוחח עם נציגי ההוצאות הנזכרות ומצא שבכל המקרים אמנם היו עליות מחירים חריגות. אבל אלה היו תיקוני עיוותים – תוצאה של שלוש שנות הקפאה. לדבריו, היה הסכם עם בעלי הוצאות הספרים: לגבי חלק קטן מהספרים שהיו בהם עיוותי מחירים, יוכלו להעלות את המחירים בשיעורים קצת יותר גבוהים. לגבי משרד הביטחון, מאחר שהעליות היו חדות במיוחד, העיר הממונה לנציגי ההוצאה כי מוטב היה אילו העלו את המחירים בהדרגה. נציגי ההוצאה הבטיחו כי לא יעלו את המחירים בתקופה הקרובה. אבל באופן כללי, אמר לי גלמור, ההתייקרויות לא היו בלתי־סבירות.

לי נראית גישתו של גלמור סלחנית מדי. נאמנים עלי דווקא דבריו של בעל חנות הספרים, שהצביע על עליות מחירים בין 14 אחוז ל־188 אחוז וזאת לאחר שגם בעבר העלו את המחירים בשיעורים ניכרים.

מספרות. על־פי בדיקות שעשו אנשי הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, העלו המספרות את המחירים בשיעורים שעד 50 אחוז. למי איכפת?

מכוניות. המצב דומה למצב במספרות. גם כאן המחירים הועלו בזמן האחרון עד כדי 50 אחוז, אך אין פוצה פה ומצפצף.

מסים בקופת־החולים הלאומית. משפחת יזרסלביץ מחיפה גילתה כי דמי הביטוח שנדרשו לשלם לקופת־החולים הלאומית בעד שנת 1987 עלו מ־721.20 ש"ח ל־1,320 ש"ח; כלומר, עלייה של 83 אחוז. כשביקשתי את תגובתה של הנהלת הקופה, התעלמו תחילה מתלונה על עצם עליית התעריף והציעו למתלונן לשלם את מסיו לא לשנה מראש, אלא מדי חודש. רק אחרי מכתבים נוספים ותזכורות, אישרו שאכן התעריף הועלה, "בהתאם לשינוי בתעריפי שירותי הרפואה שהם מרכיב עיקר בקביעת המדד". בהתאם למדיניות הממשלה להרתיע חולים מלהזדקק לשירותי קופת־החולים, אין ספק שהיא מקדמת בברכה עליית מחירים כזאת.

השאלת ספרים בספרייה של מועצת פועלי חיפה. קורא מחיפה, בנימין שגיב, מצא כי דמי השאלת ספרים מספריית "דוח" המנוהלת על־ידי מועצת פועלי חיפה, העלתה את דמי ההשאלה השנתיים מתשעה ש"ח לתלמיד בשנה, ל־30 ש"ח לתלמיד. עלייה של 233 אחוז. דובר מועצת פועלי חיפה, משה גוטר, לא התכחש לעובדות. הוא ניסה להסביר את העלייה החריגה בהתייקרות הספרים עצמם וכן ציין שהתשלום בא לכסות על אובדן ספרים, פעולות תרבות ועוד. על עצם העלייה החריגה תוך שנה, לא היה שום הסבר מתקבל על הדעת. ממילא הספרייה, כך מתברר, אינה בפיקוח משרד החינוך ואילו הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, שגם אליה שלח האזרח תלונה, לא מצאה לנכון להגיב על התלונה (הם כנראה שכחו כי צדקה מתחילה בבית).

חניונים רבים. חלק מהחניונים, אלה הפועלים על בסיס חודשי שהוצאו באחרונה מהפיקוח, העלו את התעריפים עד 100 אחוז. במשרד התעשייה והמסחר ממילא אין מתכוונים לעשות שום דבר כי אין להם פקחים. מסיבה זאת, כנראה, מרשים לעצמם גם החניונים הנתונים עדיין בפיקוח, להעלות את המחירים. מאחר שמספר החניונים אינו מספיק לכל בעלי־הרכב, הצרכן נאלץ לשלם ולשתוק.

אגרות ממשלתיות. זאת עליית מחירים שכולה ביוזמת הממשלה והאוצר. אגרות ממשלתיות רבות, כמו אישורים מהסוכנות, אגרות רישיון עסקה, אגרה לעיסוק בראיית החשבון ועוד, התייקרו עד כדי שיעורים של – קחו נשימה ארוכה – 800 אחוז. אל מי תלכו להתלונן? דוברי המשרדים הממשלתיים שבתחומם התייקרו האגרות, מספרים את הסיפור הידוע כי היתה ועדת אגרות בין־משרדית שקבעה מה שקבעה כדי להעמיד את מחירי האגרות על גובהן הריאלי, וזהו.

שלמה, שלמה, אין מה לעשות. אבל אחר־כך שלא יתלוננו במשרד האוצר כי המדד עלה בשיעורים גבוהים יותר מכפי שציפו.

האם כדאי לקחת משכנתא?

המועצה הישראלית לצרכנות בשיתוף עם איגוד הבנקים הוציאה חוברת שימושית וקלה להבנה בשאלה המעסיקה כל אחד מאתנו: המשכנתאות. בחוברת ניתנות תשובות לשאלות כמו: האם כדאי לקחת משכנתא כאשר קונים דירה? האם כדאי לקחת הלוואות פרטיות? על כמה זמן כדאי לפרוס את ההחזר? מה קורה אם אינך יכול לעמוד בהתחייבויות? ומה קורה אם התעשרת לפתע?

המעוניינים לקבל את החוברת יפנו למועצה הישראלית לצרכנות, רחוב אלברט מנדלר 28, הקריה, תל־אביב.

סופגניות נאכל כאן לרוב, ובזול

תלמידי פרויקט מחויבות אישית בתחום הצרכנות, בבית־ספר אחד העם בפתח־תקווה, המודרכים על־ידי המועצה הישראלית לצרכנות, החליטו לבדוק כמה עולה להכין סופגניות בבית. התלמידים רכשו מוצרים אלה: 1.250 ק"ג קמח, שעלה להם 0.93 ש"ח; 500 גרם סוכר – 0.32 ש"ח; צנצנת ריבה – 2.45 ש"ח; 80 גרם שמרים – 1.36 ש"ח; 10 ביצים – 1.50 ש"ח; 2 בקבוקי שמן – 1.44 ש"ח; אבקת סוכר – 0.22 ש"ח. בסך הכל, מחיר המוצרים 8.22 ש"ח.

לרשות התלמידים הועמד מטבח בית־הספר, אך גם כך התברר כי עלות החלק התבטאה בכמה אגורות. העבודה – חינם. מכמות החומרים הזאת הכינו 76 סופגניות במשקל 60 גרם כל אחת. המחיר לסופגניה – 11 אגורות. הרבה יותר זול מאשר בחנות.

אגב סופגניות: טיבי דגן בעל הקונדיטוריה "עדית" בתל־אביב, מספר לי שגם הוא עשה חישוב ואצלו יצא שעלות חומרי הגלם לכל סופגניה היא 25 אגורות. אם כך, אמרתי לו, מדוע אתם מתמחרים על המחיר המרבי 60–80 אגורות, שקבע משרד התעשייה והמסחר? אוהו, אמר לי טיבי, ל־25 אגורות צריך עוד להוסיף 30 אגורות המכסות הוצאות חשמל ושכר דירה, ועל זה יש עוד להוסיף אריזה, מע"מ, ורווח. כלומר? כלומר, המחיר המרבי שקבע משרד התמ"ת אינו מכסה את העלות והרווח. ובכלל, מתמרמר טיבי, איך אפשר לקבוע מחיר מרבי למוצר בלי להגדירו? מה זה בכלל סופגניה? אפשר גם לטגן עגבניה ולומר שהיא סופגניה. או מה יהיה? נמכור פחות סופגניות ומה שנפסיד עליהן נכסה ברווח מהעוגות. לא אלמן ישראל.

העיקר הבריאות / עדנה ארידור

הטיפול הביולוגי בחולי סרטן ואיידס

לאנשי המחקר ברור כיום יותר מבעבר, כי לא ניתן לרפא לחלוטין את מחלת הסרטן בשלביה המתקדמים. משום כך יש לשים דגש על חינוך לפעולות מנע שיתבטאו בשינוי התנהגות, לרבות שינוי הרגלי תזונה וחיסון בפני סוגי סרטן רדומים, במטרה למנוע את התפרצות המחלה במועד מאוחר יותר.

בעקבות שורה של מחקרים, צופים החוקרים כי עד סוף המאה יוסב הטיפול בחולי סרטן מטיפול תרופתי כימי לטיפול ביולוגי. בשנים האחרונות עוסקים בפיתוח שיטות לטיפול באמצעות חומרים ביולוגיים שנוצרים על־ידי המערכת החיסונית של הגוף. בכנס שנערך באחרונה בירושלים הוצגו שיטות חדשניות לטיפול ומנע בחולי סרטן הכולל מחולי האיידס, שהשימוש בהן, לפי הערכת החוקרים, יתאפשר לקראת סוף העשור.

חבר המחלקה לווירולוגיה במכון וייצמן ברחובות וסגן יו"ר האגודה למלחמה בסרטן, פרופ' נתן טריינין, מציין כי כיום נמצאים בשלבים מתקדמים שני מחקרים על חיסון בפני נגיפים הפוגעים במערכת החיסונית והעלולים לגרום להיווצרות מחלות סרטן הכבד וסרטן העור. באפריקה ובמזרח הרחוק פעיל סוג סרטן הנקרא הפטומה. באמריקה סרטן זה מהווה פחות מ־1% מכל צורות סרטן קיימות. בעבר הניחו החוקרים כי הרקע הוא גנטי או גזעי, אבל הדבר הפוך והראיה לכך היא, שהשחורים באמריקה, המשתייכים לאותו גזע, אינם לוקים בסרטן זה באותה שכיחות.

לאחר 20 שנות מחקר, ההשערה היא כי הגורם לסוג סרטן זה הוא דלקת זיהומית של הכבד, שעליה מיתוספת פעולת חומרים רעילים המצויים במזונם של אנשים באפריקה ובמזרח הרחוק. רעלים אלה פעילים וגורמים נזק לכבד כבר מגיל צעיר. כיום יש חיסון בפני דלקת זיהומית של הכבד ומתבצע חיסון של קבוצות שונות באוכלוסיה. בארגון הבריאות העולמי מתכוונים לבצע חיסון מקיף של אוכלוסיית סיכון זו באפריקה. על הצלחת הניסוי יוכלו החוקרים לעמוד רק בעוד עשרות שנים.

המחקר השני הוא בנושא האיידס. החוקרים גילו בשנתיים האחרונות כי אצל כ־30% מחולי איידס מופיע גם סרטן הקרוי קפושי סרקומה (ע"ש יהודי הונגרי שגילה אותו לפני 30 שנה). זה סרטן המופיע בגידולים קטנים אדמדמים מתחת לעור, בגודל 2–5 מ"מ, הקרויים אדמדמים. האדמדמית היא רקמה סרטנית המופקעת בעשרות ומאות מוקדים בתוך העור. אם יימצא חיסון לנגיף זה, אפשר יהיה לחסן באמצעותו גם חלק מחולי האיידס.

אלה שתי דוגמאות של תכנון חיסון בפני גורמים למחלות סרטניות. עם זאת קובע פרופ' טריינין, טעות היא לחשוב שנוכל לייצר תרכיב חיסוני בפני מחלת סרטן כפי שנעשה לדוגמה באבעבועות שחורות, שיתוק ילדים או שעלת. אם תוכיח המחקר אכן יישאו פרי, אפשר יהיה לייצר חיסון בפני אותם גורמים ייחודיים אשר "מפעילים" סוגים מסוימים של סרטן.

גישות חדשות באבחון

מחקרים לחיפוש אנטיגנים (חומרים הגורמים לתגובה של המערכת החיסונית) בקרום תא סרטני, נמצאים בשלבים מתקדמים בארץ ובעולם. מטרתם של מחקרים אלה היא לפתח נוגדנים ביולוגיים אשר תפקידם לאתר את תאי הסרטן בגוף, להצביע על קיומם ולהשמידם. במקרה של תא סרטן המעי הגס, [illegible] ליזום לגלות את האנטיגנים האופייניים לסוג זה של סרטן.

כיום מתמקדים בחיפוש אנטיגנים המצאים על פני קרום תא סרטן השד. אם יוכח כי תא סרטני זה הוא בעל אנטיגניות מיוחדת, אפשר יהיה לפתח נוגדנים חד־שבטיים (מונוקלונליים) כלעומים נגד סרטן זה. נוגדנים אלה יוזרקו לגוף, כדי לאתר אנטיגנים של תאי סרטן בשלבים מוקדמים ביותר.

התהליך של ייצור תאים חד־שבטיים יתבצע בסיוע היתוך תאים של חולה סרטן השד, לדוגמה, יחדיו לעכבר בריא. המערכת החיסונית של העכבר תייצר תאים נוגדניים, המכירים את האנטיגן הייחודי של סרטן השד. תאים אלה יוכלאו בתנאי מעבדה עם תאי סרטן אחרים ולאחר מכן יוזרקו לגוף החולה.

פיתוח תאים נוגדניים חד־שבטיים יאפשר להרחיב את בדיקות־המנע בקרב אוכלוסיות סיכון. למשל, במקרה של סרטן של המעי הגס, ששכיחותו עולה בחברה המערבית. יש מקום לערוך בדיקה מקיפה גם בקרב בני משפחות החולים וצאצאיהם. הוא הדין בסרטן השחלה וסרטן השד.

פיתוח תאים חד־שבטיים מהווה פריצת דרך לא רק בשיטות האבחון אלא בשיטות הטיפול. אם יוכח כי התאים הללו מסוגלים לאתר את האנטיגנים של התאים הסרטניים, ייתכן שאפשר יהיה להשתמש בהם גם להרס התאים הסרטניים. יש כוונה לצייד את זנב התא בחומר רדיואקטיבי או בחומר רעיל, שיתנביית על התא הסרטני ויהרוס אותו.

מחקר אחר בתחום האונקולוגיה מתמקד במציאת האונקוגנים – גנים סרטניים הקשורים בהיווצרות פרועה של חלבונים, שהיא תהליך ראשוני בהיווצרות תאי סרטן. מאז ראשית שנות השמונים יודעים החוקרים כי גנים אלה כלולים במטען התורשתי של כל תא נורמלי. אך בדרך כלל אינם באים לביטוי. לעתים, בשל אירועים שעדיין אינם ברורים לחוקרים, מתחוללים שינויים באונקוגנים והם נכנסים לפעולה: מכאן־ואילך הם גורמים ליצירה מואצת של התא הנורמלי והפיכתו לתא סרטני.

תשובות לשאלות כגון: מהו המנגנון המולקולרי האחראי להפעלת האונקוגן ואילו אירועים מעורבים בחדירת התבטאות שלו, יכולות לשפוך אור על תופעת הממאירות בכללותן ואולי גם לסייע במלחמה בה. עד כה נתגלו כ־20 אונקוגנים מוגדרים ותוארו כמה ממנגנוני פעולתם. לא כולם פעילים באותה דרך. למשל, האדם המעשן עלול בשאיפת חומרים כימיים לריאותיו לגרום לשינוי אירועים נוספים בתוך האונקוגנים. דוגמאות נוספות הן של היחשפות לחומרים כימיים, קרינת שמש, קרינה רדיואקטיווית, חדירת נגיף לגוף. ההערכה היא, כי בעוד 10 שנים אפשר יהיה להשתמש באונקוגנים אלה לאבחון מוקדם של סרטן.

ייצור לימפוציטים קטלנים

כיום מצמצמים בשימוש ובפיתוח חמישה חומרים ביולוגיים המעכבים התפתחות של תאי סרטן. הראשון שהוכנס לשימוש הוא אינטרפרון, המשתייך לקבוצה של חומרים המשנים את התנהגותם הביולוגית של תאי הסרטן. זוהי מולקולה של חלבון שמפרישים רוב התאים ברגע שהם מגורים על־ידי נגיף. הטיפול באמצעות אינטרפרון בכמה סוגי סרטן מצביע על תוצאות מעודדות של נסיגת הגידול, כמו בסוגים מסוימים של לוקמיה או סרטן הכליה. בסרטן הכליה ההצלחה מאוד מסוייגת אך התוצאות יותר טובות מכפי שהיו עד כה. התקווה היא, אומר פרופ' טריינין, כי במקרים של לוקמיה כרונית, שהיא שכיחה למדי ונחשבת חשוכת מרפא, יוכל האינטרפרון לעכב את התפשטות המחלה.

השני ברשימת החומרים הביולוגיים הוא ההורמון המופק מבלוטת התימוס. הורמון זה מופעל בניסוי קליני בחולי סרטן ובחולי איידס. מטרת הניסוי: שיקום המערכת החיסונית לאחר טיפולים כימותראפיים.

חומר נוסף הוא אינטרלוקין 2, המופק מתאי דם לבנים (לימפוציטים). מתברר, שקבוצות לימפוציטים מסוימות "יוצרות קשר" עם קבוצות אחרות של תאים באמצעות הפרשת חומרים כימיים המוכרים כאינטרלוקינים. כיום ידוע כי הלימפוציטים המגורים על־ידי חומרים ספציפיים, עשויים להפריש כמויות משמעותיות של אינטרלוקין כשהם נמצאים בתרבית, וכבר להיהפך לתאים קטלניים לגבי סרטן. הרעיון המרכזי הוא לנטל את הלימפוציטים של חולי הסרטן בתנאי תרבית מחוץ לגוף ולגרות אותם באמצעים ידועים, כדי לגרום להפרשה מוגברת של אינטרלוקין. כך ייצרו לימפוציטים שיהיו קטלניים לתאי הסרטן. לאחר פרק זמן מסוים יוחדרו את הלימפוציטים לגוף החולה ובמקביל ימשיכו להזריק אינטרלוקין 2.

ממציא השיטה הוא ד"ר סטיבן רוזנברג, ממכוני הבריאות הלאומיים בארצות הברית, שדיווח באחרונה על נסיגת גידולים כתוצאה משיטת טיפול זו.

במקביל הוחל בניסוי של הפרדת הלימפוציטים הנמצאים בסרטן. לימפוציטים הנמצאים בתוך הגידול ובסביבתו פעילים נגד תאי סרטן יותר מתאים רגילים הנמצאים במחזור הדם. שיטת טיפול זו נוסתה בעכברים ובאחרונה הוחל בניסוי קליני גם בבני אדם.

השתלת מוח עצמות מהווה כיום גורם משמעותי בטיפול בחולי סרטן הדם. בעתיד הקרוב יורחב הטיפול בחולים אלה וישתלו מוח עצמות שיילקח מגוף החולה עצמו. הכוונה היא להוציא מגוף החולה את מוח העצמות ולהקפיאו. לאחר הקרינה או טיפול כימותראפי מאסיביים נגד תאי סרטן, יוחזר מוח העצמות לגוף. בשיטה זו אפשר יהיה לשקם את מערכת הדם של החולה, ולרפא את האדם מסרטן הדם אף בשלביה המתקדמים של המחלה. שיטה זו תמנע נזק לרקמות ולאיברים אחרים של הגוף, הנפגעים, למרות כל אמצעי המיגון, מטיפולים כימותראפיים וקרינתיים.

מעבר לברנר

פעילות לאומנית אוסטרית בטירול הדרומית־האיטלקית: האוטונומיה הרחבה שניתנה לחבל אינה מספקת את הקיצונים האוסטרים. גם המיעוט האיטלקי מקצין את עמדותיו

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה

אוזה קלוץ (36) היא המנהיגה כיום את ההיימאטבונד, התנועה הלאומנית הקיצונית בדרום טירול. היא אחת משש ילדיו של גיאורג קלוץ, שהיה מבוקש על־ידי המשטרה האיטלקית בגין מעורבות במעשי חבלה ופגיעות, בטירול האוסטרית. בני קלוץ, משפחות איכרים באזור הרים עני ודל, היו טיפוסיים לדרום טירול האיטלקית עד לבואו של גל התיירות הגדול, שהזרים לכאן אשתקד המוני אדם, כמתודיעים זרים, רובם דוברי גרמנית. אוזה מייצגת מיעוט השואף לאיחוד עם טירול מהעבר הצפוני של מעבר הברנר. בעוד מפלגת הרוב כאן, "מפלגת העם הדרום טירולית", מסתפקת באוטונומיה רחבה, אלה ואלה שואפים לדחוק את רגלי האיטלקים, שחלקם הגיעו לכאן בסיוע המשטר הפאשיסטי בשנות ה־30 וחלקם בא עם גלי ההגירה הגדולה מהדרום לצפון של שנות ה־60 וה־70.

בני טירול מצפון ומדרום לברנר הם עם אחד. אותו ניב של גרמנית אוסטרית, אותו לבוש עממי הנפוץ בעזים. אורח חיים דומה של עובדי אדמה באזורי הרים שפרנסתם הנחה כיום תלויה במידה רבה בתיירות. אותה שמרנות פוליטית, אדיקות קאתולית, המסבירה את קיומן של משפחות מרובות־ילדים. אותו זלזול משרש באיטלקים, אותם הרגלי אכילה ושתייה, אותה אהבה לבירה וליין המצמוק בן השנה.

מחבלי טירול יצאו כמה מהמנהיגים הנאצים, לרבות מרטין בורמן, מקורבו של היטלר. לאחר המלחמה מצאו בטירול מחסה כמה מחשודי פושעי־המלחמה. ביניהם מנגלה שאשתו חיה עד היום במראנו. מנגלה בא לבקרה שם פעמים אחדות ממקומות מחבואו.

אגב, משני עברי הברנר קיימת אנטישמיות ערה, אף שמעולם לא ישבו בחבל יהודים ועל תופעה זו לרבות עלילה קאתולית על ילד נוצרי שנרצח לשם אפיית מצות נערך לפני שנתיים בבולצאנו סימפוזיון בין־לאומי.

עד 1918 היו בני טירול מאוחדים תחת האימפריה האוסטרו־הונגרית. גבול איטליה־אוסטריה נקבע אז במעבר הברנר, וכך הפכו כמה מאות אלפי טירולים לאזרחים איטלקיים. אופיו הדמוגרפי של החבל השתנה בהדרגה, בגלל הגירתם של איטלקים, ונוצרו חיכוכים שבעקבותיהם נחתם ערב המלחמה הסכם בנושא זה בין מוסוליני והיטלר. אותם בני טירול הדרומית שביקשו להגר לגרמניה קיבלו סיוע, בעוד הנותרים היו אמורים לראות את עצמם איטלקים.

עם המפלה חזרו לא מעטים מבני טירול הדרומית הביתה, שכן המצב בטירול היה שפיר יחסית למצב בגרמניה המנוצחת. הסכם מוסוליני־היטלר בוטל, ובעלות הברית רצו שקט לאורך הגבול בין שתי מדינות שבתחום השפעתן. כך הגיעו ראשי ממשלות רומא ווינה דה גאספרי וגרובר להסכם ב־1946 שהעניק לדרום טירול אוטונומיה רחבה, הכיר בדו־לשוניות במחוז בולצאנו והעביר לידי השלטון המקומי ניהול עניינים אדמיניסטרטיביים שונים.

אבל ההסכם לא סיפק את הקיצונים מבין הטירולים, ומאז פעילות באזור קבוצות שבמשך שנים ביצעו מעשי חבלה במיתקני החשמל (בדרום טירול מופקת שישית מכל הכוח החשמלי במדינה). אחר כך החלו פגיעות באיטלקים תושבי האזור – רובם תושבי ערים, סוחרים קטנים, פקידים, אנשי צבא ומשטרה ומיעוטם פועלים, ורובם גרים בפרברים משלהם. מאז ראשית השנה בוצעו באזור 16 פיגועים (האחרון שבהם ב־1 באוקטובר), והיו הרים רבים להתנקשות בחיי שר הפנים ג'וליו אנדריאוטי, שבא למראנו כדרכו לבלות את סוף השנה.

ההקפדה על דו־לשוניות בחבל ועל תרגומה המעשי לחלוקה שווה של משרות לפקידים, מוצאת לפעמים את ביטויה בהעדפת האיטלקים (רבים מהם בני הדרום החקלאי, המבודדים, מרוב האוכלוסיה). על רקע זה יש להסביר את התחזקות המפלגה הניאו־פאשיסטית בדרום טירול, שהפסידה תומכים בכל שאר חלקי איטליה בבחירות הכלליות ביוני השנה.

מול נציגי 580 אלף דוברי גרמנית הדורשים את הרחבת האוטונומיה, עומדים קרוב ל־250 אלף איטלקים, המבקשים לצמצמה. ניסיון של האיגודים המקצועיים לקיים אירוע למען השלום בין שני העמים (ב־18 באוקטובר) לא הוכתר בהצלחה רבה. לעומת זאת רבים השתתפו בועידת הניאו־פאשיסטים, שהיתה אמורה לדון במעמד האוטונומיה בדרום טירול (19 באוקטובר).

באיטליה יש הטוענים, בעיקר בחוגי אינטלקטואלים משמאל, שאין כיום כל משמעות פוליטית או צבאית לקביעת הגבול במעבר הברנר, מה גם שאיטליה ואוסטריה ניצבות במחנה אחד. אבל רוב האיטלקים שחונכו על ברכי היסטוריה ארוכה של מלחמות באוסטריה לאיחוד המולדת, רואים בברנר פרה קדושה שאין לגעת בה. זה המצב שבו נקראה ממשלת הקואליציה של הדמו־נוצרי ג'ובאני גוריה לפעול להפגת המתיחות באזור. ויתורים נוספים שעליהם הוחלט יניחו, יש לקוות, את דעת המתונים במיעוט הגרמני ויצמצמו את מספר תומכי הקבוצות הקשורות לארגונים ניאו־נאציים בגרמניה. פתרון סופי אין לבעיית הדרקיום כאן, והמאמצים מכוונים בעיקר למניעת מתיחות יתר.

האקדמיה מוכת תדהמה

אבי תורת הדה־קונסטרוקציה, פול דה מאן, אינטלקטואל מזהיר ששימש עד מותו ב־1984 פרופסור באוניברסיטת ייל, פירסם בשנות מלחמת העולם השנייה מאמרים בעיתון בלגי פרו־נאצי

שירות The New York Times

ממצא ביוגרפי על אחד האינטלקטואלים המזהירים ביותר של דורנו היכה בהלם את האקדמיה האמריקאית. מתברר עכשיו כי פרופסור באוניברסיטת ייל אשר מת ב־1984, כתב בעיתון אנטישמי ופרו־נאצי בבלגיה בימי מלחמת העולם השנייה. האיש, פול דה מאן, היה עד מותו פרופסור למדעי הרוח באוניברסיטת ייל והחזיק בקתדרה השמורה רק לבולטים ביותר בין המלומדים שם. הוא אביה של תיאוריה מעוררת־מחלוקת על הלשון, אשר לדעת אחרים מקנה לו מקום בין ההוגים הגדולים ביותר של דורו.

חוקר בבלגיה העלה, כי פרופ' דה מאן כתב לפחות מאה מאמרים, שלא היו ידועים עד כה, בשנים 1941–1942, בשביל "לה סואר", עיתון בלגי פרו־נאצי. באחד המאמרים עסק דה מאן בשאלה אם היהודים "זיהמו" את הנובלה המודרנית.

הממצאים היכו בהלם חוקרים בייל ובמקומות אחרים. אחדים הודיעו, שהגילויים ילבו ויכוח, המתנהל ממילא, על המשמעויות האתיות של התיאוריה ושל המתודה של פרופ' דה מאן, המכונות "דה־קונסטרוקציה". הדה־קונסטרוקציה רואה בלשון מדיום חלקלק וכתוב מעיקרו, המשקף ללא הרף את ההיפך ממה שהוא טוען לו.

כאשר מת דה מאן ספד לו נשיא אוניברסיטת ייל, בארטלט ג'אמאטי, במלים: "הוא היה מאור עצום בשביל החיים האנושיים ובשביל הלמדנות האנושית", שאחריו "דבר לא ידמה עוד למה שהיה".

ידיד קרוב של דה מאן, מייקל הרץ, המשמש פרופסור למדעי הרוח באוניברסיטת ג'ונס הופקינס, אמר: "הידיעה על המאמרים האלה מכאיבה לי ומעציבה אותי. הם נראים לי סותרים את רוחו של האיש שהכרתי אחר כך".

היהודים והספרות

את המאמרים גילה סטודנט בלגי, אורטווין דה גראייף. דה מאן חתם עליהם בשמו, ופירסם אותם ב"לה סואר", עיתון ששיתף פעולה עם הכיבוש הנאצי.

לפחות אחד מן המאמרים, שנקרא "היהודים והספרות בת־ימינו", נחשב בעיני החוקרים לאנטישמי. הוא הופיע במוסף מיוחד על היהודים, בארבעה במארס 1941. לצד המאמר הופיעה קריקטורה של יהודים, בעלי קרניים וזקנים, הלובשים טליתות תפילה, ומתפללים לאלוהיהם להכשיל את הגויים. פרופסור דה מאן כתב: "ראיה היא לעצמתם של האינטלקטואלים המערביים, שהם השכילו להגן על הספרות, תחום המשקף כל־כך את התרבות, מפני השפעה יהודית. חרף השמיות הניכרת כל־כך בציוויליזציה שלנו, הספרות הוכיחה שהיא מוסיפה בעיקרה להיות בריאה".

פרופ' ראול הילברג, היסטוריון של השואה באוניברסיטת ורמונט בארה"ב, אמר, כי עד 1942 כבר ידעו כמעט כל המשכילים בבלגיה, שהיהודים נשלחים מזרחה להשמדה. כמה חוקרים אמרו, כי הם הבחינו בדקויות אנטי־נאציות בביקורות על ספריהם של יוצרים יהודיים, דוגמת קפקא או ההיסטוריון היהודי־צרפתי דניאל הלוי. אחרים לימדו סניגוריה על דה מאן בטענה שהוא היה באותם הימים אדם צעיר, ואולי הושפע על־ידי דודו, אנרי דה מאן, אשר שימש שר בממשלת משתפי־הפעולה שהקימו הנאצים בבלגיה.

פילוסופיה ניהיליסטית

פרופ' דה מאן פרש מן העיתון ב־1942, נכנס לעסקי מו"לות, ולבסוף, ב־1947, יצא לארה"ב. שם עבד בבתי הוצאה לאור ובחברות הפצה של ספרים. הוא נעשה סטודנט לתואר שני באוניברסיטת הרווארד ב־1952.

למרבה האירוניה, המאמרים שנחשפו עכשיו נוגעים ללב הויכוחים האתיים על עבודתו של פרופ' דה מאן בייל, אומרים עמיתיו. מבקרי פרופ' דה מאן מתארים את הדה־קונסטרוקציה כפילוסופיה ניהיליסטית, השומטת את הקרקע מתחת לכל אמונה מוסרית או פוליטית. "נראה לי שהדה־קונסטרוקציה היא אנטי־היסטורית", אמר ר. וו. ב. לואיס, פרופסור ללימודים אמריקאיים בייל. "היא מעודדת ספקנות במעט כלפי כל מה שנמצא במעגל החוויה האנושית. זה אחד הדברים שאני זוקף לחובתה".

עמיתיו של פרופ' דה מאן החליטו להדפיס את המאמרים בגיליון מיוחד של "אוקספורד ליטרארי ריוויו" בשנה הבאה, ולבקש את תגובותיהם של חמשים חוקרים מבין אלה שתמכו בהשקפותיו של דה מאן או התנגדו להם.

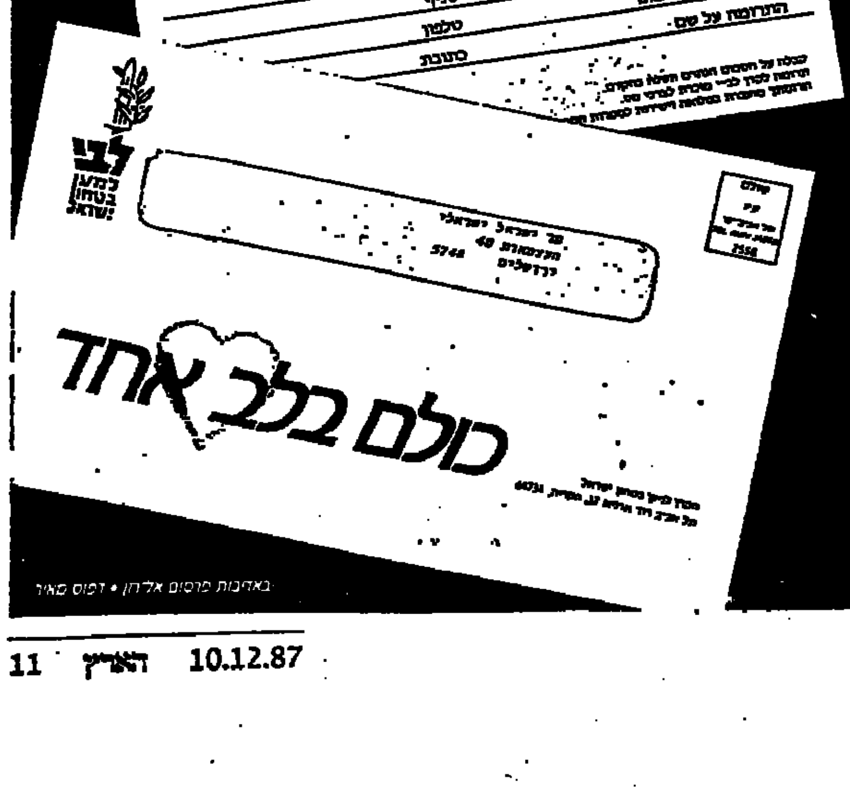

הלב של לב"י
פועם
במיקצב־העם

כולנו תורמים בלב אחד, למען לב"י:
חינוך והשכלה לחיילים שלא זכו לכך בטרם גיוסם.
ציוד הצלה ומיתקנים רפואיים לטיפול בחיילים נפגעים.
מחקר ופיתוח ייחודי של אמצעי לחימה מתוחכמים.

קח אל לבך־צה"ל תורם לך
והתרומה ללב"י היא התרומה שלך.

באדיבות פרסום אלדון • דפוס מאיר

מה נגמר קודם התכנון או הכסף?

יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.

דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020

למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

ועדת המעקב מתכנסת היום לדון בשינויי סדרי המסחר

ועדת המעקב אחר שיטת המסחר החדשה בבורסה מתכנסת היום לדיון, לשמוע הערות ראשוניות על תוצאות השינוי בסדרי המסחר שנעשו השבוע לתוקפם. ישיבתה האחרונה של ועדת המעקב התקיימה לפני כחודש ימים, וחברי הוועדה יבקשו לשמוע ולהשמיע את דעתם על השינויים בסדרי המסחר.

נכון להיום, בבורסה נהוגות ארבע שיטות מסחר לגבי הגביות השונות: שיטת המ.ר.ק. הנהוגה לגבי קבוצת ניירות של 25 מניות, ובה מבוצעות פקודות של עד 5000 אלף דולר. שיטת המשתנים (הדו־צדדית) הנהוגה לגבי אותם ניירות ערך. השיטה הרב־צדדית, הנהוגה לגבי יתרת הגביות הרשומות למסחר, והשיטה המבוכנת, הנהוגה לגבי ניירות ערך שהינם בעייתיים מבחינת רמת הסחירות.

אחת הטענות שסוחרי הבורסה הרבו השבוע להשמיע היתה, כי הקדמת שעות המסחר הרב־צדדי בצהריים לשעות הבוקר, מונעת מחלק מהציבור הרחב למסור בזמן הוראות קנייה או מכירה. סוחרי הבורסה מצביעים על ירידה לכאורה בהיקף הפקודות לביצוע שנמסרו בשבוע האחרון (ואולם לא ברור אם אפשר לייחס זאת להפעלת הסדרים החדשים).

עוד נטען, כי הציבור הרחב אינו יכול למסור פקודות לביצוע בחלק ממחזורי המסחר ב"משתנים", שכן סניפי הבנקים נסגרים באותה עת. בינתיים נודע ממקורות מוסמכים של הבורסה, כי העלות של הפעלת שיטת המסחר הניסיונית מסתכמת ב־297 אלף דולר. עלות זאת כוללת את ההוצאות הישירות בלבד (הוצאות תיכנות וזמן מחשב) ולא את העלויות שנצברו לאחר מכן.

העורך: נחמיה שטרסלר

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

מימון סיבובי לחברת הסנה

על השאלה באיזו דרך מבצעת חברת העובדים עסקות פיננסיות, אפשר ללמוד מעיסקת הגדלת ההון בחברת הביטוח הסנה. האחרונה, הנשלטת על־ידי חברת העובדים, התבקשה על־ידי המפקח על הביטוח להגדיל את הונה. לשם כך ביצעה הקצאת מניות פרטית לחברת "הלוואה וחיסכון" הנשלטת גם היא על־ידי חברת העובדים, שבמסגרתה קיבלה "הלוואה וחיסכון" 38 אחוז מההון ו־18 אחוז מזכויות ההצבעה בהסנה, תמורת 23.6 מיליון שקל.

מכיוון של"הלוואה וחיסכון" לא היו מקורות כספיים, היא פנתה לחברת הבטוחות של בנק הפועלים (הנשלטת בעקיפין על־ידי חברת העובדים) ומכרה לה מניות בנק הפועלים ע"ע בתמורה כספית של 23.6 מיליון שקל. חברת הבטוחות פדתה את המניות לאחר שקיבלה את אישור האוצר לפדיון מוקדם. הכל נשאר במשפחה.

ועדת החברות מאשרת התקנון

ועדת החברות של הבורסה החלה השבוע בדיונים לקראת אישור השינויים בתקנון הבורסה, בפרק העוסק בחברי הבורסה. חלק מהחברים ביקשו להכניס שינויים בחלק מהסעיפים, ואלה יובאו לדיון בישיבה הקרובה. עם אישור השינויים בתקנון, יובא התקנון לאישור דירקטוריון הבורסה, ומאוחר יותר יובא לאישור ועדת הכספים של הכנסת.

גידול במספר בעלי התעודות בקרנות בנק הפועלים

מספר בעלי התעודות בקרנות הנאמנות של בנק הפועלים גדל מ־120 אלף בתחילת 1987 ל־200 אלף כיום, כך מסר השבוע אליהו בן עמרם, מנהל מחלקת ניירות ערך בבנק הפועלים, בפגישה עם כתבי בורסה.

לדברי בן עמרם, נכסי קרנות הבנק גדלו במהלך השנה האחרונה ב־77 אחוז והם עומדים כיום על יותר ממיליארד שקל. בן עמרם גורס כי השינויים במדיניות ההשקעות, התואמת הפעילות של קרנות הבנק לשינויים בשוק ההון, מסבירים את הצמיחה בקרנות הבנק.

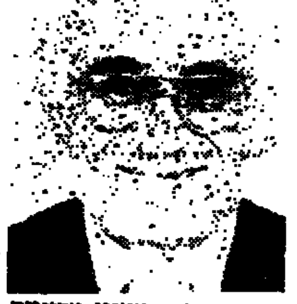

בן עמרם — שינוי מדיניות

"פראט אנד ויטני" אינה מתכוונת לפרוש ממפעל "מנועי בית שמש"

מאת יונתן שרמן

"פראט אנד ויטני" אינה מתכוונת לפרוש משותפתה במפעל "מנועי בית שמש". היא מוכנה להמתין עד להחלטת הממשלה בנושא זה, או עד מציאת רוכש חדש למפעל — כך הובהר על־ידי החברה האמריקאית לגורמים במשרדי האוצר והביטחון.

ל"פראט אנד ויטני" האופציה למכור את מניותיה לממשלה במחיר שבו נרכשו לפני כחמש שנים — בתוספת ריבית.

ל"הארץ" נודע כי השקעת "פראט אנד ויטני" ב"מנועי בית שמש" הגיעה לסכום של 10.1 מיליוני

השקיעה במפעל 10.1 מיליון דולר

דולר. החברה רכשה 40 אחוזים ממניות החברה תמורת 7 מיליוני דולר וכן הלוותה ל"מנועי בית שמש" סכום של 3.1 מיליוני דולר כהלוואת בעלים, שאמורה היתה להיות מומרת בהון מניות.

על־פי החוזה בין "פראט אנד ויטני" ובין הממשלה, יכולה החברה האמריקאית לפרוש מהמפעל בכל עת ולקבל את מלוא השקעתה בו, בתוספת ריבית בשיעור ליבור+1.

החברה האמריקאית מגלה אורך רוח בעניין זה לפי שעה, בעיקר משום שהיא מבקשת להבטיח את קשריה בעתיד עם חיל האוויר הישראלי וכן מפני שהשקעתה מובטחות באמצעות ערבות ממשלתית.

"פראט אנד ויטני" הביעה בעבר את נכונותה להמשיך בשותפותה במפעל, לאחר שירכש על־ידי ורטהיימר. כעת, משהוסרה הצעה זו, הביעה החברה את נכונותה להמשיך בשותפות במפעל עד שיימכר אם קיים קונה חדש או שהממשלה תמשיך להפעילו לאחר יישום תוכנית הבראה.

מנהליו החדשים של כל־בו שלום יפעלו לפיתוח האזור

מאת אבי בנאור

דן וקסמן, המנכ"ל הטרי של כל־בו שלום, ועוזריו, פועלים להוציא את האזור המסחרי שבסביבות מגדל שלום מתוך כסרה להפכו ל"קניון ללא גג" — אזור מסחרי פעיל שיספק שירותים גם בערבים ובסופי שבוע.

כשלב ראשון, מוסר וקסמן, יוצא הכל־בו בימים אלה במסע פרסום תחת הכותרת "מפגש בתי האופנה הגדול במדינה", וכבר במוצאי השבת הקרובה יפתחו בשעות הערב חנויות נוספות באזור הלה־תיחן לקהל, ובהן טתה, אופנת ברוך, ליה, סתי ואופנת קומודור.

מנהליו החדשים של כל־בו שלום עושים יד אחת עם אנשי משרד הפרסום תמיר־כהן, הבוחן בשבילם את אופי המסע השיווקי שיהיה עליהם לנקוט. וקסמן משתף פעולה גם עם איתן רף, מנכ"ל חברת "הולפסון מאייר" הפעלת בימים אלה בתכנון מרכז מסחרי חדש בקומה השנייה של הכל־בו. מדובר ב"מול" שישתרע על פני 2,400 מ"ר ויהווה מרכז משיכה נוסף לקהל. את ה"מול" החדש מתכנן משרד האדריכלים "שלוש", והוא יכלול גם בית קפה חדש של רשת "אפרופו".

שחל ושרון: קודם שיקימו את המפעל, אחר כך שיבדקו

מאת יונתן שרמן

השרים שחל ושרון מתכוונים לערער על החלטתה של ועדת השרים לעניני כלכלה להקים את המפעל הפטרוכימי החדש, המשותף לבית הזיקוק והמפעלים הפטרוכימיים, רק לאחר ביצוע הערכה של הכדאיות הכלכלית.

הערעור יוגש על־ידי השר שחל בשם שני השרים, ובו תתבקש ועדת השרים לעניני כלכלה להחליט על הקמת המפעל ולבצע את הערכה הכלכלית והבדיקות לאחר מכן.

הרקע לערעור הוא רצונם של שני השרים לקדם את הקמת החברה החדשה בלא דחייה נוספת. לעמדה זו מתנגד שר האוצר, המבקש שהבדיקה הכלכלית לשיעורך הנכסים וקביעת הבעלויות וההשקעות תיערך עוד לפני שיוחל בצעד המעשי להקמת החברה החדשה.

נודע, כי ראשי המפעלים הפטרוכימיים נפגשו באחרונה עם שר האוצר וניסו לשכנעו לשנות את עמדתו.

המפעל השני במחלוקת אמור לקום באמצעות איחוד מיתקן האתילן של בתי הזיקוק ומפעל הפוליאתילן של המפעלים הפטרוכימיים. במפעל אמורים להשקיע סכום של כ־80 מיליון דולר כדי להביא להכפלת תפוקתו.

דוד קליין ל"הארץ"

הבנקים אינם מנצלים את מלוא מדרגת האשראי הזולה

הבנקים: ננצל את ההלוואה בשלב מאוחר יותר

מאת אריה לביא

"הבנקים אינם מנצלים את מלוא ההלוואה המוניטארית הראשונה שמעמיד לרשותם בנק ישראל", אמר אתמול ל"הארץ" ד"ר דוד קליין חבר הנהלת בנק ישראל. לפי חישובים שנערכו בבנק ישראל, מגיעה הניצולת של הלוואה זו לכ־50 אחוז בממוצע.

בבנק ישראל מביעים פליאה על אופן פעילותם של הבנקים בנושא זה: הם נמנעים מלנצל הלוואות זולות יחסית בריבית של 20 אחוז ומעדיפים לגייס כספים באמצעות פיקדונות בריבית יקרה, או להשתתף במכרזי בנק ישראל ולהציע הצעות ריבית גבוהות.

הבנקאים דוחו את טענת בנק ישראל ואמרו "זו שטות לטעון טענה כזו. את ההלוואה ניתן לנצל מתי שרוצים, והבנקים רצו להשתמש בכספים אלה באמצע החודש, כאשר גרעונות הנזילות גדלים עקב העברת כספים על־ידי הסקטור המסחרי למע"מ ולמוסד לביטוח לאומי".

בבנק ישראל תמהים על הבנקים המסחריים שלא התחשבו בהצהרות הבנק שיפעל כדי למנוע גרעונות נזילות במערכת. "לא היתה כל סיבה שבעולם שהבנקאים לא יאמינו שזו אמנם מדיניות בנק ישראל. גם אם הצעדים המדויקים שתיכנן הבנק לא היו ידועים לבנקים", אומר ד"ר קליין.

על כך משיבים בבנקים שד"ר קליין הבטיח אמנם שלא יהיו גרעונות נזילות, אך בהעדר מידע על צעדי בנק ישראל לא היה מנוס מלפעול להעלאת הריבית.

משה קוטליצקי: המדיניות הכלכלית הכניסה אותנו למלכוד

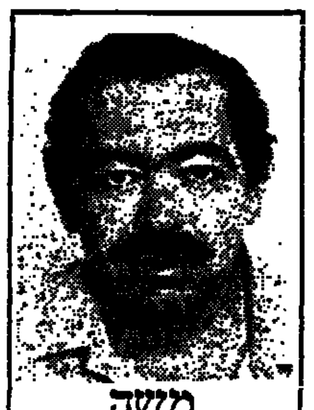

מדיניות משרד האוצר ובנק ישראל הכניסה אותנו למלכוד — רווחיותנו נשחקת מצד אחד ואיננו יכולים להעלות מחירים, ללא הפסד לקוחות, מצד שני — כך טוען משה קוטליצקי, מנכ"ל חברת "זיסטניק" לייצור אבזרי אלקטרוניקה למערכות אזעקה.

קוטליצקי מציין, כי כיום 95 אחוזים ממכירותיו, שהם כ־15 מיליון דולר, הם יצוא לגוש הדולרי. לדבריו, רווחיות זו נשחקת בגלל רכישת חומרי גלם במטבעות אירופיים ובה־אנים, כשעה שהמפעל אינו יכול להעלות את מחיריו.

קוטליצקי סבור כי אם המפעל אכן יעלה את מחיריו, הוא יידחק מהשוק על־ידי יצרנים מארה"ב ומהמזרח הרחוק, הממתינים לצעד כזה.

קוטליצקי מציין עוד, כי בעיית הרווחיות לא תיפתר באמצעות התייעלות, שכן "זיסטניק" הכניסה כבר במפעלה את כל מערכות האוטומציה האפשריות.

יונתן שרמן

יונידרס — פיתוח תחום חדש

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

"יונידרס" חגה את הצלחתה להתפתחות שחלה בשנים האחרונות בתחום בגדי העבודה. הכוונה להחלטתם של מפעלי התעשייה ומוסדות אחרים לאמץ מדים יחודיים ולא להשתמש עוד בבגדי עבודה סטנדרטיים, דוגמת בגדי העבודה של "אתא".

גיורא סמואל — יו"ר

"יונידרס" הוקמה באמצע שנות השבעים על־ידי גיורא סמואל, אשר החליט לנסות ולמלא את צרכיהן של חברות גדולות בכל הקשור לתפירת בגדי עבודה על־פי הזמנת הלקוח.

התפתחות החברה צברה תנופה מיוחדת בתחילת שנות השמונים, עם גידול הביקוש למוצריה. הצמיחה נמשכה במיוחד בשנתיים האחרונות, עת הוקמו שתי חברות־בנות חדשות, שבעזרתן חדרה החברה לתחומים נוספים.

"יונידרס" הקימה לפני שנה את החברה־הבת "יונירנט", במטרה לפעול בתחום חדש לחלוטין — השכרת בגדי עבודה.

"יונירנט" יצרה נורמות חדשות בנושא הביגוד. היא מתכננת ומתאימה ביגוד לכל עובד על־פי תפקידו, מציידת אותו בשלוש מערכות בגדים, ומדי שבוע מחליפה את מערכות הבגדים המלוכלכות במערכות נקיות. הסכמי השכרת המדים הם לשלוש שנים. הם זכו להצלחה כה רבה, שמאז הקמת החברה הצטרפו לתוכנית השכרת המדים 200 חברות ישראליות, ומחזורה של "יונירנט" מהווה כמחצית מכלל המחזור של החברה.

"יונידרס" הקימה חברה־בת נוספת, "יוניקלין", המייצרת ביגוד לעובדים בחדרים נקיים. בחדרים נקיים מייצרים רכיבים אלקטרוניים רגישים. פעילות זו עדיין מצומצמת יחסית ומהווה רק כ־8 אחוזים מכלל פעילותה של "יונידרס" בתחום מכירת הבגדים, אבל מכירת בגדים לחדרים נקיים פותחת בפני החברה שוקי יצוא חדשים, ובאחרונה היא אף זכתה במכרז של חיל האוויר האמריקאי.

הבגדים לייצור בגדי עבודה לחדרים נקיים נקנו בעבר ביפאן, אך בגלל המחיר הערבי הגבוה החליטה "יונידרס" לפתח בד משלה. כיום יש ברשותה בד מיוחד, השווה חוט פחם, למניעה של הצטברות חשמל סטטי או השרת חלקי בד.

"יונידרס" צופה המשך התפתחות המכירות, בעיקר בתחום השכרת בגדי עבודה. בתחום זה היא הקימה מערכת שיווקית לחלוקה ואיסוף של בגדים הפרוסה על פני כל הארץ, והתוצאה היא שבאחרונה קיבלה החברה הזמנות מהתעשייה האווירית וקראום לשכירת מדים.

נתונים עיקריים

- מכירות — מחזור הפעילות של החברה השנה מגיע ל־4.25 מיליוני דולר בהשוואה למכירות של כ־3.1 מיליוני דולר בשנת 86'. גידול של 37 אחוזים.
- רווח — הרווח לאחר מס בששת החודשים המסתיימים בחודש ספטמבר הגיע לסכום של 340 אלף דולר.
- יצוא — היצוא השנה יגיע לסכום של כ־100 אלף דולר.
- הנהלה — גיורא סמואל הקים את המפעל ומשמש יו"ר מועצת המנהלים. מנהי שני הצטרף לחברה לפני ארבע שנים כמנכ"ל.
- בעלות — 91 אחוזים מהבעלות מצויים בידי סמואל ויתרת 9 האחוזים בידי שני.
- חברות בנות — החברה פועלת בחיפה ומפעילה כאמור אתר גם את שתי החברות־הבנות שלה — "יונירנט" להשכרת בגדי עבודה ו"יוניקלין" לייצור בגדי עבודה לחדרים נקיים.
- עובדים — בחברה מועסקים כיום כ־200 עובדים.
- השקעות — החברה מתכננת לבצע בעתיד הקרוב השקעה, שבה יגויס סכום של 1.4 מיליון שקל תמורת רבע ממניות החברה.
- מוצרים — כמחצית הפעילות היא מייצור בגדי העבודה ובכלל זה בגדי עבודה לחדרים נקיים. המחצית השנייה היא השכרת בגדי עבודה.

מכתב למדור

רואה החשבון: פעלנו כראוי

הכתבה בכותרת "השכנוצות — עסק גמיש" ("הארץ" 3.12) דנה בתשקיפי חברת אלקול בע"מ. הכתבה קובעת כי "בתשקיף שפורסם ב־31.5.87 הציגה החברה־הבת כמי שחייבת לאלקול 2.1 מיליוני שקל. אלקול לא הפרישה לחובות מסופקים מול חוב זה, וכל ההתייחסות לחברה־הבת היתה כאל גוף שיוכל בעתיד לעמוד על רגליו (...) למרות הגרעון המשמעותי בהון.

"בתשקיף החדש, שפורסם השבוע, נמחק החוב כולו, לאחר שהחברה הגיעה למסקנה שחוב זה לא ניתן לגבייה. מה התברר לפתע?"

להלן העובדות:

א. במאזן (המסקר אך בלתי מבוקר) ל־30.9.86 שבתשקיף מאי 1987 כלול, אמנם, חוב של החברה־הבת הנדונה בסך של 2.1 מיליוני שקל. באותו מאזן כלולה הפרשה בסך 0.8 מיליוני שקל בגין החברה־הבת זאת (ראה ביאור 6ב') — מלוא סכום הגרעון בהון של החברה־הבת.

ב. בהתאם לדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה־הבת ל־31.3.87, גדלו הפסדיה במחצית השנייה של שנת 1986/87, כך שסכומם המצטבר ל־31.3.87 עלה על הון המניות והחוב לחברה־האם כאחד. בעוד שב־30.9.86 היה לאלקול כיסוי, במלאי ובחובות לקוחות (גם כשאלקול רואה עצמה אחרונה בין נושי החברה־הבת), הרי שב־31.3.87 לא נותר כל כיסוי שכזה, ולכן "הגיעה החברה למסקנה שחוב זה לא ניתן לגבייה". בכך ניתן ביטוי להפסד של אלקול, בקשר לחברה־הבת, במחצית השנייה של שנת 1986/87.

ג. על כריכת תשקיף מאי 1987, במסגרת, מובאת חוות הדעת של רואי החשבון באשר לחשש להמשך קיומן של החברה והחברות־הבנות שלה.

הפרשה להפסד צפוי ממימוש נכסים קבועים העומדים למכירה:

א. הכתבה מציינת "שבתשקיף של 31.5 נכתב שיש לחברה רכוש קבוע המיועד למכירה בשווי של 4.6 מיליוני שקל" ומוסיפה: "כלומר, זהו השווי לצרכי מכירה".

לא ברור לי מה פירוש "שווי לצרכי מכירה". בדו"חות הכספיים שבתשקיף האמור כלול, אמנם, הרכוש המיועד למכירה בסכום הנקוב — עלותו בניכוי הפחת שנצבר. באותה עת ציפתה החברה למימוש בסכום שלא יפחת מעלות מופחתת זאת.

ב. הכתבה ממשיכה ומתריעה על כך ש"בתשקיף החדש מ־30.11.87 הופרשו 0.7 מיליון כנגד רכוש זה". לאור ההסכמים שנחתמו לאחר תשקיף מאי 1987, באשר למימוש חלק מהנכסים, והציפייה לתמורה ממימוש הנכסים הנותרים, עלה שנצפה הפסד של 0.7 מיליון. הכותב סבור, כנראה, שהחברה חטאה בכך שכללה הפרשה להפסד זה כבר בדו"חותיה הכספיים ל־31.3.87, שבעת פרסומם עמדה על קיומו.

יצחק שמר, רואה חשבון

הכותב הוא שותף במשרד המבקר את חשבונות אלקול

הארכה אוטומטית עלולה להיות הערכה שגויה.

לפני מתן הוראות חדוש־הביטוח
כדאי לעצור לרגע ולהתייעץ עם מומחים,
שהצרכים שלך - תמיד לנגד עיניהם.
בלבוביץ את שטריכמן תמצא צוות אנשים
שזה 20 שנה מתמחים בהצלחה בביטוח העסקי,
תוך שילוב "ראש פתוח" עם ידע מקצועי רב,
דמיון וחשיבה לא שגרתית ועם הרבה לקוחות מרוצים.

לבוביץ את שטריכמן
סוכנויות ביטוח בע"מ
ז'בוטינסקי 1, בורסת היהלומים (בנין מכבי) רמת־גן.
טל: 261571, 269478, 03-266953 פקס. 03-267623.

קח מיזוג אויר לרכב תן שווה ערך!!!

ברטר
המסלקה הישראלית לסחר חליפין בע"מ
BARTER
רח' אחוזת בית 3, תל־אביב 65143, טל: 659620, 03-652780.

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ 9.12.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.52	1.59	1.5543	1.5737	1.52	1.59	1.5538	1.5732	1.52	1.59	1.5543	1.5739	1.5638	−0.0027
1 ליש"ט	2.74	2.87	2.8110	2.8460	2.75	2.89	2.8043	2.8393	2.75	2.89	2.8055	2.8408	2.8258	0.0099
1 מארק גרמני	0.92	0.96	0.9386	0.9503	0.92	0.97	0.9380	0.9497	0.91	0.96	0.9349	0.9467	0.9430	0.0036
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.2763	0.2797	0.26	0.28	0.2759	0.2794	0.27	0.28	0.2763	0.2798	0.2782	0.0011
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.8328	0.8432	0.82	0.86	0.8317	0.8421	0.81	0.86	0.8326	0.8431	0.8384	0.0032
1 פרנק שוויצרי	1.12	1.17	1.1475	1.1618	1.13	1.18	1.1459	1.1602	1.12	1.18	1.1453	1.1598	1.1534	0.0035
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.2592	0.2624	0.25	0.27	0.2592	0.2624	0.25	0.27	0.2591	0.2623	0.2606	0.0008
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2417	0.2447	0.24	0.25	0.2418	0.2448	0.23	0.25	0.2419	0.2449	0.2433	0.0011
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2433	0.2464	0.24	0.25	0.2431	0.2461	0.23	0.25	0.2432	0.2463	0.2447	0.0008
1 מרק פיני	0.37	0.39	0.3812	0.3860	0.37	0.39	0.3814	0.3862	0.37	0.40	0.3813	0.3861	0.3838	0.0013
1 דולר קנדי	1.16	1.21	1.1869	1.2018	1.17	1.22	1.1888	1.2037	1.16	1.22	1.1884	1.2034	1.1953	−0.0008
1 דולר אוסטרלי	1.02	1.12	1.0922	1.1058	1.05	1.13	1.0926	1.1062	1.06	1.13	1.0911	1.1048	1.0997	0.0045
1 ראנד דרא"פ	0.52	0.62	0.7956	0.8056	0.48	0.81	0.7955	0.8055	0.50	0.70	0.7954	0.8054	0.7996	0.0012
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4478	0.4534	–	–	0.4475	0.4531	–	–	0.4483	0.4539	0.4509	0.0010
10 שילינג אוסטריים	1.30	1.36	1.3305	1.3471	1.31	1.37	1.3332	1.3498	1.31	1.37	1.3318	1.3486	1.3397	0.0054
1000 לירטות איטלקיות	1.24	1.31	1.2730	1.2889	1.24	1.32	1.2699	1.2857	1.25	1.34	1.2740	1.2900	1.2797	0.0045
100 ינים יפאניים	1.15	1.20	1.1766	1.1913	1.15	1.21	1.1749	1.1896	1.15	1.21	1.1759	1.1907	1.1838	0.0029

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם –
יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.
ELAL אל על

שלם את המע"מ וסע!!!

פוגל

אפשרות ל־100% אשראי עד 30 חודש.
לבחירתך 9 דגמים שונים.
ההצלחה המסחרית של השנה - פורד טרנזיט החדשה

הכנס עוד היום לסוכן פורד.

Ford פורד נותן לך יותר
חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ מפיצי פורד בישראל

שערי המניות 9.12.87

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אחוה ש	23000	חב	5	+1250	+5.8	+5
הספנות 0.1	1520		276	+11	+0.7	+242
הספנות א 0.5	870		737	+29	+3.5	+915
כללי לא במסחר	15020		53			−45
פ.ב.ב. 0.5	8165		979	+120	+1.5	+2278
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88						
אידיבי רג 100.0	101750		237	+500	+0.5	+426
אידיבי ב 100.0	103400		11	+80	+0.1	+10
אידיבי בב א	610200			+200		+3
אגוד 0.1	75800		76	+400	+0.5	+433
דיסקונט ב	129400		3	+400	+0.3	+82
דיסקונט א	129350		68	+300	+0.2	+392
דיסקונט שה ב	15205	של				
המזרחי ש	41800		284	+30	+0.1	+102
המזרחי ב	41650		121			+74
הפועלים בבב	90000		0.5	−1000	−1.1	−5
הפועלים ש	69030		739	−400	−0.6	−3109
הפועלים ב	69000		30			+95
כללי א 1.0	176000		11			+16
כללי שה 2	8450		42	−40	−0.5	−42
כלל 0.1	43800		1532	−280	−0.6	−4468
כלל שה 11	16355		21			+71
מימון ומסחר 1.0	58100		1	+100	+0.2	+40
מימון ומסחר 5.0	29400		25	+50	+0.2	+37
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89						
אידיבי רג 100.0	122400		85			+106
אידיבי ב 100.0	122210	לנ				−1
אידיבי בב א	740570	לנ				
איגוד 1 ש"ח	91801		25	+200	+0.2	+197
דיסקונט ב'	156420	לנ				
דיסקונט א'	136500		7	−4500	−2.8	−14
מזרחי ש'	49600		185	−500	−1	−6
מזרחי ב'	50100	לנ				+48
הפועלים ש'	83115		284	+413	+0.5	+564
הפועלים ב'	82600		16	+499	+0.6	+52
כללי א'	211500	של				
בל"ל סטוק	52900		324			+27
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	25300		34	−99	−0.4	−17
לאומי-מש' ש	8600		23	+95	+1.1	+125
לאומי-מש' ב	8610			+150	+1.8	+85
כרמל ש			—	הפסקת	מסחר	—
כרמל שה 1			—	הפסקת	מסחר	—
פת משכ ש	2400		800	+50	+2.1	+1517
משכן ב ש	3600		329			−79
עצמאות 0.1	20899		15			−5
טפחות מבכ ש	22900	של				
טפחות רג ש	23450		15	+20	+0.1	+15
טפחות שה 1			—	הפסקת	מסחר	—
טפחות שה 2	5410		500			
יעסור 1.0	2510		39	−92	−3.5	−309
יעסור 5.0	1664	בח	400	−185	−10	−664
בירב 1.0	8299		47	+82	+1	+34
מוסדות מימון						
שלמון אפ	840		3650	+12	+1.5	+7071
החקלאות מבכ א	310000	לנ				
החקלאות מבכ ג	213000	לנ				
לאומי תעש' א ש	12300		55	+340	+2.8	+184
פתוח תעש' מבב	142299	לנ				
פת תעש' בב ג	467000	לנ				
פת תעש' בב גג	269000	לנ				
פת תעש' בב גגג	274000	לנ				
פת תעש' בב ד	282206	לנ				
פת תעש' בב דד	66894	לנ				
מרכז קבלנים 5.0	860		620	+40	+4.9	+1180
תיירות בב	210500	לנ				
כלל ליסינג 0.1א	24500	של				
כלל ליסינג 0.5ב	22450		39	+220	+1	+45
ביטוח						
איילון	123.5		6200			−4690
איתן	136		1200	+4	+3	+22855
אדמס 0.1	1524		2211			−1211
אדמס א 0.5	1040	חב	5000	+50	+5.1	+13682
בטוח מקנה 0.1	330	חב	600	+16	+5.1	+1000
בטוח מקנה 0.5	230		2000	+1	+0.4	+1600
מקנה אפ	228	של				
מקנה הס	106		4360	+1	+1	+33800
הדר 1.0	165		6454			−5889
הדר 5.0	128		13848			−1658
הדר אפ סד 2	146.5		4670	−5	−1	−3670
הפניקס 0.1	774		709	−10	−1.3	−709
הפניקס 0.5	551		373	−20	−3.5	−422
המסנה-הראל 1.0	5440		80	−60	−1.1	−68
המסנה-הראל 5.0	4400		87	+60	+1.4	+47
מנורה 1.0	2161	של				
מנורה 5.0	1420					
סהר 3 1.0	381		2000	+8	+2.1	+6000
סקורסט 0.1	1050		500	−33	−3.1	−900
צור ש	320		3500	+9	+2.9	+1830
ציון השקעות 1.0	[illegible]					
ציון השקעות 5.0	1065		45			
מסחר						
אינטר גאמא 1.0 ש	770		167	+25	+3.4	+267
אינטר גאמא 5 ש	565		3061			
מודי עזרא 1.0	761		750	+11	+1.5	+1580
מודי עזרא אפ	390		422			−422
כלל אפ 4	366		8159	+8	+2.2	+23923
כלל אגח 2	160		39512	+5	+3.2	+107765
קריסטל 1.0	800		1585	+20	+2.6	+7371
רפק 0.1	18500		20	+545	+3	+20
רפק 0.5	19000	של				
שופרסל א 2.0	11250		380	+150	+1.4	+13
שופרסל אפ	5487		180			+91
שופרסל אגח	108		128358			
שירותים						
[illegible]	390		11147			−5640
מפעת הספקה 0.1	811		940	+16	+2	+165
מפעת הספקה 0.5	260		4339	+8	+3.2	+6298
קידר 0.1	890	בח	707	−10	−1.1	−318
קידר 1.0	240		2480	+4	+1.7	+2570
מוס' עיתונה 0.1	1623		150	−25	−1.5	−150
מוס' עיתונה 0.5	970		550	+12	+1.5	+558
מלונות ושירותי תיירות						
גלי זהר 1.0	2535	לנ				
גלי זהר 5.0	1650	לנ				
מלונות דן 1.0	1655		240	+55	+3.4	+340
מלונות דן 5.0	1555		324	+50	+3.3	+626
חוף האלמוג 1.0	6190		4	−10	−0.2	−4
מלונות הירדן	2900		252	−70	−2.4	−252
מחשבים ושירותי מחשבים						
ת.י.ל.ג. 1.0	226		20300			+201
ת.י.ל.ג. אפ'	98		21045	+5	+3.7	+56000
ת.י.ל.ג. אג"ח	102.5		5532			−4552
יעגא 1.0	6050	בח	557	+344	+6	+715
מ.ל.ל. 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מ.ל.ל. 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
ניקוב מחשבים 1	990		738	+5	+0.5	+162
ניקוב מחש' 5	410	תב	4070	+27	+7.1	+11570
ניקוב אפ סד 2	991		9329	+101	+11.4	+8671
תים מחשבים 1.0	748		1015			−715
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אזורים אפ	706		8768	+23	+3.4	+20301
אזורים אגח	143		23746	+4	+2.9	+93294
אילון 1.0	291		600	+6	+2.1	+1105
אל-רוב 1.0	315		2270			
אפריקה 0.1	42600		2	+600	+1.4	+68
אפריקה אפ	24650		10	+1050	+4.5	+57
ארזים	4600		382	+100	+2.2	+162
אירלון 0.1	2865		22			−22
אירלון 0.5	2090		300	+70	+3.5	+318
ברנוביץ 1.0	2841		22			+22
ברנוביץ 5.0	2300	של				
דנקנר 1.0	6360		6			−6
ורדי 0.1	178		369	+2	+1.1	+1631
ורדי 0.5	139		3000			+528
המסלול 1.0	810					
המסלול 5.0	465	תב	550	−30	−6.1	−798
הלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	315		20128			
ירושלים אפ	109.5		10013	+5	+1.4	+26412
גבים 0.1	4300	בח	476	+100	+2.4	+748
גבים 0.5	3628		164			−105
ישפרו 0.1	3440		405			−444
ישראלום 1.0	1278		1000	+23	+1.8	+431
ישרס 10.0	18990		215			−135
כנן פיתוח 1.0	9000		61	+278	+3.2	+68
לנדיר 1.0	6321	קב		+301	+5	+2743
לנדיר 5.0	2290	תב	4984	+170	+8	+6220
מ.ת.מ. 1.0	303	לנ				
מ.ת.מ. אפ 2	164	לנ				
מ.ת.מ. אגח	117	לנ				
מאפר בניה 1.0	546	לנ				
מישגאל 5.0	158.5		8378	+5	+3.6	+10903
מישגאל אפ	139		2978	+8	+6.1	+3678
מנרב 5.0	1202		385			−305
מנילו 1.0	1805		804	+10	+0.6	+872
לוינסון 1.0	590		594			
לוינסון 5.0	166		2006			
ליפשיץ 1.0	311	בח	5018	+10	+3.3	+9466
ליפשיץ 5.0	200		22833	−5	−2.4	−52833
ליפשיץ אפ 1	121		5	+2	+1.7	+1495
ליפשיץ אגח	102		5375			−375
נאות אביב 0.5	3298		16			+34
נכסי אורים	320		4683	+5	+1.6	+14583
פזי השקעות 1.0	707		400	+12	+1.7	+1000
סופי 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
עמר הלע סד 1 ש			—	הפסקת	מסחר	—
קסרה 0.1	2900	של				
קסרה 0.5	1355		100	+40	+3	+1163
רוטמן 1.0	554		10533			−535

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
הטבין 5.0	198		6350			
הטבין אפ	955		800	−15	−1.6	−700
הטבין אג"ח	126		2	−5	−0.4	−2
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2700		20	+70	+2.7	+17
מטעי הדר 0.5	2109		93			−93
מהדרין 0.1	6519		541	+18	+0.3	+429
מהדרין אפ	3910		62	+100	+2.6	+42
נכסי הדרים 1.0	1692		2107	+32	+1.9	+2320
פריגו 0.5	2550		1075	−50	−1.9	−1280
מזון וטבק						
דובק בב ש	3510		407	−90	−2.5	−304
דובק בב ב	3500		533	−120	−3.3	−533
עלכל 1.0	370		1700	+9	+2.5	+1698
עלכל 5.0	380	של				
עלכל אגח	103		29160			
מבשל בירה 1.0	33700		64	+150	+0.5	+5
מבשל בירה 5.0	27900	תב	239	+1400	+5.3	+385
יצהר 1.0	1020	בח	300	−10	−1	−83
יצהר א 5.0	620					−246
יצהר אפ 2	355			+5	+1.4	+600
כן 1.0	485		600			−521
כן 5.0	370		400			−400
מגפרוסט 1.0	15720		50	+220	+1.4	+858
עסיס ב 0.5	360		10392			−2270
אגנל שקל 1	2247	של				
שמן מבב א	1650		578	+50	+3.1	+683
טכסטיל והלבשה						
אתא סד 1 ש	582		2090			−320
אתא אפ	298	של				
אתא אגח	107.5	של				
אופיס 1.0	545		96			
אופנת כתר 1.0	391		5280	+18	+4.8	+10156
אופנת כתר 5.0	291		3000	+4	+1.4	+2067
[illegible] א	299		2500	+7	+2.4	+2270
ארגמן רג ש	10100		127	+340	+3.5	+335
דלתא-גליל 1.0	1600		572			
דלתא-גליל א 5.0	1330		300	+10	+0.8	+315
מכונית מאוחד 1	1680		25	−20	−1.2	−25
מכונית מאוחד 5	856		247	−15	−1.7	−247
ויטלס 1.0	299		880			−880
ויטלס 5.0	219		300	−4	−1.8	−500
ורדינון 1.0	4870		63	+110	+2.3	+21
זיקית 1.0	1901		640	+1	+0.1	+213
זיקית 5.0	1715		812	+25	+1.5	+512
זיקית אפ	655		206			−175
כתר	197		256	+2	+1	+34
כתר אפ	115		1269	+1	+0.9	+1269
לודזיה 0.1	839		548			
לודזיה 0.4	544		127	+9	+1.7	+1023
ליגת 1.0	248		1165	+6	+2.5	+689
עים 1.0	377		1815	+9	+2.5	+7485
עים 5.0	208		1328			−640
עים אפ	172		5370			+5020
עים אגח	115.5		4250	+5	+1.3	+22770
עסק סדרה 1 ש'	266		2710	−3	−1.1	−1192
עסק אפ	144		5268	+1	+0.7	+1411
פולגת א	1127		541	+22	+2	+2218
פלינן א 0.5	9450	בח	130	+650	+6.2	+253
פרגוד	789	בח	100	+8	+1	+139
גיבור סבריה	7070		20	+70	+1	+218

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מתכת ומוצריה						
אורדן 0.1	7700		117	−300	−3.8	−121
אורדן 0.5	6850		100			
אלומית 1.0	6080	של				
אלומית 5.0	4970	של				
כבלים ש	354		5087	+8	+2.3	+3289
כבלים אפ	101		5184	+2	+2	+7566
כבלים אגח	101		901			−978
התוף 1.0	600		312	−5	−0.8	−12
התוף 5.0	339	תב	130	+20	+6.3	+3870
התוף אפ	2800		39	+248	+9.7	+155
דיקה 1.0	2848	של				
דיקה 5.0	1568	תב	80	+145	+10	+129
קמסאות טח 5.0	3700		162	+75	+2.1	+215
כבלי ציון 1.0	2300		841	+80	+3.6	+2512
כבלי ציון 5.0	1310		1550	+23	+1.8	+5644
קרגני 1.0	220		2982			−3336
קרגני 5.0	137		3140	−2	−1.4	−3116
נחשתן 0.1	38999		39	−982	−2.5	−107
נחשתן 0.5	15180					−270
פקר פלדה 1.0	2050		1215	+28	+1	[illegible]
קינג 1.0	710		137	−7	−1	−137
קינג 5.0	447	של				
קליל 1.0	2201		544	+23	+1.2	+687
קליל 5.0	1768		737	+70	+4.1	+1068
קליל אפ	855	תב	2310	+75	+9.6	+2760
קליל אגח	116		6350	+2	+1.8	+29000
שלרות 5.0	5266		115	+126	+2.5	+147
תעשיות לכיש 1.0	764		30	+29	+4	+1538
תעשיות לכיש 5.0	430		200	−3	−0.7	−120
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	300000		8			−1
אלקו 0.1	7135	תב	98	+600	+9.2	+254
אלקו 0.25 ש	4080	תב	525	+300	+8.1	+926
אלקו 0.25 ב	3911		87	+11	+0.3	+154
אלקטרה 0.1	1970		630	+20	+1	+1630
אלקטרה א 0.5	1447		1365			+2707
אמת 5	1036		2650	+45	+4.5	+4224
אמת 3	146		34402	+3	+2.1	+55798
אורית 1.0	16300		50			−5
כלל תעש אלק'	2371		3649			−466
מקסטרוניקס 1.0	1205		426			−254
מקסטרוניקס 5.0	1050		381	+50	+5	+550
פיכמנגר 1.0	507			+22	+4.5	+100
פיכמנגר 5.0	390	בח	1000	+3	+0.8	+150
ציקלון 1.0	1642		425	+47	+3	+577
ציקלון 5.0	717	בח	280	+42	+6.2	+1647
קבוסטין ארלי 1.	5870					
קבוסטין ארלי 5.	5260			+96	+3	+62
ת.א.ת. 1.0	922		500	+11	+1.2	+500
ת.א.ת. 5.0	432		3187			+12299
תדאה	755		1200	+8	+1.1	+3560
מוצרי בניה						
א.ב. תעשיות 1.	192		13445			−5945
א.ב. אפ	716		457	−3	−0.4	−457
א.ב. אגח	135.5		39547	+5	+5.4	+53260
אקרשטיין 1.0	568	של				
אקרשטיין 5.0	340		2120	−4	−1.2	−759
אקרשטיין אפ	523	של				
אקרשטיין אגח	128	של				
אורם בלוס	144		10682			−1364
בלוס אפ	92		15700	+2	+2.2	+7485
מוזל השק בעוש	523			−3	−0.6	−600
מתאוקה ולפסן 1	21866	לנ				
מתאוקה ולפסן 5	16550	תב	5	+1000	+6.4	+10
נגב קרמיקה	456		5205	+20	+4.6	+16663
נגב קרמיקה אפ	216		6521			−1827
כימיה, גומי ופלסטיק						
אבן 5.0	1847		1810	+37	+2	+5319
אליאנס ב	1630		299			
גל תעשיות 1.0	440	של				
גל תעשיות 5.0	297	של				
גל אפ	125		3500	+5	+4.2	+10700
גל אגח	101		8668			+5000
דשנים 0.1	3535	תב	282	+290	+8.9	+432
דשנים 0.5	1559	בח	42	−16	−1	−5
חיפה כמי' 10.0	850		4625	+16	+1.9	+10263
לידסקי 1.0	2368		580			−430
מקסימה 1.0	900	של				
מקסימה 5.0	622			+17	+2.8	+260
סנו 1.0	19900	תב	37	−1100	−5.2	−37
סנו 5.0	16700		15			−15
פריקלאס	544		3330			−1344
פריקלאס אפ	173		5000	+1	+0.6	+3672
קרם כימיקל 1.0	4714		454	−70	−1.5	−454
קרם אפ	2250		220			−14
קרם אגח	105		7500			+5500
ת"א 5.0	4522		32	+88	+2	+98
פרוטארום 10.0	52530		38	+1000	+1.9	+109
עץ, נייר ודפוס						
כתר	190		4733	+3	+1.6	+6603
דפרון 1.0	6859					
דפרון 5.0	4603		10			−10
ה.מ.ג. 1.0	10450		641			−210
יאה 1.0	1672		339			−363
לבידי אשקלון 1	689		502			−502
פלס ב 0.5	35444		6	+1000	+2.9	+6
קרגל	905		7870			+3948
[illegible]	560		3229			+571
רים 0.1	589		2850	+6	+1	+2850
רים 0.4	250	תב	4260	+15	+6.4	+5760
העל ב 0.2	16530		57	−40	−0.2	−51
תעשיות שונות						
אבריק 1.0	441		4278			+952
אבריק 5.0	166		8000			+6520
הלביה יחד	2670		155	−50	−3.1	−155
הבמפלק 1.0	1441	תב	35	+131	+10	+230
הבמפלק 5.0	922		286	+40	+4.5	+319
השקעות בתעשיה						
כור בב ש	8050		60.9			
העשיה אפ	170		15931			+27705
העשיה אגח	112		13780	+5	+0.5	+13780

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
חברות השקעה						
אזיקו ש	6365		62			
אלגד ש	1155		300			−40
גאלה 1.0	1040	של				
גאלה אפ	735	של				
גאלה אגח	105		10000	−1	−0.9	−12500
הבנור 1.0	475		7			
הבנור 5.0	424		236			+234
חברה לישראל 5.0	3700		2593	+100	+2.8	+6018
הלכמן 0.1	115000					
הלכמן 1.0 ש	21200		16			−16
אמשא א 0.5	21200		15	+300	+1.4	+83
פועלים השק ש	822		6028	+17	+2.1	+17276
דיסקונט השק אפ	1025		4739			+6014
דיסקונט השק אגח	108.5		6000			+4446
מזרחי השק ש	30550		29	+200	+0.7	+52
מוד השקעות 1.0	13435	של				
הירון 1.0	2280	בה	200	+21	+0.9	+215
הירון 5.0	980		1295	+40	+4.3	+2252
יצגא ש	12300		65			−65
ירדן א 0.1	1310		15	−35	−2.6	−15
כלל 50.0	1155		1000	+5	+0.4	+1934
מגור 0.1	485		400	−8	−1.6	−1000
מגור א 0.5	430	של				
מגור אפ	185		720			+624
אגוז 1	123			+5	+1.2	+10000
מז השק ש	2620		422	+50	+2	+811
סבה א 0.1	7630	של				
סבה 0.5	5570			+70	+1.3	+215
פריון ב 2.5	12701		669			+1284
קרדן 1.0	107		31586	+2	+1.9	+18889
קרדן 5.0	67		20681	+2	+3.1	+31902
קרדן אפ	52		31758			−14435
קרדן אגח	104		10000			−434
נסחרות במט"ח						
בזק ב	205	לנ				
בנין כ' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—

רשימה מקבילה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מסחר שרותים מלונאות מחשבים						
הראל 1.0	1418	לנ				
יסקל	231		1300	−4	−1.7	−1773
קונסורטיום 0.1	1428	בח	1062	+14	+1	+1005
קונסורטיום 0.5	396		850	+11	+2.9	+1517
קונסורטיום אפ	142		2225	+5	+3.3	+4225
קופל 1.0	677			+3	+0.5	+1500
תבל	248		2012			−512
גני הדר	134.5		12036	+1	+0.8	+19398
גני הדר אפ 1	100		7100			−1400
החברה הישראלית	74		7509	+1	+1.4	+22158
כנם סד 1 ש	2219		159.2	−83	−3.6	−70.2
איכות מחשבים	510	תב	635	+25	+5.2	+1515
רשה מימון 1.0	5596		1077			+195
כלל מחשבים 1.0	6200	תב	66	−400	−6.1	−66
מגוב מחשבים 1.0	323	תב	300	+18	+5.9	+270
רקפ	460	תב	1528	+24	+5.5	+4878
נדל"ן בינוי חקלאות						
אורן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אמנונים 1.0	732		885	+30	+4.3	+1979
בן-יקר בת 1.0	3812	תב	460	+347	+10	+571
דווקר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
דווקר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
עזר 3.0	1866		315	+89	+5	+545
רסקו מבכ	2056		116	−60	−3.8	−182
רסקו רת	1837	בח	480	+167	+10	+494
שמור 5.0	1522		596			
שמור אפ	536					
[illegible]	1948		970	−2	−0.1	−832
טלדפרוסט 1.0	1450		300	+50	+3.6	+180
טלדפרוסט 5.0	840		470	+40	+5	+470
תעשייה						
סיפ גליקו	253	לנ				
מקס 0.1	3721		312			−388
מקס 0.5	1599		450			−75
תעש וזהרון 1.0	2320	תב	100	−170	−6.8	−203
אקסטן 5.0	1140	לנ				
מדכן 1.0	630	לנ				−100
משאבות סלע	125	תב	7475	+8	+6.8	+15830
מתכת טרום 1.0	127		35016			+16346
מתכת טרום אפ	45.5		72150	−5	−5.2	−57271
אלקל			—	הפסקת	מסחר	—
אלקל אפ 2			—	הפסקת	מסחר	—
בר-כון 1.0	1600		145			−15
בר-כון 5.0	950		690			−57
קרמאקסמס 1.0	6300					
קרמאקסמס 5.0	1672	מכ		−88	−5	−450
מ.ל.מ. 1.0	940		166			−166
מ.ל.מ. 5.0	578	של				
אלרן-סק	174		7565	+8	+4.8	+12817
דקסטר 1.0	1925		89	+25	+1.3	+89
נקה כמיקל 1.0	4750	של				
ת.ג.ל. 1.0	2215		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ת.ג.ל. 5.0	1720		23	−30	−1.7	−28
אלגר א 5.0	4668		[illegible]			
אורדע פריגו	695	תב	450	+45	+6.9	+7207
סקאנדיה 1.0	3320		313	+120	+3.8	+810
גולן	551		8	+25	+4.8	+1958
טו זן	399			+5	+1.3	+1000
מאגרי טכנולוגיה	165	בח	1896	+5	+0.9	+2244
השקעה						
אינקובה 0.1	50		57834	+5	+1	+4432
אירוס	278		1000			+380
אירוס אפ	105		2500			
אמיגור בב'			—	הפסקת	מסחר	—
אפיק 1.0	521	לנ				
אפיק 5.0	270	לנ				
ישום השקעות	146		7282	+2	+1.4	+15078
ישום אגח-אפ	111		5000	−1	−0.9	−18030
לנדקו 0.1	1444	לנ				
לנדקו 0.5	539	לנ				
עוז השק ב 0.1	1820	בח	50	−20	−1.1	−46
עוז השק ב 0.5	881	בח	164	+30	+3.5	+438
חיפושי נפט						
דלק נפט 1	3030		166	−50	−1.6	−208
דלק נפט 5	1690		119			
דלק חיפ' אפ 2	916		1041			
פז חיפושי נפט	19600		66			−20
יואל 5.0	419		8750	+14	+3.5	+6997
יואל אפ	121		40943			−5235
מגג 1.0	5250		51			
מגג 5.0	2855		292			
סואיל ב 0.5	6450		10			+16
נפטא ש	570		9210	+3	+0.5	+4367

משתנים

שם נייר ערך	סה"כ מחזור ערך נקוב	שער קנב משנים בנקודות	שער מרב בנקודות	שינוי יומי כולל %	מס' עסק' כולל במשנים
בנק בינלאומי 05	1595	7602	7676	1.75	8
הסנה ש	15357	257	258	1.38	4
כלל סחר	33399	451	451	1.58	14
שופרסל ב 10.0	463	9839	9791	1	3
דלק ג ש	9670	2379	2391	1.49	13
אפריקה 1.0	119	37273	36996	1	3
אזורים 1.0	16741	1070	1075	1.52	18
נכסים ובנין	2270	2981	2922	0.76	7
הכשרת הישוב	149	69441	69956	1.25	9
כלל נדלן	16397	795	803	1.02	7
עלית	259	14283	14345	0.25	1
פולגת ב 4	5765	794	806	0.25	4
קופסאות פח 1.0	1644	4149	4149	1.49	5
אלרון 3.0	29	199839	208554	1	5
טבע ש	2141	9789	9813	1	15
ים המלח	5615	2646	2659	1.5	14
פטרוכימים 10.0	30574	869	867	2	16
מפעלי נייר 10.0	43	308858	311947		9
מרכוית ב 0.1	190	14864	14827	1.25	2
כלל תעש' 1.0	56196	234	234	1.3	9
אידיבי פתוח 2.0	1368	7910	7930	1	11
אלרן ש	9419	942	945	0.96	9
חברה לישראל 1.0	5082	4.60	4078	1.75	18
דיסקונט השק ש	9471	2137	2148	0.99	17
כלל 10.0	22277	1280	1286	1.75	16

שערים בין־בנקאיים

אתמול, צהריים, 9.12.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

1.8050/1.8060	$ ארצות הברית	לי"ש שטרלינג
1.6614/1.6624	מרקים גרמניים	לי"ש ארה"ב
1.8656/1.8666	גולדנים הולנדיים	"
1.3560/1.3570	פרנקים שווייצריים	"
34.67/34.69	פרנקים בלגיים	"
5.6235/5.6265	פרנקים צרפתיים	"
1220.00/1221.00	לירות איטלקיות	"
132.07/132.17	ינים יפאניים	"
1.3337/1.3342	$ ארצות הברית	ליש"ט.

שער הזהב 485.30 $ ארה"ב אונקיה לזהב מקסיבג

מסירה מאוחרת (פורוארד)

	ל"ש/$	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.8047/1.8058	1.3509/1.3522	1.6550/1.6562
3 ח'	1.8023/1.8036	1.3421.1.3436	1.6439/1.6446
6 ח'	1.7992/1.8007	1.3227.1.3297	1.6266.1.6280

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

שוב ביקושים למניות

ירידת הריבית על פיקדונות שקליים והודעת בנק המזרחי שאין בכוונתו להעלות את ריבית החובה הביאו לתפנית בבורסה ולחידוש הביקושים למניות הנפקיות. ה ביקושים (6.4 מיליון שקל ברוטו) הוזרמו בעיקר על-ידי "המקורבים"; הציבור הרחב ממתין לפי שעה בחוץ. שם גורסים כי המשך ירידת הריבית והמחיר הכלכלי הנוח בחלק גדול מהמניות מבטיח את המשך המגמה החיובית.

קרנות הנאמנות לא צברו כספים חדשים מכיון שכאמור, הציבור מעדיף לפי שעה להמתין מחוץ למעגל המשקיעים. קרנות המזרחי הודיעו שלשום על מבצע הפצה שבמסגרתו יימכרו תעודות השתתפות בקרנות ללא שיעור הוספה. במזרחי מקווים כי מבצע זה יביא לזרימה מחודשת של כספים לקרנות, נוכח הביצועים הנאים של הקרנות במהלך השנה.

המסחר בפרץ החל אתמול במגמה של ביקושים עם עליות שערים של עד שני אחוזים (כך היה במניות הסנה, דלק, אזורים, הכשרת היישוב, ים המלח, והחברה לישראל). גם במשתנים נמשכה המגמה החיובית ומדד המשתנים הקובע עלה ב-1.27 אחוזים. השחקנים העיקריים במסחר היו קרנות לאומי פיא (ניסו לקנות בדלק ולמכור בקופסאות פח) "אילנות דיסקונט (ניסו למכור דלק ולקנות קופסאות פח), וקרנות פועלים (ניסו בדרך כלל למכור). בבורסה גורסים כי המגמה החיובית בשוק תימשך גם היום, אם כי צפויה סלקטיביות בעליות.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	121.32	0.28
כללי ללא בנקים	121.19	1.02
מדד אג"ח כללי	122.54	0.15
אג"ח צמוד מדד	122.69	0.18
אג"ח צמוד מט"ח	117.90	−0.15

היצעים בבנקאיות

לבנקאיות שבהסדר הוזרם היצע כולל של 2.5 מיליון שקל, נוכח עליות השערים מאתמול. למניית איי-דיבי נרשם ביקוש בניגוד למגמה. פעילות ערה נרשמה למניית בנק הספנות 0.5, הביקוש סופק בעלייה של 3.5 אחוזים.

תשואה שנתית דולרית ב-%	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	13.09	9.66
הפועלים ש	12.93	9.76
אי.די.בי. רג	12.74	9.73
דיסקונט א	13.25	9.63
המזרחי ש	12.97	10.62

המובילות עולות

לניירות הערך בעלי האיכות הכלכלית הסבירה נרשמו בדרך כלל ביקושים, שסופקו בעליות של עד חמישה אחוזים. דוגמאות: מניות נגב קרמיקה, אגן כימיקלים, קרדן ועוד. בהקשר זה ראוי להזכיר את התעוררות שהיתה במניות "ה רשימה המקבילה", שם נטו השערים בדרך כלל לעלות. דוגמאות: אורדע-פרינט (העברת מניות במהלך המסחר שלשום) אלדנטק (רכישת בעלי ענין), החברה הישראלית ועוד.

מה קורה באורדע ובניקוב?

במניות אורדע ובניקוב מורגשת בימים האחרונים פעילות חריגה. עובדה: מניות חברות אלה אינן יורדות, חרף הבורסה המגמגמת. נראה כי הפעילות באורדע מוסברת בפעילות איסוף הקשורה לשינוי המבנה המשפטי של החברה והעברתה למסגרת חברת אחזקות. כשלצורך העברה היא מוערכת ב-42 מיליון שקל. בניקוב פעילות איסוף נמשכת על רקע כלכלי, ועל רקע האפשרות למהפך ניהולי בחברה, על-ידי בעלי מניות המיעוט.

יציבות באג"ח

לאחר שבנק ישראל התערב שלשום וקלט אגרות בהיקף של 4.5 מיליון שקל, היתה אתמול יציבות בשוק האג"ח. בנק ישראל יגייס מחר 25 מיליון שקל באגרת לפדיון בעוד 10 שנים.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1237	6	99.76	15.65
1247	13	99.49	15.60
1257	20	99.22	15.40
118	27	98.94	15.50
128	34	98.63	15.90
138	41	98.34	16.05
148	48	98.04	16.20
218	55	97.75	16.30
228	62	97.42	16.65
238	69	97.12	16.70
248	76	96.87	16.50
318	83	96.57	16.60
328	90	96.26	16.70
338	97	95.98	16.70
348	104	95.65	16.90
358	111	95.34	17.00
418	118	95.00	17.20
428	125	94.68	17.30
438	132	94.38	17.35
448	139	93.98	17.70

הודעות בורסה

● מלל הרווחה בשנה שהסתיימה ביוני 1987 720 אלף שקל לעומת רווח של 203 אלף שקל בשנה הקודמת.

● אמישר הרוויחה במחצית השנה שהסתיימה בספטמבר 38 אלף שקל לעומת הפסד של 16 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.

דחפון
שרות מודעות מרכזי של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יזומה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5524.74	5448.06	13.60	0.25
אבוקה	478.58	469.22	3.14	0.67
אגוז	259.11	254.25	0.28	0.11
אגם	102.05	100.06	0.00	0.00
אדיר	1705.10	1693.32	4.61	0.27
אודם	2392.74	2376.87	20.14	0.85
אופיר	2032.57	2019.83	3.53	0.18
אור	425.33	421.81	3.53	0.84
אורנין	140.45	137.72	0.13	0.09
אור-לי	286.81	284.74	0.82	0.29
אורן	814.82	799.14	2.48	0.31
אייל	5196.46	5101.08	2.99	0.06
איריס	5491.45	5371.37	3.70	0.07
איתן	776.85	761.56	1.22	0.16
אלון	634.16	621.40	0.77	0.12
אלמוג	685.23	671.81	1.45	0.22
אנליסט	101.45	99.09	0.12	0.12
ארז	348.55	341.81	2.79	0.82
אש	162.17	158.67	1.67	1.06
אשל	185.83	182.22	0.21	0.12
אתגר	99.20	97.30	0.80	0.83
אתרוג	255.17	252.74	0.53	0.21
ברולה	2269.86	2255.68	9.85	0.44
ברוש	542.11	531.69	2.60	0.49
ברק	509.93	499.92	2.52	0.51
ברקת	309.84	307.65	0.06	0.02
גביש	1552.45	1542.83	7.09	0.46
גבע	112.03	110.38	0.31	0.28
גורן	451.40	442.92	0.61	0.14
גיא	102.04	100.53	0.13	0.13
גיל	3471.63	3404.55	22.10	0.65
גלית	636.91	629.45	1.31	0.21
דובדבן	372.85	369.27	2.15	0.59
דוכיפת	514.22	504.22	1.93	0.38
דולב	245.64	240.65	0.01	0.00
דורון	1550.49	1521.05	0.40	0.03
דותן	266.48	261.37	0.03	0.01
דליה	603.96	593.81	3.08	0.52
דרור	353.28	346.82	1.40	0.41
הדל	408.66	400.99	3.41	0.86
הדס	400.10	396.37	2.28	0.58
הילה	409.96	406.17	0.77	0.19
ורד	556.63	547.31	1.26	0.23
זהבית	2653.20	2588.58	28.20	1.10
זוהר	107.22	105.64	0.25	0.24
זיו	132.10	130.17	0.33	0.25
זכיר	508.83	499.05	3.76	0.76
חוחית	160.02	157.87	−0.17	−0.11
חליפין	141.10	140.77	0.19	0.14
חלמיש	214.15	212.72	0.27	0.13
חן	148.41	147.82	0.20	0.14
טופז	1453.44	1441.09	5.99	0.42
טל	6492.09	6409.71	9.35	0.15
יבול	457.03	448.24	1.23	0.28
יהלום	2387.27	2372.10	21.76	0.93
ישורות	398.91	395.84	1.17	0.30
יערה	454.35	444.57	0.50	0.11
כוכב	341.58	334.97	2.67	0.80
כחל	134.23	131.61	0.15	0.11
כלנית	665.45	654.23	3.15	0.48
כספית	261.62	259.76	0.11	0.04
כרמל	148.61	146.28	0.61	0.42
כתר	1227.69	1210.05	18.55	1.56
להט	4990.51	4893.91	21.35	0.44
למשקיע	126.09	124.73	0.02	0.02
לפיד	397.39	389.53	2.04	0.53
לרם	1875.25	1861.34	6.35	0.34
לשם	367.47	365.06	1.12	0.31
מבחר	1340.45	1315.02	1.00	0.08
מבטח	3893.74	3859.42	4.48	0.12
מגד	252.24	248.62	−0.80	−0.32
מגוון	3738.82	3705.60	4.34	0.12
מור	1808.21	1782.66	11.89	0.67
מורן	889.35	881.01	5.02	0.57
מטה	25709.56	25317.41	70.39	0.28
מימד	1018.37	998.99	0.48	0.05
מעוף	4712.19	4622.99	13.42	0.29
מעיין	764.27	750.07	1.29	0.17
מקשה	374.12	371.65	0.68	0.18
מרגלית	1370.14	1360.94	12.79	0.95
מרווח	123.14	122.66	0.18	0.15
מרום	1333.29	1308.34	2.15	0.16
נווה	146.57	144.44	0.51	0.35
נטיף	310.35	308.31	2.51	0.82
נשש	502.51	494.79	1.93	0.39
נילי	153.48	151.25	1.78	1.19
סביון	684.43	672.73	4.27	0.64
סגולה	137.27	136.31	0.40	0.29
סלע	364.92	362.48	0.35	0.10
סנונית	529.44	519.06	1.29	0.25
סער	402.51	394.95	1.63	0.41
ספיר	176.72	176.27	−0.08	−0.05
עדיף	383.49	376.26	1.78	0.48
עידית	796.65	791.72	3.81	0.48
עינן	486.36	479.29	2.67	0.56
עינבר	1233.28	1223.39	3.13	0.26
ענת	2592.34	2572.36	18.60	0.73
עפרוני	495.35	488.73	1.52	0.31
ערמון	133.62	131.15	0.11	0.08
פיא	1664.20	1653.51	7.62	0.46
צבר	560.20	549.20	0.07	0.01
צופית	492.48	482.80	1.98	0.41
צוק	124.41	123.92	0.08	0.06
צמיד	1097.70	1089.57	3.20	0.29
צמיחה	544.67	536.86	4.79	0.90
צמרת	1868.09	1856.09	11.54	0.63
קלע	2276.48	2271.91	14.17	0.63
קשת	103.95	101.95	0.14	0.14
רונית	19314.33	19159.68	121.13	0.64
רימון	131.83	131.61	0.09	0.07
רקפת	876.24	860.54	9.06	1.06
רשף	418.50	410.02	−0.24	−0.06
שבים	451.21	442.48	1.10	0.25
שחם	340.67	337.63	−0.17	−0.05
שחף	101.98	100.03	0.14	0.14
שירה	459.67	456.40	2.47	0.54
שמיר	399.19	396.54	1.45	0.37
שנהב	779.46	768.34	9.40	1.24
שסק	838.85	819.00	10.19	1.26
שקד	186.04	182.45	0.22	0.12
תאנה	258.22	255.89	1.32	0.52
תדהר	551.57	548.83	3.22	0.59
תירוש	540.28	534.03	1.18	0.22
תנופה	102.57	101.91	−0.16	−0.16
תפוח	244.13	239.50	0.26	0.11
תמוז	196.38	195.05	0.67	0.34
תרשיש	1474.41	1464.77	7.32	0.50
תשרי	534.30	526.82	1.28	0.24

שערי אגרות החוב

סדרה	שער	שינוי בנק'
4.25% שנא		
4101	390.1	+3.8
4102	155.9	+0.3
4103	149.7	+0.3
4104	145	+0.3
4301	145	+0.3
4302	138.4	+0.8
4303	137.5	+0.8
4304	135.4	+0.8
4105	120.5	+0.1
4106	117.4	+0.1
4107	113.9	+0.1
4108	111.8	−−
4109	112.4	+0.1
4110	111.1	−−
4201	139.1	+0.1
4204	129.5	−−
4205	127.1	−−
4206	124.8	+0.4
4207	124.5	+0.4
4208	122.9	+0.4
4209	120.2	+0.3
4210	117.1	+0.3
4211	113.6	+0.4
4212	111.8	+0.2
4213	112.2	+0.2
3% מלווה מדינה (100% הצמדה)		
3601	42236	+220
3602	38943	+205
3603	36222	+196
3604	32513	−293
3605	29673	−275
3606	27949	−267
3607	25816	+10
3608	24910	+12
3609	23717	+11
3610	21396	−137
3611	20662	−136
3612	20055	−135
3613	19087	+9
3614	18291	+9
3615	16778	−34
3616	16393	+485
3617	14533	+7
3618	13810	+53
3619	12828	+5
3620	12321	+34
3621	11714	+19
3622	10543	+13
3623	9819	+16
3624	9244	+35
3625	8591	+11
3626	7949	+11
3627	7374	+10
3628	6790	+3
3629	6364	+3
3630	6018	+8
3631	5539	−9
3632	5328	−8
3633	5027	−8
3634	4411	+3
3635	4172	+2
3636	4019	+2
3637	3793	+12
3638	3532	+11
3639	3235	+10
3640	2689	+1
3641	2551	+1
3642	2073	+8
3643	1799	+7
3644	1633	+1
3645	1473	+1
4.25% גליל		
3701	1215	−−
3702	963.6	−28.3
3703	823.8	−16.4
3704	705.7	−14.2
3751	381.2	+3.6
3752	151.9	−−
3753	145.8	−−
3901	139.2	+1.4
3902	133.6	+1.3
3903	131.7	+1.4
3904	129.6	+1.3
3754	134.7	+1.4
3755	129.8	+1.3
3756	125.3	+1.3
3757	123	+1.3
3758	119.6	+0.6
3759	119.3	+0.6
3760	117.6	+0.5
3761	115.1	+0.6
3762	112.1	+0.6
3763	108.7	+0.6
3764	106.9	+1.8
3765	107.4	+1.3
3766	106.1	+1.2
3791	110.1	+1.4
3792	108.1	+1.4
3826	133.1	−1.1
3827	130.7	−1
3828	126.1	−1
3829	123.8	−1
3830	121.1	+0.6
3831	120.8	+0.6
3832	119.2	+0.7
3833	116.6	+0.6
3834	113.5	+0.6
פיתוח 7%, 6%, 4% (הצמדה 80%)		
3505	169900	+300
3521	169000	−−
3522	163100	+200
3523	154300	+100
3524	154000	+100
3525	150970	−−
3526	150667	−−
3527	147575	+180
3528	144870	+370
3529	143700	−−
3530	140100	−−
3531	139600	+200
3532	135600	−−
3533	136800	−−
3534	127500	+100
3535	128400	−−
3536	127700	−−
3537	127600	−−
3538	119800	+300
3539	120450	+200
3540	119720	+100
3541	115800	+200
3542	115700	−232
3543	109300	−700
3544	116500	+100
3545	113500	−1700
3546	114000	−−
3547	113300	−−
3548	113109	+100
3549	107150	+150
3550	107000	−−
3551	106700	+100
3552	98270	+100
3553	98050	−−
3554	98011	−100
3555	98000	+300
3556	93500	−−
3557	94200	−−
3558	94000	−−
3559	89830	−−
3560	86000	−−
3561	84800	+100
3571	84300	−−
3572	85200	+200
3573	85400	−500
3574	78100	−300
3575	77843	+34
3576	77673	+35
3579	71787	+31
3577	78043	−29
3578	72135	−28
3580	66915	+29
3581	60925	+27
3582	56260	+24
3583	52205	+20
3584	51846	+23
3585	49218	+22
3586	44664	+10
3588	44641	+10
3589	40764	+9
3587	45036	−21
3591	41095	−19
3592	41059	−20
3593	41006	−20
3590	40548	−348
3595	38682	−346
3594	38864	−390
5% מלוה פיתוח (בריבית כפולה)		
2001	165100	+200
2002	164750	+200
2003	159400	+200
2004	160500	−−
2005	150400	+200
2006	150800	+200
2007	147800	−−
2008	146000	+150
2009	147800	+200
2010	147700	+900
2011	144500	−−
2012	143400	+900
2013	144500	−−
2014	141500	+100
2015	142458	−−
2016	142000	+100
2017	137700	−−
2018	137900	+300
2019	137500	−−
2020	132600	+300
2021	133800	−−
2022	126553	+1253
2023	125900	+400
2024	118400	−−
2025	118600	+300
2026	118300	−900
2027	114500	−500
2028	114300	+300
2029	109800	−−
2030	113230	−−
2031	108800	−−
2032	110700	−−
2033	102600	+200
2034	103300	+200
2035	96689	−−
2036	96500	−500
2037	89916	−800
2038	91100	−−
2039	88500	−−
2040	89500	−625
2041	83350	−−
2051	84000	−−
2052	87945	−500
2053	80365	+29
2055	74493	+27
2054	75062	+2107
2056	69737	+2049
2057	72523	+2040
2059	66307	+1949
2058	68297	+1923
2060	63467	+1866
2061	46276	+1278
2062	42355	+1208
2063	40520	+1197
צמודות זהב		
5 יזר	133.3	+2.5
רמון		
7006	191.9	−0.2
7007	178.9	−0.3
7008	170	−0.2
7009	166.4	+1.4
7010	156.6	−0.2
7011	147.2	−0.5
7012	142	−0.5
7013	134	−0.4
7014	116.5	−1.3
7015	100	−0.8
7016	99.2	−0.9
7017	98.4	−0.9
7018	98.2	−0.9
7019	98.6	−0.9
7020	98.6	−1
7021	97.5	−0.9
7201	98.9	−1.1
גלבוע		
6101	13005	−133
6102	8103	+16
6103	7145	−6
6104	6580	−14
6105	6239	−9
6106	6045	−22
6107	5824	−20
6108	4207	−5
6109	4004	−4
6110	3935	−4
6111	3222	−23
6112	3128	+23
6113	2133	+17
6151	823.1	+3
6152	789	+3
6153	683.1	+3
6154	671.4	+3.1
6155	431.9	−4.9
6156	354.1	−0.7
6157	261.7	−2.2
6158	247.5	−2.1
6159	210	+1.4
6160	202.1	−0.2
6161	195.7	−0.5
6162	172.7	+0.7
6163	159.8	−2.5
6164	153.9	−2.4
6165	144.3	−3.3
6166	138.8	−0.3
6167	135.4	−0.3
6168	135	−0.3
6169	124.9	+1.4
6170	116.4	−1.2
6171	84	+0.2
6172	82.8	+0.2
6801	92.2	−0.2
100% מט"ח		
אל אופ	1546	+5
אלביט	242	−3
אלתא	1184	−4
אלסינט	2341	+36
סאיטקס	1075	−11
תדיר 84	106.4	−−
תדיר 85	371	−−
הב היש	264	−3
דיס הש	188.[illegible]	−−
כור	170.5	−−
כלל	463	−1
כלצם ד	196.9	−−
כלצם ם	274.9	−−
כלצם י	387	−−
דן	142	−1
סול בנ	188	−−
תיעש	263	−1
מדד/מט"ח		
ב.ל.ת.	149.4	−−
דיס הש	154	
כור	144.1	−0.2
כלל	187.5	−−
בנ דיס	150	−0.1
מטא 10	144.8	−0.2
מטא 10	143.7	−0.2
מטא 10	131.1	−−
לאומי	138.5	−−

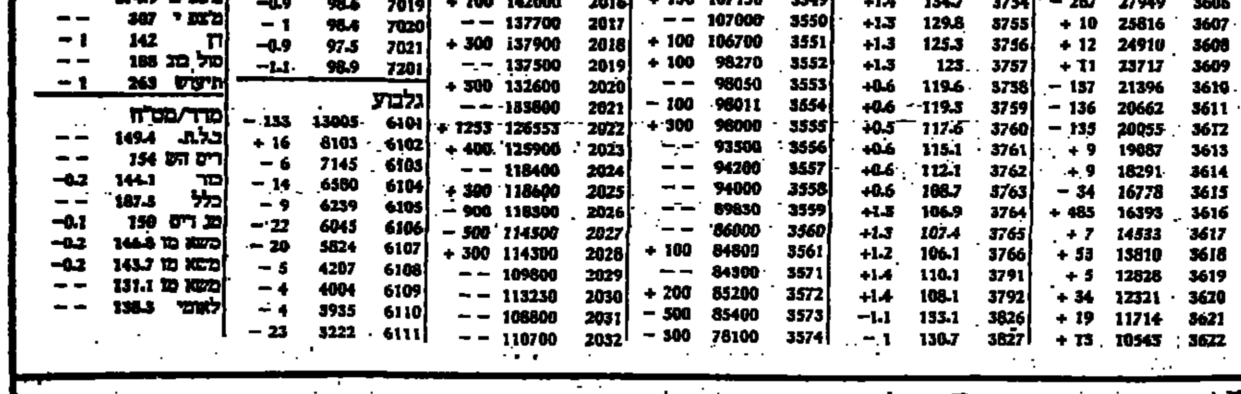

مكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

הבריאות והג'ובים

המנכ"ל קיסר מכנה כרה את "זוועת הקיצוץ" במערכת הבריאות. האם שכח החבר הנכבד כי חלק גדול מהכספים המשולמים להסתדרות מבוזבזים על מימון העסקונה ההסתדרותית, תמיכה בפוליטיקאים אוהדים האחזקה המנגנון הביותר של המס האחיד?

אם לא תיפסק הכפילות בגביית המס האחיד וההעברה המאסיבית של כספים לתמיכה באנשי מנגנוי ההסתדרות, אנו עלולים להסיק כי לא את "זוועת הקיצוץ" במערכת הבריאות מבכה המנכ"ל, אלא החשש שמא לא ייוותר תקציב מספיק לג'ובים, נסיעות ומסעדות ל"אנשינו" ו"חברינו" בהסתדרות ובמפלגה, הוא המדיר שינה מעיניו.

ד"ר גרשון הורוביץ
חיפה

מה מחפש פרס בחו"ל

אם קיים עוד קונצנזוס בין כל אזרחי ישראל, הרי הוא בטענה המוצדקת ששרי ממשלת ישראל נעדרים מהארץ יותר מדי בגלל נסיעותיהם הרבות לחו"ל. בולטות במיוחד בעיני הנסיעות הרבות של שר החוץ שלנו בתקופה האחרונה, בעניין עידוד לקיום הוועידה הבין לאומית.

התגובה שיש הגזמה במספר הנסיעות של שר החוץ לקידום עניין זה, מבוססת על העובדה הידועה, שכל אחת מאותן הארצות המיועדות להשתתף בוועידה זו מסכימות מראש לקיומה.

אין להבין לשם מה צריך עוד לנסוע לארצות אלה ולאחרות כדי לעודד ולהשפיע לקיומה בהקדם האפשרי של הוועידה המוצעת הזאת. הטענה של המחייבים ועידה זו, שכל הארצות האלה יסתלקו ממנה מיד אחרי פתיחתה, היא בדיחה גרועה. יותר הגיוני, מבוסס ואפילו חיוני, ששרי ישראל יסעו לארצות אלה במטרה לשכנע שוועידה כזאת אינה יכולה להוביל לשלום — אלא רק שיחות ישירות בין הנוגעים בדבר.

ארנולד מרגלית
חיפה

ניצחון השטויות

במאמרו של גרשון שאקד "ניצחון השטויות" ("הארץ" 29.11) אני מוצא גישה מסובכת יותר מאשר עצם הדברים שעליהם כתב.

כתוך הדברים עולה כאילו אמצעי התקשורת בארץ כופים בכוח את המסר המטומטם שברשותם על הציבור הישראלי. "אבל האמת היא, כפי שהתברר פעמים אחדות בעבר (ראו, למשל, את פריחת הספר העברי) שהאוכלוסייה האנונימית הזאת (...) בעדיפה משהו טוב מזה שהיא מקבלת. אם רק יוצע לה".

האובססות שחרי הרדידות, הסנובים, השאיפה למבנה משותף נמוך ביותר, "הראש הקטן" השירגימ"ל המסכן — הם הם המאפיינים את החברה הישראלית יותר מכל. לחברה כזאת "מגיע" שיהיו לה אמצעי תקשורת כאלה, כמו גם חברי־כנסת כאלה. זוהי חברה שאינה מסוגלת כבר לעכל בקרביה המשרמנים משהו הדורש מאמץ פיסי או אינטלקטואלי. ועקבות ניוונה ניכרים בכל: בשב"כ, בשב"ס, בכנסת, ברשות השידור, בירידת מספר הלומדים בתחומי המדעים המדויקים, בירידה במות המחקרים ובגישה שחלה בכל תחומי המדע הפיקוח והחינוך.

תופעת "הראש הקטן" בצה"ל, כמו גם הגמשת החוק באמצעים כביכול־דמוקרטיים, ההימנעות מנטילת אחריות אישית, הנהירה אחר פופוליזם זמני ושטיפת־המוח באופן טוטלי — כל אלה אינם אלא מרכיב אחד מתוך מה שמאפיין חברה חולה, שאינה ראויה ואינה מסוגלת לעשות שימוש באמצעי תקשורת בעלי מבנה משותף גבוה יותר מגבוהו של "מגל" ישראלי ממוצע. משדרים כמו "סבאבה בבסיס" פופולריים, לא משום שגלי צה"ל כופים זאת על המאזינים, אלא רק משום שזה בדיוק מה שהאוכלוסייה האנונימית והאדישה רוצה לשמוע.

דוד בר־יוסף
זכרון יעקב

כי"ל — העובדות הנכונות

הופתעתי לקרוא את הכתבה "לעזאזל טובת המשק" מאת נחמיה שטרסלר ("הארץ", 1.12).

זכותו של מר שטרסלר להביע כל דעה הנראית לו, אך חובתו לדייק בעובדות.

בכל מקום, טרם פרסומה של מסקנה כה מרחיקת לכת וכואבת כמו "לעזאזל טובת המשק", מן הראוי היה שהעובדות תיבדקנה ותימסרנה לקורא במדויק.

במכתב זה אתייחס רק לדברים הנוגעים לי אישית, היות ועליהם אני יכול להעיד ממקור ראשון:

1. כהונתי בדירקטוריון החלה עם הקמתה של כימיקלים לישראל, כלומר, לפני כ־20 שנה. המינוי חודש מדי פעם על־ידי שרי תמ"ת ואוצר רבים, מכל גווני הקשת הפוליטית. מכאן ברור שהמינוי היה נקי מכל שיקול פוליטי.

2. חברותי בדירקטוריון כי"ל מהווה תפקיד ציבורי טהור. היא אינה כרוכה בטובת הנאה אישית מכל סוג שהוא — לא חומרית ולא פוליטית. אי לכך, לא היה מקום לא להכשות ולא לאיומים.

3. בדירקטוריון כי"ל ישנה קבוצת חברים, כמוני, שמינויים לא בא בזכות שייכות פוליטית כלשהי. קבוצה זו, שאינה "חייבת" לאף אחד את מינויה, התלבטה רבות על דרך הצבעתה. אני יכול לקבוע בוודאות שחברים אלה, ואני בתוכם, ברדו, שאלו ובדקו את כשירותם של שני המועמדים לתפקיד המנכ"ל. אנשים אלו, כמוני, הצביעו לפי מיטב שיקול דעתם המקצועית, כאשר טובת החברה היא בלבד, לנגד עינינו.

4. ברצוני להדגיש שלא השר אריאל שרון ולא איש מטעמו, שוחחו אתי ולו ברמז של נושא המועמדות.

5. ההצבעה אכן היתה חשאית, לפי כל הכללים המקובלים, על אף הערתו הצינית של הכתב. אני יכול לקבוע בוודאות שמי שרצה שהצבעתו לא תיוודע לשכנו, אכן יכול היה לעשות זאת, וכך אכן נהגתי וכך נהגו שכני.

כל הכתוב לעיל הוא בבחינת תיקון העובדות והרמזים המרושעים בכתבה. אין בכך כדי להצדיק את השיטה של מינויים פוליטיים והנזק שהם עלולים לגרום לחברות הממשלתיות, עליו הבעתי את דעתי בפומבי פעמים רבות.

פרופ' שלמה אקשטיין
אוניברסיטת בר־אילן
רמת־גן

הדו"חות של מבקר מערכת הביטחון

במאמרו של זאב שיף "שחיקה בתורות הלחימה" ("הארץ" 6.12) מופיע הקטע הבא: "לא די במבקר מערכת הביטחון, שהוא אזרח, המתמקד בעניינים משקיים ומבזבז הרבה מזמנו על מאבקים עם ועדי עובדים".

אני מבקש להביא לידיעתכם, כי מבקר מערכת הביטחון הוא אכן אזרח כיום ואלוף בצה"ל לשעבר אך יש לו סגן צבאי בדרגת תא"ל וסגן נוסף בדרגת תא"ל, שעומד בראש צוות קצינים בכירים, לביקורת כוננות וכשירות יחידות בצה"ל.

כ־75% מדו"חות הביקורת של מבקר מערכת הביטחון עוסקים בנושאים צבאיים, 50% עוסקים בנושאי כוננות.

במשך שלוש וחצי שנות כהונתו של המבקר הנוכחי הוגש לשר הביטחון דו"ח אחד בלבד על יחסי עבודה. במשרד הביטחון ולעומתם הוגשו כ־140 דו"חות ביקורת על כוננות מבצעית של יחידות צה"ל.

דן דינרייך
דובר משרד הביטחון
תל אביב

משרד הפנים — השירות לשמירת איכות הסביבה
מודיע על מתן

פרסים בנושא איכות הסביבה לשנת תשמ"ז — 1987

א. פרס לרשות מקומית מצטיינת באיכות הסביבה

הפרס יוענק על הצטיינות הרשות המקומית בטיפולה במכלול הנושאים הסביבתיים שבתחומה בשנת 1987. המלצה על רשות מועמדת לקבלת הפרס יכול להגיש כל אזרח, רשות מקומית או כל גוף ציבורי אחר תוך הנמקה ותיאור מפורט של הפעילות המוניציפלית המצדיקה, לדעתם, מתן הפרס. הפרס יחולק לרשויות לפי הפירוט הבא:

עירייה	—	10,000 ש"ח
מועצה מקומית	—	5,000 ש"ח
מועצה מקומית ערבית/דרוזית/צ'רקסית	—	5,000 ש"ח
מועצה אזורית	—	5,000 ש"ח

ב. פרס איכות הסביבה בישראל

פרס אישי המוענק כאות הוקרה והערכה לאדם על פעילותו ותרומתו המיוחדת לשיפור משמעותי באיכות הסביבה בישראל.

גובה הפרס — 2,000 ש"ח

את ההמלצה למועמד לפרס יכול להגיש כל אזרח או מוסד. ההמלצה תכלול פרטים מדויקים על המועמד, קורות חייו, פעילותו ותרומתו לשיפור איכות הסביבה.

את ההמלצות לשני הפרסים יש לשלוח לת.ד. 6158 ירושלים 91061.

נא לציין ע"ג המעטפה: "פרס רשות מקומית" או "פרס איכות הסביבה בישראל".

התאריך האחרון להגשת ההמלצות — 31.1.1988.

הפונדקאית (נובקו מיאמוטו) בזרועות המורה (צוטומו יאמאזאקי — באמצע): קומדיה חביבה

קולנוע / רחל גורדין

איטריות עם בצלי־אביב

"טמפופו", קולנוע לב, ת"א

הכינו מראש בבית מרק צח מתובל במעט יין ורוטב סויה, איטריות ארוכות מבושלות, צנוניות פרוסות, בצל ירוק רענן, ובשר מעושן כלשהו פרוס לרצועות. אחר־כך לכו לראות את "טמפופו". אחרי הצפייה בסרט תשתוקקו בדיוק אל האוכל הזה, ומוטב שימתין לכם בשובכם. אף כי צפיתי בסרט זו הפעם השנייה (הראשונה היתה בפסטיבל ירושלים) לא עלה רעיון פשוט זה במוחי, ולאחר הצפייה בסרט נאלצתי לעבור עשרים דקות מיותרות של סבל קשה בהמתנה לאיטריות שיתבשלו. ראו הוזהרתם!

"טמפופו" הוא סרט על אוכל. זה גם סרט על מיומנות, על השגת איכות בכל דבר שאדם עושה. איך לנהל קרב אגרופים איכותי, איך לבשל, לקבל לקוחות, ולאכול באופן איכותי; איך למות יפה, בלי אף תנועה מיותרת. זוהי סאטירה חברתית משעשעת, המשתמשת בכמה מהמוסכמות המערבון כדי לחקור את תרבות האיטריות של יפן. סרט על אנינות־טעם שיגרום הנאה לאו דווקא לאניני־טעם, ויוציא את כולם בסיום עם חיוכים רחבים ותיאבון פראי.

מעשה באלמנה בעלת פונדק דרכים, המגישה לסועדים איטריות כה גרועות שיש צורך בהרבה נימוס והתאפקות כדי שלא לגרפן. כאשר נקלע לפונדק נהג־משאית אנין טעם היודע כמה מרזי הבישול והאכילה, מתחננת לפניו הפונדקית שיקבל אותה כתלמידה. לאחר מחקר ממושך, הכולל ריגול במתחרים, השכנים, וסדרות אימונים מפרכים, מצליחה התלמידה לגבש יצירת מופת קולינרית של תרבות האיטריות. הפונדק הומה מלקוחות, והמורה, שהשלים את המשימה, יוצא שוב לדרך.

סיפור חביב זה משולב בסיפורים אחרים, עם דמויות נוספות, שכולם קשורים זה בזה על־ידי הנושא המשותף: מזון. מזון כאמצעי אירוטי, מזון כיוקרה, מזון כגאולה (אשה קמה מערש דווי כדי להכין סעודה אחרונה לבני משפחתה), מזון כחלום געגועים אחרון לפני המוות, מזון כתהליך הכרחי של היווצרות התרבות ("עליך להתנצל בפני בשר החזיר, ולומר לו להתראות בקרוב", מלמד המורה את תלמידו).

ה"דו" ניתן להבנה באמצעות רכישת מיומנות באומנויות השונות: ירייה בקשת, סידור פרחים, מזיגת תה, או בישול. "טמפופו" עוסק בבישול כצורה של רכישת ידע הדה גשמה עצמית. "לכל אחד הסולם שלו", אומרת הפונדקאית האלמנה. "יש המטפסים בשלבים עד למעלה, ויש שאפילו אינם יודעים שיש להם סולם". אך יוזו איטאמי — שכתב את התסריט, הפיק וביים — משלב עניין זה בתערובת קולנועית מגוונת. הסיפור המרכזי, כאמור, בנוי לפי דפוס של מערבון או של סיפור האבירים. "המורה" חובש כובע בוקרים גם כשהוא רוחץ באמבט, ובסיום יוצא שוב לעולם הרחב, שם ממתינות לו עלמות נוספות במצוקה, ומשימות חדשות. יש אפיזודות המצולמות כמו סרט תיעודי (בידי הצלם המצוין מאסאקי טאמורה), יש רמזים לפמיניזם ("מעולם לא חשבתי שאשה תוכל להיות מבשלת איטריות טובה"), ויש קטעים המחקים קומדיות מתקופת הסרט האילם. גם המוסיקה נעה בין מוסיקה הוליוודית אופיינית, העולה לטונים גבוהים ברגעי מתח (הבימאי משתמש בה באופן אירוני), קטעי פסנתר מכני, הנשמעים כמו ליווי לקומדיות הראשונות, והנושא הסיני מתוך "השיר על הארץ" של מאהלר.

מצלמתו של טאמורה מתעכבת על תנועה קלה ברגלי לקוח המתענה אצל רופא השיניים, או על ידיו של ילד המתאווה לגלידה. אך בדרך כלל "טמפופו" אינו סרט של דקויות. הוא אומר מה שיש לו לומר באופן גלוי, משעשע ושווה לכל נפש. קומדיה חביבה מאוד.

הארץ ממליץ

טמפופו (ת"א) — קומדיה יפאנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

תרז (ת"א) — חייה של תרז מרטן, נזירה כרמליטית שנפטרה בגיל 24 משחפת, בסוף המאה שעברה, בסרט מנזרי ופשוט של אלאן קבליה.

מגדל הדבורים (ת"א, חיפה) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הבוררת שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

בוקר טוב בבבילוניה (ת"א) — סרטם של האחים טאוויאני ("פדרה פדרונה", "כאוס") עוסק באמנות הקולנוע, דרך סיפורם של שני אמנים איטלקים המגיעים להוליווד ב־1915.

לו היית כאן (ת"א) — סיפור קטן וחינני על התבגרותה של נערה באנגליה של שנות החמישים.

המשפחה (ת"א, חיפה) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים) — הראשון בין שני סרטים על־פי ספרו של מרסל פאניול "מי הגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'רר דה פרדייה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

הבלתי משוחדים (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרטו של בריאן דה־פלמה על תפיסתו של אל קפונה ע"י צוות שומרי חוק שאי אפשר היה לקנותם.

סרטי בידור

מי הנערה הזאת (חיפה) — קומדיה אווילית חמודה על בחור מבית טוב העומד להינשא לנערת חברה, על חתיכה מטורפת ופראית המשתלטת על חייו, ועל חתול טורף המאיים להם לחברה. בכיכובה של מדונה.

מלון חדר המיטות (ת"א, חיפה) — סרט מתוח על גבר הנגן על פילגשו הנשואה ממעורבות בלכידת רוצח מטורף, ומסתבך בעצמו.

התיאטרון הקאמרי מציג:
CAMERON MACKINTOSH (OVERSEAS) LIMITED
Les Misérables
עלובי החיים
"המחזמר שעושה הסטוריה"
חוזרים לתל־אביב וירושלים
בתפקידים הראשיים (לפי סדר הא"ב): שלומית אהרון ■ טל אמיר ■ דיקי גל ■ יובל דור ■ תיקי דיין ■ אבי טולדנו ■ ליאור ייני ■ אלברט כהן ■ דודו פישר
כל הכרטיסים לחודשים דצמבר וינואר נמכרו.
החלה מכירת הכרטיסים לחודשים פברואר, מרץ, אפריל, מאי בת"א. בחודש מרץ בירושלים.
כרטיסים להשיג ת"א: הדרן 248844, 03־248787 קסטל 03־444725
ירושלים: בימות 02־240896 קלעים 02־228463 כהנא 02־222831
ובקופת תיאטרון ירושלים: 690293, 02־690011
למחזיקי כרטיסי אשראי (ת"א): 239258, 03־221792
שירה • מאיר • שוכ־עמי • שקולניק

עיריית תל־אביב־יפו — מינהל החינוך, הנוער והתרבות
עיריית תל־אביב־יפו, מינהל החינוך הנוער והתרבות — מרכז בכורי העתים, רח' המפנן 6
בא לי בארוק
מועדון הבארוק של בכורי העתים
מארחים
— מירי זינגר — צ'מבלו
— מיכאל מלצר — חליל
אורחים
— עליזה חן — סופרן
— אליק מישורי — מומחה לתולדות האמנות
אוהדי המועדון יוזמנו לכיבוד קל.
המפגש הבא בשבת ה־12 בדצמבר בשעה 17.00
פרטים נוספים: בבכורי העתים טל. 219510, 268854

נציבות שירות המדינה — הנדסת ייצור וניהול
יועצים לניהול
ונותני שירותים בהנדסת תעשיה וניהול
לצורך עריכת כרטסת נתונים של נותני שירותים בתחומים הנ"ל במשרדי הממשל ויחידות הסמך נערך עתה סקר ארצי מקיף.
● המעוניינים בקבלת שאלון למלוי הטופסים יפנו לגב' ענת אבגר ביחידה להנדסת ייצור וניהול רח' קלמן מגן 10, הקריה ת"א, ת.ד. 7001 ת"א 1070 טל: 03–256891, 03–268691

עשור לזמרי קאמרן
"קול המקהלות"
זמרי קאמרן
לראשונה: תחת שרביטו של גדול מנצחי המקהלות
ג'ון אולדיס (מנהיג המקהלה הבריטית)
בתכנית: יצירות מאת בירד, ברהמס, בריטן ומיקלוש מרוש
באר שבע – קונצרט מס. 1 קונסרבטוריון יום ה' 10.12
כפר־סבא – קונצרט מס. 2 בית ספיר מוצ"ש 12.12.87 כרטיסים בקופת יד לבנים.
תל־אביב – קונצרט מס. 2 מוזיאון ת"א – במוזיאון יום ב' 14.12 יום ד' 16.12 כרטיסים במשרד קאמרן ובערב הקונצרט במוזיאון
ירושלים – קונצרט מס. 2 תיאטרון רם, יום א' 13.12 כרטיסים בקופת התיאטרון.
חיפה – קונצרט מס. 2 מכללת הדסה חיבור קרות חנה סנש 12, מוצ"ש 19.12 כרטיסים בקופת חיפה טל: 662244 ובערב הקונצרט באולם
• • •
לנוער, בשל השיתוף התערוכה בשלום הקונצרטים ...
• כל הקונצרטים יתקיימו בשעה 20.30
שד' בן גוריון 62 ת"א טל: 220221 — 225871

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה' 10.12
תיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי 20.30
אנשים קשים 20.30
מירל'ה אפרת: באר שבע 20.30
התיאטרון הקאמרי:
קידוש —בצוותא:
16.30, 20.30
אהבה מאוחרת - בית חיפה
להיבהם — האופרה הישראלית בקאמרי

הרצאה פומבית מאת ישעיהו בן אהרן
תל־אביב בית ציוני אמריקה
יום ב' 14.12.87
ההרפתקה הרוחנית של האמנות המודרנית
קאנדינסקי, צלאן, בוייס
ההרצאה מתחילה בשעה 20.30
כרטיסים במקום, נא לדייק.

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04–640775
פר־400

הודעה עליפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:

בשם: מרמור ואקסלרד — לאשר הקמת בית־מגורים מדורג בן 2 קומות ברחוב אסתר רבין 27 חלקות 221: 69 בגוש 93 בגוש 12256, רמה.

הבקשה כרוכה בבליטה של 80 ס"מ למרווח קדמי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יונגמן
מהנדס העיר

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים בבקרים רופאים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מרכז רפואי בקפ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00–8.00
בימי ו' — 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300

שירן - שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב'ד'ר.
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב'ד'ר

שקמ"ר — שרות רפואי לקט (ת"א)
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19–24:
טל' 03־7549111 "שקמ" קוד מנוי 222

שלו"ם — שרות רפואי לקט (חיפה)
בימי חול בשעות 19־24, בימי ששי 14־24, בשבת 08־24 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

קשב לבית —
שרות מיוחד לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052–548575
1500 איתורית 7549111

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958

מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611

מרכז סיוע לנפגעי לחץ מנטום "מקלט"
א' רח 11.00־13.00
כ רד' 16.00־18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב

יד ביד - אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב - לילד 03־226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00, 222732.
ירושלים - 243358
חיפה והצפון — 229488
הגליל המערבי 04־922222

קו אלי - האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 16.00־20.00 א'־ה' 261070

אוזן לשירות אדם — חברה פסיכיאטרית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8

שהיל — שירותי ניידת טיפול נמרץ לחולי לב בגוש דן 350848

ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות טל' 03–5461133, 08–550506

הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 03–290101, 03–203121 קו פתוח בכל יום ב' 19.30־23.00, ת.ד. 33602 ת"א

תורנות מוקדות מטלפון — רוחשן ת"א 239952, 246363, 611001
רוחשן ירושלים 226335
רוחשן חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (נשים, כירורגית אורטופדית)
חיפה ע'כ — (ילדים, עיניים)
ביקור חולים — (פנימית, אא.ג.)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב בריאות המלך ג'ורג' 28 283731
מוסקאים אינשטיין 40 רמת אביב 413730
ירושלים בית הכרם בית הכרם 19 521089
חיפה הנותה הנותה 22 231905
חולון עין יהב עין יהב 2 884854
ארזון הופיין 52 889153
בת ים קופ"ח, עין יהב 2 884854
רמת גן פינצי חיבת ציון 43 782821
נתניה תרופה הרצל 2 28656
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר
הקריות הרמן מסכת מרדיע 715136
רחובות קופ"ח כללית בני משה 452381
חדרה קופ"ח כללית רוטשילד 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ו' — 16.00־19.00. רמב"ם 9, 5101511/2. חיפה: ימים א' רד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02–304304 03–432777 04–549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור ע"י
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן. רצף רפי טלטקסט
08.05 שעת כושר
08.15 קשת וענן. השמנמנים (ב)
08.40 ראשית הקריאה (צ'־כ')
09.00 ארץ מולדת
09.20 מדעי הטבע ו'־ט'
10.10 אנגלית ה'
10.30 מה פתאום. חנוכה חג טוב
11.00 אנגלית ד'
11.15 ערבית מדוברת ו'־ה'
11.30 אנגלית ה'
12.00 מדעי הטבע על־יסודי
12.25 אנגלית ט'
13.00 היסטוריה. פרשת דרייפוס
13.30 מוסיקה. שירי חנוכה
14.00 עד כאן. רצף רפי טלטקסט
14.05 כלי סודות (מ־י)
14.30 קשר משפחתי. שידור חוזר
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת כושר
15.50 רפי מידע טלטקסט
16.00 הדרות. שידור חי
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 דריך רך
18.00 הבלבולים
18.25 פסקול של מקום. לכיש
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) למשפחה
19.00 (ע) מבט. אקטואליה
19.30 (ע) חדשות
20.05 מבט לחדשות
20.30 ספורט
22.10 האמנות של כבר מאי
23.10 מטלוק. סדרת סרטי מתח
24.00 הגיע זמן לשון

ערוץ 2

18.30 הרפתקאות הדבורה מאיה
19.00 האגמה הכחולה. סרט טבע
19.45 מתחל גולד
21.00 סוס 2

ירדן ערוץ 6

17.30 הלומות ג'ינו (סדרה צרפתית)
18.00 רחוב קינג (סדרה צרפתית)
18.30 עולם הצמחים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 רגעים מביכים בחיים (קומי)
21.30 אלפרד היצ'קוק מגיש
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט קולנוע

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי ההוכחות (מצויר)
15.30 הבית המעופף (מצויר)
16.00 שוכני הסלעים (לילדים)
16.30 סרט. "בשם כלבי"
18.00 נובה
19.00 חדשות
20.00 סקיקרף והגברת קינג (בלש)
21.00 הדרך לשמים (דרמה)
22.00 הקארפנטרס
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הפרטייה
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מפגשים מוסיקאליים
16.00 אתנחתא
17.30 קשת של צלילים
18.00 אנתולוגיה בצליל
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד. רצף מוסיקאלי
20.30 התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש
23.00 דור הזהב

רשת א'

16.05 ארץ לא נודעת
17.10 צבעי הקשת. שירי עדות
19.30 שידורים לעולים
22.05 יש לי חלום

רשת ב'

18.06 שותים שבוח
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 השבוע בכנסת
20.05 שורשים
22.05 הלילה החמישי
00.05 יומן חצות
00.15 לוראשו בשלום. שירים

רשת ג'

18.06 קליבר
20.05 סימני דרך
21.05 מופע רוק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות. ענייני צבא וביטחון
19.05 מוזמנים לכולכם
20.05 יער משודר
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה
23.55 שירות חצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיקל עברית קלה
08.05 חוגה עם בני הדבל
09.05 סלודיה, שירות מידע
10.05 שיריקה. מחולות ושירים
11.05 פניני בוקר
12.05 מעורב ים תיכוני
13.05 בוקר היום. חדשות ותמונות
14.06 בראש צעיר. מאגזין לילדים
14.06 לראות או לא לראות. תרבות ואמנות
14.30 בתצפית, הדי השבוע
15.05 שירים ושיעורים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
15.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מספרים ואנשים
17.05 רגעי־קסם

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הרשת
12.10 אלף־אלף בב'. עם אהוד מנור

רשת ג'

06.04 בחורה לאושה. להיטים
07.07 שירי בבוקר־בבוקר
09.05 מה כבר תשעה עם אבי אתגר
10.05 דברים טובים. עם שיידה אימבר
11.05 שבעים מי יודע שירי שנות השבעים
12.05 אהבה יומיומית
13.05 רק בימי חול
14.00 לי ולך שיר וברכה
15.05 חרש, חריש ומחזור
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקחים עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה־קמר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 גבון לעכשיו
13.05 דוחה יומי
13.55 40 לאחה. סיפור היום בתש"ח
14.05 פגישה יומית. עם יצחק קדמן
15.05 שירים להנ. עם ארז טל
16.05 ארבע אחה־הצהריים (ימים ג'־ה)

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 8 צב
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הבאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — בחדר מול הקיפה 5, 7.30, 9.45
בן יהודה — ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.30
בורדון — לאבד המבולים בסיוחובה 4.30, 7.15, 9.30
בית ציוני אמריקה — תרז 4.30, 7.30, 9.30
גת — בוקר טוב בבבלוניה 5.00, 7.25, 9.50
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — לו היית כאן 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 3 — גבר מאוהב 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.15, 9.45
דקל — סילברדו 7.00, 9.30
דרייב אין — המקסיקנים 2 7.30, 9.30, סקס 12.00
הוד — ריקוד מושחת 2 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — מלון חדר המיטות 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 — ממזל גאקס 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.25, 9.50
חן 4 — הפורצת מסן פרנסיסקו 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
חן 5 — החנות מעבר לפינה 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — מגדל הדבורים 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לב 2 — המשפחה 2.00, 4.40, 7.10, 9.40
לב 3 — זקף תאוון 2.00, 5.00, 7.50, נרדפי ייאוש 10.00
לב 4 — טמפופו 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
התחיה הישראלית — ישו כוכב עליון 9.50
סינמה 1 — מגוד לרגל ספטים
סינמה 2 — מש' המלחלבים 5, 7.15, 9.30
סיון — הביצוין 5.00, 7.15, 9.40
פאר — יופיו של הזמא 5.00, 7.15, 9.30
פריז — לא יכולה בלי זה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.50, מתני פיינון הנביע הקודש 11.30 בלילה
צפון המזרחים — מנין 4.30, 7.00, 9.30
שחף — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
תמוז — מלך ליום אחד 7.30, 9.40
תכלת — גבר 5.00, 7.45, 9.45
תל־אביב — הקשר הקובני 5.00, 7.15, 9.30

בת־ים

אורדים — ממזל גאקס 4.30, 7.15, 9.30
שמאות — כלא נשים 2 4.30, 7.15, 9.30

נתניה

סמדיר — שיחות מלוכלכות 5, 7, 9.15
שרון — המשפחה 6.45, 9.15
דוד — האלמנה השחורה 7.15, 9.30

צפת

בית אלון — שם הורד 7.30

ירושלים

אדיסון — ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.00
אורגיל — החנות מעבר לפינה 4.30, 7.00, 9.15
אורנע — הפורצת מסן פרנסיסקו 4.00, 7.00, 9.00
כפיר — ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — הבלתי משוחדים 7.00, 9.15
רון — הזוהר של הרי 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — מאמן 7.15, 9.30, ז'אן דה פלורט 7.15, 9.30
עדן — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 4.30, 7.00, 9.00
ממוד — רמו 7.00, 9.15

רמת גן

אראמים — מי הנערה הזו 5.00, 7.30, 9.50
אורדע — אישה מסוכנת 7.15, 9.30
ארמון — בחדר מול הקברה 7.30, 9.45
הדר — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
לילי — יופיו של הזמא 7.15, 9.30
רב גן 1 — מלון חדר המיטות 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — ממזל גאקס 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 — את אני המהפכה 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 — האלמנה השחורה 5.00, 7.30, 9.50
שבים — המכשפות מאיסטוויק 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — אני ההונה 9.00
מועדון — היחידה לפסטים המורים 9.00

חדרה

חדרה — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 7.00, 9.15
דוף — המכשפות מאיסטוויק 4.30, 7.00, 9.15

חולון

מתנס קרית שרת — בנות 4.00 וחנות קטנה ומטרידה 7.15, 9.30
מגדל — גבר מאוהב 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
כגרל — אני הבוס האשה הבבבל 7.30, 9.30
ארמון — מותו של סוכן 7.00, 9.50

פתח־תקוה

היכל 1 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — ממזל גאקס 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מושחת 5.00, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — שיחות מלוכלכות 7.15, 9.30
היכל — הצייר 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — האלמנה השחורה 7.15, 9.15

חיפה והסביבה

אורלי — מגדל הדבורים 6.30, 9.00
אורה — ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.15
אמפיתאטרון — שלום לך אהובתי 4.30, 7.00, 9.15
בית העם — הבלתי משוחדים 9.15
חן — ז'אן דה פלורט 6.30, 9.15
עצמון 1 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
עצמון 3 — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המוזרים — נשיקה ארוכה 4.30, 7.00, 9.15
פאר — הקשר המקצועי 4.30, 7.00, 9.15
רון — המקצוען 2 4.30, 7.15, 9.30
רב בת 1 — מלון חדר המיטות 4.30, 7.00, 9.15
רב בת 2 — מי הנערה הזו? 4.30, 7.00, 9.15
אורות — לו היית כאן 7.00, 9.15
ספיר — הקשר המקצועי 7.00, 9.15
מכיון — מי הנערה הזו 7.00, 9.15
ציון — המוסיקל הרביעי 7.00, 9.15
הובל — קרוקודיל דנדי 7.00, 9.15

באר שבע

קן — משפחת פלורד 4.30, 7.00, 9.30
היכל התרבות — רינה, סו והכב גם תנא 7.00, 9.15

טבריה

יד שמואל — מי הנערה הזו 7.00, 9.15

בית שאן

מתנ"ס — משפחת פלורד 9.15

רחובות

בית העם — מי הנערה הזו 8.30
הדר — ממזל גאקס 7.15, 9.30
חן — המכשפות מאיסטוויק 7.15, 9.30

ראשל"צ

ג.ג.רון 1 — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג.רון 2 — הבלתי משוחדים 4.30, 9.30

כפר סבא

חן — הבלתי משוחדים 7.00, 9.15
שגאל — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 7.00, 9.15

עכו

אודיטוריום — המקסם 6.00

רמת השרון

כוכב — קרוקודיל דנדי 7.49, הרפתקאות אגסה מפידוגה 9.30